

Uradni list Republike Slovenije

Internet: <http://www.uradni-list.si>

e-pošta: info@uradni-list.si

Št. 56

Ljubljana, petek

13. 6. 2003

Cena 1540 SIT

ISSN 1318-0576

Leto XIII

DRŽAVNI ZBOR

2770. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (ZKP-E)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (ZKP-E)

Razlašam zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (ZKP-E), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-38/03

Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O KAZENSKEM POSTOPKU (ZKP-E)

1. člen

V zakonu o kazenskem postopku (Uradni list RS, št. 63/94, 70/94 – popravek, 25/96 – odločba US, 39/96 – odločba US, 5/98 – odločba US, 49/98 – ZPol, 72/98, 6/99, 66/2000, 111/2001, 32/2002 – odločba US in 44/2003 – odločba US) se v osmem odstavku 25. člena besedilo "senata vrhovnega sodišča" nadomesti z besedilom "iz tretjega odstavka tega člena".

2. člen

V 39. členu se doda nova 4.a) točka, ki se glasi:

"4.a) če se je v postopku pri odločanju o katerem koli vprašanju seznanil z dokazom, ki se mora po določbah tega zakona izločiti iz spisov (83. člen), ne more v isti zadevi odločati o obtožbi oziroma o pritožbi ali izrednem pravnem sredstvu zoper odločbo, s katero je bilo odločeno o obtožbi, razen če vsebina dokaza očitno ni takšna, da bi lahko vplivala na njegovo odločitev;"

3. člen

(1) V četrtem odstavku 44. člena, v prvem, četrtem in petem odstavku 218. člena in v četrtem odstavku 220. člena se besedilo "pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve" v vseh sklonih in številih nadomesti z besedo "policist" v ustreznem sklonu in številu.

(2) V osmem odstavku 84. člena, v tretjem odstavku 152. člena, v prvem odstavku 153. člena, v 160. členu, v prvem, drugem in tretjem odstavku 164. člena, v 173. členu, v prvem odstavku 174. člena, v drugem odstavku 177. člena, v drugem odstavku 194. člena, v drugem odstavku 195.b člena, v petem odstavku 199.a člena, v 208. členu, v prvem in drugem odstavku 525. člena, v petem odstavku 548. člena, v drugem odstavku 549. člena in v petem odstavku 551. člena se besedilo "organ za notranje zadeve" v vseh sklonih nadomesti z besedo "policija" v ustreznem sklonu.

4. člen

V 58. členu se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

"(5) Sklep o ustavitvi kazenskega postopka, izdan na podlagi prvega odstavka tega člena, postane pravno močnejši po preteku rokov iz drugega in tretjega odstavka tega člena."

5. člen

V 61. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

"(4) Sodba, s katero je bila obtožba v primeru iz prvega odstavka tega člena zavrnjena, postane pravno močnejša po preteku rokov za vložitev prošnje za vrnitev v prejšnje stanje."

6. člen

71. člen se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Če ni pogojev za obvezno obrambo, se obdolženec, ki si po svojih gmotnih razmerah ne more sam plačati zagovornika, na njegovo zahtevo lahko postavi zagovornik po uradni dolžnosti, če je to v interesu pravičnosti.

(2) Zahtevo iz prejšnjega odstavka lahko poda obdolženec po vročitvi obtožnice. O zahtevi odloči predsednik senata, zagovornika pa postavi predsednik sodišča. Glede določitve zagovornika se uporabi določba petega odstavka prejšnjega člena.

(3) Odvetnik, ki ga policija postavi osumljencu za zagovornika po uradni dolžnosti (četrti odstavek 4. člena), opravlja to dolžnost tudi v postopku po 204.a členu tega zakona in v kazenskem postopku zoper obdolženca, pod enakimi pogoji kot zagovornik, ki ga postavi sodišče."

7. člen

83. člen se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Preden državni tožilec poda preiskovalnemu sodniku zahtevo za preiskavo (prvi odstavek 168. člena), pred-

log za soglasje naj se ne opravi preiskava (prvi odstavek 170. člena), ali vloži obtožnico brez preiskave (šesti odstavek 170. člena) oziroma obtožni predlog na podlagi kazenske ovadbe (drugi odstavek 430. člena), ali poda sodniku posamezniku predlog za opravo posameznih preiskovalnih dejanj (prvi odstavek 431. člena) ali predlog za izdajo kaznovalnega naloga (prvi odstavek 445.a člena), izloči iz spisov, ki jih pošlje sodišču, obvestila, ki jih je policija zbrala od osumljenca, preden je bil poučen po četrtem odstavku 148. člena tega zakona. O opravljeni izločitvi sestavi uradni zaznamek in ga priloži spisom, ki jih pošlje sodišču, izločena obvestila pa shrani v svojem spisu. Če je h kazenski ovadbi priložen zapisnik o zaslišanju osumljenca (drugi odstavek 148.a člena), zapisniki o opravljenih preiskovalnih dejanjih (164. do 166. člen) ali drugi dokazi, za katere državni tožilec misli, da se na njih ne sme opirati odločba sodišča, pošlje spise, v katerih so taki dokazi preiskovalnemu sodniku oziroma sodniku posamezniku, ta pa ravna po določbah drugega in tretjega odstavka tega člena.

(2) Če je v tem zakonu določeno, da se sodna odločba ne sme opirati na izpovedbo osumljenca oziroma obdolženca, priče ali izvedenca, ali na zapisnike, predmete, posnetke, sporočila ali dokazila, izda preiskovalni sodnik oziroma sodnik, ki opravlja posamezna preiskovalna dejanja, po uradni dolžnosti ali na predlog stranke sklep, s katerim izloči navedene dokaze iz spisov takoj, ko ugotovi, da gre za take izpovedbe oziroma dokaze. Tako ravna tudi glede obvestil iz prejšnjega odstavka, če jih ni že prej izločil državni tožilec, kot tudi glede obvestil ki so jih dale policiji osebe, ki ne smejo biti zaslišane kot priče (235. člen), ali ki so se v skladu s tem zakonom odrekle pričevanju (236. člen), ali ki po tem zakonu ne bi smele biti postavljene za izvedenca (251. člen). Stranke smejo zahtevati izločitev zapisnikov in drugih dokazov samo do začetka glavne obravnave, na glavni obravnavi pa samo, če tega niso mogle zahtevati že prej.

(3) Zoper sklep iz prejšnjega odstavka o izločitvi ali zavrnitvi predloga stranke za izločitev je dovoljena posebna pritožba. Po pravnomočnosti sklepa se izločeni zapisniki in drugi izločeni dokazi zaprejo v poseben ovitek in shranijo ločeno od drugih spisov in jih ni mogoče pregledovati in ne uporabiti v kazenskem postopku, razen v primerih iz četrtega odstavka tega člena.

(4) Ne glede na določbo prejšnjega odstavka sme predsednik sodišča, ki odloča o zahtevi za izločitev sodnika iz razloga po 4.a točki 39. člena tega zakona, ter senat, ki odloča o pravnem sredstvu zoper odločbo o glavni stvari, pregledati in uporabiti zapisnike in druge dokaze, ki so bili s pravnomočnim sklepom izločeni iz spisov, če je to nujno zaradi ugotovitve ali je podan razlog za izločitev sodnika. Po pregledu in uporabi se mora izločene zapisnike in druge dokaze spet zapreti v poseben ovitek in na njem naznačiti, kdo in kdaj jih je pregledal.

(5) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi, ko sodišče druge stopnje odloča o pritožbi zoper sodbo, s katero se izpodbija tudi sklep o izločitvi dokazov (četrty odstavek 340. člena).“.

8. člen

(1) Četrty odstavek 96. člena se črta.

(2) Dosedanji peti odstavek postane četrty odstavek.

9. člen

V 128. členu se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

“(6) Obdolženec in zagovornik imata pri državnem tožilcu pravico pregledati uradne zaznamke o obvestilih, ki jih je državni tožilec izločil iz spisov (prvi odstavek 83. člena).“.

10. člen

V 130. členu se besedilo “da se za vsako začeto eno desetino povprečne mesečne čiste plače v gospodarstvu v Republiki Sloveniji določi en dan zapora” nadomesti z besedilom “da se za vsakih začetih 10.000 tolarjev določi en dan zapora”.

11. člen

(1) Prva alineja 144. člena se spremeni tako, da se glasi:

“– osumljenec, ki označuje osumljenko in osumljenca, je oseba, zoper katero je pred uvedbo kazenskega postopka pristojni državni organ opravil določeno dejanje ali ukrep zaradi obstoja razlogov za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja;“.

(2) Deseta alineja se spremeni tako, da se glasi:

“– policija lahko smiselno pomeni policijsko postajo ali drugo enoto policije.“.

(3) Enajsta alineja se črta.

12. člen

(1) V prvem odstavku 148. člena se besedilo “morajo organi za notranje zadeve” nadomesti z besedama “mora policija”.

(2) V drugem odstavku se besedilo “smejo organi za notranje zadeve” nadomesti z besedama “sme policija”.

(3) V tretjem odstavku se besedilo “Organi za notranje zadeve lahko vabijo” nadomesti z besedilom “Policija lahko vabi”, besedilo “ne smejo organi za notranje zadeve” se nadomesti z besedilom “ne sme policija”, pika na koncu odstavka pa se nadomesti z vejico in doda besedilo “razen osumljenca v primeru iz 148.a člena tega zakona.”.

(4) Za tretjim odstavkom se dodajo novi četrty, peti in šesti odstavek, ki se glasijo:

“(4) Kadar policija pri zbiranju obvestil ugotovi, da za določeno osebo obstajajo razlogi za sum, da je storila ali sodelovala pri storitvi kaznivega dejanja (osumljenec), ji mora, preden začne od nje zbirati obvestila, povedati, katerega kaznivega dejanja je osumljena in kaj je podlaga za sum zoper njo ter jo poučiti, da ni dolžna ničesar izjaviti in odgovarjati na vprašanja, če se bo zagovarjala, pa ni dolžna izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivdo, in da ima pravico do zagovornika, ki si ga svobodno izbere in ki je lahko navzoč pri njenem zaslišanju, ter da se bo lahko vse, kar bo izpovedala, na sojenju uporabilo zoper njo.

(5) Če osumljenec izjavi, da si bo vzel zagovornika, se zaslišanje odloži do prihoda zagovornika, oziroma do roka, ki ga določi policija, vendar ne manj kot za dve uri. Do prihoda zagovornika se odloži tudi oprava drugih preiskovalnih dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati. Zaslišanje osumljenca se opravi po določbah 148.a člena tega zakona.

(6) Če osumljenec izjavi, da si ne bo vzel zagovornika ali če izbrani zagovornik ne pride v roku, ki ga je določila policija, se o izjavi osumljenca sestavi uradni zaznamek. Vanj se vnese dani pravni pouk ter izjava osumljenca; če se želi izjaviti o kaznivem dejanju, pa tudi bistvena vsebina njegove izjave ter pripombe na zapisano vsebino. Vsebinska uradnega zaznamka se osumljencu prebere in se mu vroči prepis uradnega zaznamka, kar osumljenec potrdi s svojim podpisom. Izjava osumljenca se lahko po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje.“.

(5) Dosedanji četrty odstavek postane sedmi odstavek.

(6) V dosedanem petem odstavku, ki postane osmi odstavek, se besedilo “smejo organi za notranje zadeve” nadomesti z besedama “sme policija”.

(7) V dosedanjem šestem odstavku, ki postane deveti odstavek, se besedilo "organ za notranje zadeve" nadomesti z besedo "policija"; zadnji stavek pa se spremeni tako, da se glasi: "Če policija po vložitvi kazenske ovadbe izve za nova dejstva, dokaze ali sledove kaznivega dejanja, mora zbrati potrebna obvestila in poslati o tem državnemu tožilcu poročilo v dopolnitev kazenske ovadbe."

(8) V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane deseti odstavek, se besedilo "organ za notranje zadeve" nadomesti z besedo "policija".

13. člen

Za 148. členom se doda nov 148.a člen, ki se glasi:

"148.a člen

(1) Zaslišanje osumljenca se sme opraviti samo v navzočnosti zagovornika. Pri zaslišanju je lahko navzoč tudi državni tožilec, o čemer ga mora na primeren način obvestiti policija.

(2) Zaslišanje osumljenca opravi policija po določbah tega zakona, ki veljajo za zaslišanje obdolženca (227. do 233. člen). O zaslišanju se sestavi zapisnik po določbah 79. do 82. člena tega zakona. Ta zapisnik se lahko uporabi kot dokaz v kazenskem postopku. Zaslišanje osumljenca se lahko po predhodnem obvestilu posname z napravo za zvočno in slikovno snemanje.

(3) Če osumljenec ni bil poučen o svojih pravicah iz četrtega odstavka prejšnjega člena ali če dani pouk in izjava osumljenca glede pravice do zagovornika nista zapisana v zapisnik ali če je bil zaslišan brez navzočnosti zagovornika ali če je bilo ravnano v nasprotju z določbami osmega odstavka 227. člena tega zakona, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na njegovo izpovedbo."

14. člen

(1) V prvem odstavku 149. člena se besedilo "Pooblašcene uradne osebe organov za notranje zadeve" nadomesti z besedo "Policisti".

(2) V drugem odstavku se besedilo "Organi za notranje zadeve smejo" nadomesti z besedama "Policija sme".

(3) V tretjem odstavku se za besedilom "čigavi so prstni odtisi" doda besedilo "ali biološke sledi"; besedilo "smejo organi za notranje zadeve" se nadomesti z besedama "sme policija"; za besedilom "jemati prstne odtise" pa se doda besedilo "in brise ustne sluznice".

15. člen

156. člen se spremeni tako, da se glasi:

"(1) Preiskovalni sodnik lahko na obrazložen predlog državnega tožilca odredi banki, hranilnici ali hranilno kreditni službi, da mu sporoči zaupne podatke in pošlje dokumentacijo o vlogah, depozitih, stanju in prometu na računih ali drugih poslih osumljenca, obdolženca in drugih oseb, za katere je mogoče utemeljeno sklepati, da so udeležene v finančnih transakcijah ali poslih osumljenca ali obdolženca, če bi ti podatki utegnili biti dokaz v kazenskem postopku ali če so potrebni zaradi zasega predmetov ali zavarovanja zahtevka za odvzem premoženjske koristi oziroma premoženja v vrednosti premoženjske koristi.

(2) Banka, hranilnica ali hranilno kreditna služba mora zahtevane podatke in dokumentacijo iz prejšnjega odstavka posredovati preiskovalnemu sodniku brez odlašanja.

(3) Pod pogoji iz prvega odstavka tega člena lahko preiskovalni sodnik na obrazložen predlog državnega tožilca odredi banki, hranilnici ali hranilno kreditni službi, da tekoče spremlja finančno poslovanje osumljenca, obdolženca in drugih oseb, za katere je mogoče utemeljeno sklepati, da

so udeležene v finančnih transakcijah ali poslih osumljenca ali obdolženca, in da mu sproti sporoča zaupne podatke o transakcijah ali poslih, ki jih pri njih opravijo ali nameravajo opraviti navedene osebe. V odredbi preiskovalni sodnik določi rok, v katerem mu mora banka, hranilnica ali hranilno kreditna služba sporočiti podatke.

(4) Izvajanje ukrepa iz prejšnjega odstavka lahko traja največ tri mesece, iz tehtnih razlogov pa se lahko na predlog državnega tožilca njegovo trajanje podaljša do največ šest mesecev.

(5) Banka, hranilnica ali hranilno kreditna služba svoji stranki ali tretji osebi ne sme razkriti, da je ali da bo podatke in dokumentacijo poslala preiskovalnemu sodniku."

16. člen

(1) V prvem odstavku 157. člena se v prvem stavku besedilo "Pooblašcene uradne osebe organa za notranje zadeve" nadomesti z besedo "Policisti", v drugem stavku se besedilo "pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve" nadomesti z besedo "policist", na koncu odstavka pa se dodata dva nova stavka, ki se glasita: "Preiskovalnemu sodniku se ob privedbi izroči tudi kopija kazenske ovadbe z zapisnikom o zaslišanju osumljenca in drugimi prilogami, razen uradnih zaznamkov o obvestilih, ki jih je policija zbrala od osumljenca, preden mu je bil dan pouk po četrtem odstavku 148. člena tega zakona. Te uradne zaznamke pošlje policija skupaj z ovadbo državnemu tožilcu."

(2) V drugem odstavku se besedilo "Pooblašcene uradne osebe organa za notranje zadeve" nadomesti z besedo "Policisti"; besedilo "ki se preganja po uradni dolžnosti" pa se nadomesti z besedilom "za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti".

(3) V tretjem odstavku se prvi stavek spremeni tako, da se glasi: "Oseba, ki ji je bila vzeta prostost brez odločbe sodišča, mora biti kot osumljenec takoj poučena po določbah prvega odstavka 4. člena ter četrtega odstavka 148. člena tega zakona."

(4) Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

"(4) Če osumljenec izjavi, da si bo vzel zagovornika, policija odloži njegovo zaslišanje kot tudi opravo drugih preiskovalnih dejanj, razen tistih, ki bi jih bilo nevarno odlašati, do prihoda zagovornika, vendar najdlje za dve uri od tedaj, ko je bila osumljencu dana možnost, da obvesti zagovornika. Na zahtevo osumljenca mu mora policija pomagati, da si lahko vzame zagovornika. Zaslišanje osumljenca se opravi v navzočnosti zagovornika po določbah 148.a člena tega zakona. Če osumljenec izjavi, da si zagovornika ne bo vzel, ali če izbrani zagovornik ne pride v roku dveh ur, ravna policija po šestem odstavku 148. člena tega zakona."

(5) V petem odstavku se besedilo "pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve" nadomesti z besedo "policist".

(6) V šestem odstavku se besedilo "pooblaščen uradna oseba organa za notranje zadeve" nadomesti z besedo "policist".

(7) Doda se nov osmi odstavek, ki se glasi:

"(8) O vsakem odvzemu prostosti policija takoj obvesti državnega tožilca, ki ji lahko da navodila glede nadaljnjih ukrepov (160.a člen). Policija je dolžna ravnati po teh navodilih."

17. člen

(1) V prvem odstavku 158. člena se besedilo "ki se preganja po uradni dolžnosti" nadomesti z besedilom "za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti", besedilo "organu za notranje zadeve" pa se nadomesti z besedo "policiji".

(2) V drugem odstavku se besedilo "organu za notranje zadeve" nadomesti z besedo "policiji".

(3) V tretjem odstavku se besedilo "Organ za notranje zadeve" nadomesti z besedo "Policija".

18. člen

Za 160. členom se doda nov 160.a člen, ki se glasi:

"160.a člen

(1) Državni tožilec pri izvrševanju svojih pooblastil po tem zakonu lahko usmerja delo policije z obveznimi navodili, strokovnimi mnenji in predlogi za zbiranje obvestil in izvedbo drugih ukrepov, za katere je pristojna policija, z namenom, da se odkrijeta kaznivo dejanje in storilec, oziroma, da se zberejo podatki, potrebni za njegovo odločitev.

(2) Postopek, primere, roke in način usmerjanja in obveščanja iz prejšnjega odstavka predpiše Vlada Republike Slovenije.

19. člen

(1) V prvem odstavku 161. člena se v drugem stavku besedilo "organ za notranje zadeve" nadomesti z besedama "državni organ".

(2) V drugem odstavku se v zadnjem stavku besedilo "od organov za notranje zadeve, da ga obvestijo, kaj so ukrenili" nadomesti z besedilom "od policije, da ga obvesti, kaj je ukrenila".

20. člen

Za 163. členom se doda nov 163.a člen, ki se glasi:

"163.a člen

(1) Pri postopku po 162. členu tega zakona povabi državni tožilec osumljenca in oškodovanca na državno tožilstvo. V vabilu se navede razlog vabiljenja. Če se vabilu odzove, seznanil državni tožilec osumljenca s kazensko ovadbo in o tem, da bo ovadbo zavrgel, če se bo ravnal po njegovih navodilih in pravočasno izpolnil določene naloge.

(2) Če je potrebno, da si državni tožilec pridobi neposredno od osumljenca ali oškodovanca kakšne podatke, da bi se lahko odločil ali naj odstopi zadevo v poravnavanje (161.a člen) ali ne začne kazenskega pregona (163. člen) ali vložil predlog za izdajo kaznovalnega naloga (445.a člen), sme osumljenca in oškodovanca, ali samo enega izmed njiju, povabiti na državno tožilstvo. Povabljenega osumljenca seznanil s kazensko ovadbo ter o odločitvah, ki jih lahko sprejme v postopku z ovadbo, oškodovanca pa o njegovih pravicah.

(3) V primerih iz prejšnjih odstavkov sestavi državni tožilec uradni zaznamek, v katerega vpiše izjavo osumljenca ter oškodovanca. Uradnega zaznamka ne pošlje sodišču, če začne kazenski pregon zoper osumljenca.

(4) Če se osumljenec ali oškodovanec brez upravičenega razloga ne odzove vabilu, ju ni dopustno ponovno vabiti.

21. člen

Za 165. členom se doda nov 165.a člen, ki se glasi:

"165.a člen

(1) Pred vložitvijo zahteve za preiskavo ali obtožnice brez preiskave sme državni tožilec predlagati preiskovalnemu sodniku, da opravi določeno preiskovalno dejanje, če je oprava takega dejanja potrebna za njegovo odločitev ali naj kazensko ovadbo zavrne ali začne kazenski pregon.

(2) Pri opravi preiskovalnega dejanja so lahko navzoči državni tožilec, oškodovanec, osumljenec in zagovornik, o

čemer jih mora preiskovalni sodnik na primeren način obvestiti. Če se kot določeno preiskovalno dejanje predlaga zaslišanje osumljenca, se uporabljajo določbe tega zakona o vabiljenju in zaslišanju obdolženca.

(3) Če se preiskovalni sodnik ne strinja s predlogom državnega tožilca za opravo preiskovalnega dejanja, obvesti o razlogih za svojo odločitev državnega tožilca, ki lahko predlaga opravo takšnega dejanja v zahtevi za preiskavo ali obtožnici.

22. člen

V drugem odstavku 169. člena se za besedo "odlašati" doda besedilo "ali, če preiskovalni sodnik glede na že opravljeno zaslišanje po 148.a členu tega zakona in podano zahtevo za preiskavo oceni, da ponovno zaslišanje ni potrebno".

23. člen

V šestem odstavku 170. člena se beseda "pet" nadomesti z besedo "osem".

24. člen

(1) V četrtem odstavku 213.b člena se na koncu odstavka doda nov stavek, ki se glasi: "Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve".

(2) V petem odstavku se beseda "tretjega" nadomesti z besedo "četrtega".

25. člen

(1) V prvem odstavku 214. člena se besedilo "če je verjetno" nadomesti z besedilom "če je podan utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje in je verjetno".

(2) V drugem odstavku se besedilo "če je verjetno" nadomesti z besedilom "če je podan utemeljen sum, da je določena oseba storila kaznivo dejanje in je verjetno".

26. člen

(1) Drugi in tretji odstavek 227. člena se spremenita tako, da se glasita:

"(2) Obdolžencu se nato pove, katerega dejanja je obdolžen in kaj je podlaga za obdolžitve. Pouči se ga, da se ni dolžan zagovarjati in odgovarjati na vprašanja, če se zagovarja, pa ni dolžan izpovedati zoper sebe ali svoje bližnje ali priznati krivdo ter da ima pravico vzeti si zagovornika po lastni izbiri, oziroma da se mu lahko ob pogojih, ki jih določa ta zakon, postavi zagovornik po uradni dolžnosti, ki je lahko navzoč pri zaslišanju.

(3) Če gre za kazniva dejanja, za katera je v kazenskem zakoniku predvideno, da se mora obdolžencu v določenih primerih kazni odpustiti ali omiliti, mu je tudi to potrebno povedati."

(2) Deveti in deseti odstavek se spremenita tako, da se glasita:

"(9) Obdolženec sme biti zaslišan brez zagovornika, če se je izrecno odpovedal tej pravici, obramba pa ni obvezna ali če zagovornik ni navzoč, čeprav je bil obveščen o zaslišanju (178. člen).

(10) Če obdolženec ni bil poučen o svojih pravicah iz drugega odstavka tega člena ali če dani pouk in izjava obdolženca glede pravice do zagovornika nista zapisana v zapisnik ali če je bilo ravnano v nasprotju z določbami osmega ali devetega odstavka tega člena, sodišče ne sme opreti svoje odločbe na obdolženčevo izpovedbo."

27. člen

V 228. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

“(3) Če je bilo ravnano v nasprotju z določbami prvega odstavka tega člena, na obdolženčevo izpovedbo ni mogoče opreti sodne odločbe.”.

28. člen

(1) V prvem odstavku 236. člena se na koncu 5. točke pika nadomesti z vejico in doda besedilo “razen v primerih iz tretjega odstavka 65. člena tega zakona ali če so izpolnjeni pogoji, določeni v zakonu, pod katerimi so te osebe odvezane dolžnosti čuvanja tajnosti oziroma so dolžne posredovati zaupne podatke pristojnim organom.”.

(2) Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

“(2) Sodišče, ki vodi postopek, je dolžno poučiti osebe, omenjene v prejšnjem odstavku, da jim ni treba pričati, vsakokrat preden jih zasliši, brž ko zve, da gre za okoliščine, zaradi katerih so oproščene dolžnosti pričevanja. Če priča izjavi, da se odpoveduje tej pravici in da želi pričati, se jo mora opozoriti, da se bo na njeno izpovedbo lahko oprla sodna odločba, četudi se bo na glavni obravnavi odpovedala pričevanju. Pouk in odgovor se vpišeta v zapisnik.”.

29. člen

(1) V 242. členu, ki postane prvi odstavek 242. člena, se na koncu doda nov stavek, ki se glasi: “Na smiselno enak način je potrebno ravnati tudi pri prepoznavanju s pomočjo drugih čutil (sluh, tip, voh in drugo).”.

(2) Dodajo se novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

“(2) Pred prepoznavo se pričo opozori po drugem odstavku 240. člena tega zakona.

(3) Preiskovalni sodnik, ki vodi prepoznavo, mora zagotoviti, da priča pred začetkom prepoznavne ne vidi oseb ali predmetov, ki jih bo prepoznavala.

(4) O prepoznavi obdolženca se sestavi zapisnik, temu pa se priloži skupni posnetek vseh oseb, ki so bile prepoznavane.”.

30. člen

Za 242. členom se doda nov 242.a člen, ki se glasi:

“242.a člen

Če bi bilo lahko ogroženo življenje, telo ali premoženje večje vrednosti osebe, ki opravlja prepoznavo, oziroma njenih bližnjih sorodnikov (1. do 3. točka prvega odstavka 236. člena) ali če je podana verjetnost, da bo oseba, ki se prepoznava, vplivala na potek prepoznavne, se mora prepoznavna opraviti tako, da oseba, ki se prepoznava, ne more videti osebe, ki opravlja prepoznavo.”.

31. člen

V drugem odstavku 271. člena se za besedo “obtožnico” doda besedilo “ali zasebno tožbo”.

32. člen

V 286. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

“(4) Ko senat (šesti odstavek 25. člena) odloča o pritožbi zoper sklep iz prejšnjega odstavka, sme glede na vsebino izločenega dokaza odrediti, da se glavna obravnava opravi pred drugim predsednikom senata.”.

33. člen

V drugem odstavku 288. člena se za zaklepajem črta vejica in besedilo “kot tudi o tem, da se bo štel, da se je odpovedal pravici do pritožbe, če najkasneje v osmih dneh od dneva razglasitve sodbe pritožbe ne bo napovedal”.

34. člen

V prvem odstavku 289. člena se v drugem stavku beseda “dokazil” nadomesti z besedo “dokazov”.

35. člen

V 293. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

“(3) Sklep o ustavitvi kazenskega postopka izda predsednik senata tudi, če so po pravnomočnosti obtožnice oziroma zasebne tožbe podane kakšne druge okoliščine, zaradi katerih bi se morala na glavni obravnavi izdati zavrnilna sodba (2., 3. in 4. točka 357. člena).”.

36. člen

(1) V drugem odstavku 307. člena se besedilo “členov 200 do 213” nadomesti z besedilom “200. člena, drugega, tretjega, četrtega in šestega odstavka 202. člena ter 208. do 213.d člena”.

(2) V tretjem odstavku se na koncu doda nov stavek, ki se glasi: “Če obtoženec nima zagovornika, senat ravna po prvem odstavku tega člena, sme pa tudi odločiti, da se obtožencu postavi zagovornik po uradni dolžnosti.”.

37. člen

(1) Dosedanji četrti odstavek 340. člena postane tretji odstavek; dosedanji tretji odstavek pa postane četrti odstavek, in se spremeni tako, da se glasi:

“(4) Pred koncem dokaznega postopka izda senat po uradni dolžnosti ali na predlog strank sklep, s katerim izloči iz spisov zapisnike in druge dokaze, na katere se po določbah tega zakona ne sme opirati sodna odločba. Poseben sklep izda tudi, če zavrne predlog stranke za izločitev. Sklep, s katerim je bilo odločeno o izločitvi zapisnikov in drugih dokazov, se sme izpodbijati le s pritožbo zoper sodbo. Izločeni zapisniki in drugi dokazi se zaprejo v poseben ovitek in izročijo preiskovalnemu sodniku, da jih shrani ločeno od drugih spisov (tretji odstavek 83. člena).”.

(2) Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

“(5) Ko sodišče druge stopnje odloča o pritožbi zoper sodbo, s katero se izpodbija tudi sklep iz prejšnjega odstavka, sme glede na vsebino izločenega zapisnika oziroma drugega dokaza odrediti, da se opravi nova glavna obravnava pred popolnoma spremenjenim senatom.”.

38. člen

V četrtem odstavku 361. člena se beseda “četrtega” nadomesti z besedo “petega”.

39. člen

(1) Prvi odstavek 362. člena se spremeni tako, da se glasi:

“(1) Po razglasitvi sodbe pouči predsednik senata upravičence do pritožbe (367. člen) o pravici do pritožbe in o dolžnosti predhodne napovedi pritožbe ter da se bo štel, da so se odpovedali pravici do pritožbe, če najkasneje v osmih dneh od dneva razglasitve sodbe pritožbe ne bodo napovedali. Pouk se vnese v zapisnik o glavni obravnavi.”.

(2) Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

“(3) Upravičencu do pritožbe, ki ni bil navzoč pri razglasitvi sodbe, se pošlje prepis izreka sodbe, s poukom iz prvega odstavka tega člena, s tem, da mu rok za napoved pritožbe teče od vročitve prepisa izreka sodbe.”.

(3) Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

40. člen

V prvem odstavku 368. člena se na koncu odstavka pika nadomesti z vejico in doda besedilo “oziroma od vročitve prepisa izreka sodbe, če niso bili navzoči pri razglasitvi sodbe (tretji odstavek 362. člena).”.

41. člen

V četrtem odstavku 374. člena se črta beseda "tega".

42. člen

V tretjem odstavku 394. člena se za besedo "zaradi" dodata besedi "potrditve ali"; beseda "tretjem" pa se nadomesti z besedo "drugem".

43. člen

V šestem odstavku 397. člena se besedilo "(8. odstavek 361. člena)" nadomesti z besedilom "(sedmi odstavek 361. člena)".

44. člen

V četrtem odstavku 420. člena se besedilo "o odreditvi in podaljšanju pripora" nadomesti z besedilom "o odreditvi pripora, zoper pravnomočno odločbo o podaljšanju pripora pa le v primeru podaljšanja s sklepom senata vrhovnega sodišča (drugi odstavek 205. člena) in v primeru podaljšanja po vložitvi obtožnice (drugi odstavek 272. člena)".

45. člen

V tretjem odstavku 421. člena se v prvem stavku za besedama "treh mesecev" doda besedilo "oziroma osmih dni, če gre za odločbo iz četrtega odstavka 420. člena tega zakona,".

46. člen

V drugem odstavku 423. člena se v prvem stavku za besedami "od prejema zahteve" doda besedilo "oziroma v osmih dneh, če gre za zahtevo zoper odločbo iz četrtega odstavka 420. člena tega zakona,".

47. člen

V prvem odstavku 432. člena se besedilo "ki se preganja po uradni dolžnosti ali na predlog" nadomesti z besedilom "za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti".

48. člen

V drugem odstavku 435. člena se beseda "predstojnika" nadomesti z besedo "predsednika", beseda "Predstojnik" pa z besedo "Predsednik".

49. člen

438. člen se črta.

50. člen

V drugem odstavku 439. člena se črta drugi stavek.

51. člen

V petem odstavku 443. člena se za besedo "sodbe" doda besedilo "oziroma do nastopa kazni".

52. člen

Za 445. členom se doda novo XXV.a poglavje in členi 445.a do 445.e, ki se glasijo:

"XXV.a poglavje

POSTOPEK ZA IZDAJO KAZNOVALNEGA NALOGA

445.a člen

(1) Za kazniva dejanja iz pristojnosti okrajnega sodišča sme državni tožilec ob vložitvi obtožnega predloga predlagati, da sodišče izda kaznovalni nalog, s katerim obdolžencu izreče predlagano kazensko sankcijo ali ukrep, ne da bi opravilo glavno obravnavo.

(2) Državni tožilec sme predlagati izrek naslednjih kazenskih sankcij in ukrepov:

1) denarno kazen, prepoved vožnje motornega vozila, pogojno obsodbo z določeno denarno kaznijo ali določeno kaznijo zopora do šestih mesecev ali sodni opomin;

2) odvzem predmetov in odvzem premoženjske koristi, pridobljene s kaznivim dejanjem.

445.b člen

Če sodnik meni, da vsebina dokazov, ki so predlagani v obtožnem predlogu, ne daje zadostne podlage za izdajo kaznovalnega naloga, ali če se ne strinja z izrekom sankcije, ki jo je predlagal državni tožilec, določi glavno obravnavo in nanjo povabi osebe iz prvega odstavka 439. člena tega zakona. V takem primeru se obdolžencu vroči le prepis obtožnega predloga brez predloga za izdajo kaznovalnega naloga.

445.c člen

(1) Če se s predlogom strinja, sodnik s sodbo izda kaznovalni nalog.

(2) V kaznovalnem nalogu sodnik navede, da se predlogu državnega tožilca ugodi in se obdolžencu, katerega osebni podatki morajo biti navedeni, izreka kazenska sankcija ali ukrep iz predloga. Izrek sodbe o izdaji kaznovalnega naloga obsega potrebne podatke iz prvega in drugega odstavka 359. člena tega zakona. V obrazložitvi sodbe se navedejo le dokazi iz obtožnega predloga, katerih vsebina opravičuje izdajo kaznovalnega naloga.

(3) Kaznovalni nalog mora vsebovati tudi pouk obdolžencu o pravici do ugovora iz drugega odstavka 445.č člena tega zakona in da bo po izteku roka za ugovor, če ta ne bo vložen, kaznovalni nalog postal pravnomočen in da bo izrečena kazenska sankcija oziroma ukrep izvršen.

445.č člen

(1) Overjeni prepis sodbe o kaznovalnem nalogu se vroči obdolžencu in njegovemu zagovorniku, če ga ima, ter državnemu tožilcu.

(2) Zoper kaznovalni nalog lahko obdolženec ali njegov zagovornik vložita ugovor v osmih dneh od vročitve sodbe o kaznovalnem nalogu. Ugovor se lahko vloži pisno ali ustno na zapisnik pri sodišču. Ugovor mora obsegati navedbo sodbe, s katero je bil izdan kaznovalni nalog, lahko pa se v njem predlagajo tudi dokazi, ki naj se izvedejo na glavni obravnavi. Obdolženec se lahko odpove pravici do ugovora; dokler ni določena glavna obravnavo, pa lahko umakne že vloženi ugovor. Odpoved ugovoru in umik ugovora se ne moreta preklicati. Plačilo denarne kazni pred iztekom roka za ugovor se ne šteje za odpoved pravici do ugovora.

(3) Obdolžencu, ki iz upravičenih razlogov zamudi rok za ugovor, dovoli sodišče vrnitev v prejšnje stanje ob smiselni uporabi določb 89. in 90. člena tega zakona.

(4) Če sodnik ob smiselni uporabi določb drugega odstavka 375. člena tega zakona ugovora ne zavrže, s sklepom razveljavi sodbo o kaznovalnem nalogu in nadaljuje postopek po določbah 439. do 443.a člena tega zakona.

445.d člen

Pri izrekanju sodbe po vloženem ugovoru sodišče ni vezano na predlog državnega tožilca iz drugega odstavka 445.a člena in na prepoved iz 385. člena tega zakona.

445.e člen

V postopku za izdajo kaznovalnega naloga se uporabljajo določbe 445.a do 445.d člena tega zakona, za vprašanja, ki niso urejena v teh določbah, pa smiselno druge določbe tega zakona."

53. člen

V prvem odstavku 447. člena se drugi stavek spremeni tako, da se glasi: "Glede dolžnosti napovedi pritožbe se smiselno uporabljajo določbe 368. člena tega zakona."

54. člen

V prvem odstavku 467. člena se besedilo "iz tretjega odstavka prejšnjega člena" nadomesti z besedilom "iz četrtega odstavka prejšnjega člena".

55. člen

V prvem odstavku 472. člena se črtata besedi "ali drugega".

56. člen

V prvem odstavku 498.a člena se v napovednem stavku za besedama "podkupnina iz" doda besedilo "162.", "v drugi točki prvega odstavka pa za besedilom "kaznivih dejanj iz" besedilo "162.", "

57. člen

(1) V 519. členu se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

"(3) Pri odločanju o odstopu kazenskih spisov organi iz prejšnjega odstavka upoštevajo tudi do tedaj nastale in bodoče stroške predkazenskega oziroma kazenskega postopka."

(2) Dosedanji tretji odstavek postane četrti odstavek.

(3) Doda se nov peti odstavek, ki se glasi:

"(5) Ni dovoljen odstop kazenskih spisov, če je bil odrejen zaseg ali začasno zavarovanje zahtevka za odvzem denarja ali premoženja nezakonitega izvora iz 252. člena kazenskega zakonika ali protipravno dane ali sprejete podkupnine iz 162., 168., 247., 248., 267., 268. in 269. člena kazenskega zakonika, razen v primerih, ko je sodišče navedene odredbe izdalo na pobudo tuje države. V teh primerih in v primerih, ko je bilo odrejeno začasno zavarovanje zahtevka za odvzem premoženjske koristi v zvezi z drugimi kaznivimi dejanji, smejo organi iz drugega odstavka tega člena odstopiti kazenski spis tuji državi samo, če so pred tem ugotovili, da ima ta država ustrezno urejeno zakonodajo v zvezi z odvzemom premoženjske koristi in v zvezi z odstopom kazenskih spisov tuji državi, ter upoštevali vrednost začasno zavarovanega premoženja."

(4) Dosedanji peti odstavek postane šesti odstavek.

58. člen

V 521. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

"(2) Tujca je dovoljeno izročiti samo v primerih, predvidenih z mednarodnimi pogodbami, ki obvezujejo Republiko Slovenijo."

59. člen

V 1. točki 522. člena se na koncu podpičje nadomesti z vejico in doda besedilo "razen v primerih, ki jih določa mednarodna pogodba, ki obvezuje Republiko Slovenijo".

60. člen

V drugem odstavku 530. člena se prvi stavek spremeni tako, da se glasi: "Minister za pravosodje ne dovoli izročitve tujca, če uživa ta v Republiki Sloveniji pravico pribežališča, če gre za politično ali vojaško kaznivo dejanje ali če ne obstaja mednarodna pogodba z državo, ki zahteva njegovo izročitev."

61. člen

564. člen se spremeni tako, da se glasi:

"Pravice in dolžnosti, ki jih ima po tem zakonu predsednik okrožnega sodišča, razen po 191. in 213.d členu tega zakona, ima glede kaznivih dejanj iz pristojnosti okrajnega sodišča predsednik tega sodišča."

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

62. člen

Vlada Republike Slovenije izda predpis iz drugega odstavka 160.a člena zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

63. člen

Če na dan uveljavitve tega zakona že teče rok za vložitev zahteve za varstvo zakonitosti zoper odločbo iz četrtega odstavka 420. člena zakona, se ta rok izteče po predpisih, ki so veljali do uveljavitve tega zakona.

64. člen

Določbe 12., 13., 16. in 22. člena tega zakona se začnejo uporabljati eno leto po uveljavitvi tega zakona.

65. člen

Ta zakon začne veljati trideseti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 713-01/93-10/81

Ljubljana, dne 29. maja 2003.

EPA 780-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2771. Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO-1)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO-1)

Razlašam zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti (ZPOMZO-1), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-40/03

Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N**O PREDPISANI OBRESTNI MERI ZAMUDNIH OBRESTI (ZPOMZO-1)****1. člen**

(1) Predpisana obrestna mera zamudnih obresti je letna obrestna mera, po kateri se obrestujejo denarne obveznosti v domačem denarju od dneva nastanka dolžnikove zamude do dneva plačila.

(2) Predpisana obrestna mera zamudnih obresti se ne uporablja, če se tako dogovorita upnik in dolжник.

2. člen

(1) Predpisana obrestna mera zamudnih obresti znaša 17 odstotkov letno.

(2) Višino obrestne mere iz prejšnjega odstavka Vlada Republike Slovenije spremeni, če se spremenijo gospodarske razmere v državi.

3. člen

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti in temeljni obrestni meri (Uradni list RS, št. 45/95, 83/2001-OZ in 109/2001).

(2) Za obveznosti in terjatve na osnovi pogodbenih razmerij in vrednostnih papirjev, ki so nastale pred uveljavitvijo tega zakona in vsebujejo temeljno obrestno mero, na dan uveljavitve tega zakona pa še niso dospele, se do prenehanja obveznosti in terjatev uporabljajo dosednji predpisi glede temeljne obrestne mere.

(3) Za izračun temeljne obrestne mere iz prejšnjega odstavka se uporablja metodologija po zakonu iz prvega odstavka tega člena.

(4) Temeljno obrestno mero iz prejšnjega odstavka do prenehanja obveznosti in terjatev iz drugega odstavka tega člena, izračunava in objavlja Statistični urad Republike Slovenije.

4. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 450-06/03-3/1

Ljubljana, dne 29. maja 2003.

EPA 846-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2772. Zakon o soglasju Republike Slovenije DARS d.d. za najetje kreditov in izdajo obveznic za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio EUR (ZSDANPIA)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o soglasju Republike Slovenije DARS d.d. za najetje kreditov in izdajo obveznic za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio EUR (ZSDANPIA)

Razlašam zakon o soglasju Republike Slovenije DARS d.d. za najetje kreditov in izdajo obveznic za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio EUR (ZSDANPIA), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-41/03

Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N

O SOGLASJU REPUBLIKE SLOVENIJE DARS D.D. ZA NAJETJE KREDITOV IN IZDAJO OBVEZNIC ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA IZGRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI V VIŠINI 246,72 MIO EUR (ZSDANPIA)

1. člen

Državni zbor Republike Slovenije daje Družbi za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. (v nadaljevanju besedila: DARS d.d.) soglasje za najetje kreditov pri domačih ali tujih kreditodajalcih in za izdajo obveznic do skupne višine 246,72 mio evrov glavnice s pripadajočimi obrestmi in drugimi stroški v tolaški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan sklenitve kreditnih pogodb oziroma izdaje obveznic.

Sredstva kreditov oziroma obveznic iz prejšnjega odstavka tega člena se namenijo za financiranje realizacije gradnje načrtovanih avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 13/96 in 41/98) in v skladu z dinamiko izvedbe iz letnih planov razvoja in vzdrževanja avtocest, in sicer za odseke: Krška vas – Obrežje, Škofije – Srmin, Podtabor – Naklo, Bič – Trebnje – Hrastje (etapa: Korenitka – Pluska), Hrastje – Kronovo (etapa: Hrastje – Lešnica), Šentvid – Koseze in Smednik – Krška vas.

2. člen

DARS d.d. lahko najame kredite iz prejšnjega člena pod naslednjimi pogoji:

– sredstva se lahko črpajo v več obrokih, in sicer do konca leta 2008,

– rok odplačila je do 30 let, z vključenim najmanj 5-letnim moratorijem na odplačilo glavnice,

– stroški, povezani s pripravo in odobritvijo posameznega kredita, ne smejo presegati 0,5% vrednosti tega kredita,

– strošek rezervacije sredstev kredita je lahko največ 0,25% od nečrpanega zneska kredita in se obračuna od pogodbeno določenega datuma črpanja kredita dalje,

– obresti kreditov morajo biti primerljive z obrestmi za podobne kredite z državnim poroštvom.

DARS d.d. lahko izda obveznice iz prejšnjega člena pod naslednjimi pogoji:

- doba odplačila obveznic je do 30 let,
- obresti se plačujejo enkrat letno,
- obrestna mera mora biti primerljiva z obrestno mero za podobne obveznosti, zavarovane z državnim poroštvom,
- stroški, povezani s pripravo oziroma izdajo obveznic, ne smejo presegati 1% vrednosti izdanih obveznic,
- rok zastaranja pravic iz obveznic je 3 leta po zapadlosti posamezne obveznosti.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 440-03/03-120/1

Ljubljana, dne 29. maja 2003.

EPA 847-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2773. Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz najetih kreditov in izdanih obveznic DARS d.d., za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio evrov (ZPDANPIA)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz najetih kreditov in izdanih obveznic DARS d.d., za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio evrov (ZPDANPIA)

Razlašam zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz najetih kreditov in izdanih obveznic DARS d.d., za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio evrov (ZPDANPIA), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-42/03

Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N

**O POROŠTVU REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA OBVEZNOSTI IZ NAJETIH KREDITOV
IN IZDANIH OBVEZNIC DARS D.D.,
ZA REALIZACIJO GRADNJE AVTOCESTNIH
ODSEKOV IZ NACIONALNEGA PROGRAMA
IZGRADNJE AVTOCEST V REPUBLIKI SLOVENIJI
V VIŠINI 246,72 MIO EVROV (ZPDANPIA)**

1. člen

Republika Slovenija daje poroštvo za obveznosti Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji d.d. (v nadaljnjem besedilu: DARS d.d.) iz naslova kreditov oziroma izdaje obveznic, do skupne višine 246,72 mio evrov glavnice, s pripadajočimi obrestmi in drugimi stroški, v tolarški protivrednosti po srednjem tečaju Banke Slovenije na dan sklenitve kreditnih pogodb oziroma izdaje obveznic.

DARS d.d. lahko najame kredite iz prejšnjega odstavka pod naslednjimi pogoji:

- sredstva se lahko črpajo v več obrokih do konca leta 2008,
- rok odplačila je do 30 let, z vključenim najmanj 5-letnim moratorijem na odplačilo glavnice,
- stroški povezani s pripravo in odobritvijo posameznega kredita ne smejo presegati 0,5% vrednosti tega kredita,
- strošek rezervacije sredstev kredita je lahko največ 0,25% od nečrpanega zneska kredita in se obračuna od pogodbeno določenega datuma črpanja kredita dalje,
- obrestna mera kreditov mora biti primerljiva z obrestno mero za podobne kredite z državnim poroštvom.

Obveznice iz prvega odstavka tega člena DARS d.d. lahko izda pod naslednjimi pogoji:

- doba odplačila obveznic je do 30 let,
- obresti se plačujejo enkrat letno,
- obrestna mera mora biti primerljiva z obrestno mero za podobne obveznosti, zavarovane z državnim poroštvom,
- stroški povezani s pripravo oziroma izdajo obveznic ne smejo presegati 1% vrednosti izdanih obveznic,
- rok zastaranja pravic iz obveznic je 3 leta po zapadlosti posamezne obveznosti.

Sredstva kreditov oziroma obveznic iz prvega odstavka tega člena se namenijo za financiranje realizacije gradnje načrtovanih avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 13/96 in 41/98) v skladu z dinamiko izvedbe iz letnih planov razvoja in vzdrževanja avtocest, in sicer za odseke: Krška vas–Obrežje, Škofije–Srmin, Podtabor–Naklo, Bič–Trebnje–Hrastje (etapa: Korenitka–Pluska), Hrastje–Kronovo (etapa: Hrastje–Lešnica), Šentvid–Koseze in Smednik–Krška vas.

2. člen

Če DARS d.d. ne bo poravnal obveznosti iz naslova najetih kreditov oziroma izdanih obveznic, za katere je Republika Slovenija dala poroštvo po tem zakonu, bo Republika Slovenija na podlagi pisnega poziva kreditodajalca ali imetnika obveznice poravnala zapadlo obveznost namesto DARS d.d..

Če se bo DARS d.d. zadolžil z izdajo obveznic, bo Vlada Republike Slovenije podrobneje opredelila način vnovčitve poroštva.

3. člen

Obseg izdajanja poroštev Republike Slovenije po 1. členu tega zakona se zmanjšuje z vsakokratnim zneskom

najetega kredita oziroma izdanih obveznic, za katerega bo dano poroštvo Republike Slovenije.

4. člen

V primeru zadolžitve s krediti sklne pogodbe o poroštvu s kreditodajalci v imenu in za račun Republike Slovenije minister, pristojen za finance.

5. člen

Ministrstvo, pristojno za finance, skrbi za izvajanje tega zakona ter vseh pravic in obveznosti Republike Slovenije, ki izhajajo iz njega.

6. člen

Sredstva za izpolnitev poroštvenih obveznosti Republike Slovenije iz tega zakona se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije.

7. člen

Če Republika Slovenija izpolni poroštveno obveznost po tem zakonu, pridobi pravico regresiranja izplačanih zneskov od DARS d. d., skupaj z vsemi stroški, ki so v zvezi s tem nastali.

Pravico do regresiranja Republika Slovenija uresniči iz sredstev po vseh virih, ki so namenjeni izgradnji avtocest, če s tem ni onemogočeno izpolnjevanje obveznosti DARS d. d. po drugih že sklenjenih pogodbah.

8. člen

V roku 90 dni po izdaji poročstva iz tega zakona sklne ta ministrstvo, pristojno za finance in DARS d. d. pogodbo, s katero uredita način zavarovanja poročstva.

9. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 440-03/03-121/1
Ljubljana, dne 29. maja 2003.
EPA 848-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2774. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (ZZeIP-D)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z

o razglasitvi zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (ZZeIP-D)

Razlašam zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (ZZeIP-D), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-43/03
Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N

O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZZeIP-D)

1. člen

V zakonu o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 92/99, 11/2001, 33/2001 in 110/2002) se v 34. členu dodata nova sedmi in osmi odstavek, ki se glasita:

“(7) Država v letu 2003 prevzame dolg javnega podjetja Slovenske železnice, d. d., iz naslova posojila najetega na podlagi zakona o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti javnega podjetja Slovenske železnice, d. d. iz naslova posojil, najetih za financiranje vzdrževanja javne železniške infrastrukture (Uradni list RS, št. 59/2002).

(8) Do prevzema dolga iz prejšnjega odstavka se sredstva za odplačevanje obresti in ostalih stroškov iz najetega posojila zagotavljajo iz proračunskih sredstev ministrstva, pristojnega za finance.”

2. člen

Črta se 34. a člen.

3. člen

V zakonu o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 110/2002) se v prvem odstavku 24. člena za besedo “agencija” doda besedilo “do višine 9.067,000.000 tolarjev”, pika na koncu stavka se nadomesti z vejico in doda besedilo “ter za financiranje gospodarske javne službe prevoza potnikov v notranjem železniškem prometu do višine 3.133,000.000 tolarjev.

Prehodna in končna določba

4. člen

Obresti in ostali stroški iz posojila najetega na podlagi zakona iz prvega odstavka 1. člena tega zakona, ki jih je javno podjetje Slovenske železnice, d. d., do uveljavitve tega zakona že poravnalo posojilodajalcu namesto države, se v roku največ šestdesetih dni od uveljavitve tega zakona poravnajo Slovenskim železnicam, d. d., ali njihovemu pravnemu nasledniku iz sredstev ministrstva, pristojnega za finance.

5. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 326-03/97-8/8
Ljubljana, dne 29. maja 2003.
EPA 843-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2775. Zakon o spremembi zakona o državni upravi (ZDU-1A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o razglasitvi zakona o spremembi zakona o državni upravi (ZDU-1A)**

Razlašam zakon o spremembi zakona o državni upravi (ZDU-1A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-44/03

Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N
O SPREMENBI ZAKONA O DRŽAVNI UPRAVI (ZDU-1A)**1. člen**

V zakonu o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/2002) se v 30. členu za besedama "tehnološkega razvoja" vejica nadomesti z besedo "in", besedilo "in regionalnega razvoja" pa se črta.

2. člen

S 1. 7. 2003 Služba Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj prevzame od Ministrstva za gospodarstvo delovno področje regionalnega razvoja ter ustrezno število uslužbencev in ustrezne pravice proračunske uporabe, dokumentacijo, prostore in opremo.

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 020-05/01-22/10

Ljubljana, dne 29. maja 2003.

EPA 842-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

2776. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-A)

Na podlagi druge alineje prvega odstavka 107. člena in prvega odstavka 91. člena ustave Republike Slovenije izdajam

U K A Z**o spremembah in dopolnitvah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-A)**

Razlašam zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-A), ki ga je sprejel Državni zbor Republike Slovenije na seji 29. maja 2003.

Št. 001-22-45/03

Ljubljana, dne 9. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

Z A K O N
O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SPODBUJANJU SKLADNEGA REGIONALNEGA RAZVOJA (ZSRR-A)**1. člen**

V določbah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 60/99), ki vsebujejo besede "minister, pristojen za razvoj" oziroma "ministrstvo, pristojno za razvoj" oziroma "ministrstvo, pristojno za ekonomske odnose in razvoj" se le-te nadomestijo z besedami "minister, pristojen za regionalni razvoj" razen v tretjem odstavku 15. člena kjer se besede "ministrstvo, pristojno za razvoj" nadomestijo z besedami "Služba Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj", v določbah, ki vsebujejo besede "Agencija za regionalni razvoj", pa se te besede nadomestijo z besedilom "javna agencija za regionalni razvoj".

2. člen

V 16. členu se v prvem odstavku besede "organ v sestavi ministrstva, pristojnega za razvoj" nadomestijo z besedami "javna agencija, katere ustanovitelj je Republika Slovenija".

V prvem odstavku se doda nov stavek, ki se glasi:

"Proti sklepu javne agencije za regionalni razvoj pri dodeljevanju razvojnih spodbud ni pritožbe."

Besedilo drugega odstavka se spremeni, tako da se glasi:

"Javna agencija za regionalni razvoj posreduje regionalne razvojne spodbude iz državnega proračuna in opravlja svetovalne, pospeševalne in druge razvojne naloge države pri spodbujanju regionalnega razvoja."

Osmi odstavek se črta.

3. člen

V 18. členu se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

"Proti sklepu javnega Sklada za regionalni razvoj in ohranjanje poseljenosti slovenskega podeželja pri dodeljevanju razvojnih spodbud ni pritožbe."

4. člen

S 1. 7. 2003 preneha delovati Agencija za regionalni razvoj kot organ v sestavi ministrstva za gospodarstvo.

S 1. 7. 2003 se s tem zakonom ustanovi Javna agencija Republike Slovenije za regionalni razvoj (v besedilu zakona: javna agencija za regionalni razvoj), ki deluje kot javna agencija po zakonu o javnih agencijah (Uradni list RS, št. 52/2002). Podrobnejše pogoje za delovanje javne agencije določi Vlada Republike Slovenije.

Javna agencija za regionalni razvoj iz prejšnjega odstavka tega zakona prevzame s 1. 7. 2003 od Agencije za

regionalni razvoj kot organa v sestavi ministrstva za gospodarstvo vse zaposlene ter materialna in finančna sredstva, vključno z obstoječimi obveznostmi ter nadaljuje s postopki dodeljevanja regionalnih razvojnih spodbud.

S 1. 7. 2003 se neporabljene pravice porabe ter prevzete obveznosti na proračunskih postavkah za izvajanje politike skladnega regionalnega razvoja in delovanje Agencije za regionalni razvoj pri ministrstvu za gospodarstvo prenesejo na Službo Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj, pri kateri se v ta namen odprejo ustrezne proračunske postavke. S 1. 7. 2003 skleneta javna agencija za regionalni razvoj in Služba Vlade Republike Slovenije za strukturno politiko in regionalni razvoj pogodbo o zagotavljanju sredstev za delovanje agencije in izvajanje programov na področju regionalnega razvoja. Pogodba se sklene za program, ki je določen v rebalansu državnega proračuna 2003.

5. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 002-01/90-4/86

Ljubljana, dne 29. maja 2003.

EPA 845-III

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
Borut Pahor l. r.

PREDSEDNIK REPUBLIKE

2777. Odlok o pomilostitvi

Na podlagi šeste alineje prvega odstavka 107. člena ustave Republike Slovenije ter 1. in 4. člena zakona o pomilostitvi (Uradni list RS, št. 45/95) izdajam

O D L O K o pomilostitvi

Izrečena kazen zapora se spremeni v pogojno obsodbo Francišku Dobrunu, roj. 4. 10. 1934 na Otiškem vrhu, se izrečena kazen sedem mesecev zapora spremeni v pogojno obsodbo, v kateri se naj določi kazen zapora sedem mesecev in hkrati določi, da določena kazen zapora sedmih mesecev ne bo izrečena, če obsojeni v času petih let ne bo storil novega kaznivga dejanja.

Št. 725-02-5/2003-1

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

dr. Janez Drnovšek l. r.
Predsednik
Republike Slovenije

VLADA

2778. Uredba o koordinaciji delovanja ministrstev in njihovih organov v sestavi, s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil, pri vključevanju v proces analize tveganja

Na podlagi 21. člena zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 4/93, 71/94, 23/96, 47/97, 23/99, 119/00, 30/01 in 52/02) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O

o koordinaciji delovanja ministrstev in njihovih organov v sestavi, s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil, pri vključevanju v proces analize tveganja

1. člen

(koordinacija)

Ta uredba ureja koordinacijo delovanja ministrstev in njihovih organov v sestavi s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil, vključno s pitno vodo in krmo (v nadaljnjem besedilu: varnosti hrane oziroma živil) v procesu analize tveganja.

Ministrstva s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil so: Ministrstvo za zdravje, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in Ministrstvo za okolje, prostor in energijo (v nadaljnjem besedilu: ministrstva).

Organi v sestavi ministrstev s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil so: Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije, Urad Republike Slovenije za kemikalije, Uprava Republike Slovenije za varstvo pred sevanji, Veterinarska uprava Republike Slovenije, Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Inšpektorat Republike Slovenije za kontrolo kakovosti kmetijskih pridelkov in živil, Inšpektorat Republike Slovenije za okolje, prostor in energijo ter Uprava Republike Slovenije za varstvo rastlin in semenarstvo (v nadaljnjem besedilu: organi v sestavi).

2. člen

(analiza tveganja)

Analiza tveganja je proces, ki zajema oceno tveganja (risk assessment), obvladovanje tveganja (risk management) ter izmenjavo informacij in mnenj med vsemi udeleženi in zainteresiranimi (risk communication).

3. člen

(ocena tveganja)

Proces ocene tveganja predstavlja prvo stopnjo analize tveganja.

Na področju varnosti živil oziroma hrane se izvajajo naslednji procesi ocene tveganja:

1. ocena tveganja za zdravje ljudi,
2. ocena tveganja na fitosanitarnem področju,
3. ocena tveganja na področju krme,
4. ocena tveganja na veterinarskem področju.

Izdelavo ocene tveganja za zdravje ljudi opravlja Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije v sodelovanju z drugimi institucijami.

Izdelavo ocene tveganja na fitosanitarnem področju opravljajo Urad Republike Slovenije za kemikalije, Kmetijski inštitut Slovenije, Nacionalni inštitut za biologijo, Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo ter drugi.

Izdelavo ocene tveganja na področju krme opravljata Nacionalni veterinarski inštitut in Kmetijski inštitut Slovenije.

Izdelavo ocene tveganja na veterinarskem področju opravlja Nacionalni veterinarski inštitut.

Poslovnik poteka izdelave ocene tveganja in medsebojnega sodelovanja institucij opredeljuje Priloga I, ki je sestavni del te uredbe.

4. člen

(obvladovanje tveganja)

Naloge ministrstev in organov v sestavi v procesu obvladovanja tveganja na področju varnosti hrane oziroma živil so opredeljene z zakonom o državni upravi (Uradni list RS, št. 52/02 in 110/02) in s predpisi, ki urejajo zdravstveno ustreznost živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živil, veterinarstvo, zdravstveno varstvo rastlin, fitofarmacevtska sredstva, semenski material kmetijskih rastlin, ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi, kmetijstvo, krmo in vodo.

Naloge ministrstev obsegajo naloge na področju spremljanja stanja in učinkovitosti ukrepov pri zagotavljanju varnosti hrane oziroma živil, priprave in sprejemanja predpisov in drugih ukrepov.

Poslovnik sodelovanja ministrstev in organov v sestavi na področju varnosti hrane oziroma živil je v Prilogi II, ki je sestavni del te uredbe.

5. člen

(obvladovanje tveganja – inšpekcijski nadzor)

Naloge inšpekcijskega nadzora v procesu obvladovanja tveganja na področju varnosti hrane oziroma živil so opredeljene s predpisi iz prvega odstavka prejšnjega člena ter predpisi, ki urejajo inšpekcijski nadzor.

Naloge iz prejšnjega odstavka opravljajo organi v sestavi, pristojni za inšpekcijski nadzor, ki so preko medsebojnega sodelovanja in koordinacije povezani v sistem inšpekcijskega nadzora.

Zdravstveni inšpektorat Republike Slovenije je v skladu z zakonom o zdravstveni inšpekciji (Uradni list RS, št. 99/99, 107/99, 31/00, 52/02 in 110/02) ter zakonom o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živil (Uradni list RS, št. 52/00 in 42/02), pristojen za inšpekcijski nadzor nad živil, pitno vodo, aditivi za živila, sestavo živil, ki lahko vpliva na biološko in energijsko vrednost živil, hranilnimi snovmi za obogatitev živil, izdelki ter snovmi, ki prihajajo v stik z živil. Nadzor nad živil obsega tudi nadzor nad živil živalskega izvora v prometu na drobno ter pri pripravi jedi za javno prehrano ter nadzor nad ostanki fitofarmacevtskih sredstev v živilih rastlinskega izvora v proizvodnji (priprava, obdelava, predelava, dodelava, pakiranje) in prometu živil, vključno z uvozom. V skladu z zakonom o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi (Uradni list RS, št. 67/02) je pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem zakona v okviru svojega področja dela.

Veterinarska uprava Republike Slovenije je v skladu z zakonom o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 33/01 in 110/02) in zakonom o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov, ki prihajajo v stik z živil, pristojna za inšpekcijski nadzor nad proizvodnjo živil živalskega izvora, ki obsega pridobivanje, pripravo, obdelavo, predelavo, dodelavo, embalaranje, preembalaranje in pakiranje živil, ki se odvija v registriranih proizvodnih obratih in promet z živil, ki obsega promet med registriranimi obrati, vključno s skladiščenjem in transportom, promet v zvezi z uvozom in izvozom, skladiščenje živil in promet na debelo, promet pošilk surovega mesa, rib in

drugih vodnih organizmov, ki niso predpakirane ter neposredno prodajo končnemu potrošniku neposredno iz registriranega obrata. V skladu z zakonom o veterinarstvu in zakonom o krmi (Uradni list RS, št. 13/02 in 110/02) izvaja tudi nadzor nad zdravstveno ustreznostjo krme. V okviru svojega področja dela je pristojna tudi za nadzor nad izvajanjem zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi.

Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo je v skladu z zakonom o fitofarmacevtskih sredstvih (Uradni list RS, št. 11/01) pristojen za inšpekcijski nadzor nad prometom in uporabo teh sredstev v primarni kmetijski pridelavi in nadzor nad njihovimi ostanki v kmetijskih pridelkih do njihove oddaje na trg. V skladu z zakonom o zdravstvenem varstvu rastlin (Uradni list RS, št. 45/01 in 52/02) in zakonom o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 58/02), je pristojen za nadzor nad rastlinami in rastlinskimi proizvodi, vključno s sortami, ki so gensko spremenjeni organizmi. Pristojen je tudi za nadzor nad kakovostjo krme, vključujoč uporabo gensko spremenjenih organizmov v krmi v skladu z zakonom o krmi. V okviru svojega področja dela je pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi.

Inšpektorat za kontrolo kakovosti kmetijskih pridelkov in živil je na podlagi zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 54/00, 52/02 in 58/02) pristojen za inšpekcijski nadzor kakovosti kmetijskih pridelkov in živil v pridelavi, predelavi, prometu, vključno z uvozom in izvozom in sicer nad načinom pridelave oziroma proizvodnje, sestavin in njihove vsebnosti, izpolnjevanja zahtev za doseganje in ohranjanje kakovosti, razvrščanjem in označevanjem. V okviru svojega področja dela je pristojen na podlagi zakona o zdravstveni ustreznosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živil in zakona o kmetijstvu za nadzor nad splošnim označevanjem predpakiranih živil in uporabo aditivov v posameznih vrstah živil, ki se nanašata na kakovost živil. V okviru svojega področja dela je pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi.

Inšpektorat Republike Slovenije za okolje, prostor in energijo je v skladu z zakonom o vodah (Uradni list RS, št. 67/02 in 110/02) pristojen za inšpekcijski nadzor nad varstvom razpoložljivih vodnih virov in njihove kakovosti v povezavi z zagotavljanjem pitne vode. V okviru svojega področja dela je pristojen tudi za nadzor nad izvajanjem zakona o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi.

Sodelovanje organov, pristojnih za inšpekcijski nadzor na področju varnosti hrane oziroma živil v sistemu inšpekcijskega nadzora je opredeljeno v Prilogi III, ki je sestavni del te uredbe.

6. člen

(obvladovanje tveganja- sistem hitrega obveščanja)

Za zagotavljanje hitre izmenjave informacij o živilih in krmi, ki predstavljajo tveganje za zdravje potrošnika, deluje kot del sistema inšpekcijskega nadzora nacionalni sistem hitrega obveščanja za živila in krmo (v nadaljnjem besedilu: SLO RASFF). V SLO RASFF se organi v sestavi, pristojni za inšpekcijski nadzor, vključujejo preko kontaktnih točk (v nadaljnjem besedilu: KT). Za delovanje posamezne KT v skladu s predpisanimi postopki je odgovoren predstojnik organa v sestavi. Predstojnik organa s sklepom imenuje pooblaščen osebo v KT in opredeli njihove odgovornosti in pristojnosti.

Nacionalni sistem hitrega obveščanja za živila in krmo se preko nacionalne kontaktne točke vključuje v EU sistem hitrega obveščanja za živila in krmo (v nadaljnjem besedilu: EU RASFF).

Nacionalna kontaktna točka za EU RASFF deluje pri Zdravstvenem inšpektoratu Republike Slovenije.

Navodila za delovanje SLO RASFF in vključevanje v EU RASFF so opredeljena v Prilogi III.

7. člen

(izmenjava informacij in mnenj)

Izmenjava informacij in mnenj je interaktivni proces, ki poteka med udeleženci procesa ocene tveganja, obvladovanja tveganja in drugimi zainteresiranimi.

Proces izmenjave informacij in mnenj z institucijami, vključenimi v proces ocene tveganja, je opredeljen v Prilogi I.

Proces izmenjave informacij in mnenj med ministrstvi je opredeljen v Prilogi II.

Proces izmenjave informacij in mnenj med inšpekcijskimi organi je opredeljen v Prilogi III.

Za zagotavljanje učinkovitosti, preglednosti in sledljivosti delovanja sistema inšpekcijskega nadzora in sistema hitrega obveščanja se izdelata skupna računalniška aplikacija, ki zagotavlja podporo vseh postopkov v okviru sistema.

Proces izmenjave informacij in mnenj ministrstev in organov v sestavi z javnostjo oziroma s potrošniki poteka v skladu z zakonom o dostopu do informacij javnega značaja (Uradni list RS, št. 24/03), z zakonom o inšpekcijskem nadzoru (Uradni list RS, št. 56/02) in zakonom o medijih (Uradni list RS, št. 35/01 in 54/02).

Nosilci dejavnosti proizvodnje ali prometa živil, izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živilo, oziroma krme morajo v primeru umika proizvoda, ki ni varen oziroma je zdravstveno neustrezen in se že nahaja pri končnih potrošnikih, potrošnike o tem obvestiti.

Način obveščanja potrošnikov in minimalni obseg podatkov v obvestilu je opredeljen v Prilogi IV, ki je sestavni del te uredbe.

8. člen

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 521-06/2003-1

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA2003-2711-0017

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop
Predsednik

PRILOGA I.**POSLOVNIK POTEKA IZDELAVE OCENE TVEGANJA IN MEDSEBOJNEGA SODELOVANJA INSTITUCIJ**

Ocena tveganja iz 3. člena uredbe predstavlja prvo stopnjo celovite analize tveganja.

Oceno tveganja za zdravje ljudi morajo izvajati strokovnjaki, ki so ločeni od procesa obvladovanja tveganja. Temelji na lastnih podatkih in drugih dosegljivih podatkih različnih študij, epidemioloških, toksikoloških, eksperimentalnih in kliničnih.

Definicije

Tveganje definiramo kot možnost ali verjetnost pojava učinka na zdravje in resnost tega učinka. Ocena tveganja predstavlja znanstveno evaluacijo znanih ali potencialnih škodljivih učinkov, ki so posledica izpostavljenosti škodljivim agensom v živilih.

Izdelava ocene tveganja za zdravje ljudi poteka v štirih stopnjah:

- **Identifikacija učinkov dejavnikov tveganja** pomeni identificiranje znanih ali potencialnih učinkov na zdravje ljudi, ki jih določen dejavnik tveganja ima oziroma so z njim povezani.
- **Karakterizacija dejavnikov tveganja** pomeni kvalitativno in/ali kvantitativna določitev pogostosti in resnosti neželenih učinkov, ki bi se mogli zgoditi pri predvideni oziroma dejanski izpostavljenosti.
- **Ocena izpostavljenosti** pomeni kvalitativno in/ali kvantitativno evaluacijo verjetnega vnosa dejavnika tveganja.
- **Karakterizacija tveganja** pomeni integriranje ugotovitev iz vseh treh navedenih stopenj v končno ugotovitev oziroma oceno škodljivih učinkov, ki se lahko pojavijo v dani populaciji.

Nosilci in izvajalci izdelave ocen tveganja

Izdelavo ocene tveganja za zdravje ljudi opravlja Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije v sodelovanju z drugimi institucijami.

Izdelavo ocene tveganja na fitosanitarnem področju opravljajo Urad Republike Slovenije za kemikalije, Kmetijski inštitut Slovenije, Nacionalni inštitut za biologijo in Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo. Glede na potrebe se v ocenjevanje vključujejo tudi strokovnjaki drugih institucij, ki delujejo na področju zdravja ljudi, živali in okolja.

Izdelavo ocene tveganja na področju krme opravljajo Nacionalni veterinarski inštitut in Kmetijski inštitut Slovenije. Glede na potrebe se v ocenjevanje vključujejo tudi strokovnjaki drugih institucij, ki delujejo na področju zdravja ljudi, živali in okolja.

Izdelavo ocene tveganja na veterinarskem področju, opravlja Nacionalni veterinarski inštitut. Glede na potrebe lahko skupina vključi v izdelavo ocene tveganja za zdravje živali in tudi posredno za ljudi strokovnjake drugih institucij z ustreznega področja.

Zagotavljanje usklajenega sodelovanja vseh nosilcev:

Nosilci zagotavljajo usklajeno sodelovanje:

1. z doslednim upoštevanjem pravil, predpisanih s tem poslovnikom;
2. z izrednimi posveti odgovornih oseb v nujnih primerih za reševanje nujne tekoče problematike;
3. s pripravo letnega poročila o reševanju skupne problematike
4. s skupnim obveščanjem javnosti o ugotovitvah in ukrepih.

1. Navodilo za izdelavo ocene tveganja za zdravje ljudi na področju varnosti hrane oziroma živil in pitne vode

Zahteve za izdelavo ocene tveganja za zdravje ljudi zaradi izpostavljenosti zdravstveno neustrezni hrani ali pitni vodi se podajo:

1. v primeru suma ogrožanja ali ogrožanja zdravja ljudi;
2. ob ugotovitvi neskladnosti živila, izdelka ali snovi, ki prihaja v stik z živilo, pitne vode in krme s predpisanimi zahtevami za različne dejavnike tveganja kot so :
 - znani ali potencialno sumljivi kemični onesnaževalci ,
 - znani ali potencialno sumljivi biološki dejavniki,
 - znani ali potencialno sumljivi fizikalni onesnaževalci, vključno z radiološkimi onesnaževalci.

Pri izdelavi ocene tveganja za zdravje ljudi sodelujejo Inštitut za varovanje zdravja Republike Slovenije (IVZ RS), Kmetijski inštitut Slovenije (KIS) in Nacionalni veterinarski inštitut (NVI).

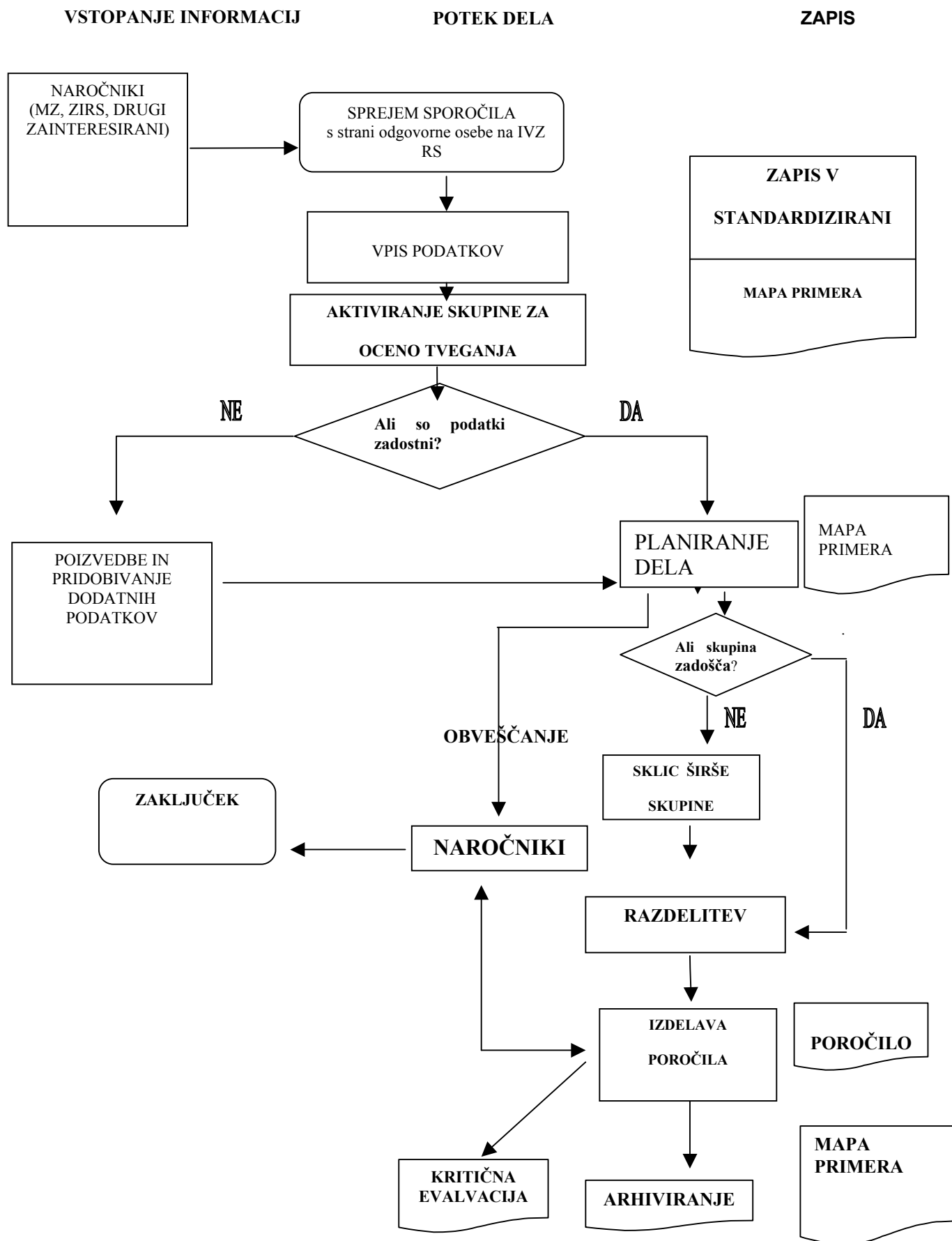
Skupina za pripravo ocene tveganja za zdravje ljudi deluje v sestavi, ki je odvisna od obravnavanega primera, v kateri so lahko predstavniki vseh imenovanih institucij, lahko pa vključi tudi zunanje strokovnjake. Skupina mora imeti zagotovljene kadrovske, tehnične in materialne pogoje za delovanje (mobilni telefoni, računalniška oprema, zagotovljena finančna sredstva itd).

1. Institucija, ki koordinira pripravo ocene tveganja za zdravje ljudi, je IVZ RS. Imenovana odgovorna oseba IVZ ob prejemu sporočila, da je potrebna izdelava ocene tveganja za zdravje ljudi, aktivira skupino za pripravo ocene tveganja.
2. KIS in NVI se vključujejo v izdelavo ocen tveganja za zdravje ljudi v vseh vprašanjih glede na fazo pojava tveganja v živilski verigi in pitni vodi v skladu s svojimi strokovnimi pristojnostmi na področju kmetijskih pridelkov, živil, pitne vode, izdelkov in snovi, ki prihajajo v stik z živilo ter krme.
3. V skupini med drugimi sodelujejo vsaj strokovnjaki z znanjem higiene, epidemiologije, mikrobiologije, toksikologije, kemije, veterinarske medicine, živilske tehnologije in različnih področij kmetijstva.
4. Glede na potrebe lahko skupina vključi v izdelavo ocene tveganja za zdravje ljudi tudi naslednje institucije:
 - ❖ Zavod za zdravstveno varstvo Maribor – Inštitut za varstvo okolja
 - ❖ Območne zavode za zdravstveno varstvo
 - ❖ Kmetijsko – živilorejske zavode
 - ❖ Medicinsko fakulteto in Klinični center
 - ❖ Veterinarsko fakulteto
 - ❖ Biotehniško fakulteto
 - ❖ Inštitut Jožef Stefan
 - ❖ druge institucije

Predstavniki IVZ RS, NVI in KIS izdelajo poslovnik o standardnih operativnih postopkih pri izdelavi ocen tveganj za zdravje ljudi, v katerem opredelijo tudi nabor strokovnjakov za skupino, možnosti kontaktov z njimi ter njihove pravice in dolžnosti za delo v skupini.

Potek izdelave ocene tveganja za zdravje ljudi opredeljuje diagram poteka dela, ki je sestavni del tega navodila (Diagram 1).

Diagram 1: Potek izdelave ocene tveganja za zdravje ljudi

2. Navodilo pri izdelavi ocene tveganja na fitosanitarnem področju

Ocena tveganja na fitosanitarnem področju predstavlja ugotavljanje nevarnosti (hazard) in ovrednotenje tveganja (risk) glede te nevarnosti, ki bi lahko nastalo zaradi dajanja v promet oziroma uporabe rastlin, rastlinskih proizvodov, fitofarmacevtskih sredstev in gnojil, za vsak primer posebej. Ugotavljanje nevarnosti (hazard) pomeni analizo lastnosti in značilnosti rastlin, rastlinskih proizvodov, fitofarmacevtskih sredstev in gnojil, ki bi lahko potencialno škodljivo vplivale na zdravje ljudi in živali ter na okolje. Ovrednotenje tveganja (risk) pomeni verjetnost, da bo promet ali uporaba rastlin, rastlinskih proizvodov, fitofarmacevtskih sredstev in gnojil posredno ali neposredno, takoj ali kasneje ali dolgoročno kumulativno škodljivo vplivalo na zdravje ljudi in živali ter na okolje, zlasti glede prehranjevalne verige.

Oceno tveganja na fitosanitarnem področju pripravljajo, odvisno od obravnavanega problema: Urad Republike Slovenije za kemikalije, Kmetijski inštitut Slovenije (KIS), Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije (IHPS), in drugi. Glede na potrebe se v ocenjevanje vključujejo tudi strokovnjaki drugih institucij, ki delujejo na področju zdravja ljudi, živali in okolja.

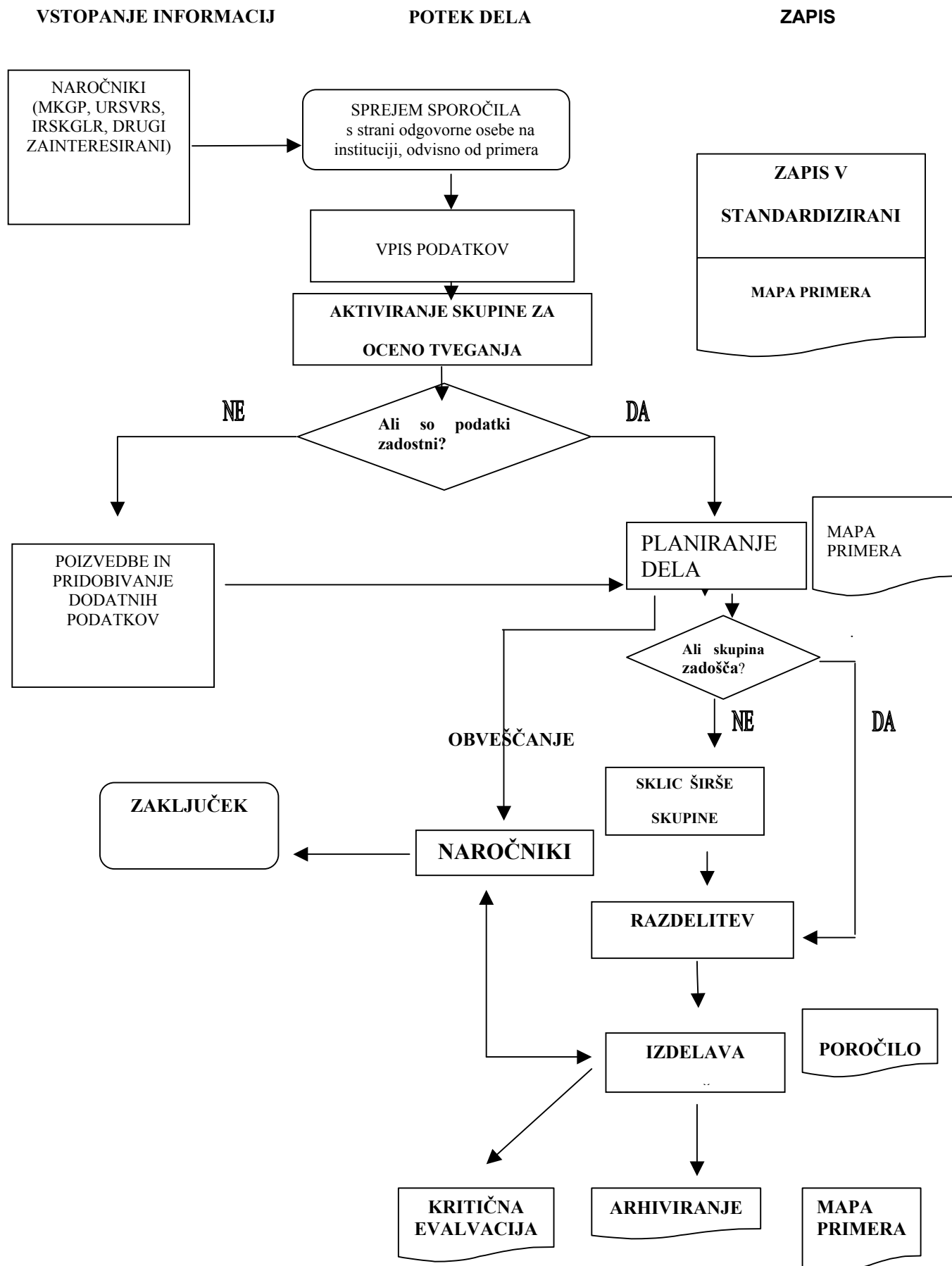
V oceni tveganja je treba ugotoviti in ovrednotiti možne škodljive vplive, raven tveganja ter potrebne preventivne in druge ukrepe na naslednjih področjih:

- fitofarmacevtska sredstva in mineralna gnojila;
- rastline in rastlinski proizvodi glede ostankov;
- GSO semena kmetijskih rastlin;

Postopek za izdelavo ocene tveganja opredeljen v posebnem dokumentu »Navodilo za izdelavo ocene tveganja na fitosanitarnem področju«. V tem dokumentu je opredeljen tudi nabor strokovnjakov, možnosti kontaktov z njimi ter njihove pravice in dolžnosti.

Diagram poteka dela priprave ocene tveganja na fitosanitarnem področju je v prilogi (Diagram 2)

Diagram 2: Potek izdelave ocene tveganja na fitosanitarnem področju

3. Navodilo pri izdelavi ocene tveganja na področju krme

Ocena tveganja na področju krme (prehrane živali) predstavlja ugotavljanje nevarnosti (hazard) in ovrednotenje tveganja (risk) glede te nevarnosti, ki bi lahko nastala zaradi dajanja v promet oziroma uporabe krme, dodatkov in premiksov za vsak primer posebej. Ugotavljanje nevarnosti (hazard) pomeni analizo lastnosti in značilnosti krme, dodatkov in premiksov, ki bi lahko potencialno škodljivo vplivale na zdravje ljudi in živali ter na okolje. Ovrednotenje tveganja (risk) pomeni verjetnost, da bo promet ali uporaba krme, dodatkov in premiksov posredno ali neposredno, takoj ali kasneje ali dolgoročno kumulativno škodljivo vplivalo na zdravje ljudi in živali ter na okolje, zlasti glede prehranjevalne verige.

Oceno tveganja na področju krme, dodatkov in premiksov pripravljajo strokovnjaki iz različnih pooblaščenih institucij, odvisno od obravnavanega problema: Nacionalni veterinarski inštitut (NVI) in Kmetijski inštitut Slovenije (KIS). Glede na potrebe se v ocenjevanje vključujejo tudi strokovnjaki drugih institucij, ki delujejo na področju zdravja ljudi, živali in okolja.

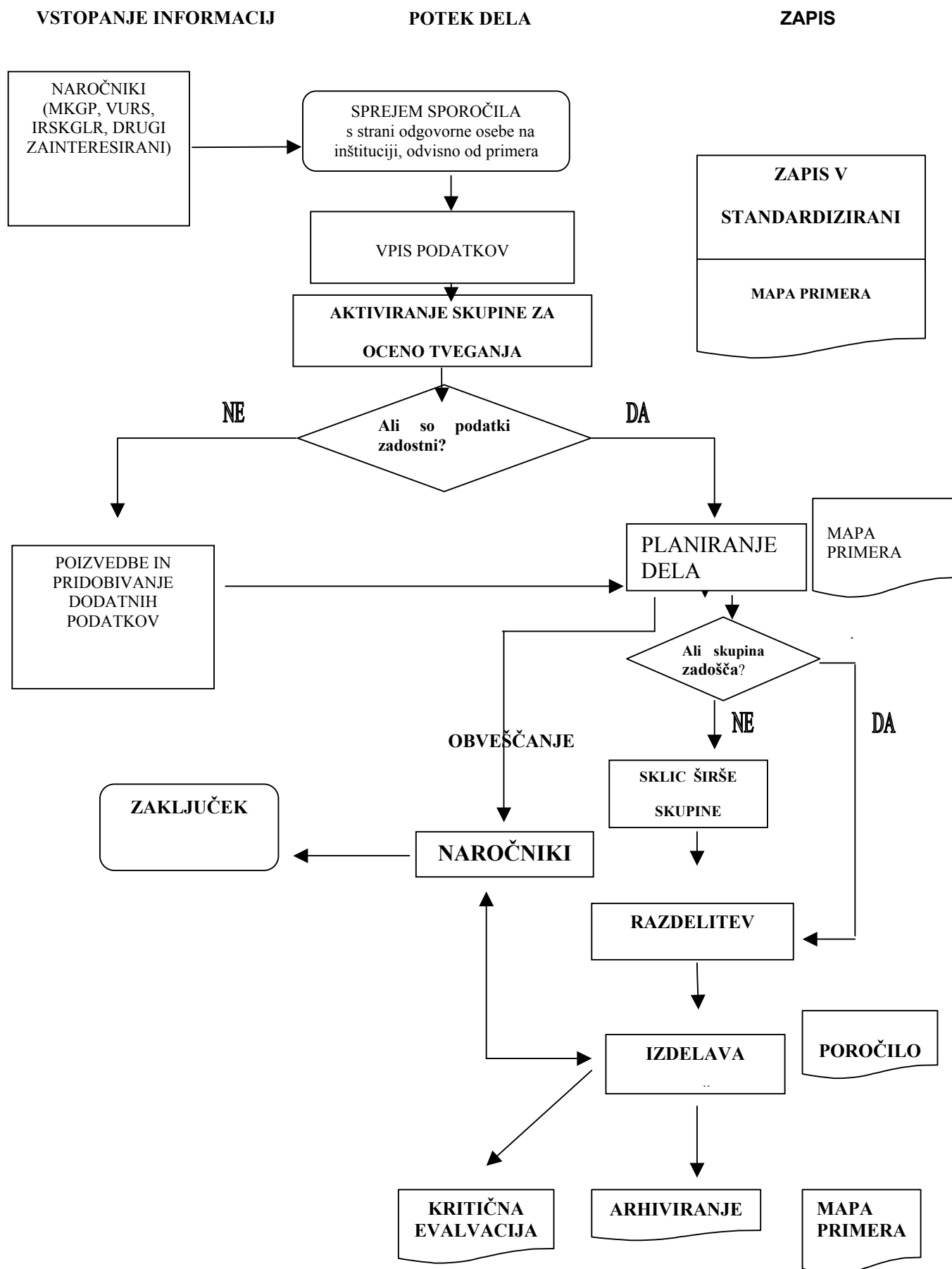
V oceni tveganja je treba ugotoviti in ovrednotiti možne škodljive vplive, raven tveganja ter potrebne preventivne in druge ukrepe na naslednjih področjih:

- krma;
- dodatki;
- premiksi;
- GSO krma;

Postopek za izdelavo ocene tveganja bo opredeljen v posebnem dokumentu »Navodilo za izdelavo ocene tveganja na področju krme«. V tem dokumentu je opredeljen tudi nabor strokovnjakov, možnosti kontaktov z njimi ter njihove pravice in dolžnosti.

Diagram poteka dela priprave ocene tveganja na področju krme je v prilogi (Diagram 3).

Diagram 3: Potek izdelave ocene tveganja na področju krme

4. Navodilo pri izdelavi ocene tveganja na veterinarskem področju

Pri izdelavi ocene tveganja na veterinarskem področju, vključujoč vplive na zdravje živali in posredno na zdravje ljudi sodelujejo ekipe strokovnjakov iz Nacionalnega veterinarskega inštituta (NVI). Glede na potrebe lahko skupina vključi v izdelavo ocene tveganja za zdravje živali in tudi posredno za ljudi strokovnjake drugih institucij z ustreznega področja.

Skupine za pripravo ocene tveganja so odvisne od obravnavanega primera, imenuje jih predstojnik NVI izmed strokovnjakov NVI za področja:

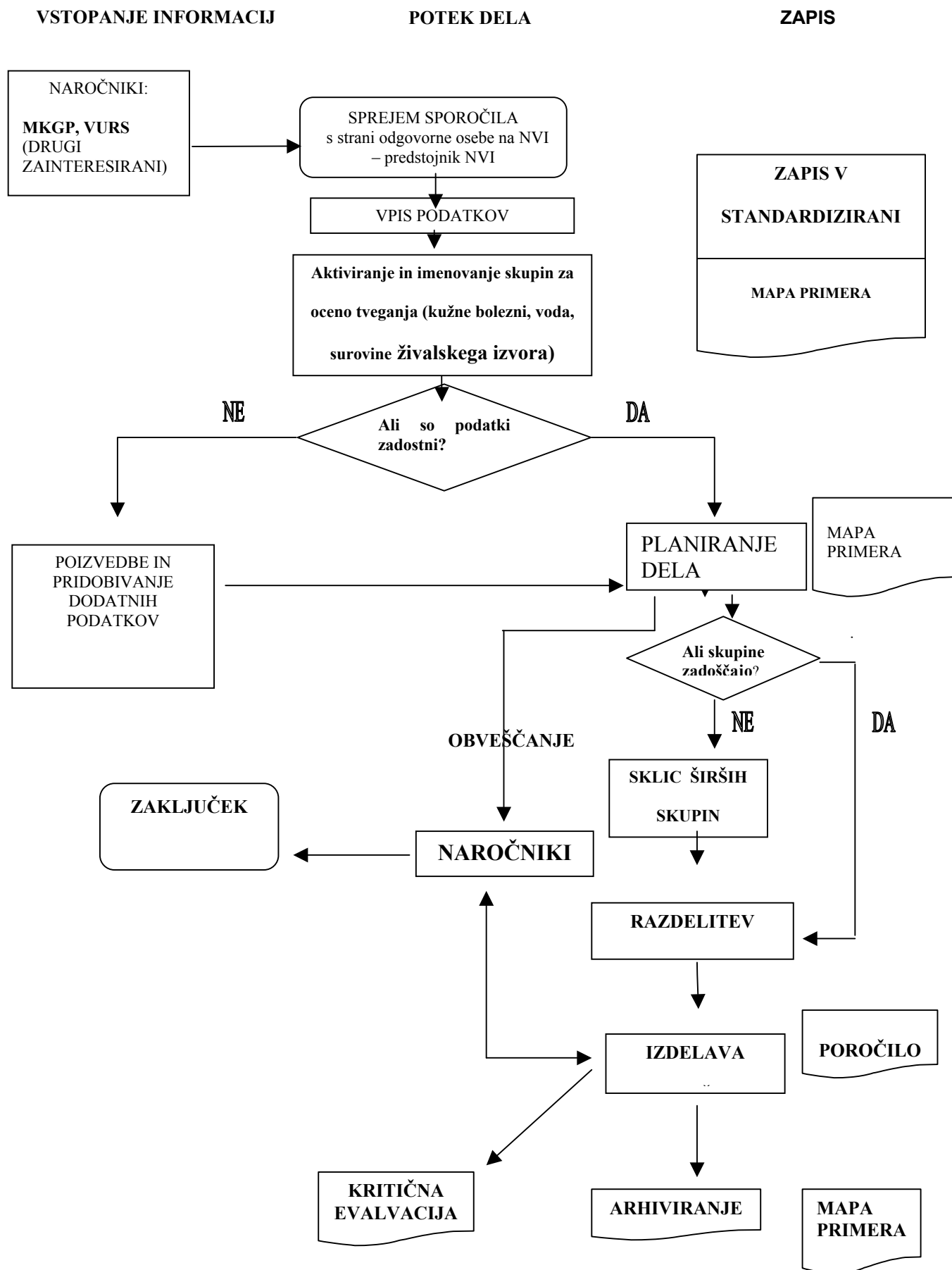
- kužnih bolezni
- surovin živalskega izvora za proizvodnjo živil živalskega izvora
- vode za napajanje.

Strokovna komisija za pripravo ocene tveganja pripravi oceno v najkrajšem možnem času.

Oceno tveganja pripravi skupina za kužne bolezni v skladu z listo bolezni A,B,C Mednarodnega zoosanitarnega kodeksa (O.I.E).

Postopek za izdelavo ocene tveganja za zdravje živali in posredno za zdravje ljudi je opredeljen v dokumentu kakovosti VF – Vodilo za pripravo ocene tveganja za zdravje živali in posredno za zdravje ljudi na NVI. V tem dokumentu je opredeljen tudi nabor strokovnjakov za skupino, možnosti kontaktov z njimi ter njihove pravice in dolžnosti za delo v skupini.

Diagram 4: Potek izdelave ocene tveganja na veterinarskem področju

PRILOGA II.**POSLOVNIK SODELOVANJA MINISTRSTEV IN ORGANOV V SESTAVI, S PRISTOJNOSTMI NA PODROČJU VARNOSTI HRANE OZIROMA ŽIVIL****I. Pravna podlaga:**

Varno hrano oziroma živila v najširšem pomenu urejajo:

1. zakon o zdravstvenem varstvu rastlin
2. zakon o fitofarmacevtskih sredstvih
3. zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin
4. zakon o gnojilih
5. zakon o veterinarstvu
6. zakon o krmi
7. zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi
8. zakon o vodah
9. zakon o kmetijstvu
10. zakon o zdravstveni ustreznosti živil in predmetov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili in snovi v stiku z živili
11. zakon o varstvu okolja.

Zgoraj navedeni zakoni predstavljajo med drugim tudi pravno podlago za štiri segmente področja varnosti hrane oziroma živil (varstvo rastlin, veterinarstvo, krmo in živila splošno).

Glede na pristojnosti oziroma področje dela so bili pri pripravi zgoraj navedenih zakonov poglavitni nosilci:

Ministrstvo za zdravje za zakon o zdravstveni ustreznosti živil in predmetov ter snovi, ki prihajajo v stik z živili in snovi v stiku z živili,

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano za zakon o zdravstvenem varstvu rastlin, za zakon o fitofarmacevtskih sredstvih, za zakon o semenskem materialu kmetijskih rastlin, za zakon o kmetijstvu, za zakon o krmi, za zakon o veterinarstvu in za zakon o gnojilih,

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo pa za zakon o ravnanju z gensko spremenjenimi organizmi, zakon o vodah in zakon o varstvu okolja.

Pri zakonih pod točkami 1,2,4,7 in 10 so opredeljeni tudi predpisi, ki morajo biti sprejeti ob medsebojnih soglasjih ministra pristojnega za zdravje, ministra pristojnega za kmetijstvo, veterinarstvo in prehrano oziroma ministra za okolje. Za predpise, izdane na osnovi zakona o krmi in zakona o gnojilih, je v celoti pristojen minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano in organa v sestavi, Veterinarska uprava Republike Slovenije in Uprava za varstvo rastlin in semenarstvo, opravljajo naloge na podlagi zakonov in predpisov, izdanih na njihovi podlagi v točkah 1 do 10.

Ministrstvo za zdravje in organi v sestavi opravljajo naloge na podlagi zakonov in predpisov, izdanih na njihovi podlagi, v točkah 2., 5., 7., 8., 9. in 10..

Ministrstvo za okolje, prostor in energijo in organ v sestavi Agencija Republike Slovenije za okolje opravljata naloge na podlagi zakonov in predpisov izdanih na njihovi podlagi v točki 7. in 8. in 11..

II. Sodelovanje in medsebojno obveščanje

Za lažje in učinkovitejše sodelovanje na področju varnosti hrane oziroma živil ter s tem v zvezi varstva potrošnikov je v skladu z obstoječo organizacijo posameznega ministrstva v vsakem ministrstvu določena kontaktna točka (kontaktna točka ministrstva – KTM), ki je zadolžena za medresorsko usklajevanje na področjih, navedenih v točki I.

KTM v Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je Sektor za varnost in kakovost hrane, KTM v Ministrstvu za zdravje je oddelek za živila, prehrano in zdravstveno ekologijo v okviru Sektorja za javno zdravje, KTM v ministrstvu za okolje, prostor in energijo pa je Sektor za biotehnologijo.

KTM so v zvezi s pripravo predpisov zadolžene tudi za usklajevanje z organi v sestavi posameznega ministrstva. Organi v sestavi, zadolženi za posamezna področja, so dolžni sproti obveščati KTM znotraj svojega ministrstva o aktivnostih, vezanih na pripravo zakonov oziroma drugih predpisov, ker je s tem zagotovljeno nemoteno sodelovanje s KTM drugega ministrstva.

III. Sodelovanje z EU komisijo

KTM posameznega ministrstva pripravijo ob sodelovanju organov v sestavi spisek pristojnih uslužbencev, zadolženih za posamezna področja oziroma predpise, spisek po potrebi dopolnjujejo in se o vseh spremembah medsebojno obveščajo. Posamezni uslužbenci sodelujejo vsak na svojem področju s pristojnimi uradniki v EU komisiji (področje varne hrane pokriva DG SANCO) direktno, KTM pa obveščajo o svojih aktivnostih. Posamezni uslužbenci pripravijo v okviru svojih organizacijskih enot tudi poročila o službenih poteh, ki jih posredujejo KTM posameznega ministrstva. KTM posameznega ministrstva je dolžna svoja poročila posredovati KTM v drugem ministrstvu. KTM posameznega ministrstva lahko v primeru, da se pojavi vprašanje ali področje, ki je mejnega značaja obeh ministrstev na zakonodajnem področju, predlaga KTM drugega ministrstva, da se določita dva pristojna uslužbenca za eno področje.

IV. Izobraževanja in sestanki, organizirani s strani EU komisije ter organizacija obiskov predstavnikov EU na področju varnosti hrane oziroma živil v RS

Izobraževanj in sestankov, organiziranih s strani EU komisije, se udeležujejo predstavniki posameznih ministrstev, glede na področja, ki jih pokrivajo.

KTM iz točke II, morajo takoj po prejemu sporočila iz EU komisije, glede na področje dela posredovati informacijo pristojnim organom pristojnih ministrstev. Določeni predstavniki posredujejo nato v dogovorjenem času informacijo KTM, ki se nato v primeru, ko gre za mejna področja dogovorijo, kdo jo nato posreduje v EU komisijo. Pri dogovoru upoštevajo pristojnosti iz obstoječe zakonodaje.

Vsa poročila in druga pisna gradiva iz EU se posredujejo KTM v MKGP, MZ in MOPE, le te pa ga posredujejo glede na področja, pristojnim v ministrstvu in organom v sestavi.

KTM pristojnih ministrstev morajo biti obveščene o vseh obiskih predstavnikov EU Komisije v RS, vezanih na področje varnosti hrane oziroma živil, krme, GSO in pitne vode. KTM glede na področje dela pripravijo programe posameznih obiskov v RS, v sodelovanju z organi v sestavi. Kolikor obiski zadevajo ožja področja dela (npr. inšpekcijski nadzor) jih organizirajo ob vednosti oziroma sodelovanju s predstojniki pristojnih inšpekcijskih služb oziroma pristojnimi organi.

PRILOGA III**POSLOVNIK SODELOVANJA ORGANOV V SESTAVI, PRISTOJNIH ZA INŠPEKCIJSKI NADZOR NA PODROČJU VARNOSTI HRANE OZIROMA ŽIVIL, V SISTEMU INŠPEKCIJSKEGA NADZORA IN SISTEMU HITREGA OBVEŠČANJA ZA ŽIVILA IN KRMO****I. Zagotavljanje usklajenega sodelovanja**

Organi v sestavi, pristojni za inšpekcijski nadzor (v nadaljnjem besedilu: organi), ki so povezani v sistem inšpekcijskega nadzora na področju varnosti hrane oziroma živil, zagotavljajo usklajeno sodelovanje:

1. z doslednim upoštevanjem pravil, predpisanih s tem poslovnikom; vključno s pravili delovanja v sistemu hitrega obveščanja za živila in krmo,
2. z rednimi mesečnimi sestanki predstojnikov teh organov v okviru odbora za nadzor trga za živilske proizvode, ki deluje pri svetu glavnih inšpektorjev;
3. z izrednimi posveti predstojnikov v nujnih primerih za reševanje nujne tekoče problematike;
4. z uskladitvijo letnih programov nadzora, vključno s programi vzorčenj;
5. z redno mesečno izmenjavo podatkov o problematiki, ugotovljeni pri nadzoru, vključno z rezultati vzorčenj;
6. s pripravo skupnega letnega poročila;
7. s skupnim obveščanjem javnosti o ugotovitvah in ukrepih.

Nacionalni sistem hitrega obveščanja za živila in krmo

II/1 Organizacija

1. Del sistema inšpekcijskega nadzora na področju varnosti hrane oziroma živil, ki zagotavlja kontinuirano komunikacijo med organi znotraj tega sistema, je nacionalni sistem hitrega obveščanja za živila in krmo (v nadaljnjem besedilu: SLO RASFF).
2. SLO RASFF zagotavlja hiter pretok informacij o zadevah znotraj sistema inšpekcijskega nadzora, odstopanje zadev v pristojno reševanje med organi ter hitro učinkovito reagiranje organov.
3. Preko SLO RASFF si organi posredujejo dve kategoriji zadev oziroma informacij:
 - 3.1. Nujne zadeve/informacije (»alert notifikacije«), ki se nanašajo na primere, ko je živilo ali krma, ki predstavlja neposredno ali posredno tveganje za zdravje ljudi, na trgu in je potrebno takojšnje ukrepanje (prepoved proizvodnje, umik blaga iz prometa oziroma uporabe).
 - 3.2. Ostale zadeve/informacije (»notifikacije«), ki se nanašajo na primere, pri katerih takojšnje ukrepanje na trgu sicer ni potrebno, posredovana informacija pa lahko dodatno prepreči oddajo blaga, ki predstavlja tveganje, v promet (npr. ugotovitve v primarni pridelavi, proizvodnji, pri uvozu živil oziroma krme, na osnovi katerih je bila odrejena prepoved oddaje blaga v promet, oziroma prepoved uvoza blaga), promet takega blaga in druge informacije, pomembne za učinkovit inšpekcijski nadzor.
4. Kontaktne točke v sistemu hitrega obveščanja
 - 4.1. Organi se v SLO RASFF vključujejo preko svojih kontaktnih točk (v nadaljnjem besedilu: KT), ki delujejo preko naslednjih elektronskih naslovov:
 - 4.1.1. KT Veterinarske uprave RS (KT VURS):
rasff.vurs@gov.si
 - 4.1.2. KT Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (KT IRSKGL):
rasff.irskgp@gov.si
 - 4.1.3. KT Inšpektorata RS za kontrolo kakovosti kmetijskih pridelkov in živil (KT IRSKKKPŽ):
rasff.irskgp@gov.si
 - 4.1.4. KT Zdravstvenega inšpektorata RS (KT ZIRS):
rasff.zirs@gov.si
 - 5.1.5. KT Inšpektorata RS za okolje in prostor (KT IRSOP):
rasff.irsop@gov.si
 - 3.1.6. KT drugih organov, ki prevzamejo pristojnosti predhodno navedenih organov.
- 4.2 Za delovanje posamezne KT v skladu s postopki, predpisanimi s tem poslovnikom, je odgovoren predstojnik organa, ki s sklepom določi pooblaščen osebe, ki delujejo v KT in opredeli njihove pristojnosti in odgovornosti.

II/2 Standardni postopki sprejema, obdelave in posredovanja zadev v SLO RASFF

Osnovni način komuniciranja med kontaktnimi točkami v SLO RASFF poteka s pomočjo elektronskih medijev.

1. Standardni postopek posredovanja zadeve:

- 1.1. Organ, ki je primer odkril, mora znotraj svoje organizacijske strukture poskrbeti za čim hitrejšo pridobitev natančnih podatkov o obsežnosti in teži primera (strokovna presoja, ocena tveganja, odločitev glede nadaljnjih ukrepov). Organ mora zbrati natančne podatke o:
 - proizvodu (vrsta, ime, tržno ime, podatki o roku uporabe in o lotu, vrsta in število pakiranj, teža, certifikati oziroma spričevala pri uvoženem blagu);
 - slovenskem proizvajalcu, pridelovalcu (ime, naslov, telefon, faks);
 - uvozniku spornega proizvoda, pri uvoženem blagu;
 - dejavniku(ih) tveganja (mikrobiološki, kemični, fizikalni ali drugi) in predpisih, ki se nanašajo na te dejavnike;
 - prodaji proizvoda (države in firme, ki so lahko prejele sporni proizvod, količine, datumi)
- 1.2. KT organa, ki je primer odkril, mora o zadevi čim hitreje obvestiti vse druge KT. Vse informacije o zadevi se kreirajo na predpisanih obrazcih v elektronski obliki in se posredujejo vsem KT na njihove elektronske naslove. Posredovanje zadeve med kontaktnimi točkami (KT) poteka skladno z algoritmom št. 1.
- 1.3. Vsak posamezen organ kreira oziroma arhivira vse dokumente informacij o zadevah v svojih elektronskih mapah sistema hitrega obveščanja (mapa kontaktne točke in posameznih drugih organizacijskih struktur, vključenih v obravnavo zadeve).
- 1.4. V primeru, da obstaja možnost, da je živilo, izdelek oz. snov, ki prihaja v stik z živili ali krma, ki je predmet zadeve, na trgu tudi v drugih državah članicah EU, mora organ, ki je pristojen za nadzor nad proizvajalcem oziroma uvoznikom spornega blaga, v čim krajšem možnem času posredovati informacijo nacionalni kontaktni točki. Predstojnik organa, ki vodi postopke v zvezi z zadevo, o kateri bo informacija posredovana v EU RASFF, pripravi in podpiše informacijo o zadevi na ustreznem obrazcu. Predstojnik organa lahko po potrebi zahteva odobritev informacije o zadevi na resornem ministrstvu. Predstojnik preko kontaktne točke takšno informacijo o zadevi posreduje NKT. To pravilo na splošno velja za uvoženo blago ali blago, ki je bilo proizvedeno v Sloveniji in je bilo zanj potrebno odrediti prepoved prometa in umik iz prometa.

2. Standardni postopek sprejema in obdelave zadev:

Kontaktna točka vsako sprejeto zadevo obravnava skladno s standardnim postopkom, nato pa jo nemudoma posreduje dalje drugim kontaktnim točkam oziroma organizacijski enoti, pristojni za ukrepanje na področju, na katerega se informacija nanaša, oziroma za nadzor nad izvajanjem odrejenih ukrepov.

- 2.1. O zadevi, ki je bila posredovana v KT, so obveščene vse pooblaščen osebe v KT. Nadaljnji postopek vodi dežurna pooblaščen oseba, ki je odgovorna za pravilen postopek sprejema in nadaljnje obdelave zadeve (v nadaljnjem besedilu: oseba, odgovora za zadevo)
- 2.2. Oseba, odgovorna za zadevo, izdela novo mapo v elektronski obliki RAPID ALERT SYSTEM/RAPID ALERT, v katero shrani Rapid Alert informacijo in vsa dodatna obvestila, ki se nanašajo na isto zadevo.
- 2.3. Oseba, odgovorna za zadevo, pripravi zapisnik, v katerem mora navesti podatke o zadevi (ime elektronske mape) in podatke o osebi, odgovorni za to zadevo. Začetnemu zapisu se nato ves čas dodajajo novo pridobljeni podatki. Zapisnik se hrani v elektronski mapi Rapid Alert zadev. Nadaljnji postopki so vodeni v skladu s procesno in materialno zakonodajo ter algoritmi v tem poslovniku. Uvede se skupni klasifikacijski znak zadeve.
- 2.4. Oseba, odgovorna za zadevo na predpisanem obrazcu takoj posreduje zadevo KTorgana, ki je stvarno pristojen za nadzor nad proizvajalcem oziroma uvoznikom. Če prva informacija ni popolna, opravi potrebne poizvedbe in dopolnitve ter jih posreduje kakor hitro je mogoče KT pristojnega organa.
- 2.5. KT organa, pristojnega za nadzor nad proizvajalcem oziroma uvoznikom, posreduje informacijo o zadevi pristojni regionalni organizacijski enoti (v nadaljnjem besedilu ROE), ki izvede potrebne ukrepe, kot so izredni pregled pri proizvajalcu/uvozniku, morebitna dodatna vzorčenja, pridobi potrebno dokumentacijo, analize izvide in distribucijsko listo.
- 2.6. Organ, pristojen za nadzor nad proizvajalcem/uvoznikom, v primeru, da ugotovi, da so se dejansko proizvedla/uvozila in v promet izročila živila oziroma krma, ki niso varna in predstavljajo tveganje za zdravje potrošnikov, odredi umik - prepoved izročitve teh živil v promet (prepoved uporabe in prometa), v primeru, da so živila že dosegla potrošnika in se torej ne nahajajo več v celoti samo pri proizvajalcu/uvozniku ter v distribucijski verigi, lahko odredi tudi ukrep umika tudi iz uporabe (odpoklic).

- 2.7. KT organa, pristojnega za nadzor nad proizvajalcem/uvoznikom, pridobljene podatke o distribuciji (distribucijska lista, podatki o dejanski prodaji ipd.) takoj posreduje krajevno pristojnim ROE, v kolikor je ugotovljeno, da so ti stvarno pristojni za preverjanje izvršitve ukrepov, odrejenih uvozniku/proizvajalcu (glej točko 1.5.) in osebi, odgovorni za zadevo (glej točko 1.3). Ta obvestilo vnese v elektronsko mapo zadeve in podatke o distribuciji in ukrepih takoj posreduje KT organa, pristojnega za nadzor nad prometom.
- 2.8. Če je ugotovljeno, da je bilo živilo/krma, ki ni varno(a) in je predmet zadeve, izvoženo(a) v druge države članice Evropske unije, KT na predpisanem elektronskem obrazcu takoj posreduje informacijo NKT, ta pa dalje prav tako na predpisanem obrazcu EU KT.
- 2.9. V primeru, da se živilo/krma, ki ni varno(a), ne nahaja več samo v distribucijski verigi, temveč je že doseglo(a) potrošnika in v primeru, da proizvajalec/uvoznik/distributer (odgovorni nosilci dejavnosti) nimajo zanesljivih podatkov o tem, ali je živilo/krma že doseglo(a) potrošnike ali ne, se KT organov, pristojnih za nadzor, dogovorijo z odgovornimi nosilci dejavnosti o ukrepu obveščanja javnosti ter o načinu obveščanja v okviru izvedbe odpoklica blaga.
- 2.10. KT organov, pristojnih za nadzor v zadevi, o vseh ugotovitvah (kontrolni pregledi in ukrepi na terenu, potek umika - odpoklica) sproti obveščajo osebo, odgovorno za zadevo (glej točko 1.1. in 1.3.).
- 2.11. Po zaključeni obravnavi zadeve KT opravijo analizo celotnega poteka in zbranih podatkov. Ti podatki se skupaj s podatki o zaključku zadeve shranijo v posebni elektronski mapi zadeve.

3. Skupna računalniška aplikacija za organe, vključene v SLO RASFF:

Podporo vseh postopkov iz tega poslovnika ter s tem učinkovitost, preglednost in sledljivost delovanja sistema hitrega obveščanja zagotavlja skupna računalniška aplikacija.

Nacionalna kontaktna točka in vključitev v EU sistem hitrega obveščanja
(Algoritem št.2)

III/I organizacija

EU hitri sistema obveščanja za živila in krmo (v nadaljnjem besedilu: EU RASFF) je del sistema, ki z namenom varovanja zdravja ljudi in varstva potrošnikov deluje v skladu s četrtem poglavjem (50.-52. člen) uredbe evropskega parlamenta in sveta, številka 178/2002 o zakonu o živilih.

1. EU RASFF je mrežni sistem, preko katerega si države članice, European Food Safety Authority (EFSA) in Komisija posredujejo podatke o tistih proizvodih (živilih / krmi), ki predstavljajo neposredno ali posredno tveganje za zdravje ljudi.
2. Vsaka država članica je v mrežo EU RASFF vključena preko nacionalne kontaktne točke.
3. Slovenija se v EU RASFF vključuje preko nacionalne kontaktne točke, ki deluje na Zdravstvenem inšpektoratu RS.
4. Nacionalna kontaktna točka (v nadaljnjem besedilu: NKT) deluje v povezavi s kontaktnimi točkami nacionalnega hitrega sistema obveščanja (KT VURS, KT IRSKGLR, KT IRSKKKPŽ, KT IRSOP, KT ZIRS), s katerimi skupaj zagotavlja pogoje za sprejem in posredovanje zadev iz oziroma v EU RASFF.
5. NKT sprejema informacije iz mreže EU RASFF 24 ur vse dni v letu, opravlja osnovno triažo informacije, zagotavlja posredovanje informacije do KT organa, pristojnega za nadaljnjo obravnavo oziroma reševanje zadeve, posredovanje povratne informacije od KT organa, pristojnega za reševanje zadeve, nazaj v EU RASFF, evidentiranje dogodkov in arhiviranje dogodkov.
6. KT organov, pristojnih za inšpekcijski nadzor, 24 ur vse dni v letu zagotavljajo sprejem informacij o zadevah iz NKT, analizo informacije/zadeve, po potrebi tudi pridobitev ocene tveganja, opredelitev in izvedbo potrebnih ukrepov, pripravo povratne informacije o zadevi in posredovanje te informacije NKT. Sprejem zadeve iz NKT in njeno obravnavo mora potekati v skladu s standardnim postopkom iz tega poslovnika.
7. V primeru posredovanja informacije o zadevi iz SLO RASFF v mrežo EU RASFF je NKT zadolžena za sprejem odobrene informacije o zadevi od KT organa, pristojnega za reševanje zadeve, oddajo informacije v EU RASFF, evidentiranje in arhiviranje dogodka.
8. Predstojnik organa, ki vodi postopke v zvezi z zadevo, o kateri bo informacija posredovana v EU RASFF, pripravi in podpiše informacijo o zadevi na ustreznem obrazcu. Posredovanje informacije v EU RASFF odobri predstojnik organa, ki lahko po potrebi zahteva predhodno odobritev informacije o zadevi na resornem ministrstvu. Predstojnik organa odobreno informacijo o zadevi posreduje preko kontaktne točke NKT.
9. NKT in kontaktne točke organov pri vključevanju v EU RASFF upoštevajo pravila, navedena v EU dokumentu Vademecum on Rapid Alert System for Food and Feed in četrtem poglavju uredbe Evropskega sveta, št. 178/2002.

III/2 Standardni postopek sprejema in posredovanja zadev iz EU RASFF v NKT

Zadeve, ki prihajajo iz EU RASFF, sprejema NKT, ki jih nato posreduje KT.
Sprejem in oddaja informacij v NKT potekata skladno z naslednjim navodilom:

1. Sprejem informacije iz EU RASFF

Najprej je potrebno na datotečnem strežniku (strežnik MZLJ_ZI) registrirati uporabnika RAPID z uporabniškim imenom in geslom, ki je dostopen odgovorni in pooblaščenim osebam. Temu uporabniku preko pravic dovolimo ogled elektronskega naslova sistema hitrega obveščanja (ikona v lotus notes).

Datoteka z obvestilom se nahaja na M disku strežnika v mapi M:\RAPID\NKT\RAPID ALERTS\PREJETE NOTIFIKACIJE in v mapi M:\RAPID\KT-ZIRS\RAPID ALERTS\PREJETE NOTIFIKACIJE

Odpirna morata biti tako e-pošta (Lotus notes) kot tudi raziskovalec, tako, da lahko pregledujemo oba naenkrat (v vsakem oknu je potrebno klikniti na srednji gumb (gumb z dvema okvirjema), ki se nahaja v zgornjem desnem kotu).

- 1.1. V raziskovalcu je potrebno izdelati novo mapo v mapi M:\RAPID\NKT\RAPID ALERTS\PREJETE NOTIFIKACIJE (mapa mora biti aktivna) in sicer po postopku Datoteka -Novo mapa ali desni gumb miške – novo – mapa
- 1.2. Mapo je potrebno poimenovati in sicer: država pošiljateljica, leto prejema notifikacije, zaporedna številka, vsebina notifikacije (NL2003-001-aflatoksin v turških orehih) in označevanje dodatnih informacij v zadevi.
- 1.3. Iz elektronske pošte je potrebno pripeto obvestilo odpeti v kreirano mapo.
- 1.4. Po predstavitvi notifikacije iz e-pošte v novo mapo na strežniku, je potrebno to mapo še prekopirati v M:\RAPID\KT-ZIRS\RAPID ALERTS\PREJETE NOTIFIKACIJE, ker bodo vodeni nadaljnji postopki (z enojnim levim klikom označimo novo kreirano mapo, ki se nahaja v M:\RAPID\NKT\RAPID ALERTS\PREJETE NOTIFIKACIJE, Urejanje kopiraj, se premaknemo v mapo M:\RAPID\KT-ZIRS\RAPID ALERTS\PREJETE NOTIFIKACIJE in Urejanje prilepi).

2. Oddaja informacije

Datoteka z notifikacijo se nahaja na M disku strežnika v mapi M:\RAPID\KT-ZIRS\RAPID ALERTS\ODDANE NOTIFIKACIJE in v mapi M:\RAPID\NKT\RAPID ALERTS\ODDANE NOTIFIKACIJE

- 2.1. V raziskovalcu je potrebno kreirati mapo v mapi M:\RAPID\KT-ZIRS\RAPID ALERTS\ODDANE NOTIFIKACIJE (Meni Datoteka, Novo, Mapa)
- 2.2. Mapo je potrebno poimenovati: SLO, leto in zaporedna številka (npr. SLO-2003-001, kar pomeni prva slovenska notifikacija v letu 2003)
- 2.3. V tej mapi (SLO2003001) se izdelajo vsi potrebni dokumenti, ki spremljajo vsako notifikacijo. To mapo je potrebno prekopirati v M:\RAPID\NKT\RAPID ALERTS\ODDANE NOTIFIKACIJE (z enojnim levim klikom označimo novo kreirano mapo, ki se nahaja v M:\RAPID\KT-ZIRS\RAPID ALERTS\ODDANE NOTIFIKACIJE, meni Urejanje kopiraj ter se premakniti v mapo M:\RAPID\NKT\RAPID ALERTS\ODDANE NOTIFIKACIJE in Urejanje prilepi).

Informacija o zadevi se na predpisanem obrazcu pošlje preko e-pošte.

III/3 Standardni postopek obravnave (SPO) informacije o zadevi, sprejeti iz EU RASFF

NKT informacijo o zadevi takoj posreduje KT organa, pristojnega za nadaljnjo obravnavo, ne glede na to ali je informacija o zadevi popolna ali ne.

Komisija običajno zaprosi državo, iz katere je bila posredovana začetna informacija o zadevi, za distribucijske podatke (lista distribucije v druge države).

Če teh podatkov začetna informacija nima, NKT zadevo vseeno takoj posreduje KT organa, pristojnega za nadaljnjo obravnavo.

Pridobivanje nadaljnjih (dodatnih) informacij o zadevi poteka na naslednji način:

- 1.1. NKT zahteva dopolnitev informacije o zadevi od EU KT

- 1.2. KT organa, pristojnega za reševanje zadeve, pridobiva dodatne informacije od pristojne institucije v državi, ki je poslala začetno informacijo oziroma v državi, iz katere blago izvira lahko tudi preko slovenskega veleposlaništva v državi, ki je poslala začetno notifikacijo oziroma v državi, iz katere blago izvira. Podatke o tem, ali neko blago je na slovenskem tržišču, je možno pridobiti tudi s pomočjo združenja za trgovino oziroma s pomočjo terenskih poizvedb pristojnih inšpektorjev v območnih enotah.
- 1.3. KT se samostojno odloča o obveščanju svojih ROE (regionalnih organizacijskih enot)

Nadaljnja obravnava zadeve poteka v skladu s točkami 2-7.

2. Ali se proizvod, ki je predmet zadeve, nahaja na slovenskem tržišču?

DA	nadaljuj pri točki 3.
NE	nadaljuj pri točki 5.
ŠE VEDNO NI ZNANO	nadaljuj pri točki 3.

3. Ali slovenske institucije, pristojne za nadzor na področju varnosti živil, ocenjujejo, da proizvod, ki je predmet zadeve pomeni tveganje za zdravje ljudi?

DA	nadaljuj pri točki 6.
NE	nadaljuj pri točki 7.
NI ZNANO	nadaljuj pri točki 4.

4. Pridobitev podatkov o tveganju, ki je povezano s proizvodom, ki je predmet zadeve.

Ali proizvod, ki je predmet zadeve pomeni tveganje za zdravje ljudi?

DA	nadaljuj pri točki 6.
NE	nadaljuj pri točki 7.

5. Nadaljnji postopek (follow-up)

- A. Če oseba, odgovorna za primer, meni, da je potrebno podatke posredovati v vednost tudi inšpektorjem na območnem nivoju, to tudi stori, če ni do takega ukrepa prišlo že v okviru točke **1.3.**
- B. Na podlagi posveta kontaktnih točk se oceni, ali sprejeta notifikacija zahteva centralno koordinirano poizvedbo, intenziven monitoring ali nek drug ukrep.

6. Takojšnje ukrepanje.

- A. Aktiviranje in izvedba nujnih postopkov v skladu z algoritmom št. 2
- B. Po potrebi nadaljevanje pri točki **5. B.**

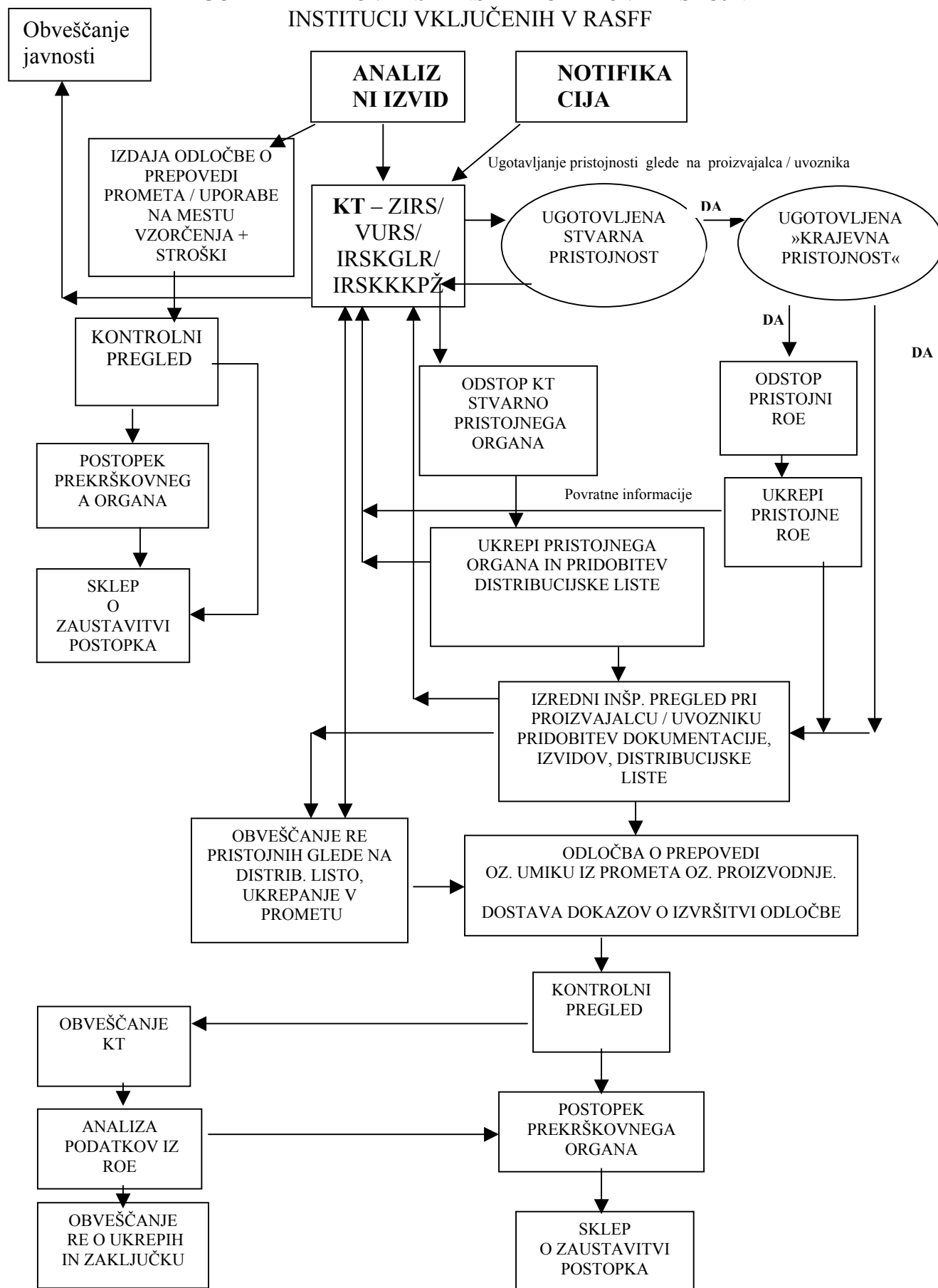
7. Ni takojšnjega ukrepanja.

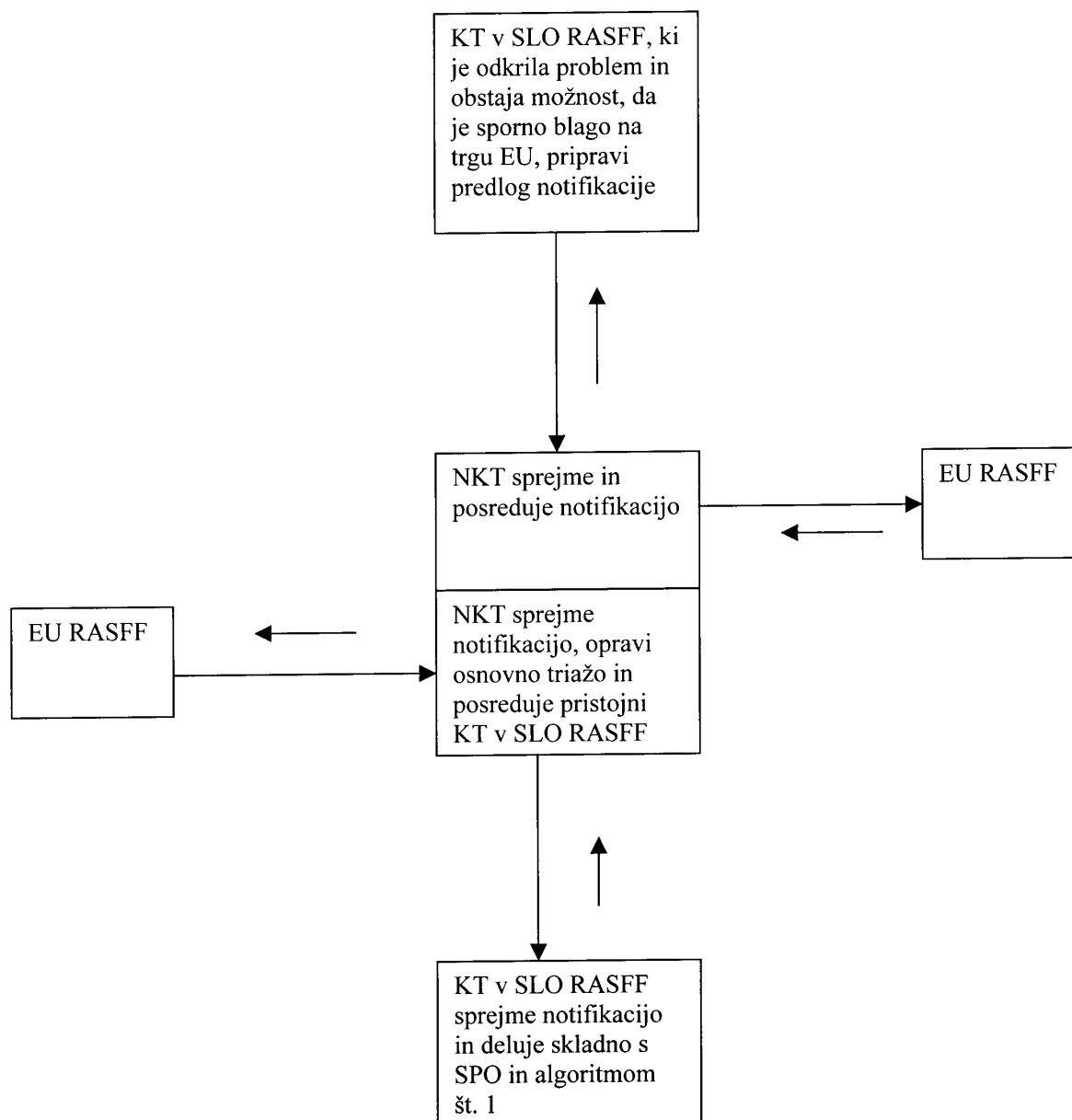
- nadaljuj pri točki **5.**

.....

ALGORITEM ŠT. 1

ALGORITEM DELOVANJA INŠPEKTORATOV PRISTOJNIH INSTITUCIJ VKLJUČENIH V RASEF

ALGORITEM ŠT. 2*Nacionalna kontaktna točka in vključitev v EU sistem hitrega obveščanja*

OBRAZCI V SISTEMU HITREGA OBVEŠČANJA ZA ŽIVILA IN KRMO

Vse zadeve se v sistemu posredujejo na posebnih obrazcih.

PRIJAVA NUJNE ZADEVE**SPLOŠNE INFORMACIJE (General information):**

1. DATUM PRIJAVE (Date of notification):	
2. ORGAN, KI PRIJAVLJA (Notifying institution):	

PROIZVOD(Product):

3. VRSTA - KATEGORIJA (Category of products):	
4. IME IN TRGOVSKO IME PROIZVODA (Product name - trade name):	
5. OZNAKA ŠARŽE ALI SERIJE (Identification of the lot):	
6. ZDRAVSTVENO SPRIČEVALO (Public health certificate):	
7. ROK UPORABNOSTI (Minimum durability date or best before date):	
8. OPIS PROIZVODA (Description of the product):	

IZVOR (Origin):

9. IME PROIZVAJALCA (Name of the manufacturer):	
10. VETERINARSKA KONTROLNA ŠTEVILKA OBRATA (Veterinary approval number):	
11. KONTAKTNA OSEBA (Person to contact):	
12. POPOLNI NASLOV (Complete address):	
13. DRŽAVA POREKLA (Country of origin):	
14. UVOZNIK ALI DISTRIBUTER (Importer or retailer):	
15. NAČIN DOSTAVE V SLOVENIJO (Distribution to Slovenia):	
16. IZVOZ V DRUGE DRŽAVE (Exported to third countries) :	

NEVARNOST (Danger):

17. NARAVA TVEGANJA (Nature of danger):	
18. REZULTATI PREISKAV (Results and place of the tests):	
19. DATUM ODVZEMA VZORCA (Sampling date):	
20. UPORABLJENE ANALITSKE METODE (Methods of analysis used):	
21. PRIZADETE - OBOLELE OSEBE (Persons affected-victimes):	
22. VRSTA OBOLENJA (Type of the illness):	

SPREJETI UKREPI (Measures adopted):

23. UKREPI PROIZVAJALCA ALI UVOZNIKA (Voluntary measures):	
24. UKREPI PRISTOJNIH ORGANOV (Compulsory measures):	
25. RAZLOGI ZA UKREPE – ZAKONSKA PODLAGA (Justification):	
26. OBSEG UKREPOV - LOKALNO ALI PO CELI DRŽAVI (Scope: national or regional)	
27. DATUM UVELJAVITVE UKREPOV (Date of entry into force):	
28. TRAJANJE UKREPOV (Duration) :	

DRUGE INFORMACIJE (Other information):

29. PRISTOJNO MINISTRSTVO (Ministry):	
30. KONTAKTNA OSEBA-PRIJAVITELJ (Person to contact):	

**DODATNE INFORMACIJE
(follow up)**

01	ORGAN, KI OBVEŠČA(notifying institution):	
02	DATUM OBVEŠČANJA (date of reaction):	
03*	ŠTEVILKA PRIJAVE (number of notification): DRŽAVA PRIJAVITELJICA (notifying country): IME PROIZVODA (product name):	
04*	UKREPI PROIZVAJALCA ALI UVOZNIKA (voluntary measures):	
05*	UKREPI PRISTOJNIH ORGANOV (compulsory measures):	
06	OBSEG UKREPOV (scope):	
07	DATUM UVELJAVITVE UKREPOV (date of entry into force):	
08	TRAJANJE UKREPOV (duration):	
09	OSTALE INFORMACIJE (other information):	
10	KONTAKTNA OSEBA-PRIJAVITELJ (person to contact):	

OSTALE ZADEVE**SPLOŠNE INFORMACIJE (General information):**

1. DATUM PRIJAVE (Date of notification):	
2. ORGAN, KI PRIJAVLJA (Notifying institution):	

PROIZVOD (Product):

3. VRSTA - KATEGORIJA (Category of products):	
4. IME IN TRGOVSKO IME PROIZVODA (Product name – trade name):	
5. OZNAKA ŠARŽE ALI SERIJE (Identification of the lot):	
6. ZDRAVSTVENO SPRIČEVALO (Public health certificate):	
7. ROK UPORABNOSTI (Minimum durability date or best before date):	
8. OPIS PROIZVODA (Description of the product):	

IZVOR (Origin):

9. IME PROIZVAJALCA (Name of the manufacturer):	
10. VETERINARSKA KONTROLNA ŠTEVILKA OBRATA (Veterinary approval number):	
11. KONTAKTNA OSEBA (Person to contact):	
12. POPOLNI NASLOV (Complete address):	
13. DRŽAVA POREKLA (Country of origin):	
14. UVOZNIK ALI DISTRIBUTER (Importer or retailer):	
15. NAČIN DOSTAVE V SLOVENIJO (Distribution to Slovenia):	
16. IZVOZ V DRUGE DRŽAVE (Exported to third countries) :	

NEVARNOST (Danger):

17. NARAVA TVEGANJA (Nature of danger):	
18. REZULTATI PREISKAV (Results and place of the tests):	
19. DATUM ODVZEMA VZORCA (Sampling date):	
20. UPORABLJENE ANALITSKE METODE (Methods of analysis used):	

21. PRIZADETE - OBOLELE OSEBE (Persons affected-victimes):	
22. VRSTA OBOLENJA (Type of the illness):	

SPREJETI UKREPI (Measures adopted):

23. UKREPI PROIZVAJALCA ALI UVOZNIKA (Voluntary measures):	
24. UKREPI PRISTOJNIH ORGANOV (Compulsory measures):	
25. RAZLOGI ZA UKREPE – ZAKONSKA PODLAGA (Justification):	
26. OBSEG UKREPOV - LOKALNO ALI PO CELI DRŽAVI (Scope: national or regional)	
27. DATUM UVELJAVITVE UKREPOV (Date of entry into force):	
28. TRAJANJE UKREPOV (Duration) :	

DRUGE INFORMACIJE (Other information):

29. PRISTOJNO MINISTRSTVO (Ministry):	
30. KONTAKTNA OSEBA-PRIJAVITELJ (Person to contact):	
31. DRUGI PODATKI (Other information):	
32. ZAUPNO (Confidential):	
33. RAZLOGI ZA ZAUPNOST (If yes, why):	

34. DRUGI PODATKI (Other information):	
35. ZAUPNO (Confidential):	
36. RAZLOGI ZA ZAUPNOST (If yes, why):	

RAPID ALERT SYSTEM FOR FOOD AND FEED**REGULATION (EC) No. 178/2002-Art.50****NOTIFICATION****GENERAL INFORMATION:**

1. Notifying country:	
1. Date of notification:	

PRODUCT

2. Category of products:	
3. Product name - trade name:	
4. Identification of the lot:	
5. Public health certificate:	
6. Minimum durability date or best before date:	
7. Description of the product:	

ORIGIN

8. Name of the manufacturer:	
9. Veterinary approval number:	
10. Person to contact:	
11. Complete address:	
12. Country of origin:	
13. Importer or retailer:	
14. Distribution to Slovenia:	
15. Exported to third countries:	

DANGER

16. Nature of danger:	
17. Results and place of the tests:	
18. Sampling date:	
19. Methods of analysis used:	
20. Persons affected-victimes:	
21. Type of the illness:	

MEASURES ADOPTED

22. Voluntary measures:	
23. Compulsory measures:	
24. Justification:	
25. Scope: national or regional:	
26. Date of entry into force:	
27. Duration:	

OTHER INFORMATION

28. Ministry:	
29. Person to contact:	
30. Other information:	
31. Confidential:	
32. If yes, why:	

RAPID ALERT SYSTEM FOR FOODSTUFFS**FOLLOW UP
REACTION**

01	REACTING COUNTRY:	
02	DATE OF REACTION:	
03*	NUMBER OF NOTIFICATION: NOTIFYING COUNTRY: PRODUCT NAME:	
04*	VOLUNTARY MEASURES:	
05*	COMPULSORY MEASURES:	
06	SCOPE:	
07	DATE OF ENTRY INTO FORCE:	
08	DURATION:	
09	OTHER INFORMATION:	
10	PERSON TO CONTACT:	

PRILOGA IV.

NAČIN OBVEŠČANJA POTROŠNIKOV O ODPOKLICU PROIZVODA IN MINIMALNI OBSEG PODATKOV V OBVESTILU

Nosilci živilskih dejavnosti so odgovorni za zagotavljanje zdravstvene ustreznosti oziroma varnosti živil in izdelkov ter snovi, ki prihajajo v stik z živilo (v nadaljnjem besedilu: proizvodi).

Nosilci živilskih dejavnosti so dolžni, kadar so kakorkoli obveščeni, da so proizvedli in / ali v promet izročili proizvod, ki ni varen, o tem nemudoma obvestiti organ, ki je pristojen za uradni nadzor ter hkrati takoj pristopiti k izvršitvi vseh ukrepov, potrebnih za zavarovanje zdravja ljudi.

Vsi nosilci živilske dejavnosti morajo imeti izdelan načrt umika in odpoklica proizvodov. Načrt umika in odpoklica je pisni dokument, pripravljen z namenom učinkovitega umika oziroma odpoklica proizvoda, ki ni varen, s trga oziroma iz uporabe pri potrošnikih. Opredeljuje vlogo, naloge in odgovornosti nosilcev živilske dejavnosti v postopku umika/odpoklica. Določa tudi način in obliko komuniciranja z javnostjo ter podaja smernice za komunikacijo z organi uradnega nadzora.

V primeru utemeljenega suma ali ugotovljene zdravstvene neustreznosti proizvoda, sta možna dva ukrepa in sicer :

- Umik proizvoda iz distribucijske verige, ki se izvede, kadar je dokazano, da je proizvod, ki ni varen, še v celoti v distribucijski verigi in še ni dosegel potrošnikov, zato obveščanje potrošnikov ni potrebno.
- Odpoklic proizvoda, ki pomeni umik proizvoda iz distribucijske verige in uporabe pri potrošnikih. Odpoklic se izvede, kadar obstaja možnost, da je proizvod že pri potrošnikih, zato odpoklic vključuje tudi obveščanje potrošnikov oziroma javnosti.

O odločitvi za umik/odpoklic proizvoda mora nosilec dejavnosti po najhitrejši poti (telefon, elektronska pošta) in nato še z dopisom obvestiti vse udeležene v distribucijski verigi in pristojne organe uradnega nadzora. Obvestilo mora biti izčrpno in jasno ter mora obsegati vse potrebne podatke za ustrezno ukrepanje udeležencev.

V primeru odpoklica proizvoda so nosilci živilske dejavnosti dolžni na ustrezen način obvestiti tudi potrošnike oziroma javnost. Obvestilo mora biti jasno, nedvoumno in objavljeno na tak način, da bodo informacije dejansko dosegle potencialne potrošnike proizvoda, ki ni varen (nacionalni ali regionalni radio, časopis, televizija, lahko tudi na prodajnih mestih). Podatki v obvestilu morajo obsegati najmanj vrsto in trgovsko ime proizvoda, naziv proizvajalca ali uvoznika, opis in vrsto pakiranja, podatke o datumu proizvodnje – roku uporabe, seriji – LOT, o delu embalaže, kjer so ti podatki odtisnjeni. Navedeni morajo biti razlogi za zdravstveno neustreznost proizvoda, navodila za ukrepanje potrošnikov ter naslov podjetja in kontaktne osebe podjetja, na katero se potrošniki lahko v tej zadevi obračajo. V tiskanih medijih je priporočljivo k obvestilu dodati sliko in v televizijskih objavah sliko ali film.

primer tiskanega oglasa

primer obvestila v maloprodaji

OPOZORILO Odpoklic proizvoda	fotografija ali ilustracija proizvoda	OPOZORILO Odpoklic proizvoda
Ime proizvajalca (uvoznika)		Ime proizvajalca (uvoznika, dobavitelja)
Vrsta in trgovsko ime proizvoda		Vrsta in trgovsko ime proizvoda
Opis, vrsta pakiranja ter velikost pakiranja		Opis, vrsta pakiranja ter velikost pakiranja
Identifikacijski podatki (datum proizvodnje ali rok uporabe, serija-LOT, navedba mesta odtisa teh podatkov na pakiranju)		Identifikacijski podatki (datum proizvodnje ali rok uporabe, serija-LOT, navedba mesta odtisa teh podatkov na pakiranju)
Razlogi za zdravstveno neustreznost proizvoda		Razlogi za zdravstveno neustreznost proizvoda
Navodila za ukrepanje potrošnikov		Navodila za ukrepanje
Naslov ter telefonska številka podjetja in kontaktne osebe, na katero se lahko potrošniki obrnejo		Naslov ter telefonska številka odgovorne in alternativne kontaktne osebe podjetja, ki izvaja ukrep umika oziroma odpoklica

2779. Uredba o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje

Na podlagi drugega odstavka 282. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/00, 81/00, 124/00, 52/01, 109/01, 11/02, 108/02, 110/02, 114/02, 29/03 in 40/03 – odl. US) izdaja Vlada Republike Slovenije

U R E D B O**o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje****I. UVODNA DOLOČBA****1. člen**

S to uredbo se določajo merila in kriteriji, na podlagi katerih posebna komisija iz četrtega odstavka 282. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju za ugotavljanje obveznosti dodatnega pokojninskega zavarovanja (v nadaljnjem besedilu: komisija) določa delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje, oziroma ugotovi, da za delovna mesta niso več podani pogoji za obvezno vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje.

II. MERILA IN KRITERIJI ZA DOLOČITEV DELOVNIH MEST, ZA KATERA JE OBVEZNA VKLJUČITEV V DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE**1. Vrste delovnih mest****2. člen**

Delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje, so tista delovna mesta, na katerih zavarovanci opravljajo:

- a) posebno težka in zdravju škodljiva dela ali
- b) dela, ki jih po določeni starosti ni možno več uspešno opravljati.

2. Merila in kriteriji**3. člen**

(1) Komisija določi delovna mesta iz prve alinee prejšnjega člena v primerih, ko so izpolnjeni naslednji pogoji:

- da obstajajo v zvezi z opravljanjem del znatnejši škodljivi vplivi na zdravstveno stanje in delovno zmožnost delavcev, kljub temu, da so bili uporabljeni vsi splošni in posebni varstveni ukrepi, določeni s predpisi, in drugi ukrepi, s katerimi jih je mogoče odpraviti ali zmanjšati;
- da opravljajo delavci dela v težkih in zdravju škodljivih razmerah neposredno ob virih škodljivih vplivov v nepretrganem delovnem procesu;
- da se opravlja delo v okoliščinah iz prejšnjih dveh alinej polni delovni čas, pri tem pa se za polni delovni čas šteje tudi krajši polni delovni čas, določen z zakonom in kolektivnimi pogodbami za tista delovna mesta, pri katerih obstajajo večje nevarnosti za poškodbe ali zdravstvene okvare.

(2) Komisija določi delovna mesta iz druge alinee prejšnjega člena v primerih, ko je uspešno opravljanje dejavnosti omejeno z določeno starostjo, ker gre za dela v tistih poklicih, v katerih fiziološke funkcije organizma zaradi narašče in teže dela ter procesov staranja v tolikšni meri pešajo,

da delavcu onemogočajo uspešno opravljanje iste poklicne dejavnosti po določeni starosti.

4. člen

(1) Delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, se določijo kot izjemni in skrajni varnostni ukrep v primerih, ko se ugotovi, da z vsemi predhodnimi varnostnimi ukrepi in normativi ni bilo mogoče v celoti odpraviti ali zmanjšati težkih in zdravju škodljivih delovnih razmer in delovnega okolja.

(2) Če se delovne razmere toliko izboljšajo in škodljivi vplivi delovnega okolja toliko zmanjšajo, da niso več izpolnjeni pogoji iz prejšnjega člena, komisija ugotovi, da za takšna delovna mesta ni več obvezna vključitev v dodatno zavarovanje.

(3) Pri določanju delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje, se dosledno upoštevajo delovne razmere na določenih delih oziroma nalogah pri posameznih delodajalcih.

3. Komisija za ugotavljanje obveznosti dodatnega pokojninskega zavarovanja**5. člen**

(1) Komisijo za ugotavljanje obveznosti dodatnega pokojninskega zavarovanja imenuje minister, pristojen za delo.

(2) Komisijo sestavljajo po en predstavnik delodajalcev, delojemalcev, Zavoda za invalidsko in pokojninsko zavarovanje Slovenije ter dva predstavnika urada za varnost in zdravje pri delu.

(3) Predsednik komisije je direktor urada za varnost in zdravje pri delu.

(4) Sedež komisije je pri Uradu Republike Slovenije za varnost in zdravje pri delu.

(5) Način dela komisije se podrobneje določi s poslovnikom, ki ga sprejme komisija.

4. Postopek določanja delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje pri posameznem delodajalcu**6. člen**

(1) Predlog za začetek postopka za določitev delovnih mest pri delodajalcu, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje, lahko vloži delodajalec ali sindikat, organiziran pri delodajalcu. Če pri delodajalcu ni organiziranega sindikata, vloži predlog svet delavcev ali delavski zaupnik za varnost in zdravje pri delu.

(2) Vlagatelj predloga iz prejšnjega odstavka mora predlogu priložiti izpolnjeni Prilogo I in Prilogo II, ki sta sestavni del te uredbe.

(3) Po potrebi lahko komisija za ugotovitev dejanskega stanja zahteva tudi druge potrebne podatke in dokazila.

7. člen

(1) Komisija pregleda Prilogo I in dokumentacijo, pripravljeno na podlagi Priloge II ter prouči razmere na kraju samem oziroma na tistih delovnih mestih, na katera se predlog nanaša.

(2) Če komisija ugotovi, da dokumentacija in ugotovitve na kraju samem ne zadoščajo za odločanje, zahteva izdelavo strokovnega mnenja.

8. člen

(1) Strokovno mnenje iz drugega odstavka prejšnjega člena mora vlagatelj zahteve pridobiti od pooblaščenice institucije s področja varnosti in zdravja pri delu.

(2) Strokovno mnenje, ki ga izdela pooblaščen institucija s področja varnosti in zdravja pri delu, mora temeljiti na znanstveno priznanih metodah in kriterijih.

5. Sklep o določitvi delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje pri posameznem delodajalcu

9. člen

(1) Po opravljenem postopku izda komisija sklep, s katerim določi delovno mesto, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje.

(2) Sklep iz prejšnjega odstavka se pošlje vlagatelju zahteve iz prvega odstavka 6. člena te uredbe ter objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(3) Stroški postopka bremenijo vlagatelja zahtevka.

10. člen

Sklep iz prejšnjega člena vsebuje:

- navedbo delovnega mesta oziroma seznam delovnih mest pri delodajalcu, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje in opredelitev tega delovnega mesta v oceni tveganja,
- razvrstitev delovnih mest v skladu z 2. členom te uredbe,
- število delavcev, ki delajo na teh delovnih mestih,
- datum začetka obveznosti vključitve v obvezno dodatno pokojninsko zavarovanje za posamezno delovno mesto.

III. PREVERJANJE, ALI ŠE OBSTAJAJO POGOJI ZA OBVEZNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE

11. člen

Obveznost vključitve v dodatno pokojninsko zavarovanje za posamezno delovno mesto lahko traja le toliko časa, dokler obstajajo pogoji iz 3. člena te uredbe.

12. člen

(1) Vlagatelj zahtevka lahko Komisiji predlaga preverjanje, ali za posamezna delovna mesta še obstajajo pogoji za obvezno vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje iz 4. člena te uredbe.

(2) V vlogi iz prejšnjega odstavka mora vlagatelj zahtevka navesti vzroke, zaradi katerih meni, da pogoji za obvezno vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje niso več podani.

(3) Za postopek preverjanja pogojev se smiselno uporabljajo določbe 6., 7., 8., 9. in 10. člena te uredbe.

IV. KONČNA DOLOČBA

13. člen

(1) Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Z dnem uveljavitve te uredbe preneha veljati uredba o merilih in kriterijih za določanje delovnih mest, na katerih je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje (Uradni list RS, št. 64/01).

Št. 191-09/2001-2

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA 2003-2611-0011

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

PRILOGA I

Podatki o vlagatelju zahtevka za obvezno vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje za delovno mesto: _____

(naziv delovnega mesta)

I. PODATKI O DELODAJALCU

1.	NAZIV PODJETJA:	
2.	NASLOV PODJETJA (ulica, hišna št., poštna koda in kraj):	
3.	ŠTEVILKA TELEFONA:	□□□□□□□□□□□□□□
4.	ŠTEVILKA FAKSA:	□□□□□□□□□□□□□□
5.	MATIČNA ŠTEVILKA PODJETJA:	□□□□□□□□□□
6.	ŠIFRA (klasifikacija) DEJAVNOSTI PODJETJA:	□□□□□□
7.	REGISTRSKA ŠTEVILKA PODJETJA:	□□□□□□□□□□
	7a. ŠTEVILO ZAPOSLENIH ŽENSK:	□□□□□
	7b. ŠTEVILO ZAPOSLENIH MOŠKIH:	□□□□□
	7c. ŠTEVILO ZAPOSLENIH MLAJŠIH OD 18 LET:	□□□□□
8.	ŠTEVILO TIPIČNIH DELOVNIH MEST:	□□□□□
9.	ALI OBSTAJAJO DELOVNA MESTA, KI SO ŽE VKLJUČENA V OBVEZNO DODATNO POKOJNINSKO ZAVAROVANJE, OZIROMA V ZAVAROVALNO DOBO S POVEČANJEM: 1 - DA 2 – NE	□
10.	ŠTEVILO POŠKODB PRI DELU V PRETEKLEM LETU:	□□□□
	10a. ŠTEVILO IZGUBLJENIH DELOVNIH DNI:	□□□
11.	ŠTEVILO PRIJAVLJENIH POKLICNIH BOLEZNI (v zadnjih 5. letih):	□□
12.	ŠTEVILO DELOVNIH INVALIDOV V PODJETJU:	
	1. KATEGORIJA:	□□□
	2. KATEGORIJA:	□□□
	3. KATEGORIJA:	□□□
	12a. ŠTEVILO (v lanskem letu) NOVIH DELOVNIH INVALIDOV:	
	1. KATEGORIJA:	□□□
	2. KATEGORIJA:	□□□
	3. KATEGORIJA:	□□□
13.	ŠTEVILO IZGUBLJENIH DELOVNIH DNI ZARADI ZDRAVSTVENO UPRAVIČENE ODSOTNOSTI OD DELA (bolniški stalež) V PRETEKLEM LETU:	□□□□□□□□

II. PODATKI IN ZAKLJUČKI IZ IZJAVE O VARNOSTI Z OCENO TVEGANJA

14.	ŠTEVILKA IZJAVE O VARNOSTI:
15.	IZDELAVA STROKOVNE PODLAGE ZA IZJAVO PRI DELODAJALCU 1 – DA 2 – NE ☐
	15.a ČE JE ODGOVOR DA: - imena in priimki; številke in datumi strokovnih izpitov delavcev, ki so jo izdelali
	15.b ČE JE ODGOVOR NE: - podatki o organizaciji z dovoljenjem za delo, ki jo je izdelala (naziv, številka, datum izdaje odločbe o dovoljenju za delo in vrste nalog iz dovoljenja):
16.	DATUM SPREJEMA IZJAVE O VARNOSTI:
17.	DATUM ZADNJE DOPOLNITVE IZJAVE O VARNOSTI:
18.	OPREDELITEV NIVOJA TVEGANJA ZA PREDLAGANO(A) DELOVNO(A) MESTO(A) (izvleček(i) iz ocenjevanja tveganja):

III. PODATKI O STROKOVNIH DELAVCIH

19.	STROKOVNI DELAVEC(I) ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU: 1 - DA 2 – NE ☐ 19.a ČE JE ODGOVOR NE: - naziv organizacije z dovoljenjem za delo (številka, datum izdaje odločbe o dovoljenju za delo in vrste nalog iz dovoljenja):
20.	IMENA IN PRIIMKI STROKOVNIH DELAVCEV; ŠTEVILKE IN DATUMI STROKOVNIH IZPITOV:

IV. PODATKI O POOBLAŠČENEM ZDRAVNIKU

21.	POOBLAŠČEN ZDRAVNIK: 1 - DA 2 – NE ☐
22.	IME IN PRIIMEK POOBLAŠČENEGA ZDRAVNIKA; DATUM IZDAJE LICENCE IN VELJAVNOSTI

V. PODATKI O IZPOLNJEVANJU OSTALIH ZAKONSKIH OBVEZNOSTI

23.	PERIODIČNE PREISKAVE KEMIČNIH, FIZIKALNIH IN BIOLOŠKIH ŠKODLJIVOSTI NA DELOVNEM MESTU NA KATERO SE VLOGA NANAŠA:
24.	PERIODIČNI PREIZKUSI IN PREGLEDI DELOVNE OPREME NA DELOVNEM MESTU NA KATERO SE VLOGA NANAŠA
25.	PREIZKUSI IN PREGLEDI SREDSTEV IN OPREME ZA OSEBNO VARNOST PRI DELU NA DELOVNEM MESTU NA KATERO SE VLOGA NANAŠA:
26.	USPOSABLJANJE ZA VARNO DELO: 1 - DA 2 – NE ☐
27.	PREIZKUSI PRAKTIČNEGA ZNANJA: 1 - DA 2 – NE ☐
28.	PREVENTIVNI (obdobni, ciljani, itd.) ZDRAVSTVENI PREGLEDI: 1 - DA 2 – NE ☐

V _____, DNE _____

PODPIS ODGOVORNE OSEBE:

PRILOGA II**METODOLOGIJA**

Metodologija za pripravo strokovnega mnenja mora zajemati podatke o delu in delovnem mestu ter o tveganjih za varnost in škodljivih učinkih na zdravje delavcev. Opredeliti je potrebno, zakaj ni mogoče z ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje tveganja razmer na delovnih mestih izboljšati.

1. Analiza in zdravstvena ocena delovnega mesta**1.1. Analiza delovnega mesta**

Na podlagi intervjujev in ogleda delovnega mesta mora biti pripravljen natančen opis delovnega procesa, glavnih in spremljajočih nalog, tehnologije delovnega procesa in opis delovnega mesta z vsemi sredstvi, objekti in opremo na delovnem mestu v delovnem okolju.

Opredeljene morajo biti vse nevarnosti, ki izhajajo iz delovnega mesta.

Mehanske nevarnosti v zvezi z uporabo delovne opreme:

- nepravilno ali pomanjkljivo varovanje vrtljivih oziroma gibljivih delov, ki so vključeni v delovni proces drobljenja, obrezovanja, zbadanja, udarjanja oziroma vleke,
- prosto gibanje delov ali materiala (padanje, kotaljenje, drsenje, prevračanje, razletavanje, nihanje, razsutje...), ki ogroža delavce,

- premiki delov delovne opreme, premikanje vozil,
- nevarnosti poklopa, zaklopa, zagrabitve.

Nevarnosti v zvezi z načinom dela in razporeditvijo delovnih mest:

- nevarne površine (ostri robovi, koti, konice, hrapave površine, štrleči deli...),
- opravljanje dela na višini,
- omejen prostor (npr. če mora nekdo delati med dveh fiksiranim deloma, ki sta preveč skupaj),
- možnost spotikov, zdrsov in padcev (npr. vlažne ali zaradi drugih razlogov spolzke površine),
- stabilnost na delovnem mestu,
- vpliv uporabe osebne varovalne opreme (oviranje) na delo,

- metode in tehnike dela,
- vstopanje in delo v zaprtih prostorih.

Nevarnosti v zvezi električno energijo:

- neposredni dotik; nezavarovani deli pod napetostjo (neizolirani prosti vodi, tokovni odjemniki...),
- neposredni dotik; zavarovani deli pod napetostjo (transformatorske postaje, VN celice, kompenzacijske naprave, elektroomarice, elektroinstalacije...),
- posredni dotik (oprema vezana na električno energijo npr. stroji, oprema, naprave, prenosno orodje...),
- statična elektrika,
- udar strele,
- obločni plamen.

Izpostavljanje nevarnim snovem:

- vdihavanje, uživanje zdravju nevarnih snovi oziroma njihov prodor v telo skozi kožo (strupene, kancerogene, mutagene snovi),

- uporaba vnetljivih in eksplozivnih snovi,
- snovi, ki povzročajo pomanjkanje kisika (zadušitev),
- prisotnost snovi z lastnostjo razjedanja,
- reaktivne/nestabilne snovi,
- prisotnost senzibilizatorjev (preobčutljivost na določeno snov),
- možnost požara ali eksplozija.

Izpostavljanje fizikalnim dejavnikom:

- izpostavljenost neustrezni razsvetljavi,
- izpostavljanje ionizirnim sevanjem,
- izpostavljanje elektromagnetnim sevanjem,
- izpostavljanje laserskim žarkom,
- izpostavljanje hrupu,
- izpostavljanje mehanskim vibracijam,
- izpostavljanje snovem z visoko temperaturo,
- izpostavljanje snovem z nizko temperaturo,
- prisotnost snovi pod tlakom (stisnjen zrak, para, tekočine),

- izpostavljenost neustrezni mikroklimi.

Izpostavljanje biološkim dejavnikom:

- tveganje infekcije pri manipuliranju z biološkimi dejavniki,

- nenamerno izpostavljanje mikroorganizmom,
- prisotnost alergenov.

Razmerje delavca do delovnega mesta:

- odvisnost od standardov dela,
- odvisnost od navodil, ko se menjavajo pogoji na delu,

- vpliv pričakovanih odstopanj delovnih postopkov,
- ustreznost osebne varovalne opreme,
- motivacija za varno delo,
- ergonomske dejavniki, prilagoditev delovnega mesta delavcu.

Psihološke dejavnike:

- značilnosti dela (intenzivnost, monotonija),
- prostorska zasnova delovnega mesta (utesnjenost, osamljenost),
- odnosi s podrejenimi, nadrejenimi,
- sodelovanje pri odločanju,
- zahteve dela in hierarhična pozicija delovnega mesta nista usklajena,
- nastopajo kritične situacije.

Organizacijo dela:

- dejavniki, na katere vpliva delovni proces (npr. ponovljivost, sistem izmen, nočno delo),
- učinkovitost sistema vodenja in pravilne priprave za organiziranje, načrtovanje, spremljanje in kontrolo postopkov varovanja zdravja in varnosti pri delu,
- vzdrževanje opreme, vključno z varnostno opremo,
- pripravljenost v primeru sile.

Vpliv ostalih dejavnikov:

- delo s posebnimi skupinami uporabnikov - otroci, stari, bolni,
- tveganja, ki jih povzročajo druge osebe (npr. nasilje nad prodajnim osebjem, delo za okenci pri poslovanju s strankami, delo revizorjev, inšpektorjev, policistov),
- delo z živalmi,
- delo v atmosferi z nizkim ali visokim tlakom,
- neugodni vremenski pogoji,
- odvisnost od programske opreme,
- delo v bližini vode ali pod vodno gladino,
- spreminjajoča se delovna mesta.

1.2. Zdravstvena analiza delovnega mesta

Zdravstvena analiza delovnega mesta je sestavni del analize delovnega mesta, vendar je zaradi specifičnosti metode posebej izpostavljena. V tej analizi je pozornost namenjena obremenitvam delavca.

1. 2.1. Analiza opredeljuje obremenitve delavca:

Položaji telesa:

- stoje vzravnano
- stoje v predklonu
- sede neudobno
- kleče, čepe, na vseh štirih
- leže

Telesne aktivnosti:

- hoja po ravnem, navkreber
- plezanje
- balansiranje
- prijemanje
- delo s prsti
- delo z rokami
- prelaganje majhnih bremen
- dviganje težkih bremen
- nošenje težkih bremen
- metanje
- potiskanje
- vlečenje
- delo z nogami
- ponavljajoči se hitri gibi rok

Dinamična mišična obremenjenost

Statična mišična obremenjenost

Senzorna obremenjenost:

- obremenjenost vida
- obremenjenost sluha
- obremenjenost drugih čutil

Psihološka obremenjenost:

- intelektualna
- psihosenzorna
- psihomotorna
- emocionalna

1.2.2. Ko so opredeljene obremenitve in škodljivosti, ki delujejo na zdravstveno stanje delavcev, jih je potrebno dopolniti z rutinskimi merskimi analizami, kot so: opazovalna analiza položajev telesa, termometer utrujenosti, poraba kisika, indeksi srčne frekvence, biološki monitoring...

1.2.3. Specialistične meritve obremenitev in obremenjenosti delavcev so npr. ergonomska antropometrija, biostatična in biokinetična analiza drže in gibanja in se uporabijo v primeru, ko z rutinskimi meritvami ne dobimo zadosti podatkov.

Če se z opisanimi metodami ne more relevantno analizirati in oceniti tveganja, je potrebno izvesti raziskovalno analizo, ko se na izbranem delovnem mestu in v kontroliranih pogojih izvaja usmerjeno proučevanje povezav med delovnim mestom in zdravjem delavcev.

2. Prikaz objektivnih in pričakovanih posledic na zdravje in delazmožnost delavcev, ki delajo na delovnem mestu, za katerega je pripravljena analiza pod 1. točko

2.1. Pripraviti je potrebno epidemiološko sliko zdravstvenega stanja delavcev, na podlagi negativnih kazalnikov zdravstvenega stanja (bolniški stalež, poškodbe pri delu, poklicne bolezni, invalidske upokojitve) v primerjavi s stanjem v gospodarski dejavnosti, v katero se delovna mesta prištevajo.

2.2. Podati oceno zdravstvenega stanja delavcev, ki so delali na delovnem mestu na podlagi rezultatov preventivnih zdravstvenih pregledov.

2.3. Podati dodatne preiskave zdravstvenega stanja delavcev, ki delajo na tem delovnem mestu, če je to potrebno za popolno sliko realnega stanja.

3. Utemeljitev in dokazi o vzrokih, zaradi katerih ni bilo možno izvesti ukrepov za preprečevanje ali zmanjšanje tveganja

Pod to točko je treba navesti vse tehnične, zdravstvene in organizacijske ukrepe, s katerimi je delodajalec poskušal

preprečiti ali zmanjšati tveganje na opazovanem delovnem mestu.

4. Opredelitev predloga, v katero skupino se delovno mesto uvrsti, glede na pokojninski načrt

V tej točki je potrebno opredeliti, kdaj se pričakuje zmanjšana delovna zmožnost delavcev zaradi obremenitev in škodljivosti na opazovanem delovnem mestu, oziroma do katere starosti bi delavci glede na obremenitve in škodljivosti to delo lahko opravljali.

2780. Odlok o razglasitvi Arheološkega najdišča v Spodnji Hajdini za kulturni spomenik državnega pomena

Na podlagi 12. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02) izdaja Vlada Republike Slovenije

ODLOK

o razglasitvi Arheološkega najdišča v Spodnji Hajdini za kulturni spomenik državnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik državnega pomena se razglasi enoto dediščine Spodnja Hajdina – Arheološko najdišče Hajdina (EŠD 581).

Enota Arheološko najdišče Hajdina ima zaradi kulturnih, arheoloških, krajinskih, naselbinskih in zgodovinskih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Zato jo razglamo za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi arheološkega in zgodovinskega spomenika ter kulturne krajine kot spomeniškega območja.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena:

V delno pozidanih zemljiščih so ohranjene kakovostne ostaline predrimskega (prazgodovinskega) naselja in stavbnega tkiva mesta rimske kolonije Poetovione – Colonia Ulpia Traiana Poetovio. Z enim od mestnih središč s trgov, templji, skupščino, carino, skladišči in tremi mitreji je naselje stalo ob jantarni in glavni rimski cesti Celeia – Poetovio – Savaria.

Zahodno od tega središča je ob rimski cesti oblikovana pokopališka cesta strnjenega urbaniziranega večjega grobišča (nekropole) z nagrobnimi (funerarnimi) spomeniki: kapelami (edikulami), oltarji, templji in sarkofagi.

Na območju Prvega mitreja, enega najstarejših v Evropi, so odkrili svete vodnjake in izvire, kar je izjemno za slovenski prostor.

Arheološko najdišče Hajdina je v prostorskem in časovnem (stratigrafskem) smislu izjemen arheološki spomenik. Ohranjena materialna pričevanja rimske urbane zgodovine z grobiščnimi (funerarnimi) ostanki ob pokopališki in osrednji državni (itinerarski) cesti, časovno nepretrgana poselitve v zgodnjerednjeveški – slovanski in srednjeveški čas, izkazujejo najdišču izjemen pomen v slovenskem merilu in tem delu Evrope.

3. člen

Spomenik obsega zemljišča s parcelnimi številkami: *149, *167, *169, *194, *206, *228, *237, *256, *318,

*319, *355, *359, *362/1, *362/2, *370, *377, *393, *394, *395, *397, *398, *400, *402, *403, *408, *412, *427, *428, *442, *443, *446, *49, *51, *52, *53, *55, *57, *58, *59, *61, *62, *63, *64, *66, *68/1, *75, *76, *79, *84, *85, *88/1, *88/2, *88/3, *90, *93, *97, 1000, 1001, 1005, 1006, 1007, 1014, 1015, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023/1, 1023/2, 1024, 1025, 1026, 1027/1, 1027/2, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033/1, 1033/2, 1034, 1036, 1037, 1039/2, 1040, 1041/1, 1041/2, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1051, 1053, 1062, 1063/1, 1063/2, 1067/2, 1069/1, 1069/2, 1069/3, 1069/4, 1069/5, 1069/6, 1069/7, 1069/9, 1070/1, 1070/2, 1076/1, 1076/2, 1077, 1078/1, 1078/2, 1078/3, 1078/4, 1078/5, 1078/6, 1080, 1082/1, 1082/2, 1082/3, 1083/1, 1083/2, 1083/3, 1084/1, 1084/2, 1084/3, 1084/4, 1086/1, 1086/10, 1086/11, 1086/13, 1086/2, 1086/3, 1086/6, 1086/9, 1087/1, 1087/2, 1087/3, 1087/4, 1087/5, 1088/1, 1088/2, 1088/3, 1088/4, 1088/5, 1089, 1090/1, 1090/2, 1091/3, 1091/4, 1092/2, 1092/3, 1092/4, 1092/5, 1094/1, 1094/2, 1094/3, 1094/4, 1094/5, 1095/1, 1095/10, 1095/3, 1095/4, 1095/8, 1095/9, 1096/1, 1096/10, 1096/11, 1096/12, 1096/3, 1096/4, 1096/5, 1096/7, 1096/8, 1097/1, 1097/2, 1097/3, 1097/5, 1097/6, 1100/1, 1100/3, 1100/4, 1100/5, 1101/1, 1101/10, 1101/2, 1101/4, 1101/5, 1101/7, 1101/8, 1101/9, 1104/1, 1104/3, 1105/1, 1105/2, 1105/3, 1105/4, 1105/5, 1105/6, 1105/7, 1106/1, 1106/3, 1106/4, 1106/6, 1107/1, 1107/10, 1107/11, 1107/12, 1107/4, 1107/5, 1107/6, 1107/7, 1107/8, 1107/9, 1108/1, 1108/2, 1108/4, 1108/5, 1108/7, 1108/8, 1109/1, 1109/5, 1109/6, 1110/1, 1110/10, 1110/11, 1110/12, 1110/2, 1110/3, 1110/6, 1110/9, 1111/1, 1111/10, 1111/11, 1111/12, 1111/2, 1111/3, 1111/5, 1111/6, 1111/7, 1111/8, 1111/9, 1112/1, 1112/13, 1112/2, 1112/5, 1114/1, 1114/10, 1114/2, 1114/3, 1114/7, 1114/8, 1114/9, 1117/1, 1117/10, 1117/11, 1117/12, 1117/13, 1117/14, 1117/15, 1117/16, 1117/17, 1117/2, 1117/5, 1117/6, 1117/7, 1117/8, 1117/9, 1119/10, 1119/11, 1119/12, 1119/13, 1119/14, 1119/15, 1119/16, 1119/17, 1119/18, 1119/19, 1119/20, 1119/21, 1119/22, 1119/23, 1119/24, 1119/25, 1119/26, 1119/27, 1119/28, 1119/29, 1119/3, 1119/30, 1119/31, 1119/32, 1119/33, 1119/34, 1119/35, 1119/36, 1119/37, 1119/38, 1119/39, 1119/4, 1119/40, 1119/41, 1119/42, 1119/43, 1119/44, 1119/45, 1119/46, 1119/48, 1119/49, 1119/51, 1119/52, 1119/53, 1119/54, 1119/55, 1119/56, 1119/57, 1119/58, 1119/6, 1119/7, 1119/8 (del parcele: južni del ceste vse do vzhodne meje parcel št. 1119/18 in 1119/6), 1119/9, 1122/7, 1126 (del parcele: cesta do severne meje parcele št. 484/2), 1127/2 (del parcele: vzhodni del ceste do zahodne meje parcele št. 444/3), 1128/2, 1128/3 (del parcele: vzhodni del ceste do zahodnih mej parcel št. 445/2 in 34/2), 1129/1, 1129/3 (del parcele: severni del ceste do parcele št. 499/1), 1129/5 (del parcele: južni del ceste do vzhodnih mej parcele št. 471/1 in 473/2), 1133/1 (del parcele: severni del ceste do konca križišča in do južnih meja parcele št. *49), 1133/3, 1133/8, 1140/1 (del parcele: osrednji del ceste brez njenega južnega kraka), 1140/2, 1149/1, 1149/10, 1149/11, 1149/12, 1149/13, 1149/14, 1149/15, 1149/2, 1149/4, 1149/5, 1149/6, 1149/7, 1149/8, 1149/9, 1150/1, 1150/10, 1150/11, 1150/12, 1150/13, 1150/2, 1150/3, 1150/4, 1150/5, 1150/6, 1150/7, 1150/8, 1150/9, 1151/1, 1151/2, 1151/3, 1152/1, 1152/10, 1152/11, 1152/12, 1152/2, 1152/3, 1152/4, 1152/5, 1152/6, 1152/7,

1152/8, 1152/9, 1153/1, 1153/2, 1153/3, 1153/4, 1153/5, 1153/6, 1153/7, 1154, 1162, 1163, 1164 (del parcele: cesta sega v južnem delu do južne meje parcele št. 563/1 oziroma do južne meje parcele št. 563/2, v severnem delu sega do severne meje parcele št. 473/1 oziroma do severnega dela parcele 473/2), 28/1, 28/2, 28/3, 29, 30, 31, 32/1, 32/2, 33/1, 33/2, 34/1, 34/2, 35, 444/1, 444/2, 444/3, 445/2 (del parcele: vzhodni del do jugozahodne meje parcele št. 448/1), 446/1, 446/2, 446/3, 446/4, 448/1, 448/2, 448/3, 448/4, 448/5, 449/1, 449/2, 450, 451, 452/1, 452/2, 452/3, 453/1, 453/2, 460/1, 460/3, 460/4, 460/7, 460/8, 462, 466, 468, 471/1, 472, 473/1, 473/2, 479/1, 480/1, 480/4, 480/5, 481/1, 481/3, 482/1, 482/2, 484/1, 484/2, 486/1, 486/2, 486/3, 487, 488/1, 488/2, 489/1, 489/3, 491, 492/2, 493/1, 493/2, 494/1, 494/2, 494/3, 494/4, 495/1, 495/2, 495/3, 495/4, 497/1, 497/2, 497/3, 498, 499/1, 499/3, 500/1, 500/2, 500/3, 500/4, 500/5, 501/1, 501/2, 502, 503/2, 504, 505/1, 505/2, 505/3, 506/1, 506/2, 507, 508/1, 508/2, 508/3, 508/4, 509/1, 509/3, 509/4, 510, 511/1, 511/2, 512/1, 512/2, 513/1, 513/2, 513/3, 513/4, 514/1, 514/2, 515/1, 515/2, 515/3, 515/4, 515/5, 515/6, 516/1, 516/2, 518/1, 518/2, 518/3, 519/1, 519/2, 522/1, 522/2, 523/1, 523/2, 530/1, 530/2, 531/1, 531/2, 531/3, 531/4, 532/1 (del parcele: severovzhodni del parcele do njene prve zahodne meje), 532/2, 535, 536, 537, 538, 540/1 (del parcele: severovzhodni del parcele do njene prve zahodne meje), 540/2, 543/2, 544/1, 545, 546/1, 546/2, 547/2, 548/1, 548/2, 549, 550/1, 550/2, 552/1, 552/2, 553, 554/1, 554/2, 555/2, 556, 559/1, 559/2, 559/3, 561/2, 561/3, 562, 563/1, 563/2, 564/2, 565, 566/1, 566/2, 566/3, 567, 568, 569, 570/2, 571, 572/2, 574, 577, 578/2, 579, 581, 582, 583/1, 583/2, 863/4, 863/5, 863/6, 863/7, 876, 877, 879/1, 879/2, 883, vse k.o. Hajdina in 1923, 1924, 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933, 1934, 1935, 1936, 1937, 1938, 1939, 1940/1, 1940/2, 1941/1, 1941/2, 1941/3, 1942, 1944, 1945/1, 1945/10, 1945/2, 1945/3, 1945/4, 1945/5, 1945/6, 1945/7, 1945/8, 1945/9, 1946/1, 1946/2, 1947, 1948, 1949, 1950/1, 1950/2, 1950/3, 1950/4, 1951/1, 1951/10, 1951/3, 1951/4, 1951/5, 1951/7, 1951/8, 1951/9, 1952, 1953/1, 1953/2, 1953/3, 1953/4, 1953/5, 1953/6, 1954/1, 1954/2, 1954/3, 1955, 1956/2, 1957/1, 1957/2, 1958/1, 1958/2, 1959, 1960, 1961, 1962, 1963, 1964, 1965, 1967/1, 1967/2, 1967/3, 1969, 1970/1, 1970/2, 1971, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976/1, 1976/3, 1978, 1979, 1980/1, 1980/2, 1981/1, 1981/2, 1982, 1983, 1984, 1985, 1986, 1987/1, 1987/2, 1988, 1989/1, 1989/2, 1990, 1991/1, 1991/3, 1991/4, 1993, 1994, 1995, 1997, 1998/1, 1998/2, 1998/3, 1998/4, 1998/5, 1998/6, 1998/7, 1998/8, 1999, 2000, 2001, 2003, 2004/2, 2005, 2007/2, 2007/3, 2007/4, 2008/1, 2008/2, 2022/1, 2022/2, 2023/1, 2023/2, 2023/3, 2025, 2092/1, 2092/2, 2092/3, 2094, 2095, 2097/1, 2097/2, 2097/3, 2097/4, 2098/1, 2098/2, 2099/1, 2099/2, 2100/1, 2100/2, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107/1, 2107/2, 2108/1, 2108/10, 2108/11, 2108/12, 2108/13, 2108/14, 2108/2, 2108/3, 2108/4, 2108/5, 2108/7, 2108/8, 2108/9, 2109, 2110, 2111/1, 2111/2, 2111/3, 2111/4, 2111/5, 2111/6, 2111/7, 2111/8, 2112/1, 2112/2, 2112/3, 2112/4, 2112/5, 2112/6, 2113, 2115, 2116/1, 2116/2, 2116/3, 2116/4, 2117, 2118, 2119/1, 2119/2, 2119/3, 2119/4, 2119/5, 2119/6, 2120, 2121, 2122, 2123/1, 2123/2, 2124, 2125, 2126, 2127/1,

2127/2, 2128, 2129, 2130, 2131/2, 2132/1, 2132/2, 2133, 2134/1, 2134/2, 2134/3, 2135/1, 2135/2, 2135/3, 2136, 2137/1, 2137/2, 2138/1, 2138/2, 2139/1, 2139/2, 2140/1, 2140/2, 2141, 2142/1, 2142/2, 2142/3, 2143/1, 2143/2, 2143/3, 2143/4, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154/1, 2154/2, 2155, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164/1, 2164/2, 2165/1, 2165/2, 2166, 2167, 2168/1, 2168/2, 2169/1, 2169/2, 2171, 2172, 2173/1, 2173/2, 2173/3, 2173/4, 2173/5, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2189/1, 2189/2, 2190/1, 2190/2, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2197/1, 2197/2, 2197/3, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210/1, 2210/2, 2212, 2213, 2214/1, 2214/2, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2228, 2229, 2230/1, 2230/2, 2230/3, 2232, 2233, 2234, 2235/1, 2235/2, 2235/3, 2235/4, 2235/5, 2236/1, 2236/2, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2279, 2280, 2281, 2282/1, 2282/2, 3966/2 (del parcele: del ceste od vzhodnih mej parcel št. 2025 in 1924 do zahodne meje parcele št. 2169/2), 4062/1 (del parcele: zahodni del ceste do vzhodnih mej parcel št. 2008/1 in 1959), 4062/2 (del parcele: severni del ceste do vzhodne meje parcele št. 2023/1 in jugozahodne meje parcele št. 2025), vse k.o. Ptuj.

Meja spomenika je določena za k. o. Ptuj na digitalnem katastrskem načrtu v izvornem merilu 1:1000, za k.o. Hajdina pa na katastrskem načrtu v merilu 1:2880, oboje z dne 24. 10. 2002 in vrisana na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000.

Vplivno območje spomenika obsega območje, oddaljeno 300 metrov od meje spomenika.

Izvirnika načrta, ki je sestavni del tega odloka, hranita Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino, in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZVKDS).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, arheoloških, krajinskih, naselbinskih in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvornosti in neokrnjenosti kot arheološki rezervat,
- prepoved vseh posegov v plasti arheološkega spomenika, razen pooblaščenim osebam, s predhodnim pisnim soglasjem pristojnega zavoda,
- prepoved postavljanja objektov trajnega ali začasnega značaja, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam, razen v izjemnih primerih, ki jih s predhodnim kulturnovarstvenim soglasjem odobri pristojni zavod,
- prepoved vsakršnega onesnaževanja in trajnega odlaganja tekočih ter trdih odpadkov,
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v arheološko najdišče, njegove dele in okoliški prostor ohranjanju ter vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,
- podrejanje rabe njivskih površin tradicionalnemu načinu obdelave (plitvo oranje) in preurejanju njiv v travne površine,
- omogočanje arheoloških interdisciplinarnih raziskav s predstavitvijo arheoloških ostalin "in situ" ter njihovo rekonstrukcijo,
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnosti javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in naštetih posameznih delov te enote.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohrani kulturne, arheološke, krajinske, naselbinske in zgodovinske vrednote spomenika kot arheološki rezervat,
- predstavi kulturne vrednote spomenika "in situ", rekonstruira izjemne objekte ali posamezne sklope kot arheološki park,
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika,
- spodbudi učno – demonstracijsko in znanstveno – raziskovalno delo.

5. člen

Za vsako spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, je potrebno predhodno pridobiti kulturno varstvene pogoje in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje pristojnega zavoda.

6. člen

Pristojni organ mora v šestih mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastnikom spomenika odločbe o varstvu na podlagi 13. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02).

Odločbe iz prejšnjega odstavka določajo pogoje za fizične posege in zavarovanje, pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pravni promet, načine upravljanja in rabe spomenika za javnost ter časovne okvire dostopnosti, posamezne druge omejitve in prepovedi ter ukrepe za čim bolj učinkovito varstvo spomenika.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

8. člen

Z dnem uveljavitve tega odloka se prenehajo uporabljati določbe iz odloka o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Ptuj (UV ORP 35/89 – 181) za dele območij Hajdina, prazgodovinski in rimski arheološki kompleks (pod št. 1.1.0.045.) in Ptuj – desni breg (pod št. 1.1.0.044.), ki se nanašajo na označeno območje državnega pomena.

9. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 634-03/2001-11
Ljubljana, dne 5. junija 2003.
EVA 2003-3511-0017

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2781. Odlok o razglasitvi Tomažinovega mlina v Hotedršici za kulturni spomenik državnega pomena

Na podlagi 12. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02) izdaja Vlada Republike Slovenije

O D L O K**o razglasitvi Tomažinovega mlina v Hotedršici
za kulturni spomenik državnega pomena****1. člen**

Za kulturni spomenik državnega pomena se razglasi enoto dediščine Hotedršica – Tomažinov mlin (EŠD 9606).

Enota ima zaradi kulturnih, etnoloških, krajinskih, tehniških in zgodovinskih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Zato jo razglamo za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi etnološkega in tehniškega spomenika.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena:

Nadstropna hiša v L tlorisni zasnovi z mlinom v kletnem delu iz srede 18. stoletja stoji ob breznu, kjer potok Hotenka ponikne v požiralnik in poganja eno od nekdanjih treh mlinskih koles.

Edinemu tovrstnemu delujočemu mlinu v Sloveniji dajejo posebno vrednost tri pogonska vodna kolesa, mlinski prenosni mehanizem in številne naprave ter pripomočki.

3. člen

Spomenik obsega stavbni parceli št. 82 in 71, k.o. Hotedršica.

Meje spomenika in vplivnega območja so določene na katastrskem načrtu v merilu 1:2880 z dne 27. 1. 2003 in vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnika načrtov, ki sta sestavni del tega odloka, hranita Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZVKDS).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, etnoloških, krajinskih, tehniških in zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti,

- prepoved predelav vseh stavbnih in tehniških prvih stavbe, ki so ovrednotene kot del spomenika, zlasti značilnih ohranjenih tehniških delov opreme,

- podprejanje vsake rabe in vseh posegov v bivalni del in mlin ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,

- ohranjanje gospodarske namembnosti in možno rabo v turistične namene,

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitene delov z dostopnostjo javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika.

Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki predpisuje:

- varovanje krajinske zgradbe in ekoloških procesov trajnostnega gospodarjenja v kulturni krajini,

- prepoved postavljanja stavb trajnega ali začasnega značaja, razen v primerih, ki jih s predhodnim kulturno varstvenim soglasjem odobri pristojna enota zavoda.

Spomenik je zavarovan z namenom:

- trajne ohranitve kulturnih, etnoloških, krajinskih, tehniških in zgodovinskih vrednot,

- povečanja pričevalnosti kulturnega spomenika,

- predstavitve kulturnih vrednot spomenika in premične dediščine na kraju samem, v tisku in drugih medijih,

- spodbude informacijskega, pedagoškega, predstavitvenega in znanstvenega – raziskovalnega dela.

5. člen

Za vsako morebitno spremembo funkcije kulturnega spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni pisni kulturno varstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje zavoda.

6. člen

Pristojni organ mora v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastniku spomenika odločbo o varstvu na podlagi 13. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02).

Odločba iz prejšnjega odstavka določa pogoje za fizične posege in zavarovanje, pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pravni promet, načine upravljanja in rabe spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge omejitve in prepovedi ter ukrepe za čim bolj učinkovito varstvo spomenika.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 634-03/2001-11

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA 2003-3511-0015

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

**2782. Odlok o razglasitvi Vrbanovčevega topjarja v
Motniku za kulturni spomenik državnega
pomena**

Na podlagi 12. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02) izdaja Vlada Republike Slovenije

O D L O K**o razglasitvi Vrbanovčevega topjarja v Motniku
za kulturni spomenik državnega pomena****1. člen**

Za kulturni spomenik državnega pomena se razglasi enota dediščine: Motnik – Toplar domačije Motnik 13 (EŠD 12894).

Enota ima zaradi kulturnih, etnoloških, krajinskih, umetnostnih in arhitekturnih ter zgodovinskih lastnosti izjemen pomen za Republiko Slovenijo. Zato jo razglamo za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi etnološkega, umetnostnega in arhitekturnega spomenika.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena:

Kozolec, nastal leta 1904, sestavlja šest oken oziroma "štantov" in dvokapna streha, krita z opečnim zareznikom. Odlikujejo ga kakovostni tesarski detajli, med katerimi izstopata križna mreža na "brani" in okrasje v obliki sončnih žarkov na njegovem zatrepu. Vrbanovčev toplar je eden izmed vrhuncev stavbnega oblikovanja in prepoznavni del kulturne krajine Tuhinjske doline.

3. člen

Spomenik obsega severni del parcele št. 556/4, k.o. Motnik. Vplivno območje spomenika obsega parcelo št. 556/4, k.o. Motnik.

Meje spomenika in vplivnega območja so določene na katastrskem načrtu v merilu 1:2880 z dne 28. 2. 2003 in vrisane na temeljnem topografskem načrtu v merilu 1:5000.

Izvirnika načrtov, ki sta sestavni del tega odloka, hrani Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino in Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (v nadaljnjem besedilu: ZVKDS).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, etnoloških, krajinskih, umetnostnih in arhitekturnih ter zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti,
 - ohranjanje višinskih in tlorskih gabaritov, izvirne gradbene substance ter značilnih in prepoznavnih delov,
 - podrejanje vseh posegov v objekt in njegove robne površine, ohranjanju in vzdrževanju varovanih spomeniških lastnosti,
 - podrejanje rabe spomenika tradicionalni gospodarski dejavnosti – sušenju in spravlilu kmetijskih orodij ter vozov,
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh stavbnih delov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika,
 - znotraj območja spomenika je prepovedano postavljanje objektov začasnega ali trajnega značaja, vključno z nosilci reklam,
 - izjemoma je mogoče spomenik zaradi njegove ohranitve in prezentacije prestaviti na drugo lokacijo.
- Za vplivno območje velja varstveni režim, ki predpisuje trajnostno gospodarjenje v kulturni krajini.

Spomenik je zavarovan z namenom:

- trajne ohranitve kulturnih, etnoloških, krajinskih, umetnostnih in arhitekturnih ter zgodovinskih vrednot,
- ohranitve pričevalnosti kulturnega spomenika,
- predstavitve kulturnih vrednot in situ, v tisku in drugih medijih,
- spodbude znanstveno-raziskovalnega in učno-demonstracijskega dela.

5. člen

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče, so potrebni predhodni pisni kulturno varstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje zavoda.

6. člen

Pristojni organ mora v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastniku spomenika odločbo o varstvu na osnovi 13. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02).

Odločba iz prejšnjega odstavka določa pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično

zavarovanje, pravni promet, načine upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge omejitve in prepovedi ter ukrepe za čim bolj učinkovito varstvo spomenika.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 634-03/2001-11

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA 2003-3511-0016

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2783. Odlok o razglasitvi kašče v Zavrtaču na domačiji pri Možinotu za kulturni spomenik državnega pomena

Na podlagi 12. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02) izdaja Vlada Republike Slovenije

O D L O K

o razglasitvi kašče v Zavrtaču na domačiji pri Možinotu za kulturni spomenik državnega pomena

1. člen

Za kulturni spomenik državnega pomena se razglasi enoto dediščine Zavrtačec – Kašča na domačiji pri Možinotu (EŠD 12281).

Enota ima zaradi kulturnih, etnoloških, naselbinskih, umetnostnih in arhitekturnih ter zgodovinskih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Zato jo razglasamo za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi etnološkega spomenika.

2. člen

Lastnosti, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik državnega pomena:

Kašča iz leta 1678 leži v okviru večje domačije pri Možinotu, Zavrtačec 12 v Zgornjem Zavrtaču. Pomembni elementi oblikovanja kašče kot kamniti okenski in vratni okvirji, poslikave na fasadah, tročelična razporeditev prostorov s črno kuhinjo v nadstropju in obokana klet z dvema močnima zidanima stebroma, postavljajo kaščo med najkakovostnejša gospodarska poslopja Primorske.

3. člen

Spomenik stoji na delu parcele št. 902/1 (del parcele obsega kaščo, ki s severnim delom meji na parcelo št. 860), k.o. Dole.

Meje spomenika so določene na katastrskem načrtu v merilu 1:2880 z dne 7. 4. 2003 in vrisane na temeljnem

topografskem načrtu v merilu 1:5000. Izvirnika načrtov, ki sta sestavni del tega odloka, hranita Ministrstvo za kulturo, Uprava Republike Slovenije za kulturno dediščino in Zavod Republike Slovenije za varstvo kulturne dediščine (v nadaljnjem besedilu: ZVKDS).

4. člen

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, etnoloških, naselbinskih, umetnostnih in arhitekturnih ter zgodovinskih vrednot v celoti, v njihovi izvirnosti in neokrnjenosti,
- podrejanje vseh gradbenih posegov pri ohranjanju, sanaciji in prenovi varovanih spomeniških lastnosti stavbe kot celote in posameznih delov,
- omogočanje predstavitve celote in posamičnih zaščitnih del z dostopnostjo javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika.

Spomenik je zavarovan z namenom, da se:

- ohranijo kulturne, etnološke, naselbinske, umetnostne in arhitekturne ter zgodovinske vrednote spomenika,
- poveča pričevalnost kulturnega spomenika,
- predstavi kulturne vrednote spomenika in situ, v tisku in drugih medijih,
- spodbudi učno – predstavitveno in znanstveno – raziskovalno delo.

5. člen

Za vsako morebitno spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove sestavne dele ali zemljišče, so potrebni predhodni pisni kulturno varstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturno varstveno soglasje zavoda.

6. člen

Pristojni organ mora v treh mesecih po uveljavitvi tega odloka izdati lastniku spomenika odločbo o varstvu na podlagi 13. člena zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 7/99 in 110/02).

Odločba iz prejšnjega odstavka določa pogoje za raziskovanje, načine vzdrževanja, pogoje za posege, fizično zavarovanje, pravni promet, načine upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti, posamezne druge omejitve in prepovedi ter ukrepe za čim bolj učinkovito varstvo spomenika.

Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

7. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektorat Republike Slovenije za področje kulturne dediščine.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 634-03/2001-11

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA 2003-3511-0018

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2784. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana

Na podlagi 3. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, Uradni list RS, št. 17/91-I in Uradni list RS, št. 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odl. US, 8/96, 31/00 in 36/00) in 26. ter 135. člena zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P

o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem sklepom Republika Slovenija uskladi delovanje javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana (v nadaljevanju: zavod), z določbami zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02), ureja njegov status, razmerja med ustanoviteljem in zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, dejavnosti in načina financiranja zavoda.

Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije.

2. člen

Zavod deluje kot osrednje nacionalno glasbeno in baletno gledališče. Domači in mednarodni kulturni javnosti predstavlja kakovostne dosežke glasbenogledališke in plesne ustvarjalnosti ter poustvarjalnosti.

Z umetniškim ansamblom in Gledališkim ateljejem, ki ga soupravlja z javnim zavodom Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana, omogoča trajno in kakovostno umetniško produkcijo, reprodukcijo in postprodukcijo. Načrtno spodbuja nastajanje izvirnih slovenskih glasbenogledaliških del in koreografij ter skrbi za razvoj na področju glasbenogledališke in baletne produkcije v Republiki Sloveniji.

3. člen

Opera je bila ustanovljena leta 1892 za izvajanje operne, baletne in koncertne dejavnosti. Leta 1992 je Republika Slovenija z odlokom o razdelitvi Slovenskega narodnega gledališča Ljubljana na javna zavoda (Uradni list RS, št. 19/92) ustanovila Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana in Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod registrsko številko 199804271.

4. člen

Ime zavoda: Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana.

Skrajšano ime: SNG Opera in balet Ljubljana.

Sedež javnega zavoda: Ljubljana, Cankarjeva ulica št.

11.

Zavod je pravna oseba.

II. DEJAVNOSTI ZAVODA

5. člen

Glede na namen, zaradi katerega je zavod ustanovljen, kot javno službo opravlja naslednje obvezne naloge:

- izvaja glasbenogledališke in baletne predstave,
- izvaja koncerte in ostale prireditve sam ali v sodelovanju z drugimi organizacijami,
- organizira plesne, glasbene, gledališke in glasbeno-gledališke delavnice,
- organizira dejavnosti opernega in baletnega studia,
- omogoča javno dostopnost programa in podatkov telesno oviranim osebam,
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in skupinam s posebnimi potrebami po dostopni ceni,
- predstavlja lastno umetniško produkcijo na gostovanjih po Sloveniji,
- predstavlja lastno umetniško produkcijo na gostovanjih v tujini,
- omogoča predstavljanje novih del slovenskih avtorjev ter vzdržuje ravnovesje med kulturnim izročilom in sodobno umetnostjo,
- ob rednem programu omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve,
- v okviru možnosti ob izvajanju svojega programa nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov,
- enkrat letno organizira dan odprtih vrat za zainteresirano javnost in brezplačno predstavi delo zavoda,
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi in opernimi gledališči, Cankarjevim domom in Slovenskim gledališkim muzejem,
- sodeluje z Akademijo za glasbo ter ji omogoča predstavitev njihovih umetniških produkcij,
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija,
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in tujini,
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij,
- skrbi za razvoj gledališke, operne in plesne dejavnosti z uvajanjem novitet, usposabljanjem umetniških ustvarjalcev in poustvarjalcev ter usposabljanjem tehničnega osebja,
- skrbi za operno in plesno vzgojo mladih in omogoča umetniški razvoj najbolj talentiranim mladim umetnikom,
- skrbi za dokumentiranje in arhiviranje predstav,
- hrani, zbira in predstavlja gradiva s področja dela zavoda,
- skrbi za kulturni razvoj z izdajanjem gledaliških listov in druge strokovne publicistike,
- redno obvešča javnost o prireditvah v sredstvih javnega obveščanja.

6. člen

Naloge iz prejšnjega člena, ki jih zavod opravlja, so v skladu z uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02) razvrščene:

O/92.310 umetniško ustvarjanje in poustvarjanje;
 O/92.320 obratovanje objektov za kulturne prireditve;
 O/92.340 druge razvedrilne dejavnosti;
 O/92.512 dejavnost arhivov;
 O/92.521 dejavnost muzejev;
 DB/17.300 plemenitenje tekstilij;
 DB/17.400 proizvodnja tekstilnih izdelkov razen oblačil;
 DB/18.100 proizvodnja usnjenih oblačil;
 DB/18.220 proizvodnja drugih vrhnjih oblačil;
 DC/19.300 proizvodnja obutve;
 DD/20.300 stavbno mizarstvo;
 DD/20.510 proizvodnja drugih izdelkov iz lesa;
 DD/20.520 proizvodnja izdelkov iz plute, slame in protja;

DE/21.250 proizvodnja drugih izdelkov iz papirja in kartona;
 DE/22.150 drugo založništvo;
 DE/22.240 priprava za tisk;
 DE/22.110 izdajanje knjig;
 DE/22.120 izdajanje časopisov;
 DE/22.130 izdajanje revij in periodike;
 DE/22.140 izdajanje posnetih nosilcev zvočnega zapisa;
 DE/22.310 razmnoževanje zvočnih zapisov;
 DE/22.320 razmnoževanje video zapisov;
 DE/22.330 razmnoževanje računalniških zapisov;
 DH/25.240 proizvodnja drugih izdelkov iz plastičnih mas;
 DJ/28.520 splošna mehanična dela;
 DJ/28.750 proizvodnja drugih kovinskih izdelkov;
 DN/36.140 proizvodnja drugega pohištva;
 F/45.441 steklarska dela;
 F/45.442 pleskarska dela;
 G/52.471 dejavnost knjigarn;
 G/52.486 trgovina na drobno z umetniškimi izdelki;
 G/52.710 popravilo obutve in drugih usnjenih izdelkov;
 H/55.301 dejavnost restavracij in gostiln;
 H/55.303 dejavnost slaščičarn, kavarn;
 H/55.400 točenje pijač;
 I/60.230 drug kopenski potniški promet;
 I/60.240 cestni tovorni promet;
 K/70.200 dajanje lastnih nepremičnin v najem;
 K/71.100 dajanje avtomobilov v najem;
 K/71.340 dajanje drugih strojev in opreme v najem;
 K/71.402 dejavnost videotek;
 K/72.300 obdelava podatkov;
 K/72.400 omrežne podatkovne storitve;
 K/74.120 računovodske in knjigovodske dejavnosti, razen revizijske dejavnosti in davčnega svetovanja;
 K/74.130 raziskovanje trga in javnega mnenja;
 K/74.400 oglaševanje;
 K/74.810 fotografska dejavnost;
 K/74.851 prevajanje;
 K/74.871 prirejanje razstav, sejmov in kongresov;
 K/74.872 oblikovanje, aranžerstvo, dekoraterstvo;
 M/80.422 drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, d.n.;
 O/93.021 frizerska dejavnost;
 O/93.022 kozmetična dejavnost.

III. ORGANI ZAVODA

7. člen

Organi zavoda so:

- ravnatelj,
- svet,
- strokovni svet.

8. člen

Ravnatelj zastopa, predstavlja in vodi poslovanje zavoda ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Ravnatelj mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi in ostalimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

Ravnatelja imenuje minister, pristojen za kulturo (v nadaljnjem besedilu: minister), na podlagi javnega razpisa ter po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta, ki morata podati mnenje k predlaganemu kandidatu v roku 30 dni od prejema poziva, sicer se šteje, da je mnenje pozitivno. Poleg javnega razpisa lahko minister povabi posamezne kandidate tudi neposredno.

Mandat ravnatelja traja pet let, po izteku te dobe je lahko ponovno imenovan.

Na podlagi akta o imenovanju ravnatelja, sklene z njim pogodbo o zaposlitvi v imenu sveta njegov predsednik. Delovno razmerje z ravnateljem se sklene za določen čas, za čas trajanja mandata.

Predhodno soglasje k pogodbi o zaposlitvi ravnatelja zavoda daje minister.

9. člen

Za ravnatelja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje naslednje pogoje:

- univerzitetna izobrazba umetniške ali humanistične smeri,
- najmanj pet let delovnih izkušenj,
- delovne izkušnje s področja dela zavoda,
- sposobnost organiziranja in vodenja dela v kolektivu,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- znanje dveh svetovnih jezikov, od tega vsaj enega aktivno.

Kandidati za ravnatelja morajo v prijavi na razpis predložiti program delovanja zavoda v prihodnjih petih letih.

10. člen

Ravnatelj je lahko razrešen pred potekom mandata:

- če sam zahteva razrešitev,
- če nastane kateri od razlogov, zaradi katerih po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu,
- če pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda oziroma ustanovitelja ali ravna v nasprotju z njimi,
- če s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti,
- iz razlogov, določenih v predpisih, ki veljajo za javne zavode,
- zaradi bistvenih sprememb, kot sta bistveno spremenjena dejavnost, zaradi katere je bil zavod ustanovljen, ali zaradi prenosa ustanoviteljstva.

Minister mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi pridobiti predhodno mnenje sveta in strokovnega sveta ter seznaniti ravnatelja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 30 dni o njih izjavi. Če svet oziroma strokovni svet ne da mnenja v roku 30 dni se šteje, da se z razrešitvijo strinja.

11. člen

Naloge ravnatelja:

- vodi strokovno delo za področja dela zavoda, za katera ni imenovanih pomočnikov ravnatelja,
- zastopa, predstavlja in organizira delo zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela s finančnim načrtom,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v javnem zavodu,
- sprejema kadrovski načrt,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje javnega zavoda,

- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,

- imenuje pomočnike ravnatelja,
- druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

K aktom iz tretje, četrte, pete, šeste, sedme, osme in dvanajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet javnega zavoda.

12. člen

Pooblastila ravnatelja

V pravnem prometu zastopa in predstavlja ravnatelj zavod neomejeno in je pooblaščen za sklepanje pogodb v okviru potrjenega finančnega načrta, razen:

- pogodb o investicijah in najemnih pogodb, katerih vrednosti presegajo tiste, določene s predpisi, ki urejajo naročila malih vrednosti in za katere je potreben sklep sveta zavoda,
- pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine, ki jih ima v upravljanju, za kar je potrebno predhodno soglasje ustanovitelja.

Ravnatelj lahko pri uresničevanju svojih pooblastil, določenih z zakonom in tem aktom, prenese opravljanje posameznih zadev na posamezne delavce s posebnimi pooblastili v skladu z aktom o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest. Prenos pooblastil v zvezi z vodenjem poslov v Gledališkem ateljeju se uredi v posebni pogodbi o soupravljanju Gledališkega ateljeja, ki ga zavod sklene z javnim zavodom Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana. Praviloma je pooblaščen delavec za vodenje Gledališkega ateljeja imenovan za 5 let in izmenično, enkrat s strani Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana, drugič s strani Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana.

13. člen

Zavod ima lahko pomočnike ravnatelja za:

- vodenje umetniško strokovnega dela za področje opere,
- vodenje umetniško strokovnega dela za področje baleta,
- vodenje finančno računovodskih zadev,
- vodenje pravnih, upravnih in splošnih zadev, vodenje tehničnih služb, investicij in investicijskega vzdrževanja.

O potrebnosti pomočnikov za posamezna področja za vsak mandat posebej odloča svet zavoda, upošteva možnost, da lahko posamezno področje vodi neposredno ravnatelj sam.

Izmed navedenih pomočnikov lahko ravnatelj imenuje največ tri na podlagi javnega razpisa.

Pomočnik ravnatelja za umetniško strokovno delo lahko uporablja naziv umetniški vodja.

Mandat pomočnikov ravnatelja traja za čas trajanja mandata ravnatelja in se lahko ponovi. Delovno razmerje pomočnika ravnatelja se sklene za določen čas.

Ravnatelj lahko imenuje tudi druge delavce s posebnimi pooblastili v skladu z aktom o sistemizaciji.

14. člen

Pomočnik ravnatelja za vodenje umetniško strokovnega dela za področje opere mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima najmanj univerzitetno izobrazbo ali visoko strokovno izobrazbo s specializacijo oziroma magisterijem glasbene smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,

- poznavanje področja operne dejavnosti,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,
- sposobnost za organiziranje in vodenje.

Pomočnik ravnatelja za vodenje umetniško strokovnega dela za področje baleta mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- univerzitetno izobrazbo oziroma najvišjo stopnjo izobrazbe plesne smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- poznavanje področja plesne dejavnosti,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,
- sposobnost za organiziranje in vodenje baletnega ansambla.

Pomočnik ravnatelja za vodenje finančno planskih zadev mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima univerzitetno izobrazbo ekonomske, pravne oziroma upravne smeri ali visoko strokovno izobrazbo s specializacijo oziroma magisterijem,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,
- sposobnost za organiziranje in vodenje.

Pomočnik ravnatelja za vodenje pravnih, upravnih in splošnih zadev, vodenje tehničnih služb, investicij in investicijskega vzdrževanja mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- ima univerzitetno izobrazbo ekonomske, pravne, tehnične oziroma upravne smeri ali visoko strokovno izobrazbo s specializacijo oziroma magisterijem,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,
- sposobnost za organiziranje in vodenje.

Pomočniki ravnatelja so dolžni ob prijavi na razpis ali ob neposrednem povabilu predložiti vizijo dela zavoda za področje svojega dela za obdobje trajanja mandata.

15. člen

Pomočnik ravnatelja je lahko razrešen pred potekom mandata:

- če sam zahteva razrešitev,
- če nastane kateri od razlogov, zaradi katerih po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu,
- če pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda ali ravna v nasprotju z njimi,
- če s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarljivo ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti,
- in iz drugih razlogov, zaradi katerih je lahko razrešen ravnatelj.

Pred sprejemom sklepa o razrešitvi, na podlagi razlogov iz prejšnjega odstavka, mora ravnatelj pridobiti predhodno mnenje sveta zavoda, seznanimi pomočnika ravnatelja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 15 dni o njih izjavi.

Pomočniku lahko predčasno preneha mandat tudi v primeru predčasnega prenehanja mandata ravnatelju. O tem sprejme sklep novo imenovani ravnatelj.

Pomočnik ravnatelja za celoti odgovarja ravnatelju za strokovnost in zakonitost dela.

16. člen

Pomočnik ravnatelja za vodenje umetniško strokovnega dela za področje opere načrtuje, organizira in vodi strokovno delo solistov, orkestra in zbora. Ravnatelju predlaga odločitve, ki se nanašajo na strokovno dejavnost z njegovega delovnega področja; pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja; daje mnenja ravnatelju v zvezi s programom opere; izvršuje sklepe in odločitve ravnatelja in sveta, sprejete v skladu z njihovimi pristojnostmi ter opravlja druge naloge v skladu s splošnimi akti zavoda.

Pomočnik ravnatelja za vodenje umetniško strokovnega dela za področje baleta načrtuje, organizira in vodi strokovno delo baletnega ansambla. Predlaga ravnatelju odločitve, ki se nanašajo na strokovno dejavnost z njegovega delovnega področja; pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja; daje mnenje ravnatelju v zvezi s programom baletnega ansambla; izvršuje sklepe in odločitve ravnatelja in sveta, sprejete v skladu z njihovimi pristojnostmi ter opravlja druge naloge v skladu s splošnimi akti zavoda.

Pomočnik ravnatelja za vodenje finančno računovodskih zadev vodi finančne, računovodske in druge s tem povezane zadeve zavoda. Predlaga ravnatelju odločitve, pripravlja mnenja in predloge, ki se nanašajo na njegovo delovno področje; pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja; pripravlja predlog računovodskega poročila zavoda; daje mnenje ravnatelju v zvezi s poslovanjem zavoda; izvršuje sklepe in odločitve ravnatelja in sveta, sprejete v skladu z njihovimi pristojnostmi ter opravlja druge naloge v skladu s splošnimi akti zavoda ter navodili ravnatelja.

Pomočnik ravnatelja za vodenje pravnih, upravnih in splošnih zadev, vodenje tehničnih služb, investicij in investicijskega vzdrževanja vodi investicije, investicijsko vzdrževanje, pravne, upravne, tehnične in druge splošne zadeve zavoda. Predlaga ravnatelju odločitve, pripravlja mnenja in predloge, ki se nanašajo na njegovo delovno področje; pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja; daje mnenje ravnatelju v zvezi s poslovanjem zavoda; izvršuje sklepe in odločitve ravnatelja in sveta, sprejete v skladu z njihovimi pristojnostmi ter opravlja druge naloge v skladu s splošnimi akti zavoda ter navodili ravnatelja.

Svet zavoda

17. člen

Svet zavoda sestavlja pet članov, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela zavoda, financ in pravnih zadev imenuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra.

Na prvi konstitutivni seji člani sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članov sveta zavoda traja 4 leta in so po preteku mandata lahko ponovno imenovani. Predsednik sveta je dolžan obvestiti ministrstvo, pristojno za kulturo, o poteku mandata članom sveta najmanj 90 dni pred potekom.

Svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

Svet zavoda sprejema odločitve, ki se nanašajo na tretji odstavek 8. člena, zadnji odstavek 10. in zadnji odstavek 11. člena, z večino glasov vseh članov, sicer pa z večino glasov navzočih članov.

Podrobnejše delovanje uredi svet zavoda s poslovnikom.

18. člen

Naloge sveta zavoda:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo ravnatelja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnemu načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam storitev,
- potrjuje letno poročilo zavoda,
- daje predhodno mnenje k imenovanju ravnatelja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z ravnateljem po predhodnem soglasju ministra,
- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

Strokovni svet

19. člen

Strokovni svet sestavlja pet članov, in sicer:

- dva člana izvolijo zaposleni, enega s področja dela opere in enega iz področja dela baleta,
- preostale tri člane strokovnega sveta predlagajo Društvo slovenskih skladateljev, Akademija za glasbo Univerze v Ljubljani in Društvo baletnih umetnikov Slovenije.

Volitve predstavnikov delavcev ureja akt, ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, sprejme pristojni organ zaposlenih ali zaposleni na zboru delavcev.

Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

Ravnatelj mora pozvati predlagatelje na dostavo predlogov najmanj 90 dni pred potekom mandata.

Na prvi konstitutivni seji člani strokovnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članom strokovnega sveta traja 4 leta. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni.

Strokovni svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

Strokovni svet zavoda sprejema odločitve z večino glasov vseh članov, ko odloča o zadevah iz četrte alinee 20. člena, sicer pa z večino glasov navzočih članov.

Podrobnejše delovanje uredi strokovni svet zavoda s poslovníkom.

20. člen

Naloge strokovnega sveta:

- spremlja in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko njegovega ustanovitelja,
- ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je javni zavod ustanovljen,
- obravnava vprašanja s področja strokovnega dela javnega zavoda in daje ravnatelju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj,
- daje predhodno mnenje ustanovitelju k imenovanju in razrešitvi pomočnikov ravnatelja za umetniško strokovno delo,
- daje predhodno mnenje k zavodski kolektivni pogodbi,

- daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem javnega zavoda,
- druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

Skupne določbe za svet zavoda in strokovni svet

21. člen

Prvo konstitutivno sejo sveta zavoda oziroma strokovnega sveta skliče ravnatelj v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

Članom sveta zavoda prične teči mandat z dnem imenovanja.

Članom strokovnega sveta prične teči mandat z dnem konstituiranja.

22. člen

Član sveta zavoda ali strokovnega sveta je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, če:

- sam zahteva razrešitev,
- se trikrat zaporedoma neupravičeno ne udeleži sej,
- pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi,
- ne opravlja svojih nalog oziroma jih ne opravlja strokovno.

V primeru predčasne razrešitve člana se za čas do izteka mandata imenuje oziroma izvoli nov član po istem postopku kot je bil imenovan oziroma izvoljen razrešeni član.

23. člen

Člana sveta zavoda razreši ustanovitelj na predlog sveta zavoda ali ministra.

24. člen

Mandat predstavnika delavca v strokovnem svetu preneha s prenehanjem delovnega razmerja in v primerih, določenih z aktom iz drugega odstavka 19. člena.

Mandat ostalim članom strokovnega sveta preneha na podlagi odpoklica predlagatelja, kateremu lahko poda predlog strokovni svet ali minister.

IV. SREDSTVA ZA DELO IN ODGOVORNOST
ZA OBVEZNOSTI ZAVODA

25. člen

Zavod upravlja z naslednjimi nepremičninami:

1. vl. št. 170, katastrska občina Kapucinsko predmestje:

Z. K. telo I.:

– parcela št. 115/2, fundus v izmeri 1.466 m² in dvorišče v izmeri 585 m²,

– parcela št. 114/2, fundus v izmeri 165 m²,

– parcela št. 200/2, vrt za hišo v izmeri 92 m²,

– parcela št. 201, park pred hišo,

– parcela št. 115/1, fundus;

2. Z. K. telo II.:

– parcela št. 115/2, zgradba Opere s prizidkom,

– parcela št. 114/2, prizidek,

– parcela št. 115/1, vratarska hišica;

3. Ostale parcele:

– parcela št. 113, hiša na Tomšičevi,

– parcela št. 200/1, zemljišče okoli hiše na Tomšičevi;

4. Katastrska občina Gradišče, predmestje 1;

5. Ostale parcele:

– parcela št. 90/2, zgradba v izmeri 1034 m²,

– parcela št. 150/2, dvorišče v izmeri 317 m²;

6. Skladišče v Stegnah:

- parcela št. 56/3, dvorišče v izmeri 491 m², k.o. Dravlje 2673, do celote,
 - prostor-pisarne in zaklonišče š. 1 v kleti v izmeri 508, 67 m², k.o. Dravlje, 2615/1, do celote,
 - parcela št. 1761/1, stavbišče s poslovno stavbo v izmeri 1016, k.o. Dravlje, 2690 do 4126/10000,
 - parcela št. 55/6, stavbišče s poslovno stavbo v izmeri 347, k.o. Dravlje, 2690 do 4126/10000,
 - parcela št. 56/17, dvorišče v izmeri 72 m², k.o. Dravlje, 1808, do celote,
 - parcela št. 1713/161, dvorišče v izmeri 92 m², k.o. Dravlje, 1808, do celote
- in opremo po registru osnovnih sredstev z dne 31. 12. 2002.

Zavod skupaj z zavodom Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana soupravlja z naslednjimi nepremičninami:

- Gledališki atelje Ljubljana, na lokaciji Prešernova 13A, v katastrski občini Gradišče predmestje I; št. parcele: 90/2 – zgradba, v izmeri 1000 m², št. parcele: 90/2 – zgradba, v izmeri 34 m², št. parcele: 90/2 – dvorišče, v izmeri 50 m², št. parcele: 195/2 – dvorišče, v izmeri 317 m².

Gledališki atelje je v upravljanju deljen na deleže 65% Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana in 35% Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

26. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti:

- iz državnega proračuna,
- iz proračuna lokalnih skupnosti,
- z vstopninami,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov.

27. člen

Presežek prihodkov nad odhodki zavod nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog ravnatelja po predhodnem mnenju sveta zavoda.

O načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča ustanovitelj na predlog ravnatelja in ob mnenju sveta zavoda.

V. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZAVODA V PRAVNEM PROMETU

28. člen

Zavod je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

29. člen

Premoženje, s katerim zavod upravlja, je last ustanovitelja. S premoženjem premoženjem upravlja zavod samostojno, z nepremičninami pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja.

VI. ODGOVORNOSTI USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI ZAVODA TER MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI USTANOVITELJA IN ZAVODA

30. člen

Za obveznosti zavoda odgovarja Republika Slovenija do višine sredstev, ki jih v tekočem letu zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije za delovanje zavoda.

Republika Slovenija ne odgovarja za obveznosti zavoda iz naslova dejavnosti, ki jih zavod opravlja za druge naročnike.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

Svet zavoda in strokovni svet zavoda se konstituirata najkasneje v dveh mesecih od uveljavitve tega sklepa. Do takrat opravljajo nujne naloge obstoječi organi.

Dosedanji direktor nadaljuje z delom kot ravnatelj zavoda do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

32. člen

Strateški načrt, akt o sistemizaciji delovnih mest in kadrovski načrt morajo biti sprejeti najkasneje do 29. 11. 2003. Do sprejema novega akta o sistemizaciji velja obstoječi akt v vseh določbah, ki niso v nasprotju z zakoni in tem sklepom.

33. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati statut Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, razen določb, ki urejajo volitve predstavnikov delavcev v svet zavoda. Te določbe se smiselno uporabljajo za prve volitve predstavnikov delavcev v strokovni svet in prenehajo veljati po končanih postopkih teh volitev.

34. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana (Uradni list RS, št. 11/98).

35. člen

Soupravljanje z nepremičninami in ostala vprašanja povezana z delovanjem Gledališkega ateljeja uredita javni zavod Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana in javni zavod Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana s posebno pogodbo. Pogodba o soupravljanju Gledališkega ateljeja mora biti sklenjena najkasneje do 29. 11. 2003. Vsebovati mora naslednje obvezne sestavine: razlog sklenitve; navedbo deležev soupravljanja iz 25. člena tega sklepa, iz katerih izhaja tudi obveznost financiranja delovanja, investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme in stroškov zaposlenih v Gledališkem ateljeju; podrobnejšo opredelitev postopka za imenovanje pooblaščenih oseb za vodenje; obdobje trajanja pogodbe in ostale določbe, ki bistveno vplivajo na delovanje Gledališkega ateljeja.

Pogodbo o soupravljanju iz prejšnjega odstavka mora zavod predložiti ministru v 15 dneh po sklenitvi.

O pomembnih spornih zadevah, za katere ni doseženo soglasje, odloča Vlada Republike Slovenije s sklepom na predlog ministra.

36. člen

Ravnatelj poskrbi za vpis tega sklepa v sodni register skladno z veljavnimi predpisi.

37. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 641-01/2003-1
Ljubljana, dne 5. junija 2003.
EVA 2003-3511-0026

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2785. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana

Na podlagi 3. člena zakona o zavodih (Uradni list RS, št. 12/91, Uradni list RS, št. 17/91-I in Uradni list RS, št. 55/92, 13/93, 66/93, 45/94 – odl. US, 8/96, 31/00 in 36/00) in 26. ter 135. člena zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02) je Vlada Republike Slovenije sprejela

S K L E P**o ustanovitvi javnega zavoda
Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana**

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

S tem sklepom Republika Slovenija uskladi delovanje javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana (v nadaljnjem besedilu: zavod) z določbami zakona o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/02), ureja njegov status, razmerja med ustanoviteljem in zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, dejavnosti in načina financiranja zavoda.

Ustanovitelj zavoda je Republika Slovenija. Ustanoviteljske pravice in obveznosti Republike Slovenije izvaja Vlada Republike Slovenije.

2. člen

Zavod deluje kot osrednje dramsko gledališče v Sloveniji in vključuje v letni program uprizorjanje sodobnih, klasičnih in eksperimentalnih odskih del. Načrtno spodbuja pisanje in uprizorjanje novih slovenskih in tujih dramskih besedil, s poudarkom na evropskih dramskih besedilih in jih uvršča v letni program uprizoritev.

Zavod s stalnim igralskim ansamblom in Gledališkim ateljejem, ki ga soupravlja z javnim zavodom Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana, skrbi za trajno izvajanje kakovostnih programov in projektov ter posredovanje na področju uprizoritvenih umetnosti v lokalnem, regionalnem in mednarodnem prostoru.

3. člen

Zavod je začel delovati leta 1867 kot Dramatično društvo, leta 1892 ustanovljeno kot Deželno gledališče, leta 1918 kot Narodno gledališče v Ljubljani, preimenovano leta 1919 v Kraljevsko slovensko gledališče Ljubljana, leta 1920 v Narodno gledališče v Ljubljani in 1943 kot Državno gledališče Ljubljana. Leta 1944 je bilo z odlokom Izvršnega odbora Osvobodilne fronte Slovenskega naroda št. 13/44 usta-

novljeno Slovensko narodno gledališče na osvobojenem ozemlju, ki se je po osvoboditvi leta 1945 združilo z nekdanjim Narodnim gledališčem v Ljubljani. Leta 1992 je Republika Slovenija z odlokom o razdelitvi Slovenskega narodnega gledališča Ljubljana na javna zavoda (Uradni list RS, št. 19/92) ustanovila Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana in Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana. Leta 1998 je Republika Slovenija s sklepom o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana (Uradni list RS, št. 12/98) uredila status zavoda.

Zavod je vpisan v sodni register pri Okrožnem sodišču v Ljubljani pod registrsko številko 5025053991.

4. člen

Ime zavoda: Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana.

Skrajšano ime: SNG Drama Ljubljana.

Sedež javnega zavoda: Erjavčeva 1, Ljubljana.

Zavod je pravna oseba.

II. DEJAVNOSTI ZAVODA

5. člen

Glede na namen, zaradi katerega je zavod ustanovljen, kot javno službo obvezno opravlja naslednje naloge:

- sam ali v sodelovanju z drugimi organizacijami ustvarja nova odrska dela,
- sam ali v sodelovanju z drugimi organizacijami izvaja gledališke predstave,
- z rednim uvrščanjem slovenskih dramskih novitet v letni program uprizoritev in naročanjem novih del načrtno spodbuja pisanje in predstavljanje novih slovenskih del,
- skrbi za predstavitev kvalitetne umetniške produkcije z organizacijo gostovanj domačih in tujih gledališč,
- nudi prireditve mlajšemu občinstvu in skupinam s posebnimi potrebami po znižanih cenah,
- z načrtno mednarodno promocijo skrbi za redno prisotnost na mednarodnih gledaliških prireditvah in gostovanja v tujih gledaliških centrih,
- omogoča javno dostopnost programa in podatkov, s posebno pozornostjo na dostopnosti telesno oviranim osebam,
- enkrat letno organizira dan odprtih vrat za zainteresirano javnost in brezplačno predstavi delo zavoda,
- predstavlja lastno umetniško produkcijo na gostovanjih po Sloveniji,
- predstavlja svojo umetniško produkcijo na gostovanjih v tujini,
- programsko in poslovno sodeluje z državnimi dramskimi gledališči, Slovenskim stalnim gledališčem v Trstu, Cankarjevimi domovi in Slovenskim gledališkim muzejem,
- sodeluje z Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo in javnim umetniškim šolam omogoča predstavitve njihove umetniške produkcije,
- na podlagi poslovnega sodelovanja svojo produkcijo in prireditve predstavlja na RTV Slovenija,
- sodeluje s slovenskimi kulturnimi organizacijami v zamejstvu in tujini,
- sodeluje s kulturnimi institucijami v kulturnih središčih sosednjih regij,
- nudi prostorske pogoje ter produkcijsko in tehnično pomoč drugim izvajalcem kulturnih programov,
- omogoča uporabo svojih prostorskih in tehničnih zmogljivosti za druge javne kulturne prireditve,
- izobražuje zaposlene ter organizira izobraževalne vsebine za zainteresirano javnost,

– v okviru ansambla skrbi za gledališko vzgojo in omogoča umetniški razvoj talentiranih mladih gledaliških umetnikov,

– hrani, zbira in predstavlja gradiva s področja dela zavoda,

– skrbi za arhiviranje in dokumentiranje predstav,

– izdaja gledališke liste in drugo strokovno publicistiko,

– redno obvešča javnost o prireditvah v sredstvih javnega obveščanja.

6. člen

Naloge iz prejšnjega člena, ki jih zavod opravlja, so v skladu z uredbo o uvedbi in uporabi standardne klasifikacije dejavnosti (Uradni list RS, št. 2/02) razvrščene:

O/ 92.310 umetniško ustvarjanje in poustvarjanje;
 O/ 92.320 obratovanje objektov za kulturne prireditve;
 O/ 92.340 druge razvedrilne dejavnosti;
 O/ 92.512 dejavnost arhivov;
 O/ 92.521 dejavnost muzejev;
 DB/ 17.300 plemenitenje tekstilij;
 DB/ 17.400 proizvodnja tekstilnih izdelkov razen oblačil;
 DB/ 18.100 proizvodnja usnjenih oblačil;
 DB/ 18.220 proizvodnja drugih vrhnjih oblačil;
 DC/ 19.300 proizvodnja obutve
 DD/ 20.300 stavbno mizarstvo;
 DD/ 20.510 proizvodnja drugih izdelkov iz lesa;
 DD/ 20.520 proizvodnja izdelkov iz plute, slame in protja;
 DE/ 22.220 drugo tiskarstvo;
 DE/ 21.250 proizvodnja drugih izdelkov iz papirja in kartona;
 DE/ 22.150 drugo založništvo;
 DE/ 22.240 priprava za tisk;
 DE/ 22.110 izdajanje knjig;
 DE/ 22.120 izdajanje časopisov;
 DE/ 22.130 izdajanje revij in periodike;
 DE/ 22.140 izdajanje posnetih nosilcev zvočnega zapisa;
 DE/ 22.310 razmnoževanje zvočnih zapisov;
 DE/ 22.320 razmnoževanje video zapisov;
 DE/ 22.330 razmnoževanje računalniških zapisov;
 DH/ 25.240 proizvodnja drugih izdelkov iz plastičnih mas;
 DJ/ 28.520 splošna mehanična dela;
 DJ/ 28.750 proizvodnja drugih kovinskih izdelkov;
 DN/ 36.140 proizvodnja drugega pohištva;
 F/ 45.441 steklarska dela;
 F/ 45.442 pleskarska dela;
 G/ 52.471 dejavnost knjigarn;
 G/ 52.486 trgovina na drobno z umetniškimi izdelki;
 G/ 52.710 popravilo obutve in drugih usnjenih izdelkov;
 H/ 55.301 dejavnost restavracij in gostiln
 H/ 55.303 dejavnost slaščičarn, kavarn;
 H/ 55.400 točenje pijač;
 I/ 60.230 drug kopenski potniški promet;
 I/ 60.240 cestni tovorni promet;
 K/ 70.200 dajanje lastnih nepremičnin v najem;
 K/ 71.100 dajanje avtomobilov v najem;
 K/ 71.340 dajanje drugih strojev in opreme v najem;
 K/ 71.402 dejavnost videotek;
 K/ 72.300 obdelava podatkov;
 K/ 72.400 omrežne podatkovne storitve;
 K/ 74.120 računovodske in knjigovodske dejavnosti, razen revizijske dejavnosti in davčnega svetovanja;
 K/ 74.130 raziskovanje trga in javnega mnenja;
 K/ 74.400 oglaševanje;
 K/ 74.810 fotografska dejavnost;
 K/ 74.851 prevajanje;

K/ 74.871 prirejanje razstav, sejmov in kongresov;
 K/ 74.872 oblikovanje, aranžerstvo, dekoraterstvo;
 M/ 80.422 drugo izobraževanje, izpopolnjevanje in usposabljanje, d.n.;
 O/ 90.021 zbiranje in odvoz odpadkov;
 O/ 93.021 frizerska dejavnost
 O/ 93.022 kozmetična dejavnost.

III. ORGANI ZAVODA

7. člen

Organi zavoda so:

- ravnatelj,
- svet,
- strokovni svet.

8. člen

Ravnatelj zastopa, predstavlja in vodi zavod ter odgovarja za zakonitost in strokovnost dela zavoda.

Ravnatelj mora pri vodenju poslov ravnati z javnimi in drugimi sredstvi s skrbnostjo vestnega gospodarstvenika.

Ravnatelja imenuje minister, pristojen za kulturo (v nadaljnjem besedilu: minister), na podlagi javnega razpisa ter po predhodnem mnenju sveta in strokovnega sveta. Poleg javnega razpisa lahko minister povabi posamezne kandidate tudi neposredno.

Mandat ravnatelja traja pet let in je po izteku te dobe lahko ponovno imenovan.

Na podlagi akta o imenovanju ravnatelja, sklene z njim pogodbo o zaposlitvi v imenu sveta njegov predsednik. Delovno razmerje z ravnateljem se sklene za določen čas, čas trajanja mandata.

Predhodno soglasje k pogodbi o zaposlitvi ravnatelja daje minister.

9. člen

Za ravnatelja je lahko imenovan kandidat, ki poleg splošnih pogojev izpolnjuje naslednje pogoje:

- univerzitetna izobrazba umetniške ali humanistične smeri,
- najmanj pet let delovnih izkušenj s področja dela zavoda,
- sposobnost organiziranja in vodenja dela v kolektivu,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- znanje dveh svetovnih jezikov, od tega vsaj enega aktivno.

Kandidati morajo v prijavi na razpis predložiti program delovanja zavoda v prihodnjih petih letih.

10. člen

Ravnatelj je lahko razrešen pred potekom mandata:

- če sam zahteva razrešitev,
- če nastane kateri od razlogov, zaradi katerih po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu,
- če pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda oziroma ustanovitelja ali ravna v nasprotju z njimi,
- če s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarljivo ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti,
- iz razlogov, določenih v predpisih, ki veljajo za javne zavode,
- zaradi bistvenih sprememb, kot sta bistveno spreminjena dejavnost, zaradi katere je bil zavod ustanovljen, ali zaradi prenosa ustanoviteljstva.

Minister mora pred sprejemom sklepa o razrešitvi pridobiti predhodno mnenje sveta in strokovnega sveta ter seznanimi ravnatelja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 30 dni o njih izjavi. Če svet oziroma strokovni svet ne da mnenja v roku 30 dni, se šteje, da se z razrešitvijo strinjata.

11. člen

Naloge ravnatelja:

- zastopa, predstavlja in organizira delo zavoda,
- sprejema strateški načrt,
- sprejema program dela s finančnim načrtom,
- sprejema akt o organizaciji dela po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v zavodu,
- sprejema akt o sistemizaciji delovnih mest po predhodnem mnenju reprezentativnih sindikatov v zavodu,
- sprejema kadrovske načrte,
- sprejema načrt nabav osnovnih sredstev in investicijskega vzdrževanja,
- sprejema druge akte, ki urejajo pomembna vprašanja v zvezi z delovanjem zavoda,
- poroča ustanovitelju in svetu o zadevah, ki lahko pomembno vplivajo na delovanje zavoda,
- pripravi letno poročilo,
- sklepa zavodsko kolektivno pogodbo, če jo zavod ima,
- imenuje pomočnike ravnatelja,
- druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

K aktom iz druge, tretje, četrte, pete, šeste, sedme in enajste alineje prejšnjega odstavka daje soglasje svet zavoda.

12. člen

Pooblastila ravnatelja

V pravnem prometu zastopa in predstavlja ravnatelj zavod neomejeno in je pooblaščen za sklepanje pogodb v okviru potrjenega finančnega načrta, razen:

- pogodb o investicijah in najemnih pogodbah, katerih vrednosti presegajo tiste, določene s predpisi, ki urejajo naročila malih vrednosti in za katere je potreben sklep sveta zavoda,
- pogodb, ki se nanašajo na nepremičnine, ki jih ima v upravljanju, za kar je potrebno predhodno soglasje ustanovitelja.

Ravnatelj lahko pri uresničevanju svojih pooblastil, določenih z zakonom in tem aktom, prenese opravljanje posameznih zadev na posamezne delavce s posebnimi pooblastili v skladu z aktom o notranji organizaciji dela in sistemizaciji delovnih mest. Prenos pooblastil v zvezi z vodenjem poslov v Gledališkem ateljeju se uredi v posebni pogodbi o soupravljanju Gledališkega ateljeja, ki ga zavod sklene z javnim zavodom Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana. Praviloma je pooblaščen delavec za vodenje Gledališkega ateljeja imenovan za 5 let in izmenično, enkrat s strani Slovenskega narodnega gledališča Opera in balet Ljubljana, drugič s strani Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana.

13. člen

Zavod ima lahko pomočnika ravnatelja za:

- finančne, pravne, upravne in splošne zadeve,
- strokovno delo za področje tehničnih služb.

O potrebnosti pomočnika za eno od navedenih področij odloča svet zavoda za vsak mandat ravnatelja posebej, upošteva možnost, da lahko posamezno področje vodi neposredno ravnatelj sam.

Pomočnika imenuje ravnatelj na podlagi javnega razpisa.

Mandat pomočnikov ravnatelja traja za čas trajanja mandata ravnatelja in se lahko ponovi. Delovno razmerje pomočnika ravnatelja se sklene za določen čas.

Ravnatelj lahko imenuje tudi druge delavce s posebnimi pooblastili v skladu z aktom o sistemizaciji.

14. člen

Pomočnik ravnatelja za vodenje finančnih, pravnih, upravnih in splošnih zadev mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- univerzitetna izobrazba pravne, upravne ali ekonomske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- poznavanje dela zavoda,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika,
- sposobnost za organiziranje in vodenje.

Pomočnik ravnatelja za vodenje strokovnega dela za področje tehničnih služb mora izpolnjevati naslednje pogoje:

- univerzitetna ali visoka strokovna izobrazba tehnične ali organizacijske smeri,
- najmanj 5 let delovnih izkušenj,
- sposobnost organiziranja in vodenja dela v kolektivu,
- aktivno znanje slovenskega jezika,
- aktivno znanje najmanj enega svetovnega jezika in pasivno znanje najmanj enega svetovnega jezika.

Pomočnika ravnatelja sta dolžna ob prijavi na razpis ali ob neposrednem povabilu predložiti vizijo dela zavoda za področje svojega dela za obdobje trajanja mandata.

15. člen

Pomočnik ravnatelja je lahko razrešen pred potekom mandata:

- če sam zahteva razrešitev,
- če nastane kateri od razlogov, zaradi katerih po predpisih o delovnih razmerjih preneha delovno razmerje po samem zakonu,
- če pri svojem delu ne ravna po predpisih in splošnih aktih zavoda ali neutemeljeno ne izvršuje sklepov organov zavoda ali ravna v nasprotju z njimi,
- če s svojim nevestnim ali nepravilnim delom povzroči zavodu večjo škodo ali če zanemarja ali malomarno opravlja svoje dolžnosti, tako da nastanejo ali bi lahko nastale hujše motnje pri opravljanju dejavnosti,
- in iz drugih razlogov, zaradi katerih je lahko razrešen ravnatelj.

Pred sprejemom sklepa o razrešitvi, na podlagi razlogov iz prejšnjega odstavka, mora ravnatelj seznanimi pomočnika ravnatelja o razlogih za razrešitev in mu dati možnost, da se v roku 15 dni o njih izjavi.

Pomočniku lahko predčasno preneha mandat tudi v primeru predčasnega prenehanja mandata ravnatelju. O tem sprejme sklep novo imenovani ravnatelj.

Pomočnik ravnatelja v celoti odgovarja ravnatelju za strokovnost in zakonitost dela.

16. člen

Pomočnik ravnatelja za finančne, pravne, upravne in splošne zadeve vodi finančne, pravne, upravne in druge splošne zadeve zavoda. Predlaga ravnatelju odločitve, pripravlja mnenja in predloge, ki se nanašajo na njegovo delovno področje; pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja.

čja; daje mnenje ravnatelju v zvezi s poslovanjem gledališča; izvršuje sklepe in odločitve ravnatelja in sveta, sprejete v skladu z njihovimi pristojnostmi ter opravlja druge naloge v skladu s splošnimi akti gledališča ter navodili ravnatelja.

Pomočnik ravnatelja za vodenje strokovnega dela za področje tehničnih služb načrtuje, organizira in vodi strokovno delo organizacijske enote. Ravnatelju predlaga odločitve, ki se nanašajo na strokovno dejavnost z njegovega delovnega področja; pripravlja predlog letnega programa dela in predlog poročila o delu zavoda s svojega delovnega področja; daje mnenje ravnatelju v zvezi s programom tehnike; izvršuje sklepe in odločitve ravnatelja in sveta, sprejete v skladu z njihovimi pristojnostmi ter opravlja druge naloge v skladu s splošnimi akti zavoda ter navodili ravnatelja.

Svet zavoda

17. člen

Svet zavoda sestavlja pet članov, ki jih izmed strokovnjakov s področja dela javnega zavoda ter s področij financ, ekonomskih, pravnih in upravnih zadev imenuje Vlada Republike Slovenije na predlog ministra.

Na prvi konstitutivni seji člani sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članom sveta traja 4 leta. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani. Predsednik sveta je dolžan obvestiti ministrstvo, pristojno za kulturo, o poteku mandata članom sveta zavoda najmanj 90 dni pred potekom.

Svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

Svet zavoda sprejema odločitve, ki se nanašajo na tretji odstavek 8. člena, zadnji odstavek 10. in zadnji odstavek 11. člena, z večino glasov vseh članov, sicer pa z večino glasov navzočih članov.

Podrobnejše delovanje uredi svet zavoda s poslovnikom.

18. člen

Naloge sveta zavoda:

- nadzira zakonitost dela in poslovanja javnega zavoda,
- spremlja, analizira in ocenjuje delovanje javnega zavoda,
- predlaga ustanovitelju revizijo poslovanja, ki jo lahko opravi tudi notranji revizor ustanovitelja,
- ocenjuje delo ravnatelja,
- daje soglasje k strateškemu načrtu, programu dela, finančnem načrtu, sistemizaciji delovnih mest, organizaciji dela, kadrovskemu načrtu, načrtu nabav in k zavodski kolektivni pogodbi, ter nadzira njihovo izvajanje,
- daje soglasje k cenam storitev,
- potrjuje letno poročilo zavoda,
- daje predhodno mnenje k imenovanju ravnatelja,
- sklepa pogodbo o zaposlitvi z ravnateljem po predhodnem soglasju ministra,
- opravlja druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

Strokovni svet

19. člen

Strokovni svet zavoda sestavlja pet članov:

- dva člana izvolijo zaposleni, in sicer enega izmed strokovnih delavcev, ki opravljajo dejavnost, za katero je zavod ustanovljen, in enega izmed vseh zaposlenih,
- po enega člana imenujejo predlagatelji: Kulturniška zbornica Slovenije, Društvo slovenskih pisateljev in Aka-

demija za gledališče, radio, film in televizijo Univerze v Ljubljani.

Volitve predstavnikov delavcev ureja akt, ki ga v skladu s predpisi, ki urejajo sodelovanje delavcev pri upravljanju, sprejme pristojni organ zaposlenih ali zaposleni na zboru delavcev.

Volitve se razpišejo največ 90 in najmanj 60 dni pred potekom mandata.

Ravnatelj mora pozvati predlagatelje na dostavo predlogov najmanj 90 dni pred potekom mandata.

Na prvi konstitutivni seji člani strokovnega sveta izmed sebe izvolijo predsednika in namestnika.

Mandat članom strokovnega sveta traja 4 leta. Po preteku mandata so lahko ponovno imenovani oziroma izvoljeni.

Strokovni svet zavoda sklepa veljavno, če je na seji navzoča večina članov sveta.

Strokovni svet zavoda sklepa z večino navzočih članov.

Podrobnejše delovanje uredi strokovni svet zavoda s poslovnikom.

20. člen

Naloge strokovnega sveta:

- spremlja in ocenjuje delovanje javnega zavoda in politiko njegovega ustanovitelja,
- ugotavlja ustreznost strateškega načrta in programa dela glede na namen, zaradi katerega je zavod ustanovljen,
- obravnava vprašanja s področja strokovnega dela zavoda in daje ravnatelju mnenja, predloge in pobude za reševanje teh vprašanj,
- daje predhodno mnenje k zavodski kolektivni pogodbi,
- daje druge pobude in predloge v zvezi z delovanjem zavoda,
- druge naloge v skladu z veljavnimi predpisi in tem sklepom.

Skupne določbe za svet zavoda in strokovni svet

21. člen

Prvo konstitutivno sejo sveta zavoda oziroma strokovnega sveta skliče ravnatelj v roku 30 dni po imenovanju oziroma po izvolitvi predstavnikov delavcev in prejemu predlogov.

Članom sveta zavoda prične teči mandat z dnem imenovanja.

Članom strokovnega sveta prične teči mandat z dnem konstituiranja.

22. člen

Član sveta zavoda ali strokovnega sveta je lahko razrešen pred potekom mandata, za katerega je imenovan, če:

- sam zahteva razrešitev,
- se trikrat zaporedoma neupravičeno ne udeleži sej,
- pri svojem delu ne ravna v skladu s predpisi,
- ne opravlja svojih nalog oziroma jih ne opravlja strokovno.

V primeru predčasne razrešitve člana se za čas do izteka mandata imenuje oziroma izvoli nov član po istem postopku kot je bil imenovan oziroma izvoljen razrešeni član.

23. člen

Člana sveta zavoda razreši ustanovitelj na predlog sveta zavoda ali ministra.

24. člen

Mandat predstavnika delavca v strokovnem svetu preneha s prenehanjem delovnega razmerja in v primerih, določenih z aktom iz drugega odstavka 19. člena.

Mandat ostalim članom strokovnega sveta preneha na podlagi odpoklica predlagatelja, kateremu lahko poda predlog strokovni svet ali minister.

IV. SREDSTVA ZA DELO IN ODGOVORNOST
ZA OBVEZNOSTI ZAVODA

25. člen

Zavod upravlja z naslednjimi nepremičninami:

- Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana, na lokaciji Erjavčeva 1, Ljubljana, katastrska občina Gradišče predmestje I; št. parcele 28/1 – poslovna stavba, v izmeri 1822 m²; št. parcele 28/1 – park, v izmeri 1475 m²;

- Skladišče, na lokaciji Ob zdr. domu 4, Ljubljana, št. parcele: 277/2, katastrska občina Šentvid, v izmeri 2.872 m²,

ter z vso drugo opremo in premoženjem, s katerim je doslej upravljalo Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana in ga izkazuje v registru osnovnih sredstev za opravljane dejavnosti, za katerega je ustanovljen.

Zavod skupaj z javnim zavodom Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana soupravlja z naslednjimi nepremičninami:

- Gledališki atelje Ljubljana, na lokaciji Prešernova 13A, v katastrski občini Gradišče predmestje I; št. parcele: 90/2 – zgradba, v izmeri 1000 m², št. parcele: 90/2 – zgradba, v izmeri 34 m², št. parcele: 90/2 – dvorišče, v izmeri 50 m², št. parcele: 195/2 – dvorišče, v izmeri 317 m²,

Gledališki atelje je v upravljanju deljen na deleže 35% Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana in 65% Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana.

26. člen

Zavod pridobiva sredstva za opravljanje svoje dejavnosti:

- iz državnega proračuna,
- iz proračuna lokalnih skupnosti,
- z vstopninami,
- s prodajo blaga in storitev na trgu,
- z donacijami, darili in iz drugih zakonitih virov.

27. člen

Presežek prihodkov nad odhodki zavod nameni za izvajanje in razvoj svoje dejavnosti.

O načinu razpolaganja s presežkom prihodkov nad odhodki odloča ustanovitelj na predlog ravnatelja po predhodnem mnenju sveta zavoda.

O načinu pokrivanja morebitnega primanjkljaja odloča ustanovitelj na predlog ravnatelja po predhodnem mnenju sveta zavoda.

V. PRAVICE, OBVEZNOSTI IN ODGOVORNOSTI ZAVODA
V PRAVNEM PROMETU

28. člen

Zavod je pravna oseba, ki nastopa v pravnem prometu v okviru svoje dejavnosti samostojno, z vsemi pravicami in obveznostmi, v svojem imenu in za svoj račun.

Za svoje obveznosti odgovarja z vsemi sredstvi, s katerimi lahko razpolaga.

29. člen

Premoženje, s katerim zavod upravlja, je last ustanovitelja. S premoženjem upravlja zavod samostojno, z nepremičninami pa samo po predhodnem soglasju ustanovitelja.

VI. ODGOVORNOSTI USTANOVITELJA ZA OBVEZNOSTI
ZAVODA TER MEDSEBOJNE PRAVICE IN OBVEZNOSTI
USTANOVITELJA IN ZAVODA

30. člen

Za obveznosti zavoda odgovarja Republika Slovenija do višine sredstev, ki jih v tekočem letu zagotavlja iz proračuna Republike Slovenije za delovanje zavoda.

Republika Slovenija ne odgovarja za obveznosti zavoda iz naslova drugih dejavnosti, ki jih zavod opravlja za druge naročnike.

VII. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

31. člen

Svet zavoda in strokovni svet zavoda se konstituirata najkasneje v dveh mesecih od uveljavitve tega sklepa. Do takrat opravljajo nujne naloge obstoječi organi.

Dosedanji ravnatelj nadaljuje z delom do izteka mandata, za katerega je bil imenovan.

32. člen

Strateški načrt, kadrovski načrt in akt o sistemizaciji delovnih mest morajo biti sprejeti najkasneje do 29. 11. 2003. Do sprejema novega akta o sistemizaciji velja obstoječi akt v vseh določbah, ki niso v nasprotju z zakoni in tem sklepom.

33. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati statut Slovenskega narodnega gledališča Drama Ljubljana z dne 26. 3. 1998, razen določb, ki urejajo volitve predstavnikov delavcev v svet zavoda. Te določbe se smiselno uporabljajo za prve volitve predstavnikov delavcev v strokovni svet in prenehajo veljati po končanih postopkih teh volitev.

34. člen

Z dnem uveljavitve tega sklepa preneha veljati sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana (Uradni list RS, št. 12/98).

35. člen

Soupravljanje z nepremičninami in ostala vprašanja povezana z delovanjem Gledališkega ateljeja uredita javni zavod Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana in javni zavod Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana s posebno pogodbo. Pogodba o soupravljanju Gledališkega ateljeja mora biti sklenjena najkasneje do 29. 11. 2003. Vsebovati mora naslednje obvezne sestavine: razlog sklenitve; navedbo deležev soupravljanja iz 25. člena tega sklepa, iz katerih izhaja tudi obveznost financiranja delovanja, investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme in stroškov zaposlenih v Gledališkem ateljeju; podrobnejšo opredelitev postopka za imenovanje pooblaščenih oseb za vodenje; obdobje trajanja pogodbe in ostale določbe, ki bistveno vplivajo na delovanje Gledališkega ateljeja.

Pogodbo o soupravljanju iz prejšnjega odstavka mora zavod predložiti ministru v 15 dneh po sklenitvi.

O pomembnih spornih zadevah, za katere ni doseženo soglasje, odloča Vlada Republike Slovenije s sklepom na predlog ministra.

36. člen

Ravnatelj poskrbi za vpis tega sklepa v sodni register skladno z veljavnimi predpisi.

37. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 641-02/2003-1

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA 2003-3511-0027

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

2786. Sklep o višini obrestne mere za kredite, namenjene za prestrukturiranje in o višini subvencionirane obrestne mere

Na podlagi drugega odstavka 14. člena in 16. člena zakona o pomoči za reševanje in prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah (Uradni list RS, št. 110/02) je Vlada Republike Slovenije sprejela naslednji

SKLEP

I

Višina obrestne mere za kredite, namenjene za prestrukturiranje gospodarskih družb v težavah, znaša:

Kredit do 5 let:	Kredit nad 5 let:
3-mesečni EURIBOR+1,5%	3-mesečni EURIBOR+2%.

II

Obrestne mere za nove kredite, ki jih gospodarske družbe najamejo za prestrukturiranje pri finančnih institucijah, se subvencionirajo v višini 50% razlike med tržno obrestno mero pri teh institucijah in obrestno mero iz prve točke tega sklepa.

III

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 444-07/2003-1

Ljubljana, dne 5. junija 2003.

EVA 2003-2111-0067

Vlada Republike Slovenije

mag. Anton Rop l. r.
Predsednik

MINISTRSTVA

2787. Pravilnik o projektiranju, gradnji in vzdrževanju stabilnih naprav električne vleke enosmernega sistema 3 kV

Na podlagi tretjega odstavka 15. člena zakona o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 85/00) izdaja minister za promet

P R A V I L N I K

o projektiranju, gradnji in vzdrževanju stabilnih naprav električne vleke enosmernega sistema 3 kV

I. UVODNE DOLOČBE

1. člen

(Vsebina pravilnika)

(1) Ta pravilnik določa pogoje za projektiranje in gradnjo stabilnih naprav električne vleke enosmernega sistema 3 kV ter pogoje za njihovo vzdrževanje za celotno območje Republike Slovenije.

(2) Pravilnik se ne nanaša na napajalne daljnovode, za katere velja pravilnik o tehničnih normativih za graditev nadzemnih elektroenergetskih vodov z nazivno napetostjo 1 kV do 400 kV (Uradni list SFRJ, št. 65/88), na naprave v visokonapetostnem postroju elektronapajalnih postaj, za katere velja pravilnik o tehničnih normativih za elektroenergetske postroje nazivne napetosti nad 1000 V (Uradni list SFRJ, št. 4/74 in 13/78), ter na nizkonapetostne električne instalacije, za katere velja pravilnik o tehničnih normativih za nizkonapetostne električne instalacije (Uradni list SFRJ, št. 53/88).

2. člen

(Stabilne naprave električne vleke)

Stabilne naprave električne vleke v smislu določil tega pravilnika so:

- železniški napajalni daljnovodi,
- elektronapajalne postaje,
- vozno omrežje,
- naprave za daljinsko vodenje stabilnih naprav električne vleke.

3. člen

(Pomen izrazov)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. **Avtomatsko zatezanje vodnikov voznih vodov** je vpenjanje vodnikov voznih vodov na nosilne konstrukcije posredno preko naprav za avtomatsko zatezanje, ki poskrbi, da so natezne napetosti v vodnikih neodvisne od temperature.

2. **Center za daljinsko vodenje (CVP)** je operativni center za vodenje obratovanja, iz katerega elektroenergetski dispečer daljinsko vodi stabilne naprave električne vleke.

3. **Čvrsta točka voznega voda** je mesto v polkompensiranem ali polkompensiranem voznem vodu, na katerem sta kontaktna vodnika (vodnik) voznega voda čvrsto vpeta tako, da je onemogočen njun vzdolžen pomik glede na tir.

4. **Čvrsto zatezanje voznega voda** je vpenjanje vodnikov voznega voda neposredno na nosilno konstrukcijo,

pri čemer je natezna napetost v posameznih vodnikih voznega voda odvisna od temperature.

5. **Daljinsko vodenje (DV)** je proces daljinskega nadzora, odločanja in krmiljenja oddaljenih naprav in postrojev z enega ali več mest na osnovi informacij, ki se prenašajo s pomočjo telekomunikacijske tehnike.

6. **Elektroenergetski dispečer (EDD)** je delavec v centru za daljinsko vodenje stabilnih naprav električne vleke, ki opravlja operativne naloge v zvezi z uporabo in vzdrževanjem teh naprav.

7. **Elektronapajalna postaja (ENP)** je elektroenergetski postroj, v katerem se izmenična napetost iz elektro-gospodarskega omrežja transformira na nižjo napetost in usmeri v enosmerno napetost ter nato preko stikal dovaja na vozno omrežje.

8. **Elektrovlečno vozilo (EVV_o)** je vozilo, ki za vleko uporablja elektromotorni pogon in nima svojega lastnega vira energije, ampak se napaja z električno energijo iz voznega omrežja s pomočjo svojih odjemnikov toka.

9. **Enosmerni sistem 3 kV** je sistem električne vleke, pri katerem se elektrovlečna vozila napajajo z enosmerno napetostjo 3 kV.

10. **Izolirana tirnica** je del tirnega traku, ki omogoča kontrolo zasedenosti tirov, kretnic in progovnih odsekov.

11. **Keravnična vrv** je kovinska vrv, ki je nameščena na nosilne konstrukcije voznega omrežja in služi kot zaščita voznega omrežja pred atmosferskimi prazniti.

12. **Kontaktni vodnik** je vodnik voznega voda, izdelan v obliki profilirane bakrene žice, ki je postavljen v voznem vodu tako, da pride dvignjeni odjemnik toka elektrovlečnega vozila z njim v stik.

13. **Ločilec (odsekovni izolator)** je električna meja med delom voznega voda, napajanega preko enega stikala, in delom voznega voda, napajanega preko drugega stikala. Služi za prehod elektrovlečnih vozil z enega dela voznega voda na drugi del voznega voda pod obremenitvijo, če sta oba dela voznega voda pod napetostjo.

14. **Ločišče** je električna in mehanska meja med voznim vodom odseka odprte proge in odseka postaje.

15. **Napajalni vod voznega omrežja** je dodatni vod na enotirni progi, ki povezuje elektronapajalne postaje z voznim omrežjem na postajah.

16. **Natezna razpetina** je razpetina, ki je med nateznim in prvim vmesnim drogom voznega omrežja.

17. **Natezni drog** je skupno ime za tiste točke obešanja enega voznega voda, na katerem poteka natezanje konca drugega voznega voda.

18. **Nekompenzirani vozni vod** je vozni vod, pri katerem se tako nosilna vrv kot kontaktna vodnika (vodnik) zatezajo čvrsto.

19. **Nevtralni (mrtvi) vod** je del voznega voda, omejen z dvema ločilecema, brez možnosti napajanja ali zmožnostjo napajanja preko stikala voznega omrežja. V rednem pogonskem stanju le-ta ni pod napetostjo in ni ozemljen. Elektrovlečno vozilo mora pod mrtvim vodom v rednem pogonskem stanju voziti z izklopljenim glavnim stikalom.

20. **Nosilna vrv** je vodnik voznega voda iz elektrolitskega bakra, ki se v obešalnih točkah obeša na nosilne konstrukcije voznega omrežja in ki preko obešalk nosi enega ali dva kontaktna vodnika.

21. **Obhodni vod voznega omrežja** je tak vod, ki omogoča električno povezovanje dveh odsekov voznih vodov mimo odseka voznega voda, ki se nahaja med njima.

22. **Odjemnik toka (OT)** je naprava na strehi elektrovlečnega vozila, ki služi za odjemanje toka s kontaktnega vodnika.

23. **Os statičnega odjemnika toka** je linija, ki jo opisuje srednja točka drsalke statičnega odjemnika, ko se le-ta giblje vzdolž proge.

24. **Ozemljitev** je električna prevodna zveza prevodnih delov in konstrukcij z zemljo, vzpostavljena z ozemljilom. Pogojno se pod pojmom ozemljitve razume tudi električna prevodna zveza prevodnih delov naprav in konstrukcij s tirnico – povratnim vodom, čeprav se taka zveza tehnično opredeljuje kot zaščitna vez s povratnim vodom.

25. **Poligoniranje** je fiksno vpenjanje voznega voda (kontaktnega vodnika in nosilne vrvi) preko ročic in poligonacijskih izolatorjev od osi tira (simetrala tira) v eno in drugo stran.

26. **Polkompenzirani vozni vod** je vod pri katerem je nosilna vrv zatezana čvrsto, kontaktna vodnika (vodnik) pa sta zatezana avtomatsko.

27. **Polnokompenzirani vozni vod** je vod, pri katerem so tako nosilna vrv kot kontaktna vodnika (vodnik) zatezani avtomatsko.

28. **Pooblaščen upravljavec** je pravna oseba, s katero upravljavec sklene v imenu in za račun države pogodbo o opravljanju gospodarske javne službe iz 11. člena zakona o železniškem prometu (Uradni list RS, št. 110/02).

29. **Povratni vod** je neizolirana tirnica, ki služi kot povratni vodnik, na katerega se direktno ali posredno priključujejo prevodni deli naprav in konstrukcij, ki ne pripadajo obratovalnemu tokokrogu in ki lahko zaradi okvare pridejo pod napetost.

30. **Razpetina** je razmak med dvema sosednjima točkama obešanja voznega voda.

31. **Revizija** je periodični pregled elektroenergetskih postrojev in naprav, ki se opravlja zaradi ugotavljanja stanja in obratovalne sposobnosti postrojev in naprav.

32. **Sistemska višina voznega voda** je razdalja med osjo nosilne vrvi in osjo kontaktnega vodnika na mestu vpetja le-tega.

33. **Stabilne naprave električne vleke (SNEV)** predstavljajo sistem elektroenergetskih naprav in napeljav, potrebnih za obratovanje električne vleke.

34. **Statični odjemnik toka** je namišljeni odjemnik toka elektrovlečnega vozila, katerega drsalka je vedno vzporedna z ravnino, ki se dotika zgornjih robov obeh tirnic, srednja točka njegove drsalke pa je vedno v vertikalni ravnini, ki je postavljena v os tira.

35. **Stikalo na voznem omrežju** je skupni naziv za ločilnik in odklopni ločilnik, s katerima se zanesljivo doseže v izklopljenem položaju varnostna razdalja med polom pod napetostjo in polom brez napetosti.

36. **Stikalničar elektronapajalne postaje** je delavec, ki neposredno vodi obratovanje znotraj elektronapajalne postaje, posredno pa tudi stikala na prometnih mestih.

37. **Tokovna vez** je bakrena vrv, nameščena med kontaktni vodnik in nosilno vrv ter služi za prevajanje obremenilnega toka.

38. **Upravljavec javne železniške infrastrukture** (v nadaljnjem besedilu: upravljavec) je oseba javnega prava, ki je odgovorna za pripravo, organizacijo in vodenje gradnje ter vzdrževanja javne železniške infrastrukture, vodenje prometa na njej in za gospodarjenje z njo.

39. **Varnostna razdalja** je najmanjša dopustna oddaljenost vodnika oziroma dela pod napetostjo od dela brez napetosti v katerikoli smeri pri temperaturi +40°C in obtežitvi zaradi vetra od 0 do polne vrednosti.

40. **Vmesna razpetina** je razpetina med dvema sosednjima vmesnima drogoma, v kateri je lahko na določenem krajšem delu odjemnik toka v hkratnem dotiku s kontaktnima vodnikoma obeh voznih vodov.

41. **Vmesni drog** je skupno ime za tiste točke obešanja voznihi vodov, kjer sta nameščeni po dve opremi za obešanje, od katerih nosi vsaka enega od dveh voznihi vodov, ki se na takšnih mestih medsebojno prekrivata.

42. **Vmesno polje voznihi vodov** je del voznega omrežja, na katerem poteka vozni vod enega zateznega polja vzporedno z voznimi vodi sosednjega zateznega polja. V vmesnem polju sta vozna voda sosednjih zateznih polj mehansko ločena, omogočen pa je nemoten prehod odjemnika toka z enega na drugo polje.

43. **Vozni vod (VV)** služi za napajanje elektrovlečnih vozil z električno energijo. Sestavljen je iz ene ali dveh nosilnih vrvi, enega ali dveh kontaktnih vodnikov, tokovnih vezi, obešalk in spojnega materiala.

44. **Vozno omrežje (VO)** je del stabilnih naprav električne vleke, ki prenaša električno energijo iz elektronapajalnih postaj do elektrovlečnih vozil.

45. **Zaščitni vod** je vod, ki je redno brez napetosti in je ozemljen. Elektrovlečno vozilo pa ga mora prepeljati s spušenim odjemnikom toka.

46. **Zatezno polje voznega voda** je del voznega voda, katerega konca sta vpeta na drog voznega omrežja togo ali preko škripčevja.

47. **Zbiralka** je vodnik z majhno impedanco, na katerega je mogoče posamično priključiti več tokokrogov.

48. **Zunanja karakteristika elektronapajalne postaje** predstavlja enosmerno napetost na enosmernih zbiralkah kot funkcijo bremenskega toka $U_n = f(I_n)$.

49. **Zvezni vod** je vod, ki po stikalu povezuje napajalni oziroma obhodni vod z voznim vodom postaje.

4. člen

(Upoštevanje določb drugih predpisov)

(1) Pri projektiranju, gradnji in vzdrževanju SNEV se morajo poleg določil tega pravilnika upoštevati tudi določila drugih veljavnih predpisov s področja projektiranja in gradnje elektroenergetskih objektov, tako da se zagotovi varen in urejen železniški promet.

(2) Pri projektiranju, gradnji, modernizaciji in vzdrževanju SNEV je treba poleg določil tega pravilnika upoštevati zakon o varnosti v železniškem prometu (Uradni list RS, št. 85/00), zakon o graditvi objektov (Uradni list RS, št. 110/02), priznana tehnična pravila stroke in pogoje, določene z zakoni in z ratificiranimi mednarodnimi sporazumi, katerih sopolpisnica je Republika Slovenija, obvezne objave UIC, slovenske nacionalne standarde in tehnične specifikacije ter druge tehnične predpise, ki se nanašajo na SNEV.

(3) Minister pristojen za promet, v soglasju z ministrom pristojnim za trg, objavi v Uradnem listu Republike Slovenije seznam slovenskih nacionalnih standardov in/ali tehničnih specifikacij, ki ustvarjajo domnevo o skladnosti sestavnih delov SNEV z zahtevami tega pravilnika.

(4) Šteje se, da so posamezni deli ali naprave SNEV skladni z zahtevami tega pravilnika, če ustrezajo v pravilniku navedenim določilom, seznamu slovenskih nacionalnih standardov in/ali tehničnih specifikacij iz prejšnjega odstavka ter obveznim objavam UIC.

(5) Za vsak del ali napravo, ki se vgradi v SNEV, mora dobavitelj ali proizvajalec predložiti izjavo o skladnosti, preskusno poročilo, certifikat ali drugo listino o skladnosti, s katerim na lastno odgovornost potrdi, da del ali naprava ustreza tehničnim in drugim zahtevam standarda in da je bila skladnost s tehničnimi zahtevami ugotovljena po predpisanih postopkih. Dobavitelj mora zagotoviti tudi označitev s predpisanimi znaki skladnosti.

(6) Šteje se, da so SNEV urejene, kadar vsi elementi SNEV in SNEV kot celota ustrezajo določilom tega pravilnika.

(7) Posamezni deli SNEV se smejo vgrajevati v proge in vključevati v železniški promet le, če izpolnjujejo določila tega pravilnika. V primeru, da so podani utemeljeni ekonomski in tehnični razlogi, lahko na predlog pooblaščenega upravitelja, upravitelja odobri vgraditev nestandardnih elementov ali naprav SNEV, če njihova uporaba ni predvidena že s samim pravilnikom.

II. PROJEKTIRANJE IN GRADNJA VOZNEGA OMREŽJA

VODNIKI

5. člen

(Temperaturni pogoji pri dimenzioniranju vodnikov voznega omrežja)

(1) Vodniki voznega omrežja se dimenzionirajo za naslednje temperaturne pogoje:

- najnižja temperatura zraka -20 °C,
- najvišja temperatura zraka 40 °C,
- temperatura zraka, pri kateri nastopi na vodih dodatna obtežba, je -5 °C.

6. člen

(Dodatna obtežba na vodnikih voznega omrežja)

(1) Zaradi specifičnih razmer pri uporabi (tresenje in nihanje vodnikov, pritisk odjemnika toka pri prehodu elektrovlečnega vozila) se pri dimenzioniranju vodnikov voznega voda dodatna obtežba ne upošteva.

(2) Pri dimenzioniranju drugih vodnikov je treba upoštevati dodatno obtežbo zaradi ivja, ledu ali mokrega snega. Upošteva se, da deluje teža bremena navpično navzdol in se torej prišteva k teži vodnikov.

(3) Za normalno dodatno obtežbo "g" se vzame največja dodatna obtežba, ki se na obravnavani trasi pojavlja povprečno vsakih pet let, vendar ne manjša kot:

$$g = 1,8 (d)^{1/2} \text{ [N/m]},$$

kjer je "d" premer vodnika v milimetrih.

(4) Za presojo dodatne obtežbe, ki se upošteva pri izračunu vodnikov, se uporabljajo podatki, ki se dobijo od hidrometeorološke službe, ter izmerjene vrednosti iz obstoječih nadzemnih vodih vzdolž projektirane trase.

7. člen

(Prerezi vodnikov)

(1) Prerezi bakrenih vodnikov morajo biti tako veliki, da njihova skupna temperatura zaradi segrevanja s tokom ne preseže +80 °C, pri čemer se računa s temperaturo okolja +40 °C in hitrostjo gibanja zraka 0,6 m/s.

(2) Vodniki iz zlitin bakra z drugimi kovinami (na primer s srebrom) lahko dosežejo višjo skupno temperaturo. Pri določevanju presekov teh vodnikov se za maksimalno dovoljeno skupno temperaturo vodnika upoštevajo vrednosti iz standarda, na podlagi katerega je konkretni vodnik izdelan.

8. člen

(Mehanska napetost)

(1) Največja obratovalna mehanska napetost, to je napetost, večja od računskih vrednosti, ki jih vodoravna komponenta natezne napetosti v vodniku doseže pri temperaturi -5 °C z normalno dodatno obtežbo ali pri temperaturi -20 °C brez dodatne obtežbe, ne sme presegati vrednosti normalne dopustne napetosti.

(2) Za normalno dopustno mehansko napetost se šteje 35% računske porušitvene napetosti za uporabljeni material. Ta vrednost ne sme biti prekoračena niti pri obrabljenem kontaktnem vodniku.

(3) Pri izračunu mehanskih napetosti se za fizikalne lastnosti materiala, iz katerega so posamezni vodniki, uporabijo vrednosti iz standarda, na podlagi katerega je konkretni vodnik izdelan. V primeru, da za posamezne vodnike ni ustreznega standarda, se upoštevajo podatki, ki jih podaja proizvajalec konkretnega vodnika.

9. člen

(Kontaktne vodnike vozne vode)

(1) Za izdelavo kontaktnega vodnika se uporabi profilirani trdovlečeni baker ali zlitina bakra s srebrom.

(2) Standardna preseka kontaktnega vodnika sta 100 mm² oziroma 150 mm².

(3) Kontaktni vodnik mora biti dobavljen v dolžinah, ki ustrezajo dolžini zateznih polj voznih vodov. Podaljševanje novega kontaktnega vodnika znotraj enega zateznega polja s sponkami ni dovoljeno.

10. člen

(Nosilna vrvi voznega voda)

(1) Za izdelavo nosilne vrvi se uporabi baker ali zlitine bakra.

(2) Standardni preseki nosilne vrvi so naslednji:

- 70 mm² (19 žic premera 2,10 mm),
- 120 mm² (19 žic premera 2,80 mm),
- 150 mm² (37 žic premera 2,35 mm).

(3) Nosilna vrvi mora biti dobavljena v dolžinah, ki ustrezajo dolžini zateznih polj voznih vodov. Podaljševanje nove nosilne vrvi s sponkami ni dovoljeno.

11. člen

(Drugi vodniki)

(1) To so vodniki za izvedbo ozemljitev, vodniki za napajalne in obhodne vode, vodniki za povečanje preseka voznega voda in keravnična vrvi. Ti vodniki so lahko izdelani kot bakrene vrvi, vrvi iz zlitin bakra, jeklene ali aluminijeve vrvi.

(2) Standardni preseki naštetih vodnikov so naslednji:

- 35 mm² (7 žic premera 2,50 mm),
- 50 mm² (7 žic premera 3,00 mm),
- 70 mm² (19 žic premera 2,10 mm),
- 95 mm² (19 žic premera 2,50 mm),
- 120 mm² (19 žic premera 2,80 mm),
- 150 mm² (37 žic premera 2,25 mm),
- 185 mm² (37 žic premera 2,50 mm),
- 240 mm² (61 žic premera 2,25 mm).

(3) Glede kakovosti in dimenzij morajo vodniki, obravnavani v predhodnih členih, ustrezati najmanj zahtevam ustreznega standarda navedenega v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije). Tudi minimalni pogoji za prevzem navedenih vodnikov so podani v ustreznih standardih navedenih v 199. členu tega pravilnika.

12. člen

(Vrvi za tokovne vezi voznega voda)

(1) Vrvi za tokovne vezi morajo biti finožične, izdelane iz bakra ali bakrene zlitine.

(2) Za tokovne vezi se lahko uporablja tudi nestandardna bakrena vrvi preseka 86,5 mm²

(37 žic s premerom 1,7 mm).

NOSILNE KONSTRUKCIJE VOZNEGA OMREŽJA

13. člen

(Vrste nosilnih konstrukcij voznega omrežja)

(1) Za nosilne konstrukcije voznega omrežja se uporabljajo:

- drogovi in portali, izdelani iz jeklenih profilov kot predalčne konstrukcije;

- drogovi izdelani iz jeklenih brezšivnih cevi;

- armiranobetonski drogovi.

(2) Drogovi se delijo na:

- nosilne, ki služijo le za nošenje vodnikov, in

- zatezne, na katerih je izvedeno zatezanje enega ali več vodnikov. Ti drogovi se lahko mehansko razbremenjujejo s sidranjem.

(3) Pri zamenjavah ali postavitvi dodatnih drogov na obstoječih elektrificiranih progah je treba vgrajevati drogove enakega tipa, kot so obstoječi. Če to ni mogoče, se lahko izjemoma uporabi tip drogov, ki se po videzu najmanj razlikujejo od obstoječih. Nov tip drogov se lahko uporabi le, če gre za zamenjavo vseh drogov na odseku proge v dolžini vsaj enega zateznega polja voznega voda, ali pri novogradnji na odseku proge, daljšem od 1000 m oziroma na celotnem območju prometnega mesta.

(4) V predorih ali ko so nad progo zgrajeni različni objekti, je dovoljeno obešanje vodnikov VO na posebne konstrukcije, ki so sidrane v obok predora oziroma objekt.

14. člen

(Dimenzioniranje nosilnih konstrukcij voznega omrežja)

(1) Nosilne konstrukcije morajo biti dimenzionirane tako, da obremenitev materiala pri kakršnikoli obtežbi ne preseže meje dopustne obremenitve. Deformacija droga po obremenitvi lahko znaša do 2,2% proste dolžine droga. Nosilne konstrukcije se dimenzionirajo na normalno obtežbo.

(2) Pri dimenzioniranju nosilnih konstrukcij je potrebno upoštevati tudi 50% rezervo zaradi dodatnih obtežb, do katerih bo prišlo v prihodnosti zaradi sprememb v samem ustroju VO in zahtev po napenjanju dodatnih vodnikov po nosilnih konstrukcijah.

(3) Izjemoma je dovoljeno drogove vozne mreže uporabiti tudi za nošenje srednjenapetostnih ali visokonapetostnih elektroenergetskih vodov za potrebe napajanja elektronapajalnih postaj vleke. Tako rešitev odobri na podlagi strokovne utemeljitve projektanta in na predlog pooblaščenega upravljalca, upravljavec. V tem primeru se predvidijo posebni, daljši drogovi vozne mreže, obremenitve drogov zaradi nošenja elektroenergetskih vodov pa se upoštevajo v normalnih obtežbah drogov.

(4) Pri izračunu mehanskih napetosti se za fizikalne lastnosti materiala, iz katerega so nosilne konstrukcije, uporabijo vrednosti iz standarda za material, iz katerega je konkretna konstrukcija izdelana.

15. člen

(Dovoljena odstopanja v izmerah drogov voznega omrežja)

(1) Odstopanja pri dolžini:

- drogov daljših od 10 m: ± 15 mm;

- drogov krajših od 10 m: ± 10 mm;

- odstopanja prečnih dimenzij: $\pm 2,5$ mm;

- dovoljena ukrivljenost droga je največ 0,1% dolžine droga.

16. člen

(Obtežbe)

(1) Normalne obtežbe nosilnih konstrukcij VO so:

- lastna teža nosilne konstrukcije, nosilne in pritrdilne opreme, izolatorjev, vodnikov itd.;

- sila, ki jo povzroča tlak vetra na nosilno konstrukcijo in na vse vodnike;

- prečne komponente (glede na os proge) vlečnih sil v vseh vodnikih;
- teža dodatne obtežbe na vseh vodnikih, razen na vodnikih voznega voda.

17. člen

(Obremenitev konstrukcij zaradi vetra)

(1) Obremenitev zaradi vetra je zmnožek dejanske površine objekta, na katero ta deluje, tlaka vetra in koeficienta delovanja vetra. Pri tem se vzame, da je smer vetra vodoravna, obremenitev zaradi vetra pa pravokotna na prizadeto površino.

(2) Koeficienti delovanja vetra na posamezne dele VO so:

– za drogove s štirikotnim prerezom	1,4
– za drogove z šestrokotnim ali osmerokotnim prerezom	1,0
– za drogove okroglega prereza	0,7
– za predalčne drogove iz profiliranega jekla v ravnini	1,4
– za predalčne drogove iz cevi v ravnini	1,1
– za štirikotne predalčne drogove iz profiliranega jekla	2,6
– za štirikotne predalčne stebre iz cevi	2,0
– za trikotne predalčne drogove iz profiliranega jekla	2,8
– za vodnike in zaščitne vrvi	1,0

18. člen

(Tlak vetra)

(1) Pri izračunu obremenitve zaradi vetra se normalno vzame tlak vetra 500 Pa, kar ustreza hitrosti vetra približno 100 km/h.

(2) Na delu Notranjske, delu Goriške in v Obalno-kraški pokrajini se pri izračunu obremenitev zaradi vetra vzame tlak vetra 900 Pa, kar ustreza hitrosti vetra približno 137 km/h. Točno mejo tega področja dobimo, če na zemljevidu povežemo s premicami naslednje geografske točke: vrh Snežnika, Postojno, vrh Nanosa (Pleša), Col, Predmejo, Anhovo in Čedad v Italiji. Južno in zahodno od te meje je področje z večjo obremenitvijo zaradi vetra (900 Pa).

19. člen

(Postavitev drogov voznega omrežja)

(1) Drogovi se postavljajo:

- na odprti enotirni progi na strani tira, na kateri je manj ovir in kjer ni pričakovati gradnje drugega tira;
- na odprti dvotirni progi na zunanji strani obeh tirov;
- na prometnih mestih na enotirni progi ob glavnem prevoznem tiru;
- na prometnih mestih na dvotirni progi na zunanji strani obeh glavnih prevoznih tirov;
- na slepih tirih najmanj 30 m od tirnega zaključka.

(2) Postavitev drogov mora zagotoviti mehansko ločitev voznih vodov obeh tirov dvotirne proge oziroma obeh glavnih prevoznih tirov prometnega mesta.

(3) Izjemoma lahko zaradi pomanjkanja prostora en drog nosi vozne vode obeh tirov dvotirne proge oziroma vozne vode obeh glavnih prevoznih tirov na prometnem mestu. Tako rešitev odobri na podlagi strokovne utemeljitve projektanta pristojna strokovna služba pooblaščenega upravljavca.

20. člen

(Razdalja drogov voznega omrežja od osi tira)

(1) Normalna razdalja drogov voznega omrežja od osi tira je na odprti progi in na prometnih mestih najmanj:

– 2,50 m za tir v premi in drogove, postavljene na zunanji strani loka;

– 2,60 m za drogove, postavljene na notranji strani loka z nadvišanjem tirnic do 50 mm;

– 2,70 m za drogove, postavljene na notranji strani loka z nadvišanjem tirnic od 51 do 100 mm;

– 2,80 m za drogove, postavljene na notranji strani loka z nadvišanjem tirnic od 101 do 150 mm.

Pri določitvi razdalje drogov od osi tira je treba upoštevati tudi določila pravilnika o pogojih za projektiranje gradnje in vzdrževanje zgornjega ustroja železniških prog in pravilnika o pogojih za projektiranje gradnje in vzdrževanje spodnjega ustroja železniških prog.

(2) Minimalna razdalja drogov voznega omrežja od osi tira mora biti 2,20 m, razen na potniških peronih, kjer mora biti minimalna razdalja 3,00 m.

(3) Podane vrednosti veljajo za razdaljo med notranjim robom droga in osjo tira, merjeno na višini gornjega roba tirnice (GRT). Za drogove, ki so nameščeni na notranji strani tirne krivine, je potrebno zagotoviti minimalno razdaljo od osi tira na višini 3,05 m nad GRT, upoštevaje nagib železniškega vozila zaradi nadvišanja zunanje tirnice in upoštevaje tangento, ki jo tvorijo železniška vozila na dani tirni krivini.

(4) Pri projektiranju voznega omrežja, ki zajema tudi postavitev novih drogov vozne mreže, je potrebno upoštevati normalne razdalje drogov od osi tirov. Vsako odstopanje od teh razdalj mora biti v projektu posebej utemeljeno in se potrdi v procesu revizije projekta.

Da bi se zagotovila minimalna razdalja droga od osi tira 2,20 m tudi po večletnem vzdrževanju gornjega ustroja proge, se je potrebno izogibati postavljanju novih drogov vozne mreže na minimalno razdaljo od tira.

(5) Odstavki 1 do 4 tega člena veljajo tudi za nosilne stebre portalov.

21. člen

(Prednagib drogov voznega omrežja)

Pri postavljanju se morajo drogovi postaviti s tolikšnim prednagibom pravokotno na tir, da se ti po obremenitvi z normalno stalno obremenitvijo izravnavajo v vertikalni položaj.

22. člen

(Napisi na nosilnih konstrukcijah voznega omrežja)

Vse nosilne konstrukcije morajo biti opremljene z atmosfersko obstojnimi podatki o tipu nosilne konstrukcije in proizvajalcu. Poleg tega morajo biti nosilne konstrukcije opremljene najmanj še z naslednjimi podatki:

- opozorilnim znakom za nevarnost pred električno napetostjo (elektrotehnična puščica);
- zaporedno številko droga.

TEMELJI

23. člen

(Oblika, materiali in načini temeljenja)

(1) Temelji nosilnih konstrukcij in sider so blokovni in enakega prečnega prereza po celi višini. Tlorisni prerez je lahko kvadratne ali pravokotne oblike. V slabo nosilnih tleh se izjemoma lahko izvedejo tudi stopničasti temelji.

(2) Material za temelje je praviloma armirani beton. Maraka betona naj ne bo nižja od MB 30, pri čemer mora biti beton vročinsko odporen (OMO-50 ali OMO-100, glede na geografsko področje).

(3) Temelji so plitvo temeljeni, pri čemer mora dno temelja segati pod mejo zmrzovanja. Pri izrazito slabih temeljnih tleh je dovoljeno globoko temeljenje (jet-grouting, mikropiloti ipd.).

24. člen

(Gabariti)

(1) Zgornji rob temelja nosilnih konstrukcij, oddaljenih od osi tira do vključno 3,00 m, mora biti na koti gornjega roba praga (GRP). Pri tirih v loku se ta kota nanaša na višino praga v osi tira. Pri nosilnih konstrukcijah, ki so od osi bližnjega tira oddaljene več kot 3,00 m je lahko zgornji rob temelja nižje, vendar tako visoko, da gleda temelj vsaj 0,20 m iz terena oziroma gramozne grede.

(2) Oddaljenost vertikalne stranice temelja na strani proti tiru ne sme biti manjša kot 2,0 m od osi tira. Pri stopničastih temeljih, katerih vertikalni rob je bližje osi tira kot 2,0 m, mora biti globina temelja najmanj 0,75 m pod GRT, z dodatkom nagiba planuma 5%.

25. člen

(Račun stabilnosti)

(1) Temelji morajo biti dimenzionirani tako, da z zadostno varnostjo prenesejo vse obtežbe drogov v vzdolžni in prečni smeri v temeljna tla, pri čemer morajo biti deformacije (posedki in zasuki) v mejah toleranc za droge VO.

(2) Pri dokazovanju zunanje stabilnosti se upošteva, da so temelji vpeti v temeljna tla tako, da se prenos zunanjih obtežb realizira z odporom zemljine in trenjem na bokih temelja in vertikalnimi pritiski v dnu temelja. Račun je treba izvesti po eni izmed uveljavljenih in splošno priznanih metod za tovrstne konstrukcije. Pri temeljih, kjer je proga na nasipu, je treba upoštevati faktor pobočja.

(3) Pri računu za dokazovanje zunanje stabilnosti (zlasti pri določanju karakteristik temeljnih tal in dopustnih obremenitev) in pri računu notranje stabilnosti se uporabijo ustrezni predpisi s področja gradbene stroke.

NOSILCI VOZNEGA VODA

26. člen

(Vrste nosilcev voznega voda)

(1) Nosilci voznega voda so lahko vodoravni ali poševni.

(2) V primeru pomanjkanja prostora za obešanje voznega voda v predorih in pri križanju proge z nadvozi se lahko uporabljajo še specialni nosilci.

27. člen

(Vodoravni nosilec voznega voda)

(1) Vodoravni nosilec je sestavljen iz:

- vodoravno nameščene konzole,
- zatezačev,
- nosilnih izolatorjev z ustreznimi oporami za pritrditev na konzolo,
- poligonacijskih laktov s poligonacijskimi izolatorji in ustreznimi oporami za pritrditev le-teh na lakte,
- poligonacijskih ročic,
- elementov za medsebojno povezavo naštetih delov.

(2) Izjemoma se lahko za nošenje konzole namesto zatezačev (zatezača) uporabi podpora (podpore).

(3) Število posameznih elementov, nameščenih na konzoli, je odvisno od števila voznih vodov, ki jih konzola nosi oziroma od njene dolžine.

(4) Pritrditev konzole vodoravnega nosilca na nosilno konstrukcijo mora biti členkasta, tako da omogoča gibanje konzole za 180 v vseh smereh.

(5) V primeru uporabe zelo dolgih nosilcev se konzole lahko izdelajo iz dveh delov. V tem primeru mora biti nameščen pritrdilec zatezača v neposredni bližini spoja obeh delov konzol. Normalna dolžina vodoravnega nosilca voznega voda je do 13 m.

(6) Če ista nosilna konstrukcija nosi na eni strani več voznih vodov, se lahko uporabi rešitev z namestitvijo dveh konzol vzporedno ali rešitev z namestitvijo dveh konzol ene nad drugo.

28. člen

(Poševni nosilec voznega voda)

(1) Poševni nosilec je sestavljen iz:

- poševnika,
- zatezača,
- nosilca poligonacijskih ročic,
- "V" obešalke,
- poligonacijskih ročic,
- izolatorja poševnika,
- izolatorja zatezača,
- elementov za medsebojno povezavo naštetih delov.

(2) En poševni nosilec lahko nosi le en vozni vod. Če ista nosilna konstrukcija nosi na eni strani več voznih vodov, se lahko uporabi rešitev z namestitvijo dveh poševnih nosilcev, ki se na isti nosilni konstrukciji namestita vzporedno.

29. člen

(Pritrditev nosilcev voznega voda na nosilne konstrukcije)

Pritrditev vodoravnih in poševnih nosilcev na nosilne konstrukcije mora biti vedno členkasta, tako da omogoča gibanje nosilca za 180 v vodoravni smeri.

30. člen

(Izdelava nosilcev voznega voda)

(1) Vsi elementi nosilcev so tipizirani, izdelani iz tipskih standardnih jeklenih cevi in profilov. Konzole in poševniki morajo biti izdelani iz jeklenih cevi, zatezači pa iz okroglega jekla.

(2) Za izdelavo nosilcev je dovoljena tudi uporaba ustreznih aluminijevih zlitin.

(3) Izjemoma so lahko konzole za specialne nosilce izdelane tudi iz izolacijskih materialov (steklena vlakna ipd.). Iz izolacijskih materialov so lahko izdelane tudi poligonacijske ročice. Pri izdelavi posameznih delov le-teh pa se lahko uporabljajo tudi bakrove ali aluminijeve zlitine.

(4) Elementi nosilcev iz aluminijevih zlitin in kompozitnih materialov morajo glede mehanskih obremenitev izpolnjevati najmanj enake zahteve kot elementi, izdelani iz tipskih standardnih jeklenih cevi in profilov.

31. člen

(Obtežbe)

Normalne obtežbe nosilca voznega voda so:

- lastna teža nosilca,
- teža voznih vodov,
- sila, ki jo povzroča tlak vetra na vozne vode,
- prečne komponente (glede na os proge) vlečnih sil v vseh vodnikih voznega voda,
- dodatne obtežbe pri montaži.

32. člen

(Dimenzioniranje nosilcev voznega voda)

(1) Posamezni deli nosilcev morajo biti dimenzionirani tako, da obremenitev materiala v nobenem primeru obtežbe ne preseže meje dopustne obremenitve. Nosilci se dimenzionirajo na normalno obtežbo.

(2) Pri izračunu mehanskih napetosti se za fizikalne lastnosti materiala, iz katerega so nosilci voznega voda, uporabijo vrednosti iz standarda za material, iz katerega je konkretni nosilec izdelan.

**NOSILCI OBHODNIH, NAPAVALNIH IN OJAČITVENIH
VODOV TER NOSILCI KERAVNIČNE VRVI****33. člen**
(Izdelava nosilcev)

Vsi elementi nosilcev obhodnih, napajalnih in ojačitvenih vodov ter nosilcev keravnične vrvi so tipizirani in so izdelani iz tipskih standardnih jeklenih cevi in profilov. Za izdelavo naštetih nosilcev je dovoljena tudi uporaba aluminijevih zlitin.

34. člen
(Dimenzioniranje nosilcev)

Nosilci obhodnih, napajalnih in ojačitvenih vodov ter nosilci keravnične vrvi morajo biti dimenzionirani tako, da obremenitev materiala v nobenem primeru obtežbe ne preseže meje dopustne obremenitve. Naštete nosilce je potrebno mehansko preveriti tudi glede na dodatno obtežbo na vseh vodnikih vodov, ki jih nosi posamezen nosilec.

**NAPRAVE ZA AVTOMATSKO ZATEZANJE VOZNEGA
VODA****35. člen**
(Namen naprav za avtomatsko zatezanje voznega voda)

Naprave za avtomatsko zatezanje vodnikov voznega voda morajo zagotoviti v zatezanem vodniku predpisano zatezno napetost, neodvisno od spreminjanja temperature okolja v temperaturnem razponu od -20 °C do +40 °C in dodatne nadtemperature zaradi segrevanja vodnikov s tokom električne vleke.

36. člen
(Namestitvev naprav za avtomatsko zatezanje voznega voda)

Naprave za avtomatsko zatezanje vodnikov voznega voda se nameščajo na nosilne konstrukcije VO, izjemoma pa se lahko namestijo tudi na objektih ob njo ali nad progo. Konstruirane morajo biti tako, da ne segajo v prosti profil proge.

37. člen
(Dimenzioniranje naprav za avtomatsko zatezanje voznega voda)

Elementi naprav za avtomatsko zatezanje vodnikov voznega voda se dimenzionirajo glede na natezne napetosti v zategovanih vodnikih.

SIDRNA OPREMA**38. člen**
(Uporaba sider)

Sidra služijo za razbremenjevanje drogov VO, na katerih se zatezajo posamezni vodi VO. V ta namen se uporabljajo enojna ali dvojna sidra. Izbira načina sidranja je odvisna od zateznih obremenitev in od uporabljenega tipa drogov VO.

39. člen
(Izdelava sider)

(1) Sidra se izdelajo iz okroglega jeklenega profila premera najmanj 20 mm.

(2) Začasno sidranje drogov VO se sidra izjemoma lahko izdelajo iz jeklenih vrvi.

40. člen
(Dimenzioniranje sidrne opreme)

Sidrna oprema mora biti dimenzionirana za stalno vzdolžno obremenitev najmanj 30000 N po sidru.

OBJEMKE IN PRITRDLNI ELEMENTI

41. člen
(Uporaba)

Objemke in pritrdilni elementi se uporabljajo za medsebojno povezavo posameznih elementov voznega VO in za njihovo pritrditev na nosilne konstrukcije.

42. člen
(Izdelava)

(1) Objemke in pritrdilni elementi so izdelani iz tipskih standardnih jeklenih cevi in profilov.

(2) Za izdelavo objemk in pritrdilnih elementov je dovoljena tudi uporaba aluminijevih zlitin.

(3) Objemke in pritrdilni elementi morajo biti dimenzionirani tako, da ustrezajo obremenitvam elementov, ki jih nosijo oziroma povezujejo.

(4) Jekleni polizdelki, ki se uporabljajo za izdelavo elementov voznega omrežja (tudi členi št. 30, 33 in 39 tega pravilnika) morajo ustrezati najmanj zahtevam ustreznih standardov navedenih v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

SPONKE ZA PRITRDLITEV IN SPAJANJE VODNIKOV

43. člen
(Vrste in uporaba)

Za pritrditev in spajanje vodnikov se uporabljajo vijalne in kompresijske sponke. Uporabljene sponke morajo ustrezati tipu in preseku vodnika, ki se spaja.

44. člen
(Izdelava)

(1) Kompresijske sponke morajo biti izdelane iz elektrolitskega bakra.

(2) Vijalne sponke so lahko izdelane iz bakra ali njegovih zlitin, jekla ali temper liva. Vijaki so lahko narejeni iz zlitine bakra s cinkom (tombak) ali iz nerjavečega jekla.

ZAŠČITA PRED KOROZIJO

45. člen
(Zaščita pred korozijo)

(1) Zaščita nosilnih konstrukcij in drugih jeklenih delov in sklopov VO proti koroziji mora biti izvedena tako, da se zagotovi obstojnost površine teh v danem okolju za najmanj 10 let. Nove nosilne konstrukcije in drugi jekleni deli in sklopi VO morajo biti vroče pocinkani, če oblika jeklenih delov tega ne dopušča, pa morajo biti metalizirani. Postopek vročega cinkanja mora ustrezati najmanj zahtevam ustreznih standardov navedenih v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

(2) Na nosilnih konstrukcijah iz jeklenih cevi morajo biti vsi zvari neprepustni tako, da vlaga ne more prodreti v cevi. V nasprotnem primeru je treba tudi notranje stene cevi ustrezno zaščititi pred korozijo.

(3) Površina betonskih drogov mora biti brez razpok. Armatura mora biti zaščitena proti koroziji z dovolj debelo

zaščitno plastjo ustreznega betona. Glede na presek in galvansko neprekinjenost mora biti armatura izdelana tako, da po teh lastnostih ustreza najmanj jekleni vrvi preseka 70 mm².

(4) Vijačni material in stremena so lahko izdelani iz nerjavečega jekla, katerega kvaliteta mora zagotavljati trajno odpornost teh elementov proti koroziji.

IZOLATORJI

46. člen

(Vrste izolatorjev)

(1) Na vodih voznega omrežja se uporabljajo naslednji izolatorji:

- nosilni izolatorji za nošenje različnih vodov in poligonacijo kontaktnega vodnika pri horizontalnem nosilcu voznega voda;
- zatezni izolatorji za zatezanje različnih vodov, električno ločevanje le-teh in za izolacijo zatezača pri poševnem nosilcu voznega voda;
- izolator za poševnik pri poševnem nosilcu voznega voda;
- posebni izolatorji za izolacijo voznih vodov v predorih.

(2) Izolatorji so izdelani iz porcelana, stekla ali kompozitnih materialov. Izolatorji iz kompozitnih materialov so sestavljeni iz jedra, ki nosi mehanske obremenitve, in zaščitnega plašča.

(3) Izolatorji morajo ustrezati najmanj zahtevam ustreznih standardov navedenih v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

(4) Dovoljena je tudi uporaba izolatorjev, ki po internih tehničnih normah posameznih upravljavcev javne železniške infrastrukture držav Evropske unije ustrezajo za uporabo na VO enosmernega sistema 3 kV.

47. člen

(Dimenzioniranje izolatorjev)

Izolatorji za izolacijo posameznega voda se morajo izbrati glede na njegove mehanske in električne obremenitve.

STIKALA IN POGONI STIKAL

48. člen

(Vrste stikal)

(1) Stikala na VO so namenjena za medsebojno električno spajanje, ločevanje in ozemljevanje posameznih vodov VO. Na VO se uporabljajo naslednje vrste enopolnih stikal:

- odklopni ločilniki,
- ločilniki,
- ločilniki z ozemljitvenim kontaktom.

(2) Stikala morajo ustrezati najmanj zahtevam ustreznih standardov navedenih v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

49. člen

(Pogoni stikal)

(1) Za posluževanje stikal se uporabljajo elektromotorni ali ročni pogoni.

(2) Dovoljena je uporaba pogonov stikal, ki po internih tehničnih normah posameznih upravljavcev javne železniške infrastrukture držav Evropske unije ustrezajo za uporabo na VO enosmernega sistema 3 kV (npr. francoske tehnične norme NF F 42 – 041).

(3) Pogoni stikal morajo biti izdelani tako, da se one-mogoči manipulacija s stikali nepooblaščenim osebam.

(4) Elektromotorni pogoni morajo biti izdelani tako, da omogočajo zasilno ročno posluževanje stikala na samem pogonu.

50. člen

(Krmiljenje stikal)

Stikala se lahko krmilijo ročno na samem pogonu (elektromotorni ali ročni pogon) ali pa daljinsko (stikala, opremljena z elektromotornimi pogoni). V obeh primerih mora biti položaj stikala zanesljivo prikazan in viden neposredno na kraju namestitve, pri daljinskem krmiljenju pa tudi na mestu, s katerega se stikalo krmili.

51. člen

(Namestitve stikal in pogonov)

Stikala in pogoni se namestijo na drogovi, ki nosijo vozne vode, ali na posebnih drogovi ali portalih, ki so namenjeni le nošenju stikal in pogonov.

LOČILCI

52. člen

(Uporaba ločilcev – odsekovnih izolatorjev)

(1) Ločilci – odsekovni izolatorji – se uporabljajo za električno ločitev posameznih voznih vodov oziroma skupin voznih vodov, pri čemer omogočajo nemoten prehod odjemnika toka. V ta namen se uporabljajo ločilci:

- ki omogočajo prehod drsalke odjemnika toka v mehanskem smislu in kontinuiran prehod toka na drsalko v električnem smislu;
- ki omogočajo prehod drsalke odjemnika toka v mehanskem smislu, ne omogočajo pa kontinuiranega prehoda toka na drsalko v električnem smislu.

(2) Dovoljena je uporaba ločilcev, ki po internih tehničnih normah posameznih upravljavcev javne železniške infrastrukture držav Evropske unije ustrezajo za uporabo na VO enosmernega sistema 3 kV.

53. člen

(Izbira ločilcev)

Pri izbiri ločilca je treba upoštevati naslednje kriterije:

- sestavo voznega voda,
- električne in mehanske obremenitve voznega voda,
- predvideno hitrost vožnje elektrovlečnega vozila.

OSNOVNE ZNAČILNOSTI VOZNEGA OMREŽJA

54. člen

(Prosti profil za električno vleko)

Svetli profil za elektrificirano progo je definiran v pravilniku o pogojih za projektiranje, gradnjo in vzdrževanje zgor-njega ustroja.

55. člen

(Varnostne razdalje)

(1) Normalna varnostna razdalja med najnižjo točko kontaktnega vodnika in zgornjo mejo nakladalnega profila je 300 mm.

(2) Minimalna varnostna razdalja med najnižjo točko kontaktnega vodnika in zgornjo mejo nakladalnega profila je 200 mm.

(3) Varnostna razdalja med deli pod napetostjo (vodniki, ročice, odjemnik toka) in deli, ki normalno niso pod

napetostjo (nosilne konstrukcije VO, oboki tunelov, deli zgradb ipd.) znaša:

- za kratkotrajno medsebojno približevanje delov, ki so pod napetostjo, delom, ki normalno niso pod napetostjo (na primer prehod odjemnika toka), normalno 100 mm, minimalno 50 mm;

- za medsebojno približevanje delov, ki so pod napetostjo, delom, ki normalno niso pod napetostjo, ki traja daljši čas, normalno 150 mm, minimalno 90 mm.

(4) V zelo težkih pogojih (bližina morja, zelo velika onesnaženost zraka) se morajo minimalne vrednosti za varnostne razdalje po tem členu povečati za 30 mm.

56. člen

(Višina kontaktnega vodnika)

(1) Višine kontaktnega vodnika, merjene od GRT, v točki obešanja tega so:

- normalna 5350 mm,
- minimalna 4950 mm,
- maksimalna 6200 mm.

(2) Višina kontaktnega vodnika nad cestnim preходом mora biti minimalno 5350 mm, merjeno od GRT.

57. člen

(Nagib kontaktnega vodnika)

Dovoljeni nagib kontaktnega vodnika glede na tir med dvema točkama obešanja je:

- za hitrost vožnje do 60 km/h do 5‰,
- za hitrost vožnje nad 60 km/h do 2‰.

58. člen

(Kot loma in kot odklona voznega voda)

(1) Največji dovoljeni kot loma voznega voda v območju uporabe (odjema toka preko odjemnika toka) znaša 7°.

(2) Največji dovoljeni kot odklona voznega voda glede na vzdolžno os tira znaša 15°. Ta kot se nanaša na odklon voznega voda izven območja uporabe.

59. člen

(Največji dovoljeni odmik kontaktnega vodnika)

Največji dovoljeni odmik kontaktnega vodnika od osi statičnega odjemnika toka je lahko največ 350 mm pri najneugodnejših vremenskih razmerah.

60. člen

(Sestava voznega voda)

(1) Vozni vod je sestavljen iz ene ali dveh nosilnih vrvi in enega ali dveh kontaktnih vodnikov. Kontaktni vodnik (vodnika) je (sta) obešen (obešena) na nosilno vrv z obešalkami. Povezava med nosilno vrvjo in kontaktnim vodnikom (vodnikoma) in obešanje oziroma poligonacija voznega voda morata biti izvedena tako, da je zagotovljena zadostna elastičnost in enakomernost elastičnosti voznih vodov za predvideno hitrost elektrovlečnega vozila.

(2) Za medsebojno električno povezavo nosilnih (nosilne) vrvi in kontaktnih (kontaktnega) vodnikov (vodnika) se v vozne vode namestijo tokovne vezi. Njihov razpored in presek oziroma oblika se določijo glede na izbrani presek voznega voda in glede na njegovo tokovno obremenitev. Izvedene morajo biti tako, da ne poslabšajo elastičnosti voznih vodov.

61. člen

(Poligonacija voznega voda)

(1) Da se zagotovi enakomerna obraba drsalke odjemnika toka, mora biti vozni vod v vpetiščih poligoniran (od-

maknjen iz osi tira). Poligonira se lahko samo kontaktni vodnik, (vodnika) ali pa kontaktni vodnik (vodnika) in nosilna vrv (nosilne vrvi). Poligonacija mora biti izvedena tako, da vozni vod tudi v najneugodnejših pogojih (nihanje voznega voda, nihanje odjemnika toka, delovanje sile vetra) v nobeni točki ne izpade iz delovnega območja drsalke na odjemniku toka.

(2) Normalne vrednosti poligonacije pri rekonstrukcijah obstoječega VO so:

- v premi in lokih z radijem, večjim od 5000 m, ± 200 mm;

- v lokih z radijem, manjšim od 5000 m, se vozni vod na vpetiščih, v odvisnosti od radija, izvleče do maksimalno 300 mm proti zunanji strani loka.

(3) Normalne vrednosti poligonacije pri novogradnjah VO so:

- v premi in lokih z radijem, večjim od 5000 m, ± 200 mm;

- v lokih, z radijem, manjšim od 5000 m, se vozni vod na vpetiščih, v odvisnosti od radija, izvleče do maksimalno 200 mm proti zunanji strani loka.

62. člen

(Sistemska višina voznega voda)

Sistemska višina konkretnega voznega voda je odvisna od izvedbe njegovega vpenjanja na opornih točkah. Normalna sistemska višina konkretnega voznega voda se lahko zmanjša glede na prostor, ki je na razpolago za prehod voznega voda pod objekti oziroma skozi predore.

63. člen

(Razpetine)

(1) Razpetine med dvema opornima točkama voznega voda se določijo glede na:

- sistemsko višino voznega voda,
- poligonacijo,
- obliko tira (tirov),
- največji kot loma voznega voda,
- vpliv vetra,
- natezne napetosti v vodnikih voznega voda,
- na območju prometnih mest je za določitev razpetin odločilna lokacija kretnic.

(2) Razlika v dolžini dveh sosednjih razpetin normalno ne sme biti večja kot 10 m.

(3) Pri novogradnji VO za hitrosti vožnje vlakov nad 120 km/h se morajo zaradi zmanjšanja oscilacij v voznih vodih razpetine projektirati tako, da so največ štiri zaporedne razpetine iste dolžine. Razpetina, ki sledi, se mora od predhodnih razlikovati najmanj za 3 m.

64. člen

(Zatezanje vodnikov voznega voda)

(1) Vodniki voznega voda se lahko zatezajo čvrsto ali avtomatsko.

(2) Način zatezanja vodnikov in natezne napetosti se izberejo glede na predvideno hitrost elektrovlečnih vozil.

(3) Glede na način zatezanja vodnikov voznega voda, se vozni vodi delijo na:

- nekompenzirane, pri katerih so vsi vodniki fiksno vpeti;

- polkompenzirane, pri katerih se avtomatsko zateza le kontaktni vodnik (vodnika), nosilna vrv pa je fiksno vpeti;

- polnokompenzirane, pri katerih se avtomatsko zateza kontaktni vodnik (vodnika) in nosilna vrv (vrvi).

65. člen

(Zatezna polja vozni vodov)

(1) Zaradi spreminjanja temperature okolice in segrevanja z vlečnim tokom se spreminja dolžina vodnikov voznega voda. Zaradi tega se morajo vozni vodi razdeliti na posamezna zatezna polja. Dolžina zateznega polja se določi glede na spremembe natezne sile vzdolž voznega voda, ki se pojavljajo kot posledica trenja v pritrdilnih členih nosilcev voznih vodov, pri polkompensiranem pa tudi kot posledica trenja pri premiku obešalk ter glede na obliko tira. Dolžina zateznega polja pa je odvisna tudi od uporabljene opreme za avtomatsko zatezanje voznih vodov.

(2) V sredini kompletnega zateznega polja se mora izdelati čvrsta točka. Izvedba čvrste točke je odvisna od načina zatezanja voznega voda. Dovoljena je izvedba polovičnih zateznih polj voznega voda, pri katerih se čvrsta točka nadomesti s fiksnim vpetjem voznega voda na eni strani polovičnega polja.

66. člen

(Vmesno polje voznega voda)

(1) Vmesno polje mora biti izvedeno tako, da drsalka odjemnika toka brez mehanskih udarcev in prekinitev odjema toka preide z voznega voda enega zateznega polja na vozni vod drugega zateznega polja.

(2) Pri novogradnji in prenovi obstoječega VO je obvezna izvedba vmesnega polja najmanj po štirih nosilnih konstrukcijah VO oziroma v najmanj treh razpetinah.

(3) Medsebojna razdalja obeh voznih vodov v vmesnem polju mora biti 200 mm.

(4) Poligonacija voznega voda, ki se iz vmesnega polja odklanja v zatezanje, lahko odstopa od vrednosti, ki so navedene v 61. členu tega pravilnika.

(5) Vozna voda sosednjih zateznih polj se v vmesnem polju povežeta s tokovnimi vezema, ki se namestita na obeh straneh vmesne razpetine. Izvedba le-teh je odvisna od načina zatezanja voznih vodov in tokovnih obremenitev.

67. člen

(Ločišče)

(1) Ločišče opravlja enako funkcijo kot vmesno polje voznega voda, poleg tega pa z zračnim razmakom električno loči vozni vod odprte proge od voznega voda postaje.

(2) Ločišče mora ustrezati vsem pogojem, navedenim v prejšnjem členu, razen pogoja o medsebojni razdalji obeh voznih vodov.

(3) Medsebojna razdalja obeh voznih vodov v ločišču mora biti 400 mm.

(4) Ločišče se locira tako, da je prva nosilna konstrukcija VO s strani postaje, ki že nosi vozna voda odprte proge in postaje, oddaljena od signala premikalni mejnik najmanj 10 m. Prva nosilna konstrukcija VO s strani odprte proge, ki že nosi vozna voda odprte proge in postaje, pa mora biti oddaljena od uvoznega signala najmanj 50 m. Pri tem mora biti minimalna razdalja med signalom premikalni mejnik in uvoznim signalom 120 m. Lokacijo ločišča je treba vedno uskladiti s pristojnimi strokovnimi službami pooblaščenega upravljavca s področja prometa in signalnovarnostnih naprav.

(5) Mesta, kjer se začne in kjer se konča ločišče, morajo biti označena s signalno oznako meja ločišča.

68. člen

(Standardni tipi voznega voda)

(1) Polkompensirani, preseka 170 mm²:

– Sestava: nosilna vrv preseka 70 mm², en kontaktni vodnik preseka 100 mm².

– Način zatezanja: nosilna vrv čvrsto, kontaktni vodnik avtomatsko.

– Natezne napetosti: nosilna vrv 5800 N pri 15 °C, kontaktni vodnik 7500 N.

– Dovoljena hitrost vožnje: do 100 km/h, izjemoma do 120 km/h.

– Uporaba: na odprti progi in glavnih prevoznih tirih prometnih mest na ravninskih in manj prometnih progah in na stranskih tirih prometnih mest.

(2) Polkompensirani, preseka 320 mm²:

– Sestava: nosilna vrv preseka 120 mm², dva kontaktna vodnika preseka po 100 mm².

– Način zatezanja: nosilna vrv čvrsto, kontaktna vodnika avtomatsko.

– Natezne napetosti: nosilna vrv 10000 N pri 15 °C, kontaktna vodnika po 7500 N.

– Dovoljena hitrost vožnje: do 100 km/h, izjemoma do 120 km/h.

– Uporaba: na odprti progi in glavnih prevoznih tirih prometnih mest.

(3) Polnokompensirani, preseka 320 mm²:

– Sestava: nosilna vrv preseka 120 mm², dva kontaktna vodnika preseka po 100 mm².

– Način zatezanja: nosilna vrv avtomatsko, kontaktna vodnika avtomatsko.

– Natezne napetosti: nosilna vrv 10000 N, kontaktna vodnika po 7500 N.

– Dovoljena hitrost vožnje: do 140 km/h.

– Uporaba: na odprti progi in glavnih prevoznih tirih prometnih mest.

(4) Polnokompensirani, preseka 320 mm²:

– Sestava: nosilna vrv preseka 120 mm², dva kontaktna vodnika preseka po 100 mm².

– Način zatezanja: nosilna vrv avtomatsko, kontaktna vodnika avtomatsko.

– Natezne napetosti: nosilna vrv 14500 N, kontaktna vodnika po 10750 N.

– Dovoljena hitrost vožnje: do 160 km/h.

– Uporaba: na odprti progi in glavnih prevoznih tirih prometnih mest.

(5) Polnokompensirani, preseka 440 mm²:

– Sestava: dve nosilni vrvi preseka po 120 mm², dva kontaktna vodnika preseka po 100 mm².

– Način zatezanja: nosilne vrvi avtomatsko, kontaktna vodnika avtomatsko.

– Natezne napetosti: nosilne vrvi po 11250 N, kontaktna vodnika po 10000 N.

– Dovoljena hitrost vožnje: do 160 km/h.

– Uporaba: na odprti progi in glavnih prevoznih tirih prometnih mest.

(6) Polnokompensirani, preseka 450 mm²:

– Sestava: nosilna vrv preseka 150 mm², dva kontaktna vodnika preseka po 150 mm².

– Način zatezanja: nosilna vrv avtomatsko, kontaktna vodnika avtomatsko.

– Natezne napetosti: nosilna vrv 27250 N, kontaktna vodnika po 15000 N.

– Dovoljena hitrost vožnje: do 160 km/h.

– Uporaba: na odprti progi in glavnih prevoznih tirih prometnih mest.

(7) Izjemoma se lahko na težkih progah (veliki vzponi) vozni vodi večjega standardnega preseka uporabijo pri nižjih hitrostih vožnje vlakov. V tem primeru se način zatezanja in natezne napetosti posameznih vodnikov voznega voda določijo glede na konkretne razmere, neodvisno od prej navedenih vrednosti.

(8) Za dodatno povečevanje preseka voznega voda se lahko uporabi samostojen ojačitveni vod.

(9) Vozni vod za hitrost vožnje vlakov nad 120 km/h mora biti izveden tako, da imata kontaktna vodnika v sredini razpetine povese, ki znaša 1/1000 dolžine razpetine. Z ustreznimi posegi v naprave za avtomatsko zatezanje kontaktnih vodnikov je treba zagotoviti, da se povese kontaktnih vodnikov ohranja čim bližje tej vrednosti tudi po daljši uporabi, ko se teža kontaktnih vodnikov manjša zaradi obrabe.

(10) Natezne napetosti v posameznih vodnikih voznega voda lahko glede na izbrani sistem izvedbe zateznih naprav (prestavno razmerje škripčevja) odstopajo od zgoraj navedenih vrednosti največ za 15%.

69. člen

(Napajanje voznega voda z električno energijo)

(1) ENP so na vozni vod priključene paralelno. Vozni vod se redno napaja z električno energijo dvostransko. Enostransko se napajajo le vozni vodi od zadnje ENP do konca proge oziroma do mejne postaje, na kateri se zamenja sistem napajanja električne vleke.

70. člen

(Razdelitev voznih vodov glede na napajanje z električno energijo)

(1) Zaradi večje elastičnosti pri opravljanju prometa in omogočanja del pri vzdrževanju in odpravi okvar na VO so vozni vodi razdeljeni na posamezne odseke.

(2) Vz dolžno se delijo na odseke voznega voda odprte proge med dvema postajama in na odseke postajnih voznih vodov. Meja med posameznimi odseki je ločišče.

(3) Vozni vodi posamezne postaje se prečno delijo na pododseke voznih vodov posameznih tirov ali skupin tirov. Meja med posameznimi pododseki je ločilec ali zračni razmik.

(4) Posamezni odseki voznih vodov se medsebojno in na ENP električno povezujejo preko stikal, obhodnih in napajalnih vodov ter preko drugih odsekov voznih vodov.

(5) Tipske stikalne sheme postaj so prikazane v grafičnih prilogah, ki so sestavni del tega pravilnika:

- Priloga 1: Stikalna shema postaje na enotirni progi,
- Priloga 2: Stikalna shema postaje z ENP na enotirni progi,
- Priloga 3: Stikalna shema postaje z daljinskim krmljenjem stikal na enotirni progi,
- Priloga 4: Stikalna shema postaje na dvotirni progi,
- Priloga 5: Stikalna shema postaje z ENP na dvotirni progi,
- Priloga 6: Stikalna shema postaje z daljinskim krmljenjem stikal na dvotirni progi.

71. člen

(Napajalni vod)

(1) Napajalni vod služi za povečanje preseka voznega voda, hkrati pa tudi v primeru izključitve katerega od odsekov voznih vodov odprte proge med dvema ENP na enotirnih progah omogoča paralelno obratovanje sosednjih ENP.

(2) Napajalni vod se normalno namesti na iste nosilne konstrukcije kot vozni vodi.

(3) Glede na tokovne in mehanske obremenitve se za napajalni vod izberejo ustrezni vodniki standardnega preseka (glej 11. člen tega pravilnika). Napajalni vod je treba mehansko preveriti tudi na dodatno obtežbo.

72. člen

(Obhodni vod)

(1) Obhodni vod omogoča paralelno obratovanje sosednjih ENP v primeru izključitve katerega od odsekov postajnih voznih vodov med dvema ENP na enotirnih in dvotirnih progah.

(2) Obhodni vod se normalno namesti na iste nosilne konstrukcije kot vozni vodi. Na postajah, na katerih so stikala za povezavo voznih vodov odprte proge z voznimi vodi postaje nameščena v ločiščih, se obhodni vod ne namešča.

(3) Glede na tokovne in mehanske obremenitve se za obhodni vod izberejo ustrezni vodniki standardnega preseka (glej 11. člen tega pravilnika). Obhodni vod je treba mehansko preveriti tudi na dodatno obtežbo.

73. člen

(Povratni vod)

(1) V tokokrogu električne vleke se za povratni vod uporabljajo tirnice. V odvisnosti od uporabljenega sistema za kontrolo zasedenosti tira sta za povratni vod uporabljeni ena ali obe tirnici tira. Poleg tirnic (tirnice) spada k povratnemu vodu tudi kabelska povezava med tirnicami (tirnico) in negativno zbiralko v ENP.

(2) Da bi se v največji možni meri zmanjšal odvod povratnega toka električne vleke iz povratnega voda v zemljo, je potrebno zagotoviti električno neprekinjenost in čim manjšo upornost povratnega voda. Zato je treba tirnice povratnega voda medsebojno vzdolžno in prečno povezati. Pri novi elektrifikaciji prog je potrebno pri izvedbi povratnega voda upoštevati zahteve ustreznega standarda navedenega v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

(3) Za vzdolžno povezavo tirnic povratnega voda se uporabljajo bakrene vrvi in tirne vezice. V primeru uporabe takega sistema za kontrolo zasedenosti tira, ki zahteva dvotirnične izolirane odseke, se pri vzdolžni povezavi povratnega voda uporabijo ustrezne dušilke. Te služijo hkrati tudi kot prečna povezava med dvema tirnicama. Taka povezava mora biti izvedena dovolj pogosto, da potencialna razlika med obema tirnicama v nobenem primeru ne preseže dovoljene napetosti dotika.

(4) Vzdolžne povezave tirnic morajo biti dimenzionirane in izvedene tako, da lahko brez poškodb prenesejo pogonske in kratkostične povratne tokove in mehanske obremenitve, ki nastanejo zaradi premikov in vibracij tirnic ob prevozu vlaka.

(5) Prečna povezava tirnic povratnega voda je potrebna zaradi izenačitve potenciala med tirnicami. Za te povezave se uporabljajo bakrene aluminijaste ali pocinkane jeklene vrvi preseka najmanj 70 mm², ki morajo biti izolirane za nazivno napetost 0,6 kV. Tirnice istega tira se morajo medsebojno povezati vsaj na vsakih 180 m, razen če takih povezav ne dovoljuje uporabljeni sistem za kontrolo zasedenosti tira. Prav tako se morajo vsaj na vsakih 180 m prečno povezati neizolirane tirnice vseh tirov večtirne proge ali prometnega mesta.

(6) Če je za ugotavljanje zasedenosti tira uporabljen sistem dvotirničnih izoliranih odsekov, se prečne povezave med tiri izvedejo s povezovanjem nevtralnih točk progovnih dušilk sosednjih tirov oziroma s povezovanjem nevtralne točke progovne dušilke z neizolirano tirnico sosednjih tirov.

(7) Če je za ugotavljanje zasedenosti tira uporabljen sistem enotirničnih izoliranih odsekov, se izolirana tirnica poveže na neizolirano tirnico posredno preko naprave, ki v primeru prekoračitve dovoljene napetosti dotika med tirnicama le-te galvansko poveže.

(8) Prečne povezave tirnic morajo biti izvedene tako, da lahko brez poškodb prenesejo mehanske obremenitve, ki nastanejo zaradi premikov in vibracij tirnic ob prevozu vlaka.

(9) Tiri prog, elektrificirani z enosmernim sistemom 3 kV, morajo biti električno ločeni od tirov neelektrificiranih prog.

VOZNO OMREŽJE NA POSEBNIH OBJEKTIH

74. člen

(Nadvozi)

(1) Praviloma se vozni vod ne vpenja na nadvoz, ampak mora ta imeti tako višino, da vozni vod lahko prosto prehaja pod njim. Kolikor je višina obstoječega nadvoza premajhna za prosti prehod vozni vodov, se nosilne konstrukcije VO praviloma postavijo na obeh straneh nadvoza tako, da služi oprema, pritrjena na nadvoz, le vodenju vodnikov, ne pa tudi njihovem nošenju. Dovoljena je uporaba tunelske ali druge specialne opreme na samem nadvozu in na sosednjih nosilnih drogih. Vsi vodi VO, ki potekajo pod nadvozom, morajo biti zavarovani pred nehotenim dotikom s tipsko zaščitno ograjo, nameščeno na nadvozu. Pri novi elektrifikaciji prog je potrebno pri izvedbi teh ograj upoštevati zahteve ustreznega standarda navedenega v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

(2) Minimalna vnaprej predpostavljena višina spodnjega roba nadvoza znaša 6200 mm nad GRT.

(3) Stvarna minimalna višina spodnjega roba nadvoza je odvisna predvsem od:

- konfiguracije tirnih naprav na mestu prečkanja,
- konfiguracije VO na mestu prečkanja,
- širine nadvoza in kota, pod katerim vzdolžna os nadvoza seka vzdolžno os proge,
- konstrukcije nadvoza.

(4) Stvarno minimalno višino spodnjega roba nadvoza določi projektant nadvoza v sodelovanju s projektantom vozne mreže, in to za vsak primer posebej. Dobljeno minimalno višino objekta odobri na podlagi strokovne utemeljitve obeh projektantov upravljavca, pri kateri mora investitor, ki ima namen graditi nadvoz čez elektrificirano progo ali progo, ki je predvidena za elektrifikacijo, pred pričetkom del pridobiti ustrezno soglasje.

75. člen

(Predori)

(1) V predorih se zaradi pomanjkanja prostora lahko uporablja vozni vod z zmanjšano sistemsko višino. Dovoljena je tudi uporaba zmanjšane poligonacije, za nošenje in poligonacijo vozni vodov pa se lahko uporablja posebna oprema.

(2) V dolgih predorih je lahko vozni vod pri hitrostih vlečnih vozil do 100 km/h nekompenziran, pri čemer se na obeh koncih predora izvede po eno polovično polje polno-kompenziranega voznega voda, v vmesnem delu pa se približno na vsakih 12 razpetin izvedejo čvrste točke.

(3) Minimalni svetli prečni profil novega predora na progi, predvideni za elektrifikacijo, mora zagotavljati dovolj prostora za namestitev naprav voznega omrežja. Pri določitvi minimalnega svetlega prečnega profila predora mora sodelovati tudi projektant vozne mreže, ki mora preveriti, ali izbrani svetli prečni profil predora omogoča namestitev vseh naprav voznega omrežja glede na predvidene karakteristike proge.

76. člen

(Kretniške zveze)

(1) Na kretnicah je dovoljeno križanje in približevanje voznih vodov različnih tirov. Križanje voznih vodov nad kretnico mora ustrezati naslednjim pogojem:

- izvedeno mora biti v območju, kjer sta osi obeh tirov med seboj oddaljeni od 300 do 500 mm;
- oba vozna voda morata imeti notranjo poligonacijo glede na os pripadajočega tira;
- kontaktni vodniki (vodnika) morajo biti vzporedni ravnini kretnice;
- kontaktna vodnika glavnih tirov morata na mestu križanja potekati pod kontaktnima vodnikoma (vodnikom) drugih tirov.

(2) Vozna voda, ki se križata nad kretnico, se povežeta s tokovno vezjo, katere presek mora biti najmanj enak preseku voznega voda, ki pokriva kretnico. Tokovna vez mora biti izvedena tako, da ne poslabšuje elastičnosti voznega voda na območju, na katerem pri prevozu električnih vlečnih vozil drsi odjemnik toka.

(3) V kretniških zvezah se nosilne konstrukcije VO praviloma postavljajo v bližini presečišča tangent obeh lokov, ki predstavljata osi tirov.

OZEMLJITVE

77. člen

(Področje ozemljevanja)

Da bi se zagotovila zaščita pred nevarno napetostjo dotika in koraka, se morajo ozemljiti vse fiksne kovinske mase (npr. stebri zunanje razsvetljave in signalov, kovinski stebri raznih tabel in znakov, kovinske strehe in nosilne konstrukcije voznega voda, žicevodi ipd.), ki so oddaljene od vertikalne projekcije najbližjega vodnika voznega omrežja 5 m ali manj.

78. člen

(Ozemljilo)

(1) V obstoječem VO se kot ozemljilo uporablja tirnica (tirnice) povratnega voda. Ker se z direktno povezavo kovinskih objektov, ki niso zanesljivo izolirani nasproti zemlje, na tirnico (tirnice) povratnega voda zmanjšuje upornost le-te (teh) nasproti zemlje in s tem povečuje odvod povratnega toka električne vleke v zemljo, je potrebno pri novi elektrifikaciji prog uporabiti samostojna ozemljila v kombinaciji s posredno povezavo na tirnico (tirnice) povratnega voda. V tem primeru je potrebno pri izvedbi ozemljitev upoštevati zahteve ustreznega standarda navedenega v 199. členu tega pravilnika (standardi in tehnične specifikacije).

(2) Direktna galvanska povezava kovinskih objektov s tirnico (tirnicami) povratnega voda je pri novi elektrifikaciji prog dovoljena le v primeru, če so ti objekti zanesljivo izolirani nasproti zemlje.

(3) Posredna povezava iz prejšnjega odstavka tega člena mora zagotoviti popolno galvansko povezavo med kovinskim objektom in tirnico v primeru pojava visoke napetosti na kovinskem objektu in preprečiti odvod povratnega toka vleke iz tirnice v kovinski objekt.

(4) Samostojno ozemljilo iz prvega odstavka tega člena mora biti dimenzionirano tako, da prepreči zadrževanje nevarne napetosti dotika na ozemljenih kovinskih objektih. Samostojna ozemljila se lahko izdelajo za posamezne kovinske objekte ali za več medsebojno povezanih kovinskih objektov.

79. člen

(Ozemljitev nosilnih konstrukcij voznega omrežja)

(1) V obstoječem VO so vse nosilne konstrukcije VO posamično galvanjsko povezane na tirnico (tirnice) povratnega voda, če to dopušča uporabljeni sistem za kontrolo zasedenosti tira. Poleg tega mora biti vzdolž proge po nosilnih konstrukcijah nameščena ozemljitvena vrv. V obstoječem VO se lahko izjemoma posamezne nosilne konstrukcije povežejo na povratni vod le s posamično direktno povezavo ali le posredno preko ozemljitvene vrvi.

(2) Pri novi elektrifikaciji prog je potrebno ozemljevanje nosilnih konstrukcij VO rešiti tako, da se prepreči uhajanje povratnega toka električne vleke iz povratnega voda preko nosilnih konstrukcij v zemljo. Direktna galvanjska povezava nosilnih konstrukcij VO s tirnico (tirnicami) povratnega voda je dovoljena le v primeru, če so te konstrukcije zanesljivo izolirane nasproti zemlji.

80. člen

(Ozemljitvena vrv)

(1) V obstoječem VO ima ozemljitvena vrv dve funkciji:

- je dodatna posredna povezava nosilne konstrukcije VO s povratnim vodom in s tem zagotavlja dodatno varnost pred previsoko napetostjo dotika in koraka;
- je paralelni vodnik k povratnemu vodu.

(2) Pri posredni povezavi nosilnih konstrukcij VO s povratnim vodom ima ozemljitvena vrv dve funkciji:

- je ozemljitveni vod, preko katerega je več nosilnih konstrukcij VO povezanih na skupno samostojno ozemljilo;
- v primeru pojava visoke napetosti na nosilnih konstrukcijah VO galvanjsko poveže le-te na povratni vod električne vleke in tako omogoči delovanje zaščite v ENP.

(3) Za ozemljitveno vrv se uporabi bakrena, aluminijasta ali pocinkana jeklena vrv preseka najmanj 70 mm².

81. člen

(Ozemljevanje dolgih kovinskih objektov ob progah)

(1) V obstoječem VO se dolgi kovinski objekti, ki ustrezajo pogoju iz 77. člena tega pravilnika (kovinske ograje, odtočni žlebovi pri strehah, strehe s kovinsko kritino ...), do dolžine 100 m povežejo na povratni vod le z eno povezavo, ki se namesti čim bližje sredini kovinskega objekta. Kovinski objekti, daljši od 100 m, pa se na povratni vod povežejo na obeh koncih in najmanj na vsakih 100 m. Med posameznimi povezavami na povratni vod je potrebno kovinske objekte električno prekiniti. Če električne prekinitve ni mogoče izvesti, se objekt priključi direktno na povratni vod le v svoji sredini, ostale povezave pa se izvedejo posredno.

(2) Posredne povezave iz prvega odstavka tega člena morajo ustrezati zahtevam v tretjem odstavku 78. člena tega pravilnika.

(3) Pri novi elektrifikaciji prog je potrebno vedno uporabiti posredno povezavo kovinskih objektov na povratni vod, kolikor le-ti niso zanesljivo izolirani nasproti zemlji. V tem primeru kovinskih objektov, daljših od 100 m, ni potrebno električno prekinjati.

82. člen

(Izvedba ozemljitev)

(1) Za izdelavo ozemljitev se uporabi bakrena, aluminijasta ali pocinkana jeklena vrv preseka najmanj 70 mm².

(2) Glede na uporabljeni sistem za kontrolo zasedenosti tira in glede na izvedbo VO se kovinski objekti direktno ali posredno povežejo:

- na neizolirano tirnico pri tirih z enotirničnimi izoliranimi odseki;

- na katero koli tirnico na progah s števeci osi in na progah brez naprave za kontrolo zasedenosti tira.

(3) Na progi z dvotirničnimi izoliranimi odseki se kovinski objekti v nobenem primeru ne smejo povezati na tirnice. V obstoječem VO se v tem primeru nosilne konstrukcije med seboj povežejo z bakreno vrvjo preseka 95 mm², ki se namesti namesto ozemljitvene vrvi. Ta vrv se na obeh koncih dvotirničnega izoliranega odseka poveže na neizolirano tirnico (tirnice).

(4) Pri novi elektrifikaciji prog se na obeh koncih dvotirničnega izoliranega odseka izvede posredna povezava ozemljilne vrvi na neizolirano tirnico (tirnice).

GRADNJA VOZNEGA OMREŽJA

83. člen

(Postavitev nosilnih konstrukcij voznega omrežja)

(1) Pri prevozu in postavitvi nosilnih konstrukcij VO je treba uporabljati take postopke, orodja in priprave, da se ne poškoduje antikorozijska zaščita nosilnih konstrukcij.

(2) Drog VO oziroma nogo portala se postavi v odprtino v temelju in naravna v predpisano lego, nakar se odprtina v temelju zalije z betonom marke MB 30. Dovoljena odstopanja pri namestitvi nosilnih konstrukcij VO so:

- ± 100 mm za medsebojno vzdolžno razdaljo osi sosednjih nosilnih konstrukcij, merjene po osi najbližjega tira, oziroma za dolžino razpetine;

- $+ 50$ mm za razdaljo osi nosilne konstrukcije od osi bližnjega tira oziroma ± 50 mm za nosilne konstrukcije, postavljene v medtirju, če to dovoljuje medtirna razdalja;

- ± 10 mm za nosilne konstrukcije, postavljene v medtirju, če je medtirna razdalja komaj zadostna za postavitev droga;

- $+ 50$ mm–20 mm za postavitev spodnjega konca nosilne konstrukcije VO glede na gornji rob bližnje tirnice bližnjega tira. Če gre za postavitev nosilne konstrukcije VO v loku z nadvišanjem zunanje tirnice je treba:

1. koti GRT bližnje tirnice prišteti polovico nadvišanja tira, če je bližnja tirnica nižja;

2. koti GRT bližnje tirnice odšteti polovico nadvišanja tira, če je bližnja tirnica višja;

3. zasuk drogov glede na ravnino, ki je pravokotna na os tira, lahko znaša ± 3 .

84. člen

(Montaža opreme na nosilne konstrukcije voznega omrežja)

(1) Izhodišče za nameščanje opreme na nosilne konstrukcije VO je kota GRT bližnjega tira. Če ima predmetni tir nadvišanje, se koti GRT prišteje oziroma odšteje polovica nadvišanja.

(2) Vsi elementi nosilne opreme na nosilnih konstrukcijah VO se morajo pritrditi tako, da so pri temperaturi okolice 15 °C v svojem normalnem položaju. Naprave za avtomatsko zatezanje vodnikov morajo biti nameščene tako, da so pri srednji temperaturi okolice 10 °C v svojem srednjem položaju.

(3) Dovoljeno odstopanje pri namestitvi opreme na nosilne konstrukcije lahko znaša glede na projektirane vrednosti:

- ± 10 mm po višini;

- ± 20 mm prečno glede na os tira, kar velja tudi za odstopanja od predvidenih vrednosti za poligonacijo voznih vodov oziroma za izvek voznega voda v lokih.

(4) Konci vodnikov morajo imeti na mestu vpenjanja prosto dolžino 80–120 mm. Kolikor gre za vodnike, za

katere so uporabljene bakrene ali jeklene vrvi, morajo biti prosti konci zavarovani proti razvijanju.

III. PROJEKTIRANJE IN GRADNJA ELEKTRONAPAJALNIH POSTAJ

SPLOŠNI POGOJI

85. člen

(Funkcija elektronapajalne postaje)

Elektronapajalna postaja (v nadaljnjem besedilu: ENP) je elektroenergetski postroj, ki ima funkcijo:

- da zagotavlja električno energijo za potrebe vleke v enosmernem sistemu nazivne napetosti 3 kV;
- da ščiti EVVo, VO in lastne naprave pred nedovoljnimi tokovnimi obremenitvami ter lastne naprave pred prenapetostmi.

86. člen

(Kvaliteta napetosti za vleko)

(1) Nominalna napetost enosmernega sistema vleke na slovenskih železnicah znaša 3 kV, ki se lahko spreminja v mejah:

- $U_{min1} = 2000$ V (minimalna trajna napetost),
- $U_{maks1} = 3600$ V (maksimalna trajna napetost).

Napetosti, ki so lahko višje od maksimalne trajne napetosti morajo biti v skladu s standardom navedenim v 199. členu tega pravilnika.

(2) Električna vleka pri spodnji meji enosmerne napetosti iz prvega odstavka tega člena je zelo neracionalna zaradi prevelikih energijskih izgub. Zaradi tega je potrebno dimenzionirati ENP in VO tako, da se pri načrtovani maksimalni moči vleke iz drugega odstavka 89. člena zagotovi v vsaki točki odjema na VO najmanj nominalna napetost za EVVo, ki znaša 3 kV.

87. člen

(Priključitev ENP na vozno omrežje)

ENP so priključene na VO paralelno, kar pomeni, da odvzema EVVo, kadar se nahaja med dvema ENP, električno energijo iz obeh. S paralelnim priključkom ENP je zagotovljeno dvostransko napajanje odsekov VO. ENP, ki napaja odsek VO proti koncu elektrificirane proge, s tem sistemom omogoča samo enostransko napajanje EVVo.

88. člen

(Medsebojne razdalje med elektronapajalnimi postajami)

(1) Razdalje med ENP, ki paralelno napajajo VO, se določijo glede na:

- napetostne padce tako, da je za EVVo vedno zagotovljena nominalna napetost iz drugega odstavka 86. člena;
- termično obremenitev vodnikov voznega omrežja tako, da se ne preseže maksimalna dovoljena temperatura 80 °C pri načrtovani maksimalni moči vleke iz drugega odstavka 89. člena;
- pretokovno zaščito voznega omrežja.

(2) Če ni izpolnjen pogoj iz drugega odstavka 86. člena zaradi ekonomskih razlogov, npr. zaradi gradnje zelo dolgih visokonapetostnih vodov, so razdalje med ENP lahko večje, s tem da je potrebno z drugimi ukrepi zagotoviti pogoje iz prve in druge alineje prvega odstavka tega člena.

(3) Pri določanju razdalj, upoštevajoč kriterij iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, mora biti izpolnjen naslednji pogoj: $I_{ksmin} > I_{nast} > I_{maksobr}$, kjer je:

- I_{ksmin} ... minimalni tok kratkega stika v napajalnem odseku,

- I_{nast} ... nastavitveni tok izklopa linijskega hitrega odklopnika v ENP,

- $I_{maksobr}$... maksimalni tok obremenitve vleke v napajalnem odseku.

(4) Če ni izpolnjen pogoj iz tretjega odstavka tega člena, npr. zaradi obstoječega stanja ENP ali ekonomskih razlogov pri gradnji novih ENP, je potrebno vgraditi sistem za medsebojno odvisnost izklopa linijskih hitrih odklopnikov v primeru kratkega stika na VO med dvema ENP.

89. člen

(Instalirana moč ENP)

(1) Instalirana moč ENP se določi v odvisnosti od:

- potrebne električne moči za vleko,
- potrebne električne moči za lastno rabo ENP,
- izjemoma še od potrebne električne moči za druge naprave, ki ne sodijo k ENP, so pa v funkciji vleke in jim ni moč zagotoviti drugega vira napajanja.

(2) Pri določanju električne moči po kriteriju prve alineje prvega odstavka tega člena se upošteva maksimalna moč vseh EVVo, ki sočasno obremenjujejo ENP po predvidenem grafikonu vleke, pri čemer je potrebno upoštevati tudi trend naraščanja bodočega prometa (vsaj za naslednjih 10 let).

(3) Pri določanju električne moči po kriteriju druge alineje prvega odstavka tega člena se upošteva maksimalna moč za napajanje nizkonapetostne električne instalacije (vtičnice in razsvetljava) in maksimalna moč naprav za pomožno napajanje elektroenergetskih naprav in brezprekinitveno napajanje sistema daljinskega vodenja ENP.

(4) Potrebna električna moč po kriteriju tretje alineje prvega odstavka tega člena mora biti opredeljena v projektni nalogi. Lahko je namenjena za potrebe gretja kretnic, rezervnega napajanja SV in TK naprav, napajanja lastnih naprav predorov ali napajanja drugih naprav.

90. člen

(Navidezna enosmerna moč ENP)

(1) Navidezna enosmerna moč ENP je produkt skupnega nazivnega enosmernega toka I_{dN} in srednje vrednosti usmerjene napetosti praznega teka U_{di} .

(2) Vrednost navidezne enosmerne moči se določi v odvisnosti od:

- maksimalne vrednosti električne moči vleke iz drugega odstavka 89. člena,
- kratkostične moči izmeničnega omrežja v točki napajanja ENP.

(3) Navidezna enosmerna moč ENP in kratkostična moč morata biti med seboj usklajeni tako, da padec napetosti na enosmernih zbiralkah ne presega 10% srednje vrednosti usmerjene napetosti praznega teka pri nazivni obremenitvi, oziroma da je minimalna napetost na enosmernih zbiralkah vsaj za 10% večja od sistemske napetosti 3 kV pri nazivni obremenitvi ENP.

(4) V primeru, da je kratkostična moč v točki napajanja ENP premajhna v primerjavi z navidezno močjo tako, da ne more biti izpolnjen pogoj iz tretjega odstavka tega člena, je pri projektiranju novih ENP potrebno:

- predvideti 12-pulzno usmerjanje napetosti pri manjši kratkostični napetosti usmerniških transformatorjev;
- v primeru, da tudi z navedenim ukrepom iz prejšnje alineje tega odstavka še vedno ni zadoščeno pogoju iz tretjega odstavka tega člena, je potrebno zmanjšati navidezno enosmerno moč (manjši nazivni enosmerni tok) ENP in temu primerno povečati število ENP v napajalnem odseku.

(5) Pri zamenjavi obstoječih usmerniških agregatov se zaradi njihove dotrajanosti ali potrebe po večji moči uporabi

rešitev iz prve alineje četrtega odstavka tega člena. V tem primeru ni potreben ukrep naveden v drugi alineji četrtega odstavka tega člena, kolikor se lahko z ukrepi na VO zadosti pogoju iz drugega odstavka 86. člena.

91. člen

(Število usmerniških agregatov v ENP in potrebna rezerva v moči)

(1) V ENP morata biti vgrajena vsaj dva usmerniška agregata, ki v normalnem obratovanju paralelno napajata VO.

(2) Nazivna moč in dovoljena 50% dvourna preobremenitev posameznega usmerniškega agregata morata zadostiti potrebi po maksimalni moči iz drugega odstavka 89 člena. S tem je določena dvourna 100% rezerva v moči v primeru izpada enega usmerniškega agregata iz obratovanja.

92. člen

(Zasnova ENP glede na izvajanje rekonstrukcije električnih postrojev in naprav)

Pri projektiranju nove ENP mora biti ta zasnovana tako, da je v primeru rekonstrukcije posameznih električnih postrojev ali naprav zagotovljeno normalno napajanje VO brez dodatne zagotovljene rezerve v moči (postavitve prevozne ENP).

93. člen

(Napajanje ENP)

(1) Vsaka na novo projektirana ENP mora biti zasnovana tako, da ji dovajata električno energijo izmenične napetosti dva visokonapetostna voda, ki morata biti v okviru možnosti priključena na dva različna vira električne energije. V normalnem obratovanju je ENP priključena na tisti vod, ki daje kvalitetnejšo energijo.

(2) Obratovalna napetost visokonapetostnih vodov je lahko nazivne vrednosti 20 kV, 35 kV ali 110 kV.

(3) Obratovalna napetost nazivne vrednosti 20 kV ali 35 kV se neposredno preko usmerniških transformatorjev transformira na nižjo vrednost in preko usmernikov pretvori v enosmerno napetost.

(4) Obratovalna napetost nazivne vrednosti 110 kV se praviloma, ko gre za nazivno moč usmerniških agregatov pod 7,5 MVA, preko vmesnih energetskih transformatorjev transformira na 20 kV in nato preko usmerniških transformatorjev zniža na nižjo vrednost in preko usmernikov pretvori v enosmerno napetost. V primeru, ko je nazivna moč usmerniškega agregata 7,5 MVA ali več, se lahko obratovalna napetost nazivne vrednosti 110 kV neposredno preko usmerniških transformatorjev transformira na nižjo vrednost in preko usmernikov pretvori v enosmerno napetost.

TEHNOLOŠKA ZASNOVA OBJEKTA

94. člen

(Opredelitev objekta v smislu električnega obratovališča)

(1) ENP je električno obratovališče zaprtega tipa, kjer so prostori v zgradbi in ograjeni prostori na prostem določeni izključno za namestitev in obratovanje električnih postrojev, ki so med obratovanjem zaklenjeni in je vanje dovoljen dostop le za to pooblaščenim osebam.

(2) V normalnem obratovanju je objekt ENP brez stalne zasedbe obratovalnega osebja, zato mora biti v celoti opremljen s:

- sistemom za daljinsko vodenje,
- sistemom za javljanje vloma,

- sistemom za javljanje požara,
- sistemom za video nadzor.

95. člen

(Razčlenitev električnih postrojev)

Glede na obratovalno napetost in namembnost so v ENP naslednji električni postroji:

- visokonapetostni postroj izmeničnega stikališča,
- visokonapetostni postroj usmerniških transformatorjev,
- visokonapetostni postroj usmernikov,
- visokonapetostni postroj razvod enosmerne 3 kV napetosti,
- visokonapetostni postroj stikališča enosmerne 3 kV napetosti,
- nizkonapetostni postroj naprav lastne rabe,
- nizkonapetostni postroj naprave pomožne izmenične in enosmerne napetosti,
- komandni prostor kot nizkonapetostni postroj za lokalno in daljinsko vodenje naprav.

96. člen

(Prostori v zgradbi ENP za namestitev električnih postrojev)

(1) Znotraj zgradbe ENP morajo biti naslednji prostori:

- skupni prostor za vgradnjo električnih postrojev iz prve, tretje in četrte alineje prejšnjega člena; v isti prostor se vgradijo tudi energetski transformatorji lastne rabe;

- prostori za vgradnjo električnih postrojev iz druge alineje prejšnjega člena, kolikor se usmerniški transformatorji ne vgrajujejo na prostem;

- skupni (komandni) prostor za vgradnjo električnih postrojev iz šeste, sedme in osme alineje prejšnjega člena.

Navedeni prostori morajo biti med seboj ločeni kot samostojni požarni sektorji in morajo imeti vsak svoj ločeni vhod in dostop.

(2) V izjemnih primerih, zaradi pomanjkanja prostora za gradnjo, iz ekonomskih razlogov itd., sta znotraj zgradbe ENP lahko tudi prostora za namestitev SV in TK naprav. V tem primeru mora objekt izpolnjevati pogoj, da sta prostora med seboj kakor tudi od drugih prostorov zgradbe požarno ločena kot samostojna požarna sektorja in s tem imata tudi vsak svoj ločeni vhod in dostop.

97. člen

(Prostori na prostem za namestitev električnih postrojev)

(1) Na prostem se postavi visokonapetostni postroj stikališča enosmerne 3 kV napetosti, ki je lahko znotraj ali zunaj ograje objekta ENP. Stikalne naprave (odsekovna in zvezna stikala) v stikališču se namestijo na drogovi ali na posebni portalni konstrukciji.

(2) V primeru napajanja ENP z izmenično napetostjo 110 kV se na prostem namestijo naslednji električni postroji:

- visokonapetostni postroj 110 kV stikališča,
- visokonapetostni postroj usmerniških transformatorjev, kolikor so ti neposredno priključeni na 110 kV napetost,
- visokonapetostni postroj energetskih transformatorjev, kolikor obstaja potreba po transformaciji napetosti 110/20 kV.

Navedeni postroji se postavijo obvezno znotraj ograje objekta ENP in se med seboj kakor tudi od zgradbe ENP in drugih objektov ločijo kot posebni požarni sektorji in morajo imeti na enostaven način urejen dostop za transport opreme in varen dostop za obratovalno osebje.

98. člen

(Splošni pogoji za električne postroje)

(1) Električne postroje je treba projektirati in izvajati tako, da sta zagotovljena pravilno delovanje naprav in varnost osebja, zaposlenega pri njihovem ravnanju in vzdrževanju, ter varnost okolja (požar, izlitje transformatorskega olja idr.).

(2) Dele postroja je treba postaviti pregledno, da se lahko z njimi hitro in varno ravna. Prosta širina hodnikov ali prostora med posameznimi napravami (stikalnimi bloki) mora znašati najmanj:

1. pri enostranski razporeditvi:
 - za nadzor 800 mm,
 - za ravnanje 1000 mm;
2. pri dvostranski razporeditvi:
 - za nadzor 1000 mm,
 - za ravnanje 1200 mm.

V primeru, da je v celice vgrajena izvlečljiva oprema, je potrebno širino hodnikov in prostora med napravami (stikalnimi bloki) temu primerno povečati.

(3) Hkratni dostopni deli, ki so na različnih potencialih, ne smejo biti znotraj dosega roke. Meje prostora dosega roke morajo ustrezati najmanj zahtevam ustreznega standarda navedenega v 199. členu tega pravilnika.

(4) Pojavi pri normalnih pogojih delovanja postroja kakor tudi pri okvarah, kot so električne in dinamične obremenitve, segrevanje, električni obloki, elektromagnetni vplivi ali drugi pojavi (iskrenje, uhajanje plinov idr.), ne smejo ogrožati zaposlenega osebja in okolja.

(5) Vsak električni postroj mora biti zgrajen tako, da ga je kot celoto mogoče vidno ločiti od naprav pod napetostjo z ločilnimi napravami. Navedeni ukrep se ne nanaša na oklopljene celice, v katere je vgrajena izvlečljiva oprema.

(6) V električnem postroju se morajo vsi odcepi, ki rabijo za razdeljevanje toka, izklapljati posamično ali skupinsko z odklopnikom. Izjemoma smejo biti odklopniki postavljeni tudi zunaj navedenega postroja (v sosednjem postroju), če so na takem mestu, da je pri ravnanju možno hitro in zanesljivo sporazumevanje.

(7) Med usmerniškim transformatorjem in pripadajočim usmernikom ni potrebno vgrajevati odklopnika in ločilnika, ker sta ti dve napravi v blokovni vezavi.

(8) Električni postroji na prostem morajo biti projektirani v skladu z določili pravilnika navedenega v 199. členu tega pravilnika.

GRADBENA ZASNOVA OBJEKTA ENP

99. člen

(Postavitev objekta v prostor)

Za vključitev objekta ENP v prostor se morajo upoštevati geografske (krajinske) zahteve in lokalni klimatski pogoji.

100. člen

(Bistvene zahteve objekta)

Objekt ENP, v katerega se vgrajujejo električni postroji in naprave iz 95 člena, mora ves čas svoje uporabe izpolnjevati naslednje bistvene zahteve:

- trdnost in stabilnost,
- varnost pred požarom,
- higiensko, varstveno in okoljevarstveno zaščito,
- varno uporabo objekta.

101. člen

(Dostop do objekta)

Do objekta ENP mora biti na enostaven način urejen dostop za:

- transport električne opreme in naprav, upoštevajoč maksimalno maso in gabarite,
- intervencijska vozila,
- vozila osebja za upravljanje in vzdrževanje objekta.

NAPRAVE ENP – OPIS IN IZVEDBA
VISOKONAPETOSTNO IZMENIČNO STIKALIŠČE

102. člen

(Naprave po vrsti in namenu)

V visokonapetostnem izmeničnem stikališču morajo biti:

- dovodni celici z vgrajenimi stikalnimi napravami ter merilnimi tokovnimi in napetostnimi transformatorji za meritve porabe električne energije in meritve obratovalnega toka in napetosti;
- odvodne celice za napajanje usmerniških agregatov (število celic je odvisno od števila usmerniških agregatov) z vgrajenimi stikalnimi napravami in zaščitnimi tokovnimi transformatorji;
- odvodni celici lastne rabe z vgrajeno stikalno in zaščitno napravo za napajanje energetskih transformatorjev;
- celica spojnega polja s stikalno napravo za vzdolžno ločitev visokonapetostnih izmeničnih zbiralk;
- druge celice po zahtevi projektne naloge.

103. člen

(Kriteriji za dimenzioniranje in izbor električne opreme in naprav)

Za pravilno dimenzioniranje in izbiro električne opreme je treba predhodno:

- določiti nivo obratovalne napetosti;
- izračunati vse tokovne obremenitve od nazivne vrednosti do kratkega stika.

104. člen

(Konstrukcijska izvedba naprav)

(1) Pri projektiranju in gradnji nove ENP, ki se napaja z izmenično napetostjo 20 kV ali 35 kV, se posamezne celice iz 102. člena izvedejo v kovinsko zaprtih prostostojećih omarah, ki se med seboj povežejo v stikalni blok, ki se neposredno ozemlji na skupno ozemljitev ENP. Celice so lahko izolirane z zrakom ali plinom. Oprema v celicah je lahko fiksne ali izvlečljive izvedbe.

(2) Poleg primarnih naprav morajo posamezne celice iz prejšnjega odstavka tega člena biti opremljene še z napravami in elementi za krmiljenje, signalizacijo, meritve obratovalnega toka in napetosti.

(3) Pri obratovalni napetosti 110 kV se vse celice iz 102. člena razen odvodnih celic lastne rabe vgradijo v zaprt prostor na prostem. Po konstrukciji so lahko izolirane z zrakom ali plinom. Pri projektiranju opreme in naprav, ki je izolirana z zrakom, se upoštevajo določila pravilnika navedenega v 199. členu tega pravilnika. Pri projektiranju opreme in naprav, ki so izolirane s plinom, se upoštevajo navodila proizvajalcev tovrstne opreme.

(4) Upravljanje naprav iz tretjega odstavka tega člena poteka v normalnem obratovanju iz komandnega prostora ENP.

USMERNIŠKI AGREGAT

105. člen

(Sestava usmerniškega agregata)

Usmerniški agregat je sestavljen iz blokovne vezave usmerniškega transformatorja in usmernika.

106. člen

(Razred obremenitve usmerniškega agregata)

Razred obremenitve usmerniškega agregata mora ustrezati najmanj standardu navedenemu v 199. členu tega pravilnika.

107. člen

(Intermitentna obremenitev usmerniškega agregata)

Glede na razred obremenljivosti iz prejšnjega člena se lahko glede na dovoljeno temperaturno segrevanje navitij usmerniškega transformatorja in polprevodniških elementov usmernika obremenitev usmerniškega agregata spreminja v skladu s standardom navedenem v 199. členu tega pravilnika.

108. člen

(Usmerniško vezje)

(1) Pri zamenjavi obstoječih usmerniških agregatov z novimi usmerniški agregati in pri novogradnjah je priporočljivo uporabiti usmerniško vezje v serijski vezavi dveh trifaznih mostičev za 12-pulzno usmerjanje napetosti.

(2) Usmerniško vezje v paralelni vezavi dveh trifaznih mostičev je manj primerno za vleko na enosmernem sistemu 3 kV. Takšno vezje potrebuje zaradi višje napetosti sekundarnih navitij večje število v serijo povezanih diod, poleg tega potrebuje dodatno "sesalno" dušilko v enosmernem tokokrogu. Seveda so pri isti nazivni moči temu primerno večje energijske izgube kot pri usmerniškem vezju v serijski vezavi. Po drugi strani pa takšno vezje ni primerno, ko gre za napajanje odseka VO, ki se že napaja paralelno iz drugih ENP, v katerih je 6-pulzno usmerjanje napetosti, in sicer zaradi nesimetrične obremenitve posameznega trifaznega mostiča in izgube učinka 12-pulznega usmerjanja napetosti.

109. člen

(Postavitev usmerniškega agregata v prostor)

Usmerniški agregat se postavi v prostor tako, da je izoliran od nosilnih tal in drugih ozemljenih kovinskih delov postroja ter se preko zemljestičnega pretokovnega releja poveže na skupno zaščitno ozemljitev objekta.

V primeru delovanja releja mora priti do obojestranskega izklopa usmerniškega agregata, in sicer preko odklopnika na primarni strani usmerniškega transformatorja in enopolnih ločilov na pozitivnem in negativnem polu usmernika.

110. člen

(Standardi za projektiranje in gradnjo usmerniškega agregata)

Usmerniški agregat mora biti projektiran in grajen v skladu s standardi, ki so navedeni v 199. členu tega pravilnika.

111. člen

(Konstrukcija usmerniškega transformatorja)

(1) Usmerniški transformator je lahko oljne ali suhe izvedbe z naravnim ali prisilnim hlajenjem. Po konstrukciji je lahko za notranjo ali zunanjo montažo.

(2) Pri transformatorju, ki je predviden za priključitev na 35 kV omrežje, mora biti primarni priključek izveden tako,

da je možna prevezava s 35 kV na 20 kV izven kotla transformatorja.

(3) Usmerniški transformator mora biti opremljen najmanj z naslednjimi napravami:

- regulatorjem napetosti za regulacijo v mejah najmanj $4 \times \pm 2,5\%$;
- kontaktnim termometrom v dveh stopnjah (I. stopnja – alarm, II. stopnja – izklop);
- konzervatorjem olja s prigradenim kazalcem nivoja olja;
- Buchholzovim relejem v dveh stopnjah (I. stopnja – alarm, II. stopnja – izklop);
- zračnim relejem za zaščito preklopnika stopenj;
- napravo za sušenje zraka.

(4) Navedene naprave v tretjem odstavku tega člena se v celoti nanašajo na usmerniški transformator, ki je oljne izvedbe. Pri usmerniškem transformatorju v suhi izvedbi pa pridejo v poštev le naprave iz prve in druge alineje tretjega odstavka tega člena.

112. člen

(Priključitev usmerniškega transformatorja na primarno izmenično napetost)

(1) V odvisnosti od izvedbe celice v visokonapetostnem izmeničnem stikališču je lahko usmerniški transformator priključen na primarno izmenično napetost:

- pri nazivni napetosti 20 kV ali 35 kV preko tripolnega odklopnika v oklopljeni celici,
- pri nazivni napetosti 110 kV preko tripolnega odklopnika v oklopljeni celici, ki je izolirana s plinom,
- pri nazivni napetosti 110 kV preko odklopnika in ločilnika, če je celica klasične izvedbe.

(2) V primeru priključitve usmerniškega transformatorja po tretji alineji prvega odstavka tega člena mora biti ločilnik v medsebojni blokadi z odklopnikom tako, da je izklop možen le po izklopu odklopnika in vklop pred vklopom odklopnika. Ločilnik služi za vidno ločitev usmerniškega transformatorja od visokonapetostnih izmeničnih zbiralk.

(3) V vseh primerih priključitve usmerniškega transformatorja po prvem odstavku tega člena morajo biti v vsaki fazi med odklopnikom in primarnimi priključki transformatorja, vgrajeni tokovni transformatorji z enim zaščitnim in enim merilnim sekundarnim navitjem.

(4) Priključitev usmerniškega transformatorja po prvem odstavku tega člena se nanaša na novogradnjo ENP. V obstoječih ENP (starejše izvedbe), ki se napajajo z izmenično napetostjo 20 kV ali 35 kV, je usmerniški transformator priključen na visokonapetostne izmenične zbiranke preko tripolnega odklopnika in tripolnega ločilnika. Odklopnik in ločilnik sta nameščena v posebni celici, ki je od drugih celic visokonapetostnega stikališča ločena s kovinsko mrežo.

113. člen

(Zasnova in konstrukcija usmernika)

(1) Usmernik mora biti konstrukcijsko izveden za notranjo montažo. Usmerniške diode in drugi elementi usmernika so lahko nameščeni na odprtem nosilnem ogrodju ali v zaprti kovinski omari. Vsi elementi na usmerniku morajo biti dostopni (brez njihove demontaže) za vzdrževanje, vizualne preglede in izvajanje kontrolnih meritev. Navedene zahteve veljajo za novogradnjo kakor tudi za zamenjavo obstoječih usmernikov z novimi.

(2) Usmernik mora biti opremljen najmanj z naslednjimi napravami:

- zaščitnim termostatom v dveh stopnjah (I. stopnja – alarm, II. stopnja – izklop);

- skupnim RC členom med pozitivnim in negativnim polom usmernika;
- zemljestičnim pretokovnim relejem;
- napravo z galvansko ločitvijo za merjenje enosmernega toka;
- napravo z galvansko ločitvijo za merjenje enosmerne napetosti;
- relejem povratnega toka.

(3) Pri projektiranju in gradnji nove ENP so lahko naprave iz prejšnjega odstavka, pod četrto, peto in šesto alineo tudi v celicah enosmernega razvoda izven usmernika.

114. člen

(Priključitev usmernika na enosmerne zbiralke)

(1) Pozitivni pol usmernika se preko enopolne ločilke poveže na skupno zbiralko razvoda enosmerne napetosti.

Negativni pol usmernika se preko enopolne ločilke poveže na skupno zbiralko povratnega voda.

Ločilki morata biti v medsebojni blokadi z odklopnikom na primarni strani usmerniškega transformatorja tako, da je izklop možen le po izklopu odklopnika in vklop pred vklopom odklopnika.

(2) Zaradi varnega dela v breznapetostnem stanju na usmerniku je smiselno, da sta ločilki vgrajeni v posebni celici v razvodu enosmerne napetosti na način, kot je navedeno v 118. členu. Navedena zahteva se nanaša le na projektiranje in gradnjo novih ENP.

115. člen

(Dušilka v enosmernem tokokrogu usmernika)

(1) V primeru premajhne induktivnosti napajalnega izmeničnega omrežja in usmerniških transformatorjev je potrebno predvideti dodatno serijsko dušilko, ki se vgradi v pozitivni pol usmernika.

(2) Potrebna induktivnost dušilke se določi glede na maksimalni gradient toka (di/dt), ki je še sprejemljiv za usmerniške diode.

(3) Razred obremenitve dušilke se mora ujemati z razredom obremenitve usmerniškega agregata, ki je naveden v 106. členu.

116. člen

(Višje harmonske komponente toka in napetosti)

(1) Dopustne vrednosti višjih harmonskih komponent toka in napetosti na izmeničnem omrežju ne smejo presežati vrednosti, ki so določene s standardom, ki je naveden v 199. členu tega pravilnika. V primeru, da so te dopustne vrednosti presežene, je potrebno predvideti resonančne filtre, in sicer za tisti red harmonika, ki presega dopustno vrednost.

(2) Pri 12-pulznem usmerjanju napetosti ostanek izmenične napetosti v VO ne presega 3% srednje vrednosti usmerjene napetosti praznega teka. V praksi je ta vrednost še nižja, ker imajo EVV₀ precejšen delež pri induktivnosti in kapacitivnosti in jo dodatno znižujejo. Iz navedenega izhaja, da ni potrebe po filterih za zmanjšanje višjih harmonskih komponent na enosmerni strani.

(3) Pri 6-pulznem usmerjanju napetosti je ostanek izmenične napetosti v VO znatno večji od navedene vrednosti v drugem odstavku tega člena in lahko doseže 10% srednje vrednosti usmerjene napetosti praznega teka. Zaradi tega mora biti na enosmerni strani ENP vgrajen neresonančni (aperiodični) filter, ki je kombinacija dušilke in impulznih kondenzatorjev.

RAZVOD ENOSMERNE NAPETOSTI 3 kV

117. člen

(Zasnova in konstrukcijska izvedba celic razvoda enosmerne napetosti)

(1) Celice razvoda enosmerne napetosti 3 kV so sestavljene iz:

- celic ločilk pozitivnega in negativnega pola usmernika, katerih število je odvisno od števila usmernikov;
- celic napajalnih linij, katerih število je odvisno od števila napajalnih odsekov VO in tirov odprte proge.

(2) Pri projektiranju in gradnji novih ENP morajo biti celice iz prejšnjega odstavka tega člena izvedene v posamičnih tovarniško izdelanih kovinskih omarah, ki se med seboj povežejo v stikalni blok. Stikalni blok se postavi izolirano od nosilnih tal in drugih ozemljenih delov postroja in se poveže preko zemljestičnega pretokovnega releja na zaščitno ozemljitev ENP. V primeru delovanja releja mora priti do izklopa celotne ENP.

(3) Vsa oprema v posameznih celicah mora biti izvedljiva izvedbe. Upravljanje naprav poteka na samih celicah v stikalnem bloku.

118. člen

(Oprema v celicah ločilk pozitivnega in negativnega pola usmernika)

(1) Vsaka celica mora biti opremljena z:

- enopolno ločilko pozitivnega pola in enopolno ločilko negativnega pola usmernika, ki sta na skupni pogonski osi in imata skupni elektromotorni pogon z vgrajeno elektromehansko blokado;
- napravo z galvansko ločitvijo za merjenje obratovalnega toka usmernika;
- napravo z galvansko ločitvijo za merjenje obratovalne napetosti usmernika;
- elementi za krmiljenje in signalizacijo.

(2) Enopolne ločilke pozitivnega pola usmernikov se na svojem izhodu povežejo na skupno zbiralko napajalnih linij.

(3) V eni izmed celic se predvidi skupna zbiralka negativnega pola, na katero se povežejo izhodi ločilk negativnega pola usmernikov in kabli povratnega voda, ki to zbiralko povezujejo s tirnico povratnega toka. Poleg tega se v tej celici predvidijo še naprave z galvansko ločitvijo za meritve skupnega enosmernega toka in napetosti.

V drugi celici se predvidi vgradnja zemljestičnega pretokovnega releja in podnapetostnega releja, ki nadzira galvansko ločitev povratnega voda proti skupni ozemljitvi ENP.

119. člen

(Zasnova in oprema v celicah napajalnih linij)

(1) Napajalne linije morajo biti zasnovane tako, da je omogočen varen in zanesljiv prenos električne energije iz ENP v VO. Naprave napajalne linije morajo v celoti ustrezati standardu, ki je naveden v 199. členu tega pravilnika.

(2) Osnovna naprava napajalne linije je linijski hitri odklopnik s prigradjeno primarno napravo, ki ščiti VO, EVV₀ in naprave ENP pred posledicami nedovoljenih tokovnih obremenitev.

(3) Pri novogradnji in rekonstrukciji obstoječih napajalnih linij, ki niso izvedene v skladu s 117 členom, mora biti vsaka napajalna linija poleg linijskega hitrega odklopnika opremljena najmanj še z naslednjimi napravami:

- napravo za preizkus izolacije VO napajalnega odseka;
- napravo za medsebojno odvisnost izklopa linijskih hitrih odklopnikov v primeru kratkega stika v VO napajalnega odseka;

- napravo za nastavitev izklopilnega toka linijskega hitrega odklopnika;
- napravo za avtomatski ponovni vklop (APV);
- napravami za merjenje obratovalnega toka in napetosti linije;
- napravami za galvansko ločitev merilnih instrumentov od visoke enosmerne napetosti.

Napajalna linija mora biti v celoti usposobljena za daljinsko vodenje.

(4) Pri rekonstrukciji obstoječih napajalnih linij, ki niso izvedene v skladu s 117 členom, se uporabi enaka rešitev kot pri novogradnjah, s to razliko, da se celotna oprema, ki je navedena v drugem in tretjem odstavku tega člena, namesti na posebnem ogrodju, ki se vgradi v že obstoječo gradbeno celico linijskega hitrega odklopnika. Za priključitev hitrega odklopnika na skupne enosmerne zbiralke in izhod napajalne linije iz ENP se uporabi obstoječa dvojna ločilka.

Za upravljanje naprav posamezne napajalne linije se predvidi posebna krmilna omarica, ki se namesti na zidane celice napajalne linije tako, da je omogočen varen dostop in varno ravnanje z napravami.

120. člen

(Priključitev napajalnih linij na vozno omrežje)

Napajalna linija se preko odsekovnega stikala v zunanjem 3 kV stikališču priključi na VO. Povezava med napajalno linijo in odsekovnim stikalom se lahko izvede s prostozračnimi ali kabelskimi vodniki, odvisno od izvedbe ENP.

POVRATNI VOD

121. člen

(Izvedba povratnega voda)

Povezava skupne zbiralke negativnega pola usmernikov na tirnico povratnega toka predstavlja povratni vod ENP. Povratni vod mora biti izveden izolirano (kabelski povratni vod) od ostalih ozemljenih delov najmanj za 0,6 kV. ENP mora biti povezana na tirnico povratnega toka z najmanj dvema povratnima vodom. Povratna voda morata biti dimenzionirana tako, da v primeru izpada enega voda drugi vod ne bo električno preobremenjen.

NAPRAVE POMOŽNE IZMENIČNE IN ENOSMERNE NAPETOSTI

122. člen

(Naprave pomožne izmenične napetosti)

(1) Električna moč in napetost pomožne izmenične napetosti se določi za potrebe:

- napajanja električne instalacije ENP (vtičnice in razsvetljava);
- pomožnega napajanja energetskih naprav in napajanja naprav sistema daljinskega vodenja.

(2) Električna energija se zagotavlja praviloma iz skupnih visokonapetostnih izmeničnih zbiralk preko dveh energetskih transformatorjev (osnovno in rezervno napajanje) nazivne moči 50 kVA/transformator in napetostne prestave 20 (35) kV/380/220 V, 50 Hz. Sekundarno navitje transformatorja mora biti vezano v zvezdo in ozemljeno.

(3) Če ni mogoče zagotoviti električne energije po drugem odstavku tega člena, se ta lahko zagotovi iz:

- sekundarnega navitja usmerniških transformatorjev;
- VO s pomočjo razsmerniških naprav.

123. člen

(Naprave pomožne enosmerne napetosti)

(1) Kot vir enosmerne napetosti se uporabi akumulatorska baterija v suhi izvedbi nazivne napetosti 110 V in nazivne kapacitete 130 Ah.

(2) Zaradi možnosti vgradnje akumulatorskih baterij skupaj z ostalimi napravami morajo le-te biti v hermetično zaprti izvedbi.

(3) Pozitivni in negativni pol akumulatorske baterije morata biti izolirana od ozemljenih delov. Izolacijska trdnost pozitivnega ali negativnega pola mora biti kontrolirana s kontrolniki izolacije.

124. člen

(Konstrukcijska zasnova in izvedba naprav pomožne napetosti)

(1) Naprave pomožne izmenične in enosmerne napetosti, razen energetskih transformatorjev, se izvedejo v kovinskih prostostojećih omarah, ki se med seboj povežejo v stikalni blok. Blok se neposredno ozemlji na skupno ozemljitev objekta ENP.

(2) Energetska transformatorja sta lahko oljne ali suhe izvedbe. Transformatorja se vgradi v posebne celice, in sicer:

- pri novogradnji v prostor iz prve alineje prvega odstavka 96. člena;
- pri obstoječih ENP v že obstoječi celici, ki sta nameščeni v visokonapetostnem postroju izmeničnega stikališča.

SIGNALNE NAPRAVE V ELEKTRONAPAJALNI POSTAJI

125. člen

(Vrsta signalnih naprav in njih delovanje)

(1) Signalne naprave za položajno signalizacijo, javljanje motenj v napravah, delih postroja idr. morajo biti v istem postroju izdelane po enotnih načelih.

(2) Če utegnejo motnje v delovanju signalnih naprav ogroziti osebe ali postroje, morajo biti signalne naprave izvedene tako, da pri motnjah v lastnem tokokrogu ali viru energije zvočno ali kako drugače opozorijo na motnjo.

(3) Izvedba signalnih naprav mora zagotavljati, da ob kakršni koli morebitni okvari v obratovanju ne more priti do napačnih signalov. Oddajanje signalov mora vzbuditi neposredno tista naprava, katere položaj se mora signalizirati. Dajalniki signalov morajo biti postavljeni tako, da jih je mogoče brez nevarnosti opazovati.

(4) Signalna naprava, ki signalizira, da je mogoče v visokonapetostni celici brez nevarnosti opravljati dela, sme tako stanje signalizirati, kadar je ta celica izklopljena v vseh polih in z vseh strani.

(5) Signalne naprave, ki signalizirajo obratovanje postroja, morajo imeti lasten signalni vod. Razen relejev ne smejo biti v signalni tokokrog vključene nikakršne druge naprave. Signalni vodi se smejo izklapljeti tudi enopolno.

(6) Signalna naprava sme pokazati končni položaj stikala ali drugih priprav šele, ko je ta položaj dosežen v celoti.

ZAŠČITNA IN OBRATOVALNA OZEMLJITEV ENP

126. člen

(Zaščitna in obratovalna ozemljitev postrojev izmenične napetosti)

(1) Zaščitna in obratovalna ozemljitev postrojev izmenične napetosti ENP morata biti med seboj združeni. Skupna upornost združene ozemljitve mora biti takšna, da pri

izvedenih zaščitnih ukrepov ne pride do previsoke napetosti dotika in koraka.

Na združeno ozemljitev se morajo povezati:

- zvezdišče primarnih in sekundarnih navitij napetostnih merilnih transformatorjev;
- ustrezni priključki sekundarnih navitij tokovnih merilnih in zaščitnih transformatorjev;
- zvezdišče sekundarnih navitij energetskih transformatorjev lastne rabe;
- odvodniki prenapetosti;
- vsi kovinski deli električnih naprav in priprav, ki normalno niso pod napetostjo in ne spadajo med obratovalne tokokroge, vendar utegnejo pri okvari priti pod napetost neposredno ali preko električnega obloka;
- strelvodna zaščita objekta.

(2) Ozemljitve postrojev morajo biti dimenzionirane za največji tok zemeljskega stika.

127. člen

(Zaščitna ozemljitev postrojev enosmerne napetosti)

(1) Vsi kovinski deli naprav, priprav, zaščitnih ograj, pregrad in mrež v postrojih enosmerne napetosti, ki v normalnem obratovanju niso pod napetostjo in ne spadajo med obratovalne tokokroge, vendar utegnejo pri okvari priti pod napetost neposredno ali preko električnega obloka, se morajo povezati posredno, preko zemljističnih relejev ali drugačnih nadzornih naprav na združeno ozemljitev ENP.

128. člen

(Obratovalna ozemljitev enosmernega 3 kV postroja)

(1) Obratovalno ozemljitev enosmernega postroja ENP predstavljajo negativni poli usmernikov in povratni vod, ki povezujejo negativne pole usmernikov s tirnico povratnega toka.

(2) Obratovalna ozemljitev enosmernega postroja mora biti galvanско ločena od združene zaščitne in obratovalne ozemljitve ENP.

(3) Zaščitni ukrepi morajo zagotoviti, da v primeru stika pozitivnega pola enosmerne napetosti in zaščitne ozemljitve pride do zanesljivega izklopa naprav tako, da pri tem zaradi ločene obratovalne in zaščitne ozemljitve ne pride do previsoke napetosti dotika in koraka.

ZAŠČITA NAPRAV

129. člen

(Zaščita objekta pred delovanjem strele)

(1) Zaščita objekta ENP pred neposrednim delovanjem strele se izvede s strelvodno zaščito skladno s slovenskim standardom SIST IEC 1024.

130. člen

(Zaščita naprav pred zunanjimi obratovalnimi prenapetostmi in atmosferskimi praznitvami)

(1) Pred zunanjimi obratovalnimi prenapetostmi in atmosferskimi praznitvami, ki lahko pridejo po napajalnih VN vodih ali VO preko napajalnih linij, se naprave ENP zaščitijo z ustreznimi odvodniki prenapetosti, ki se namestijo:

- na vsako fazo napajalnih vodov, in sicer neposredno pred samim uvodom napajalnih vodov v ENP;
- na vsako fazo primarnega priključka usmerniškega transformatorja;
- na vsako 3 kV napajalno linijo pred priključitvijo na VO;
- po potrebi na druge naprave (usmerniki).

(2) Za odvodnike prenapetosti se uporabijo izključno metal oksidi (ZnO) odvodniki prenapetosti.

(3) Nazivna napetost odvodnikov prenapetosti na dovodih izmenične napetosti se izbere glede na velikost napajalne napetosti in glede na vrsto napajalnega omrežja (način ozemljitve zvezdišča energetskih transformatorjev v razdelilnih transformatorskih postajah, iz katerih se napaja ENP).

(4) Nazivna napetost odvodnikov prenapetosti na primarnih priključkih usmerniških transformatorjev se izbere za en razred višje kot pri odvodnikih prenapetosti iz prejšnjega odstavka tega člena.

(5) Nazivni tok razbremenitve za odvodnike iz tretjega in četrtega odstavka tega člena ne sme biti manjši od 10 kA pri odvodnem valu 8/20 s. Energijska zmogljivost mora biti najmanj 2,5 kJ/kV.

(6) Nazivna napetost odvodnikov na 3 kV napajalnih linijah mora biti 4,2 kV. Razbremenilni tok mora biti najmanj 10 kA pri odvodnem valu 8/20 s. Energijska zmogljivost mora biti najmanj 6 kJ/kV.

131. člen

(Zaščita usmernika pred visokofrekvenčnimi prenapetostmi)

(1) Vsaka prenapetost na primarni strani usmerniškega transformatorja ima frekvenco, ki je znatno višja od nazivne frekvence 50 Hz. Posledica tega je, da zaradi prisotnosti kapacitivnosti med primarnim in sekundarnim navitjem usmerniškega transformatorja pride do dodatnega zvišanja prenapetosti na izmenični strani usmernika, ki je nevarna za usmerniške diode. Zardi tega mora biti med primarnim in sekundarnim navitjem vgrajen in ozemljen elektrostatični zaslona, ki preprečuje prenos te prenapetosti na usmerniške diode. Možna je tudi druga rešitev, in sicer z vgradnjo RC členov med fazami sekundarnega navitja ali pa vgradnja pomožnega usmerniškega vezja med sekundarnim navitjem in usmernikom, vendar se ti dve rešitvi uporabljata bolj redko.

132. člen

(Zaščita usmernika pred notranjimi obratovalnimi prenapetostmi)

(1) Pred komutacijskimi prenapetostmi se usmernik ščiti s skupnim RC členom, ki je nameščen med pozitivnim in negativnim polom usmernika ter s pravilno izbiro zaporne napetosti usmerniških diod.

(2) Pred zunanjimi stikalnimi prenapetostmi na enosmerni 3 kV strani se usmernik ščiti z izklopilno karakteristiko linijskega hitrega odklopnika. Pri izklopu enosmernega toka z linijskim hitrim odklopnikom prenapetost ob tem ne sme biti višja od dvakratne nazivne napetosti usmernika. Navedeni pogoj zaščite se mora upoštevati pri projektiranju in gradnji novih ENP kakor tudi pri zamenjavi obstoječih linijskih hitrih odklopnikov, ki tega pogoja ne izpolnjujejo.

133. člen

(Zaščita usmernika pred kratkimi stiki na VO)

(1) Pred kratkimi stiki na strani VO se usmernik ščiti z linijskimi hitrimi odklopniki. Čas izklopa odklopnika mora biti enak ali krajši, kot je čas, ki ga predpisuje proizvajalec usmernika. Navadno je ta čas pod 100 ms.

134. člen

(Zaščita naprav pred preobremenitvijo in kratkimi stiki znotraj ENP)

(1) Usmerniški agregat se pred preobremenitvijo ščiti s sekundarnim zaščitnim relejem, ki se napaja iz zaščitnih tokovnih transformatorjev. Obremenilna karakteristika se

nastavi glede na razred obremenitve, ki je naveden v 106. členu tega pravilnika.

(2) Za zaščito pred povratnim tokom usmernika (preboj oziroma kratek stik na diodah v dveh fazah) se uporabi rele povratnega toka.

(3) Za zaščito proti pregrevanju usmerniških diod se na najtoplejšem mestu usmernika vgradi zaščitni termostat, ki se nastavi po navodilih proizvajalca usmernika. Nad to temperaturo mora termostat posredovati obojestranski izklop usmerniškega agregata.

(4) Proti notranjim okvaram in preobremenitvam mora biti usmerniški transformator opremljen s kontaktnim termometrom, če je suhe izvedbe, ter dodatno z Buchholzovim relejem in zračnim relejem, če je oljne izvedbe.

(5) Zaščita transformatorja lastne rabe pred kratkimi stiki in preobremenitvijo se izvede na sekundarni strani z zaščitnim termomagnetnim NN stikalom, na primarni strani pa z VN varovalkami ali odklopnikom.

(6) Zaščita VN priključkov in povezav se doseže s pravilno izbiro in dimenzioniranjem presekov, ki morajo zdržati vse tokovne obremenitve od nazivne obremenitve do kratkega stika.

135. člen

(Elektromagnetna združljivost)

(1) Električne naprave morajo biti načrtovane, grajene, postavljene, uporabljane in vzdrževane tako, da:

- elektromagnetne motnje, ki jih te električne naprave povzročajo, ne presegajo ravni, ki radijskim, telekomunikacijskim in drugim električnim napravam še omogočajo delovati na način, za katerega so bile namenjene;
- imajo ustrezno stopnjo lastne odpornosti proti elektromagnetnim motnjam.

(2) Ker je ENP skupek elektroenergetskih, električnih in elektronskih napravah, mora biti zagotovljena elektromagnetna združljivost po določilih pravilnika, ki je naveden v 199. členu tega pravilnika.

MERITVE V ENP

136. člen

(Meritve porabe električne energije)

(1) Meritve porabe električne energije se izvedejo na strani izmeničnega postroja ENP. Način izvedbe meritev in tip merilnih naprav predpiše upravljavec izmeničnega omrežja, iz katerega se ENP napaja.

(2) Na strani upravljavca javne železniške infrastrukture mora biti vzpostavljen sistem za spremljanje in nadziranje obračuna porabe električne energije.

137. člen

(Meritve obratovalnega toka in napetosti v visokonapetostnem izmeničnem stikališču)

(1) V visokonapetostnem izmeničnem stikališču se merita obratovalni tok in obratovalna napetost v vsaki fazi napajalnih vodov. Meritve se zajemajo preko sekundarnih navitij merilnih tokovnih in napetostnih transformatorjev.

(2) Pri projektiranju in gradnji novih ENP kakor tudi pri zamenjavi obstoječih usmerniških agregatov se meri obratovalni tok na primarni strani usmerniških transformatorjev. Meritve toka se zajemajo preko sekundarnega merilnega navitja zaščitnega tokovnega transformatorja.

138. člen

(Meritve obratovalnega toka in napetosti v nizkonapetostnem izmeničnem stikališču)

(1) V nizkonapetostnem izmeničnem stikališču (lastna raba) se meri obratovalni tok na skupnem odvodu obeh energetskih transformatorjev. Meritve se zajemajo preko sekundarnih navitij merilnih tokovnih transformatorjev, ki so vgrajeni v vsako fazo trifaznega sistema.

(2) Meritev napetosti je direktna preko skupnega preklopnika in voltmetra.

139. člen

(Meritve obratovalnega toka in napetosti na enosmerni 3 kV strani ENP)

- (1) Na enosmerni 3 kV strani ENP se meri:
- obratovalni tok in napetost na posameznem usmerniku,
 - skupni obratovalni tok in napetost,
 - obratovalni tok in napetost na posamezni napajalni liniji.

(2) Meritve iz prejšnjega odstavka tega člena se zajemajo preko naprav za galvansko ločitev. Izolacijski nivo naprav za galvansko ločitev mora ustrezati najmanj takšnim zahtevam kot jih zahteva standard, ki je naveden v 199. členu tega pravilnika.

IV. PROJEKTIRANJE IN GRADNJA SISTEMA DALJINSKEGA VODENJA STABILNIH NAPRAV ELEKTRIČNE VLEKE (SNEV)

OPREDELITEV IN NAMEN SISTEMA DALJINSKEGA VODENJA SNEV

140. člen

(Pojem daljinskega vodenja)

Pod pojmom daljinskega vodenja SNEV se razumejo vsa tista ravnanja z napravami v ENP in stikali VO iz centra/centrov za daljinsko vodenje tako, da se zagotovi kar najbolj zanesljivo in kakovostno napajanje električne vleke vlakov.

141. člen

(Namen sistema daljinskega vodenja)

Namen sistema daljinskega vodenja SNEV je, da omogoča:

- nadzor nad stabilnimi napravami električne vleke;
- krmiljenje stabilnih naprav električne vleke z enega ali več mest;
- varnejše delo na voznem omrežju, zlasti v času normalnega poteka prometa;
- hitre odzivne čase pri rekonfiguraciji voznega omrežja ali ob izrednih dogodkih (kratki stiki);
- fizično razbremenitev osebja;
- razbremenitev rutinskih del (protokoliranje);
- racionalnejšo porabo električne energije;
- učinkovito vzdrževanje naprav;
- zmanjšanje obratovalnega osebja.

142. člen

(Topologija sistema daljinskega vodenja)

(1) Sistem daljinskega vodenja SNEV sestoji iz treh centrov vodenja (Ljubljana, Maribor in Postojna) ter končnih postaj, ki so nameščene v ENP in prometnih mestih, na katerih se daljinsko krmilijo stikala VO.

(2) Centri vodenja SNEV se predvidijo na istih lokacijah kot centri vodenja prometa.

(3) Vsak center vodenja mora biti poleg osnovne računalniške in komunikacijske opreme opremljen še z delovnimi postajami, preko katerih elektroenergetski dispečer (v nadaljnjem besedilu: operater) daljinsko vodi ENP in stikala VO.

(4) V vsaki ENP se poleg končne postaje daljinskega vodenja predvidi še ena delovna postaja (postajni računalnik) za potrebe lokalno-daljinskega vodenja naprav v primeru vzdrževalnih del ali odpovedi sistema daljinskega vodenja.

(5) Na prometnih mestih se krmilijo le stikala VO, katerih število je zelo majhno in zaradi tega ni potrebe po delovni postaji.

143. člen

(Način in pogoji daljinskega vodenja ENP in stikal VO iz CVP)

(1) Operater mora imeti možnost, da na zaslonih delovne postaje prikaže shemo vsake ENP ali stikalno shemo VO prometnega mesta, na kateri lahko izbere posamezno primarno napravo, ki jo bo krmilil. Izvršitev ukaza mora biti potrjena z besedilom in spremembo prikaza naprave (barvno). Če se ukaz ne izvrši v predpisanem času, se mora na zaslonu prikazati opozorilo.

(2) Vse medsebojne blokade med stikalnimi napravami in elementi morajo biti izvedene v opremi na samih objektih kakor tudi programsko na samih objektih in CVP, tako da so mogoča takojšnja opozorila operaterjem ob nepravilni manipulaciji. Če bo operater izbral ukaz, ki ga ne bo mogoče izvršiti, mora računalniški sistem jasno navesti razlog zavrnitve.

(3) Programska oprema za komunikacijo med operaterjem in strojno opremo mora biti zasnovana tako, da operaterju omogoča učinkovito in enostavno delo na delovnih postajah. Večina dialoga mora potekati z uporabo miške, tako da je lahko operater kar najbolj pozoren na dogajanje na zaslonu. Podatki morajo biti prikazani pregledno, alarmno stanje, objektov, postrojev in naprav mora biti prikazano vpadljivo (utripanje, obarvanje elementa, zvočni signal). Zaradi tega je treba predvideti delovne postaje z več zasloni.

144. člen

(Razpoložljivost sistema daljinskega vodenja)

(1) Razpoložljivost sistema vodenja mora biti večja od 0,9996, kar mora ponudnik opreme tudi navesti.

(2) Preverjanje razpoložljivosti mora trajati 90 dni in se začne znova po vsaki spremembi sistema med poskusnim obratovanjem oziroma se konča v 90 dneh delovanja sistema z razpoložljivostjo, ki je večja ali enaka razpoložljivosti, navedeni v prvem odstavku tega člena.

145. člen

(Redundanca rezerva v sistemu daljinskega vodenja)

Predpisana razpoložljivost v prvem odstavku prejšnjega člena zahteva visoko zanesljivost sistema daljinskega vodenja, kar vodi k najmanj 100% redundanci ključne računalniške opreme ter komunikacijske opreme in prenosnega medija.

146. člen

(Sinhronizacija z realnim časom)

(1) Zaradi kronologije dogodkov na nivoju sistema daljinskega vodenja mora biti zagotovljena sinhronizacija z realnim časom med posameznimi deli sistema.

(2) Vhodni parametri, ki določajo kvaliteto in tudi rešitev sinhronizacije z realnim časom sistema, so:

- časovna resolucija kronologije dogodkov 10 ms;
- maksimalna dovoljena nezanesljivost v razločevanju dogodkov na nivoju sistema do 10 ms.

147. člen

(Nabor informacij za sistem daljinskega vodenja)

(1) Nabor informacij je številčno stanje po vrstah informacij, ki so namenjene vsem funkcijam sistema daljinskega vodenja SNEV.

(2) Za potrebe daljinskega vodenja SNEV morajo biti definirane naslednje informacije:

- nadzorovalne informacije (meritve, javljanja in alarmi);
- krmilne informacije (ukazi za spremembo položaja stikalnih naprav in regulacijske sklopke usmerniških transformatorjev, ukazi za spremembo parametrov zaščite idr.);
- druge informacije po zahtevi projektne naloge.

(3) Informacije se po vrsti delijo na digitalne in analogne. Skupno število posameznih informacij je izhodišče za določanje sistema daljinskega vodenja.

148. člen

(Prenos podatkov iz končnih postaj v CVP)

(1) Podatki, ki jih bodo zajemale končne postaje v posameznih objektih, ki se vodijo daljinsko, se morajo prenesti v ustrezni CVP, kar bo omogočilo analizo obratovanja SNEV.

(2) Pred prenosom podatkov iz končnih postaj v CVP se morajo ti predhodno prefiltrirati in preveriti tako, da se v CVP prenašajo samo tisti podatki, ki so potrebni za analizo obratovanja. Vodilno načelo pri tem naj bo, da se podatki obdelajo na nižjem nivoju, ter da se na višji nivo prenašajo samo tisti obdelani podatki nižjega nivoja, ki so potrebni za izvajanje nalog in funkcij višjega nivoja.

ZGRADBA SISTEMA DALJINSKEGA VODENJA SNEV

149. člen

(Izvedba sistema daljinskega vodenja)

(1) Daljinsko vodenje SNEV mora biti izvedeno z distribuiranim mikroprocesorskim sistemom za lokalno in daljinsko krmiljenje in nadzor.

(2) Sistem daljinskega vodenja mora dopuščati razširitev in nadgradnjo. Uporabljene strojna, programska in komunikacijska oprema morajo biti v standardni izvedbi.

150. člen

(Strojna oprema sistema daljinskega vodenja)

Strojna oprema je fizična oprema računalniškega sistema ki jo upravlja programska oprema. Glede na mesto izvedbe (CVP, ENP, prometno mesto) je oprema različne konfiguracije, kar je razvidno iz nadaljnega opisa.

151. člen

(Programska oprema sistema daljinskega vodenja)

(1) Sistem za daljinsko vodenje SNEV mora imeti enostaven programski paket, ki ga lahko obvlada osebje naročnika s šolanjem. Minimalne zahteve za programski paket so:

- okenska ("windows") tehnologija;
- uporaba miške;
- dostop do posamezne funkcije sistema preko "zavešnih" menijev;
- dostop do važnejših funkcij neposredno preko vročih tipk ali ikon z označenimi funkcijami;

– da je v vsakem trenutku operaterju na voljo pomoč, ki se aktivira na zahtevo uporabnika in se nanaša na funkcijo, ki jo uporabnik trenutno izvaja;

– da v primeru napačno vnesenega parametra ali ukaza o tem obvesti uporabnika in mu nudi pomoč;

– da je v primeru ukaza, ki neposredno spreminja ali briše podatke o tem predhodno obveščen operater, ki lahko prekliče ukaz;

– omogoča izhod iz programa v vsakem trenutku brez nevarnosti uničenja podatkov;

– vsaka izdaja ukaza za krmiljenje mora biti potrjena;

– možnost blokade vsakega ukaza za krmiljenje.

(2) Osnovna programska oprema mora zajemati vse tiste programe, ki predstavljajo vmesnik med različnimi aplikativnimi programi in strojno opremo. Sem sodijo:

– operacijski sistem,

– različni gonilniki za periferijo računalniške enote,

– prevajalniki.

(3) Operacijski sistem mora biti sposoben reagirati na zunanje dogodke v predpisanem času, kar je osnova za delo v realnem času. Poleg tega mora imeti vse lastnosti, ki so značilne za odprte sisteme, to je:

– zmožnost hkratnega opravljanja več opravil,

– zmožnost povezovanja več računalnikov v mreži,

– zmožnost dela na računalnikih različnih procesorskih moči.

152. člen

(Komunikacijska programska oprema)

(1) Komunikacijska programska oprema sistema daljinskega vodenja naj bo grajena za večnivojsko arhitekturo komuniciranja, ki mora biti prilagojena specifičnim zahtevam v sistemu za sprotno vodenje:

– različnost podatkov (časovno kritična sporočila, velikost sporočil, način prenosa podatkov);

– kontrola zasedenosti komunikacijskih linij in pomnilnikov;

– kontrola napak;

– inicializacija in sinhronizacija komunikacij po vsaki prekinitvi ali napaki.

(2) Komunikacijska programska oprema mora podpirati redundantne zveze in zagotavljati več prioriteten nivojev za različne kategorije podatkov.

153. člen

(Pogoji za električne vire za napajanje naprav sistema daljinskega vodenja)

(1) Električni viri izmenične napetosti za napajanje naprav daljinskega vodenja morajo biti priključeni na NN električno omrežje in/ali dizelski agregat (v CVP in prometnih mestih) preko ločilnih transformatorjev. Vsebovati morajo filtre in elemente za zniževanje prenapetosti.

(2) Kot vir enosmerne napetosti se uporabi akumulatorska baterija, ki mora:

– biti v hermetično zaprti izvedbi zaradi možnosti vgradnje skupaj z ostalimi napravami;

– imeti nazivno napetost, ki se posebej določi za posamezne dele sistema daljinskega vodenja (CVP, končna postaja v ENP, končna postaja na prometnih mestih);

– biti takšne kapacitete, da zagotovi akumulirano energijo za avtonomno delovanje, ki je določena za posamezne dele sistema daljinskega vodenja (CVP, končna postaja v ENP, končna postaja na prometnih mestih).

Izolacija pozitivnega in negativnega pola akumulatorske baterije proti zemlji mora biti kontroliran s kontrolniki izolacije.

(3) Električni viri morajo biti elektromagnetno združljivi z napravami sistema daljinskega vodenja.

(4) Naprave morajo biti konstruirane za temperaturo okolice od -5 °C do +40 °C.

(5) Za nenehno in kvalitetno napajanje naprav sistema daljinskega vodenja mora biti v smislu določil drugega odstavka tega člena vgrajen sistem brezprekinitvenega napajanja, ki mora imeti ročni "by-pas" z elektronskim preklopnim stikalom.

ZGRADBA CENTRA VODENJA SNEV

154. člen

(Osnovne zahteve)

Osnovne zahteve, ki predstavljajo vodilo pri načrtovanju CVP, so:

– vodenje se mora odvijati v realnem času;

– sistem mora biti 100% redundanten;

– posamezne enote, sklopi in podslopi morajo biti med seboj neodvisni, tako da izpad enega ne povzroči izpada drugega dela ali celotnega sistema vodenja,

– konfiguracija mora biti razširljiva;

– uporabljati je potrebno standardno strojno in programsko opremo ter standardne komunikacije.

155. člen

(Funkcije sistema v CVP)

Funkcije sistema daljinskega vodenja SNEV v realnem času so:

– krmiljenje in nadzor,

– optimizacija obratovanja,

– planiranje,

– povezave z drugimi sistemi,

– simulator in ekspertni sistem (v glavnem CVP).

156. člen

(Strojna oprema)

(1) Strojno opremo delimo na:

– vmesnik operater/stroj,

– procesiranje podatkov,

– komunikacijske enote.

(2) Vmesnik operater/stroj sestavlja več delovnih postaj, ki morajo omogočati sočasno delo z več zasloni in z večopravilnim, večuporabniškim operacijskim sistemom. V tem sklopu so tudi naprave za prikaz podatkov: zasloni, tiskalniki, naprava za odtis zaslonskega prikaza na papir.

(3) Procesiranje podatkov se mora izvajati na strežnikih za podatkovne baze, krmiljenje in nadzor ter optimiranje, planiranje in simuliranje

(4) Komunikacijske enote morajo vsebovati:

– komunikacijo med strojno opremo preko lokalne računalniške mreže;

– komunikacijo s končnimi postajami v daljinsko vodnih objektih;

– komunikacijo z organizacijskimi enotami vzdrževanja SNEV;

– komunikacijo do drugih sistemov (vodenje železniskega prometa, upravljavec elektroenergetskega omrežja, dobavitelj električne energije, republiški center vodenja – ELES, MOP-HMZ).

157. člen

(Električni viri za napajanje naprav sistema daljinskega vodenja)

(1) Osnovno napajanje z izmenično napetostjo mora biti iz NN električnega omrežja, rezervno napajanje pa iz dizelskega agregata.

(2) Osnovno napajanje z enosmerno napetostjo mora biti zagotovljeno iz akumulatorske baterije, ki mora vsebovati akumulirano energijo za avtonomno delovanje najmanj za 3 ure.

(3) Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati napajalni viri, so navedeni v 153. členu tega pravilnika.

ZGRADBA SISTEMA DALJINSKEGA VODENJA ENP

158. člen

(Funkcija sistema daljinskega vodenja)

(1) Naprave za daljinsko vodenje ENP opravljajo funkcijo zajemanja procesnih informacij v realnem času (alarmi, signalizacije, meritve in stanje števecov), njihovo lokalno obdelavo in serijski prenos po komunikacijskih kanalih do CVP. Iz smeri CVP pa sprejemajo ukaze za krmiljenje stikalnih naprav (vklop/izklop) in regulacije stopenj usmerniškega transformatorja (višje/nizje) ter skupne ukaze, ki jih pripravi in odda v proces.

(2) Daljinsko vodenje mora upoštevati največjo možno stopnjo avtonomije ENP, tako da minimalno obremenjuje CVP, vendar se ne smejo omejevati njegove nadrejenosti.

159. člen

(Primarne naprave ENP, ki se vključujejo v sistem daljinskega vodenja)

V ENP se morajo v sistem daljinskega vodenja vključiti najmanj naslednje naprave:

1. za nadzor:

- usmerniški agregati;
- napajalne linije;
- merilne celice;
- lastna raba;
- naprave pomožne izmenične in enosmerne napetosti;

- meritve porabe električne energije;

2. za krmiljenje:

- zbiralčni tripolni odklopni ločilnik oziroma odklopnik v obeh dovodih izmenične napetosti za napajanje ENP;
- zbiralčni tripolni odklopni ločilnik oziroma odklopnik za vzdolžno ločitev VN enojnih izmeničnih zbiralk;
- tripolni odklopni ločilnik oziroma odklopnik na primarni strani transformatorjev lastne rabe;
- tripolni odklopnik na primarni strani usmerniških transformatorjev;
- NN zaščitno stikalo na sekundarni strani transformatorjev lastne rabe;
- enopolna ločilnika usmernikov;
- linijski hitri odklopniki;
- odsekovna in zvezna stikala v zunanjem 3 kV stikališču;
- regulacija stopenj usmerniškega transformatorja.

160. člen

(Opredelitev nivojev sistema lokalnega in daljinskega vodenja)

(1) daljinsko – nivo CVP:
pregled in vodenje ENP s posredovanjem računalniškega sistema v centru vodenja;

(2) daljinsko – nivo daljinske postaje ENP:
nadzor in krmiljenje v ENP mora biti izvedeno s pomočjo distribuiranega sistema daljinskega vodenja, ki ga sestavljajo postajni in komunikacijski računalnik, ki je nameščen v komandni sobi ENP z distribuiranimi krmilnimi moduli, nameščenimi na posameznih poljih oziroma postrojih;

(3) lokalno – nivo komandne plošče:

krmiljenje mora biti izvedeno s pomočjo tipk (vklop – izklop), ki so vgrajene na slepi shemi komandne plošče in krmilnih modulov vodenja (na tem nivoju mora biti krmiljenje vedno omogočeno tudi v primeru izpada sistema vodenja), oziroma s pomočjo večfunkcijskih modulov, ki so vgrajeni na komandni plošči;

(4) test, lokalni nivo – stikalni aparati (brez blokad):

omenjeno krmiljenje se izvaja neposredno na stikalnih elementih samo v izrednih primerih.

161. člen

(Način izbora nivoja daljinskega vodenja)

Izbor nivoja daljinskega vodenja se mora izvajati "hierarhično" od spodaj navzgor, in sicer:

- lokalno/daljinsko na lokalnem nivoju – s pomočjo izbirnega stikala, na vsakem polju;
- daljinsko ENP/daljinsko CVP na postajnem računalniku ob predhodnem preklopu izbirnih stikal iz prejšnje ali nee v položaj daljinsko.

162. člen

(Zajem podatkov, interne komunikacije ter daljinsko servisiranje in vzdrževanje)

(1) V skladu z naštetimi nivoji vodenja, navedenimi v 158. členu, mora biti oprema vodenja v ENP smiselno razdeljena na dva nivoja, in sicer na opremo na nivoju postaje (postajni in komunikacijski računalnik) in opremo na nivoju komandne plošče (distribuirani vhodno-izhodni moduli).

(2) Posamezni vhodno-izhodni moduli morajo biti nameščeni neposredno pri izvoru/ponoru podatkov.

(3) Vhodni moduli so lahko neposredno priključeni brez vmesnih ločilnih relejev.

(4) Izhodni moduli so lahko priključeni preko vmesnih ločilnih relejev.

(5) Analogni vhodni moduli morajo biti neposredno priključeni na merilne napetostne in tokovne transformatorje (1A AC, 5A AC, 100V AC) brez vmesnih merilnih pretvornikov.

(6) Zaradi zmanjšanja vpliva elektromagnetnih motenj mora biti interna komunikacija med posameznimi distribuiranimi enotami galvanjsko ločena.

(7) Omogočeno mora biti daljinsko servisiranje in vzdrževanje daljinskih postaj iz centra vodenja preko prenosnih poti in komunikacijske opreme.

163. člen

(Oprema daljinskega vodenja na nivoju ENP)

Opremo vodenja na nivoju postaje morajo sestavljati najmanj naslednje komponente:

- postajni in/ali procesni računalnik z ustrezno programsko opremo in z vmesnikom človek /stroj za komunikacijo z operaterjem;
- komunikacijski računalnik, ki skrbi za komunikacijo med postajnim in/ali procesnim računalnikom, krmilnimi moduli in CVP;
- krmilni moduli;
- interna računalniška mreža (LAN);
- matični tiskalnik za izpis alarmne signalizacije in manipulacij;
- naprava za sinhronizacijo z realnim časom.

164. člen

(Komunikacijski računalnik)

(1) Komunikacijski računalnik mora omogočati prenos podatkov preko sistema transparentno po preddefiniranih

poteh. Omenjena naprava mora imeti naslednje glavne funkcije:

- komunikacija preko galvansko ločenih povezav med postajnim in/ali procesnim računalnikom in krmilnimi moduli;
- komunikacija med ENP in CVP po protokolu IEC;
- prenos podatkov med ENP in CVP po dveh neodvisnih poteh z vgrajenim mehanizmom za odkrivanje, diagnosticiranje in javljanje napak pri izpadu ene ali obeh poti;
- možnost neposredne priključitve na digitalno telefonsko omrežje preko ustreznih vmesnikov;
- sinhronizacijo z realnim časom.

(2) Pri komunikaciji morajo biti zagotovljeni posebni prenosni kanali za prenos kriterija medsebojne odvisnosti izklopa linijski hitrih odklopnikov po principu ENP – ENP.

(3) Za spremljanje in nadzor porabe električne energije v ENP mora biti poseben prenosni kanal med ENP in CVP.

165. člen

(Postajni in/ali procesni računalnik)

Postajni računalnik z ustrežno programsko in strojno opremo, mora omogočati nadzor in krmiljenje ENP. Pri tem mora omogočati tudi naslednje:

- generiranje zaslonskih shem za nadzor in krmiljenje;
- generiranje in arhiviranje liste alarmov, dogodkov in stanj;
- spremljanje in arhiviranje merilnih veličin v obliki grafov in/ali tabel.

166. člen

(Oprema za lokalno vodenje izmeničnega postroja in usmerniških agregatov)

Vsa oprema za lokalno vodenje naprav v izmeničnih VN in NN postrojih in usmerniških agregatov mora biti nameščena na centralni komandni plošči v komandnem prostoru ENP, in sicer po poljih oziroma postrojih.

167. člen

(Oprema za lokalno vodenje 3 kV DC postroja)

(1) Vsa oprema za lokalno vodenje 3 kV DC napajalnih linij s pripadajočim odsekovnim stikalom v zunanjem 3 kV stikališču ENP mora biti nameščena v omarah 3 kV DC razvoda (poseben blok pri novogradnji) ali v posebnih krmilnih omaricah, ki morajo biti nameščene v celice napajalnih linij (pri obstoječih ENP s zidanimi celicami napajalnih linij).

(2) Oprema za lokalno krmiljenje zveznih stikal v 3 kV zunanjem stikališču ENP ter za prenos kriterija delovanja zaščite na enosmernem postroju in prenos merilnih vrednosti enosmerne toka in napetosti v CVP mora biti pri obstoječih ENP vgrajena v posebni krmilni omari.

168. člen

(Krmilni moduli)

Krmilni moduli morajo biti izvedeni v elektromagnetno neoprodusnem ohišju, kar je pogoj za žilavost opreme zaradi visoke stopnje elektromagnetne onesnaženosti, ki nastopa v celicah primarne opreme, povezava navzven mora biti izvedena na naslednji način:

– *Podatkovno vodilo*: izmenjava podatkov med posameznimi moduli in komunikacijskim računalnikom mora potekati po galvansko ločenih povezavah.

– *Napajanje*: na vsakem modulu mora biti za interno napajanje nameščen izolacijski pretvornik oziroma ločilni transformator.

169. člen

(Javljanje vloma)

(1) ENP, ki se vodi daljinsko, je brez stalne zasedbe obratovalnega osebja. Zaradi tega je potrebno objekt opremiti z napravami za javljanje vloma.

(2) Naprava za javljanje vloma mora vsebovati najmanj:

- mikroprocesorsko centralo,
- posebno tipkovnico za identifikacijo (šifrador),
- javljalnike vloma.

(3) Centrala mora imeti:

– zadostno število vhodov za priključitev javljalnikov vloma,

- modul za priključitev v sistem daljinskega vodenja,
- modul za izpis na tiskalnik ali računalnik,
- modul za daljinsko in lokalno parametrisiranje,
- zaščito pred lažnimi alarmi,
- lastni vir napajanja (akumulator) z avtonomijo 48 ur v normalnem delovanju in 0,5 ure v alarmnem delovanju.

(4) Vstop in izstop iz objekta je možen le z uporabo posebnega gesla preko tipkovnice za identifikacijo.

(5) Za nezaželen vstop v objekt (vlom) morajo biti vsi vhodi in okna v pritličju objekta nadzirani z mikrovalovnimi javljalniki (IR) in magnetnimi kontakti. Povezava javljalnikov na centralo mora biti izvedena s posebnim kablom, ki je predpisan za tovrstno instalacijo s strani proizvajalca opreme.

(6) Centrala mora biti preko optičnega kabla povezana na končno postajo daljinskega vodenja.

(7) O alarmu, ki pomeni vlom v objekt sistem javljanja vloma, mora to posredovati operaterju v center vodenja prometa.

170. člen

(Javljanje požara)

(1) Vsaka ENP brez stalne posadke mora biti opremljena s sistemom za javljanje požara na električnih postrojih in napravah.

(2) Naprave za javljanje požara morajo vsebovati najmanj:

- mikroprocesorsko centralo,
- posebno tipkovnico z LCD prikazovalnikom,
- javljalnike požara, ki so za posamezne postroje v kombinaciji optičnih, ionizacijskih in ročnih javljalnikov.

(3) Centrala mora imeti priključke za serijsko komunikacijo, modemske povezave na končno postajo daljinskega vodenja in lokalni prikllop računalnika za parametrisiranje centrale. Poleg tega mora imeti tudi možnost priklopa standardne tipkovnice za gasilce.

(4) Sistem mora posredovati skupinske signale, ki se prenesejo v center vodenja prometa (sistem deluje, sistem je v okvari, požar).

(5) Centrala za javljanje požara mora imeti svoj lastni vir napajanja (akumulator) z avtonomijo 48 ur v normalnem delovanju in 0,5 ure v alarmnem delovanju.

(6) Povezava javljalnikov na centralo mora biti izvedena s posebnimi kabli, ki je predpisana s strani proizvajalca opreme.

(7) Centrala mora biti preko optičnega kabla povezana na končno postajo daljinskega vodenja.

(8) Sistem javljanja požara mora ustrezati standardom navedenim v 199. členu tega pravilnika.

171. člen

(Video nadzor)

(1) Za vsako ENP, ki je daljinsko vodena, je potrebno predvideti video nadzor, ki omogoča nadzor objekta iz CVP v krajših časovnih intervalih.

(2) Potrebno je predvideti nadzor vsaj glavnih postrojev v objektu ENP (izmenični VN postroj, 3 kV postroj in komandni prostor) ter pred glavnim vhodom, s tem da je lahko prenos slike časovno zamujen, ob primerni kakovosti slike pa potrebuje minimalno prenosno kapaciteto TK sistema.

(3) V projektni nalogi je potrebno določiti namestitvev kamer, pri čemer se lahko uporabijo obstoječi nosilci oziroma drogovi, vendar tako, da namestitvev in vzdrževanje kamer ne zahtevata izklopa elektroenergetskih naprav. Za povezavo kamer s postajnim sistemom je potrebno glede na vrsto objekta in predvidenih motenj določiti vrsto kabla za povezavo na osnovi meritev, ki se izvedejo v okviru izdelave projekta. Kamere so črno-bele in morajo biti sinhronizirane. Optika kamere (objektiv) mora biti prilagojena prostoru oziroma namenu prostora, ki se nadzira.

(4) Sistem mora omogočati dograditve video sistema z dodatnimi kamerami, kolikor se za to pokaže potreba.

(5) Video nadzor se izvaja v prvi fazi le pri operaterju daljinskega vodenja SNEV v CVP preko najmanj štirih ekranov, ki prikazujejo sliko določenega objekta in njegovega dela glede na predhodno določen program, ukaz operaterja ali glede na sprožen alarm.

(6) Sistem nadziranja objekta mora zagotavljati nemo-teno spremljanje delovanja video signalov na objektu.

(7) Sistem nadzora objekta mora biti načrtovan tako, da deluje avtonomno tudi v primeru izpada komunikacije med centrom vodenja ter nadzorovanim objektom.

172. člen

(Električni viri za napajanje naprav sistema daljinskega vodenja)

(1) Osnovno in rezervno napajanje z izmenično napetostjo poteka iz transformatorjev lastne rabe ENP.

(2) Osnovno napajanje z enosmerno napetostjo mora biti zagotovljeno iz akumulatorske baterije, ki mora vsebovati akumulirano energijo za avtonomno delovanje najmanj za 8 ur.

(3) Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati napajalni viri, so navedeni v 153. členu tega pravilnika.

ZGRADBA SISTEMA DALJINSKEGA VODENJA STIKAL VO

173. člen

(Stikala VO, ki se daljinsko krmilijo)

(1) Na prometnih mestih morajo biti v sistem daljinskega krmiljenja vključena:

- stikala VO glavnih prevoznih tirov (obvezno),
- stikala VO stranskih tirov (po dogovoru).

174. člen

(Zasnova sistema vodenja)

(1) Daljinsko krmiljenje stikal VO na prometnih mestih zajema majhno število podatkov, zato poseben vmesnik operater/stroj (delovna postaja) na samem objektu ni potreben.

(2) Za krmiljenje stikal sta potrebna dva nivoja vodenja:

- daljinsko – nivo CVP,
- lokalno – nivo ročnih komand na komandni plošči ali samih pogonih stikal.

(3) Izbira nivoja vodenja mora biti izvedena s pomočjo izbirnega stikala na komandni plošči

175. člen

(Komunikacija)

Komunikacijska enota je del krmilnega modula, ki je na eni strani neposredno povezan proti procesu, na drugi pa proti komunikacijski povezavi s CVP.

176. člen

(Električni viri za napajanje naprav sistema daljinskega vodenja)

(1) Osnovno napajanje z izmenično napetostjo poteka iz NN električnega omrežja. Rezervno napajanje poteka iz električnega vira za rezervno napajanje SV in TK naprav (dizelski agregat) na prometnem mestu.

(2) Osnovno napajanje z enosmerno napetostjo mora biti zagotovljeno iz akumulatorske baterije, ki mora vsebovati akumulirano energijo za avtonomno delovanje najmanj za 8 ur.

(3) Pogoji, ki jih morajo izpolnjevati napajalni viri, so navedeni v 153. členu tega pravilnika.

V. VZDRŽEVANJE STABILNIH NAPRAV ELEKTRIČNE VLEKE

SPLOŠNE DOLOČBE

177. člen

(Cilji vzdrževanja)

Za zagotavljanje rednega in varnega opravljanja železniškega prometa na elektrificiranih progah so določene obveznosti glede vzdrževanja SNEV, upoštevajoč naslednje cilje:

- ohranitev stanja naprav in njihovih tehničnih lastnosti v okviru predpisanih toleranc in skladno z ustrezno tehnično in projektno dokumentacijo, standardi in navodili proizvajalca;

- zmanjšanje motenj v prometu zaradi nepravilnosti na njih;

- zmanjšanje okvar na SNEV;
- zmanjšanje stroškov vzdrževanja;
- podaljšanje življenjske dobe SNEV.

Ti cilji se dosegajo z delovanjem ustreznih strokovnih služb upravljalca infrastrukture, ki skrbijo za usposobljenost in obratovalno zanesljivost v normalnih in izrednih pogojih obratovanja.

ORGANIZIRANOST UPRAVLJAVCA INFRASTRUKTURE PRI VZDRŽEVANJU STABILNIH NAPRAV ELEKTRIČNE VLEKE

178. člen

(Dimenzioniranost izvršilnih enot)

Enote izvajalcev vzdrževanja SNEV morajo biti organizacijsko, tehnično in kadrovske tako dimenzionirane, da zagotavljajo stanje SNEV s čim večjo razpoložljivostjo ter da je zagotovljena pripravljenost za interveniranje v vsakršnih eksploatacijskih pogojih. V ta namen se lahko organizirajo zasedenost naprav, dežurstvo ali pripravljenost delavcev.

179. člen

(Vodenje in nadzor)

(1) Za vsa dela pri vzdrževanju SNEV se mora z delovnim nalogom določiti vodja del – vodja delovne skupine, koordinator del, odgovorni vodja del ali pooblaščen oseba.

(2) Če na delovišču dela ena skupina, se z delovnim nalogom določi vodja del – vodja delovne skupine.

(3) Če na delovišču delata dve ali več skupin, se z delovnim nalogom določi koordinator del. Podatki o koordinaciji del pa morajo biti vpisani v delovne naloge vseh skupin.

(4) Za spremljanje del tretjih oseb na progah in na napravah v neposredni bližini SNEV se mora z delovnim nalogom določiti pooblaščen oseba, ki mora izvesti vse ukrepe in postopke za zavarovanje delovišča pred previsoko napetostjo dotika.

(5) Pri zahtevnejših ali večjih delih, ki trajajo dalj časa, mora upravljavec železniške infrastrukture z odredbo imenovati odgovornega vodjo del, ki koordinira in nadzira izvajanje del in je odgovoren za obratovalno stanje naprav do končanja teh del. Z odredbo o imenovanju se morajo natančno določiti obveznosti in pooblastila odgovornega vodje del.

REDNA VZDRŽEVALNA DELA NA STABILNIH NAPRAVAH ELEKTRIČNE VLEKE

180. člen

(Delitev rednih vzdrževalnih del)

Redna vzdrževalna dela na SNEV obsegajo:

- kontrolne preglede in meritve;
- redna popravila;
- investicijska popravila;
- remonte.

181. člen

(Kontrolni pregledi in meritve)

(1) Kontrolni pregledi in meritve obsegajo vizualne preglede, preizkuse, merjenje, kontrolo in preiskave na posameznih delih naprav, priprav in aparatov, ki se opravljajo v določenih časovnih razmikih, z namenom, da se zbirajo podatki o stanju naprav ter da se pravočasno odkrijejo in ugotovijo nepravilnosti.

(2) Kontrolni pregledi in meritve na voznem omrežju se morajo opraviti v določenih časovnih razmikih, kot sledi:

1. takoj po ugotovljeni spremembi:
 - kontrolne meritve parametrov VO z ročnimi merilnimi pripomočki (merilne palice, merilne letve, vodna tehnica, zrcala za merjenje poligonacije, kontrolni odjemnik toka na TMD) in takojšnja odprava ugotovljenih odstopanj;
 - kontrolne meritve oddaljenosti drogov VO od osi tira;
 - kontrolne meritve svetlega profila za elektrificirano progo;
 - kontrolne meritve varnostnih razdalj;
2. vsakokrat, ko nastopi potreba:
 - odstranjevanje ledu in čiščenje snega z delov VO in umetnih objektov na progi;
3. izjemno:
 - izredni pregledi VO po posebni odredbi iz kabine motornega vozila za posebne namene, iz strojevodske kabine ali s peš obhodom. Po potrebi se mora odrediti zavarovanje kritičnih mest na voznem omrežju;
4. dnevno:
 - načrtovanje, vodenje, nadzor in organiziranje vzdrževalnih del;
5. tedensko:
 - vizualno ugotavljanje stanja voznega omrežja, povratnega voda in zaščitnih ozemljitev, pri čemer se mora voditi dnevnik ugotovljenih pomanjkljivosti;
6. mesečno:
 - preizkus delovanja daljinsko vodenih stikal;
7. četrtletno:
 - kontrolno preverjanje poligonacije in višine voznih vodov odprte proge in glavnih prevoznih tirov s pomočjo motornega vozila za posebne namene, ki je opremljeno s kontrolnim odjemnikom toka;

8. polletno:

- detajlni pregledi, popravila in namestitve elementov voznega omrežja, ki zajemajo pregled temeljev VO, pregled drogov VO, kontrolo zategnjenosti sider, pregled izolatorjev, kontrolo pritrdilne opreme drogov VO, pregled tokovnih vezi, kontrolo dotrajanosti in razmestitve obešalk in morebitna popravila, kontrolo vpetja vodnikov v izolatorje, kontrola lege poligonacijskih ročic in nastavitve, kontrolo odklonskega kota konzol in nastavitve, kontrolo neprekinjenosti vezi povratnega voda, kontrolo ozemljitvenih vezi (kovinski objekt-tirnica), pregled stanja vseh vodnikov, kontrolo nameščenosti in zategnjenosti zaščitnega voda, kontrolo zategnjenosti čvrstih točk;

- kontrola zategnjenosti vijačnih delov spojnega materiala, kontrola nameščenosti in zategnjenost potnih višinskih profilov;

- pregled, mazanje in nastavitve avtomatskih zatezanj;
- pregled in popravilo izmenjav vodnikov voznega omrežja v medzateznih poljih (ločišča, neizolirana izmenjava, zračni razmik kretniških zvez);

- detajlni pregled voznega omrežja nad kretnicami ter potrebna naravnava;

- pregled in regulacija lege ločilcev voznega omrežja s čiščenjem izolatorskih delov in po potrebi glajenje drsnih površin;

- pregled in preizkus delovanja odsekovnih stikal s pogonskim mehanizmom;

- pregled in preizkus delovanja stikal za stranske tire s pogonskim mehanizmom;

- pregled in preizkus delovanja depojskih stikal in stikal z ozemljitvenim kontaktom;

- pregled napetostne prebojne varovalke;

- vizualni pregled zaščitnih odmikov delov voznega omrežja pod napetostjo od drogov za razsvetljavo, signalov, drugih drogov, različnih naprav in objektov;

- pregled ozemljitvenih palic;

9. letno:

- čiščenje in pregled namestitve signalov in signalnih oznak za električno vleko;

- preverjanje zategnjenosti nosilnih vrvi voznega voda z meritvami povesov kontaktnih vodnikov;

- pregled in potrebne nastavitve ločilnikov voznega omrežja, čiščenje in mazanje kontaktnih površin, čiščenje izolatorjev, zamenjava dotrajanih vijačnih delov in tokovnih vezi;

- pregled delovanja, čiščenje, mazanje in eventualne nastavitve ključavnic in zapahov omaric stikal voznega omrežja;

- kontrolne meritve višine cestnih višinskih profilov z merilno palico;

- kontrola nadvišanja;

- kontrolne meritve parametrov voznega omrežja (poligonacija in višina kontaktnega vodnika stranskih tirov s pomočjo motornega vozila za posebne namene, ki je opremljeno s kontrolnim odjemnikom toka);

- pregled stikov vodnikov v jaških na mestih spajanja povratnega voda voznega omrežja s povratnim vodom ENP; kontrola stanja antikorozivne zaščite delov voznega omrežja;

- vizualna kontrola višine in razmika energetskih vodov, ki križajo progo, od delov voznega omrežja;

- merjenje obrabljenosti kontaktnega vodnika;

- meritev parametrov voznega omrežja z merilnim vozilom, na osnovi katerih se mora izdelati analiza merilnega traku ali računalniškega izpisa in po kateri se opravi nastavitve geometrijskih parametrov voznega voda;

10. dveletno:

– pregled in potrebne regulacije opreme avtomatskega zatezanja s čiščenjem in mazanjem ležišč kolesja, preizkus prostosti gibanja in določenih leg pri izmerjeni temperaturi okolice v odnosu na glavo temelja, pri tem pa se mora kontrolirati kot lege konzole pri kompenziranem voznem omrežju;

– kontrolne meritve svetlega profila za elektrificirano progo;

– kontrolne meritve varnostnih razdalj;

– kontrolne meritve oddaljenosti drogov VO od osi tira;

– napetostni preizkus ozemljitvenih palic;

– eksploatacijske meritve voznega voda;

11. triletno:

– pregled prenapetostnih odvodnikov z nosilno opremo in priključnimi vezmi, pri tem se mora 10% prenapetostnih odvodnikov demontirati in poslati v preizkus v pooblaščen institucijo za preizkušanje;

– popravilo označb na drogovih voznega omrežja;

12. štiriletno:

– pregled nevkopanega dela temelja vpetišča voznega omrežja in vpetja nosilcev voznega voda na umetnih objektih (temelj droga, sidra, nosilne in zatezne opreme v usekih in na umetnih objektih);

– kontrolne meritve varnostnih razdalj;

13. petletno:

– revizija ločilnikov voznega omrežja v delavnici.

(3) Kontrolni pregledi in meritve v ENP (stabilne in prevozne elektronapajalne postaje, naprave daljinskega vodenja, daljnovodi, kablovodi in daljinsko vodenje stikal voznega omrežja) se morajo opraviti v določenih časovnih razmikih, kot sledi:

1. takoj po ugotovljeni spremembi:

– kontrolne meritve in pregledi ENP ter takojšnja odprava ugotovljenih odstopanj oziroma nepravilnosti;

2. dnevno:

– načrtovanje, vodenje, nadzor in organiziranje vzdrževalnih del;

3. tedensko:

– vizualno ugotavljanje stanja v stabilnih ENP, prevoznih ENP in mestih sekcioniranja, pri čemer se mora voditi dnevnik ugotovljenih pomanjkljivosti;

4. mesečno:

– revizija (pregled, čiščenje in kontrola delovanja) linijskega odklopnika in vseh ostalih elementov v celici oziroma omari;

– preizkus vseh daljinskih komand in signalizacije na mestih za vodenje;

– vizualno ugotavljanje stanja naprav za daljinsko vodenje stikal voznega omrežja;

5. četrtno:

– revizija usmernika za polnjenje AKU baterij;

– revizija AKU baterije (merjenje gostote elektrolita, nivo elektrolita, priključki plus in minus pola, priključki celic);

– revizija silicijevega usmernika in preizkus delovanja mikro stikal in signalizacije, varovalk in kontaktov, uporov in kondenzatorjev; pregled in kontrola delovanja regulatorja napetosti;

– revizija usmerniškega transformatorja ter pripadajoče opreme;

– vizualno ugotavljanje stanja daljnovodov, katerih trasa poteka v urbanih okoljih;

6. polletno:

– revizija pozitivnega ločilnika za prevozno ENP;

– pregled in čiščenje komandne plošče;

– revizija ločilnika SF4, varovalke, priključkov in uporov; revizija delovanja transduktorja;

– revizija električnih filterskih celic;

– pregled in čiščenje prosto navite dušilke;

– revizija trolnega močnostnega ločilnika ISA s termičnim relejem;

– revizija delovanja ločilnika SSA;

– revizija ločilnika FUSA transformatorja lastne rabe;

– pregled in čiščenje transformatorja lastne rabe;

– revizija pozitivne in negativnega ločilke;

– pregled in čiščenje zaščitnih tokovnih transformatorjev ter termičnih in maksimalnih relejev;

– revizija maloollnega odklopnika; revizija ločilke maloollnega stikala; revizija ločilke za prevozno ENP;

– revizija ločilke za prečno povezavo daljnovodov;

– revizija izhodne ločilke;

– pregled in čiščenje napetostnih merilnih transformatorjev;

– pregled in čiščenje tokovnih merilnih transformatorjev;

– revizija ločilke na motorni pogon; revizija vhodne ločilke;

– vizualni pregled tras daljnovodov, ki potekajo zunaj urbanega naselja;

– revizija SN odklopnika;

7. letno:

– meritve izolacijske trdnosti kablov;

– meritve izolacijske trdnosti zbiralke SN in 3 kV;

– preizkus vseh komand, alarmov in signalizacije daljinskega vodenja s primarnimi elementi;

– preizkus delovanja UPS;

– preizkus delovanja zasilnega izklopa;

– meritve in preizkus delovanje vseh zaščitnih relejev in naprav (tudi na daljnovodu);

– meritve dielektrične trdnosti olja v transformatorjih; meritve ozemljitvene upornosti objekta ENP;

– meritve kapacitete akumulatorskih baterij;

– pregled in čiščenje enosmernih 3 kV zbiralnic;

– kontrola stikov in meritve na ozemljitvah in strelovodu;

– revizija maksimalnega tokovnega releja; pregled in čiščenje linijskih odvodnikov prenapetosti;

– revizija dvopolnega ločilnika;

– revizija dvojnega kontaktorja;

– pregled in čiščenje odvodnikov, skoznikov in izolatorjev na vhodu napajanja ENP;

– pregled daljnovoda in daljnovodne trase ter kabelskih priključkov z revizijo daljnovodnih polj v RTP in zunaj stavbe ENP, ki jo izvaja elektro distribucija, isto velja za kablovodne priključke;

– meritve upornosti na ozemljitvah (zaščitna ozemljitev, obratovalna ozemljitev, strelovodna ozemljitev);

– preizkus galvanske povezave strelovodne napeljave;

– preizkus delovanja močnostnih stikal usmerniških skupin;

– meritve upora izolacije glavnih transformatorjev in transformatorjev lastne rabe;

– preizkus električne prebojne vzdržljivosti trafo olja na napravah visoke napetosti;

– meritve AKU baterije;

– preizkus delovanja pretokovne zaščite usmerniške skupine;

– preizkus delovanja hitrega odklopnika;

8. dveletno:

– meritve izolacijske upornosti navitij transformatorjev >4MVA;

9. triletno:

– meritve in preizkus števcov električne energije $r \leq 0.5$;

- meritve in preizkus 10% prenapetostnih odvodnikov; 10. štiriletno;
- meritve izolacijske upornosti navitij transformatorjev 4MVA;
- 11. petletno:
- meritve ozemljitvene upornosti daljnovodnih stebrov;
- 12. šestletno:
- meritve in preizkus števecv električne energije $r > 0.5$;
- 13. dvanajstletno:
- meritve in preizkus merilnih transformatorjev.

182. člen

(Redna popravila)

Redna popravila se morajo opraviti na osnovi mesečnih načrtov, ki izvirajo iz časovnih razmikov kontrolnih pregledov. Redna popravila obsegajo vsa dela, ki jih je potrebno opraviti na osnovi rezultatov pregledov in kontrolnih meritev.

183. člen

(Investicijska popravila)

Investicijska popravila obsegajo dela oziroma zamenjavo določenih delov v večjem obsegu, tako da popravljene naprave vzdržijo do remonta.

184. člen

(Remont)

(1) Remont ali obnova SNEV se izvede, kadar so te tako dotrajane, da napak z vzdrževanjem ni mogoče racionalno odpraviti ali pa bi bilo to ekonomsko neopravičljivo.

(2) Pod pojmom remont VO razumemo kompletno zamenjavo vodnikov, nosilne opreme in po potrebi tudi zamenjavo drogov VO z novim ali regeneriranim rabljenim materialom.

(3) Pod pojmom remont elektroenergetskih postrojev in naprav razumemo zamenjavo izrabljenih delov elektroenergetskih naprav ali naprav v celoti v mejah obratovalnih potreb, da se obdrži postroj v tehnično brezhibnem stanju.

185. člen

(Tehnični prevzem in nadzor)

(1) Za novogradnje in za dela, ki se po zakonu o varnosti železniškega prometa štejejo kot rekonstrukcija, je treba zagotoviti nadzor in izvesti tehnični prevzem v skladu z zakonodajo s področja graditve objektov.

(2) Interni tehnični prevzem je treba izvršiti tudi za druga zahtevnejša dela na modernizaciji ali obnovi SNEV, ki se po zakonu ne štejejo kot rekonstrukcija. Dela na takih objektih se morajo izvajati pod vodstvom in nadzorom osebe s strokovnim izpitom v skladu z zakonodajo s področja graditve objektov.

IZREDNA DELA NA STABILNIH NAPRAVAH ELEKTRIČNE VLEKE

186. člen

(Delitev izrednih del)

Izredna dela na SNEV se delijo na:

- intervencije,
- izredna popravila,
- dela po naročilu.

187. člen

(Intervencije)

Intervencije se opravljajo takrat, ko je treba zaradi izrednega dogodka čimprej organizirati opravljanje železni-

škega prometa vsaj v posebnih razmerah (uvredba dizelske vleke, vožnja elektrovlečnih vozil s spuščnim odjemnikom toka, omejitev hitrosti ipd.), zavarovati delovišče na mestu izrednega dogodka ali ko obstaja potencialna nevarnost nastanka še večjih poškodb na SNEV ali elektrovlečnih vozilih.

188. člen

(Izredna popravila)

(1) Izredna popravila so vsa dela, ki se morajo opraviti po izrednem dogodku do vzpostavitve normalnega obratovanja SNEV.

(2) Če se izredna popravila opravljajo po fazah, mora biti stanje naprav po koncu vsake faze takšno, da je omogočeno varno opravljanje železniškega prometa v posebnih razmerah.

189. člen

(Dela po naročilu)

Med dela na SNEV po naročilu sodijo:

- vsa dela na VO, ki se morajo opraviti zaradi posledic del na zgornjem ali spodnjem ustroju in progovnih napravah;

- vsa dela za zavarovanje SNEV pred električnimi ali mehanskimi poškodbami pri prevozi izrednih pošilk po železnici;

- vsa dela za zavarovanje SNEV pred električnimi ali mehanskimi poškodbami pri prečkanju cestnega vozila s prekoračenim nakladalnim profilom po višini, čez elektrificirane tire;

- vsa dela za zavarovanje SNEV pred mehanskimi poškodbami, kadar dela opravljajo drugi izvajalci v neposredni bližini SNEV;

- vsa dela za zavarovanje delovišča pred previsoko napetostjo dotika za druge izvajalce del.

POSTOPKI IN VARNOSTNI UKREPI

190. člen

(Faze vzdrževalnih del)

Predpisane faze dela pri vzdrževalnih delih so:

- pripravljalni postopki,
- uporaba varnostnih ukrepov,
- izvajanje odrejenih del,
- zaključni postopki.

191. člen

(Pripravljalni postopki)

Pripravljalni postopki so:

- izdaja delovnega naloga;
- seznanitev delavcev z delovno nalogo ter zagotovitev sredstev in materiala za delo;
- prihod na delovišče;
- zavarovanje delovišča;
- izdaja dovoljenja za delo ter pričetek del.

192. člen

(Uporaba varnostnih ukrepov)

(1) Pred pričetkom vzdrževalnih del se morajo opraviti vsi potrebni varnostni ukrepi. Vrsta in obseg del, vrsta in tip naprav kakor tudi pogoji, v katerih se bodo dela opravljala, opredeljujejo vrsto posameznih varnostnih ukrepov, ki se morajo uporabiti v konkretnem primeru.

(2) Vrste varnostnih ukrepov so:

- zavarovanje delovišča pred prometom z zaporo proge-tira ali omejitev prometa z elektro vleko, zavarovanje pred

nevarnostjo vožnje vozil po sosednjih tirih, postavitve potrebnih prenosnih signalov;

- zavarovanje delovišča pred previsoko napetostjo dotika;
- zavarovanje pred nevarnostjo dela na višini;
- zavarovanje pred nevarnostjo dela pri napetih vodnikih;
- zavarovanje pred nevarnostjo del v posebnih pogojih in slabi vidljivosti.

193. člen

(Izvajanje odrejenih del)

Vsa dela se morajo opraviti po vnaprej določenem tehnološkem postopku in skladno z zahtevami v delovnem nalogu.

194. člen

(Zaključni postopki)

(1) Po končanih delih pri vzdrževanju SNEV so predpisani naslednji zaključni postopki:

- pregled opravljenih del;
- prekinitev dela in odstranitev delavcev, materiala in orodja z objekta del;
- ukinitve zavarovanja delovišča;
- vključitev napetosti in uvedba naprave v redno obratovalno stanje;
- kontrola začetnega obratovanja;
- ukinitve zapore ali omejitve prometa z elektro vleko;
- odhod s kraja dela;
- izpolnitev evidence o opravljenem delu.

POSTOPKI PRI INTERVENCIJAH IN IZREDNIH DOGODKIH

195. člen

(Obveščanje o izrednih dogodkih)

Vsa obvestila o potrebnosti intervencije se posredujejo elektroenergetskemu dispečerju oziroma stikalničarju pristojne ENP, ki odredi odgovornemu dežurnemu delavcu izvajalca vzdrževalnih del, da se skupina vzdrževalcev napoti na mesto izrednega dogodka.

196. člen

(Odprava na mesto izrednega dogodka)

(1) Skupina vzdrževalcev izvajalca vzdrževalnih del na VO se na odrejeno mesto izrednega dogodka odpravi z motornim vozilom za posebne namene, izjemoma s cestnim motornim vozilom. V ta namen mora imeti izvajalec vzdrževanja VO pripravljeno najmanj eno motorno vozilo za posebne namene, stalno opremljeno s potrebnimi rezervnimi deli, varovalnimi sredstvi, varovalno opremo, signalnimi sredstvi ter ekipo za intervencijo.

(2) Izvajalec vzdrževalnih del na elektronapajalnih postajah ali postrojih daljinskega vodenja mora imeti pripravljeno cestno motorno vozilo, opremljeno z najnujnejšim materialom, varovalnimi sredstvi in opremo, vodjo del in vsaj enega vzdrževalca. Pred odhodom na intervencijo se mora vozilo opremiti s tistimi sredstvi, za katera se je ocenilo, da bi bila glede na dano obvestilo potrebna.

OPREMLJENOST

197. člen

(Opremljenost izvršilnih enot vzdrževalcev infrastrukture)

Izvršilne enote vzdrževalca infrastrukture morajo biti opremljene s:

- delovnimi prostori;
- poslovnimi prostori z vgrajenimi sredstvi zveze;
- motornimi vozili za posebne namene in priklonimi progovnimi vozili, prostorom za njihovo shranitev ter jaškom za preglede in priključnim tirom (pri vzdrževanju VO);
- cestnimi vozili;
- delovnimi sredstvi;
- rezervnimi deli in potrošnim materialom;
- signalnimi sredstvi, varovalno opremo, varovalnimi sredstvi in priborom za prvo pomoč.

DOKUMENTACIJA

198. člen

(Tehnična in obratovalna dokumentacija)

(1) Za zagotavljanje pravilnega vzdrževanja in rabe SNEV kakor tudi zaradi njene večje obratovalne zanesljivosti se mora voditi tehnična in obratovalna dokumentacija. Glede na značaj in velikost postroja ta obsega:

- glavne karakteristike objekta, postroja, strojev in aparatov;
- navodila za obratovanje postrojev;
- navodila za vzdrževanje postrojev z rokovnikom rednih vzdrževalnih del;
- navodila za remont;
- navodila za revizijo;
- dosje osnovnega objekta, stroja ali aparata s shemo postroja, ki mora vsebovati osnovne podatke;
- dosje gradbenih objektov ali njihovih delov, ki morajo vsebovati podatke o lokaciji objekta, nosilnosti terena in geološkem sestavu zemljišča, hidrološke in meteorološke razmere, situacijski načrt objekta, načrt temeljev kakor tudi natančno risbo vseh delov, ki se nahajajo v zemlji.

(2) Upravitelj infrastrukture je dolžan, da v skladu z veljavnimi predpisi, obratovalnimi navodili, toda na osnovi potreb in izkustev, določi veličine, ki jih je treba zapisovati oziroma registrirati med obratovanjem. Veličine morajo biti določene tako, da omogočajo kontrolo stanja in spremembe objekta, stroja, aparata kakor tudi postroja samega.

(3) Upravitelj infrastrukture je tehnično in obratovalno dokumentacijo za vse naprave, ki jih vzdržuje, dolžan tekoče obnavljati in dopolnjevati z vsemi spremembami, nastalimi med obratovanjem.

VI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

199. člen

(Standardi in tehnične specifikacije)

(1) Seznam slovenskih nacionalnih standardov in/ali tehničnih specifikacij iz tretjega odstavka 4. člena tega pravilnika se mora objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije najkasneje do 31. 12. 2003.

(2) Do objave seznama slovenskih nacionalnih standardov ali tehničnih specifikacij se za skladne štejejo tisti sestavni deli SNEV, ki izpolnjujejo najmanj takšne tehnične zahteve kot so za posamezne elemente SNEV določene v naslednjih standardih:

Kakovost in dimenzije kontaktnih vodnikov	DIN 43141
Prevzem kontaktnih vodnikov	DIN 43140
Kakovost in dimenzije ostalih vodnikov	DIN 48201
Prevzem ostalih vodnikov	DIN 48202
Jekleni polizdelki	DIN 1024
	DIN 1029

	DIN 1013
	DIN 1014
	DIN E 1017
Postopek vročega cinkanja	DIN 17100
	DIN 50975
	DIN 50976
Izolatorji iz porcelana in stekleni izolatorji	DIN 48007
	VDE 0446
	VDE 0449
Izolatorji iz kompozitnih materialov	IEC 383
	IEC 1109
Stikala voznega omrežja	SIST EN 50123
Ureditev povratnega voda, zaščitnih ograj, ozemljitev	SIST EN 50122
Napetosti za sistem vleke	SIST EN 50163
Meje prostora dosega roke	SISTEN 50122-1
Pravilnik o tehničnih normativih za elektroenergetske postroje nazivne napetosti nad 1000 V	3/74
Polprevodniški pretvorniki	SIST EN 146-1-1
Osnovni standardi za projektiranje usmerniškega agregata	SIST EN 146-1-1
	SIST EN 146-1-2
	SIST EN 146-1-3
	IEC 76
	IEC 78
	EN 50327
	EN 50328
	EN 50329
Značilnosti napetosti v javnih razdelilnih omrežjih	SIST EN 50160
Enosmerne stikalne naprave	SIST EN 50123
Pravilnik o elektromagnetni združljivosti	št. 1/2000
	SIST 50121

Sistem za javljanje požara

SIST EN 54/2

SIST EN 54/4

(3) Z dnem objave ustrezne tehnične specifikacije, vendar najkasneje z dnem objave seznama slovenskih nacionalnih standardov, prenehata veljati odredba in navodilo iz prejšnjega odstavka, v delu, ki se nanaša na standarde s področja tega podzakonskega akta.

200. člen

(Obveznost poznavanja določil pravilnika)

Pred pričetkom uporabe tega pravilnika morajo biti izvršilni železniški delavci poučeni z vsebino V. poglavja tega pravilnika, poznavanje teh določil pa je treba preveriti na način, kot ga določa pravilnik o strokovni usposobljenosti in programih za opravljanje strokovnih izpitov.

201. člen

(Prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve tega pravilnika se preneha uporabljati pravilnik o vzdrževanju stabilnih naprav električne vleke na progah JŽ (pravilnik 213 ZJŽ, št. 2/85).

202. člen

(Začetek veljavnosti pravilnika)

Ta pravilnik začne veljati 1. 6. 2003.

Št. 2610-5/2003/3-0503

Ljubljana, dne 23. maja 2003.

EVA 2003-2411-0023

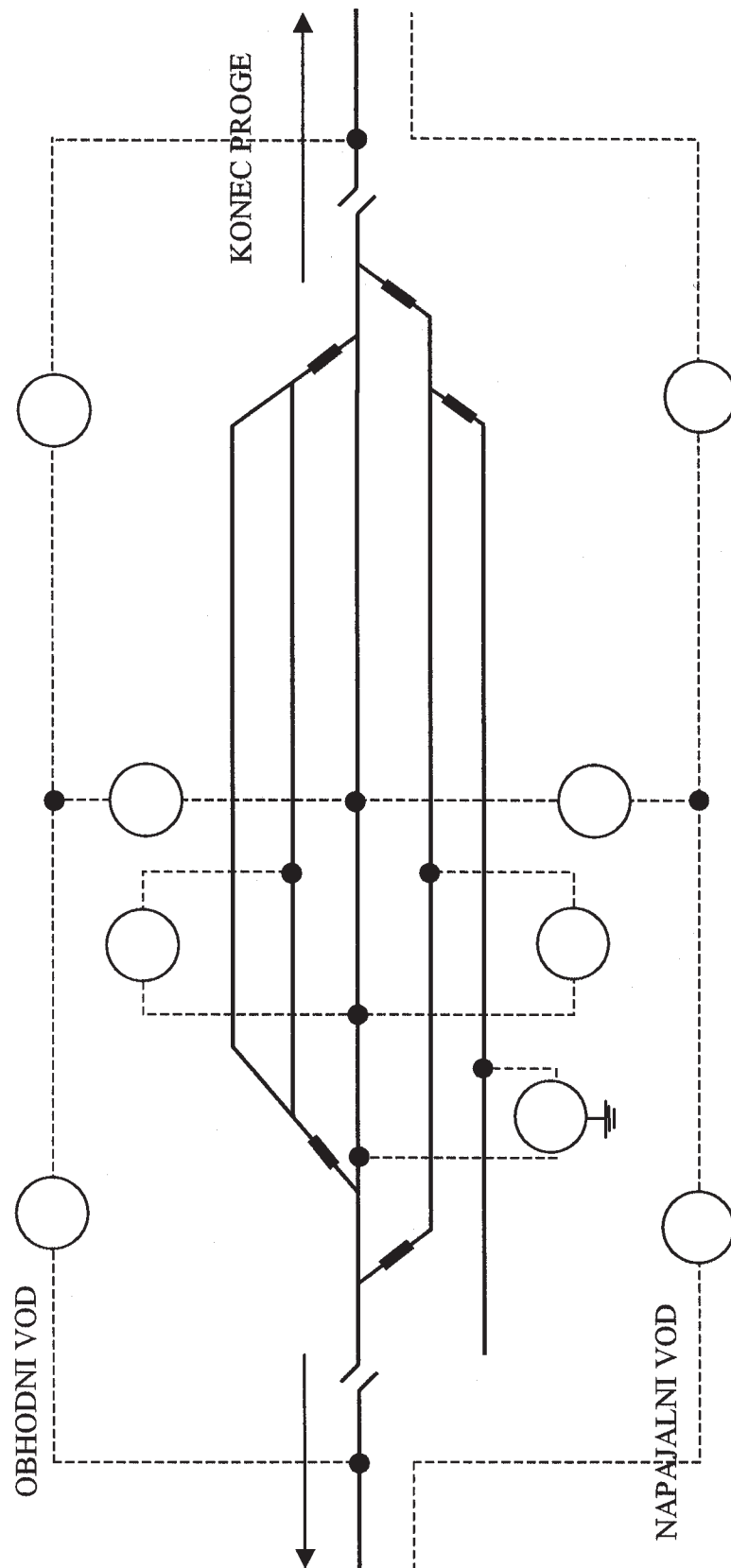
Minister

za promet

Jakob Presečnik l. r.

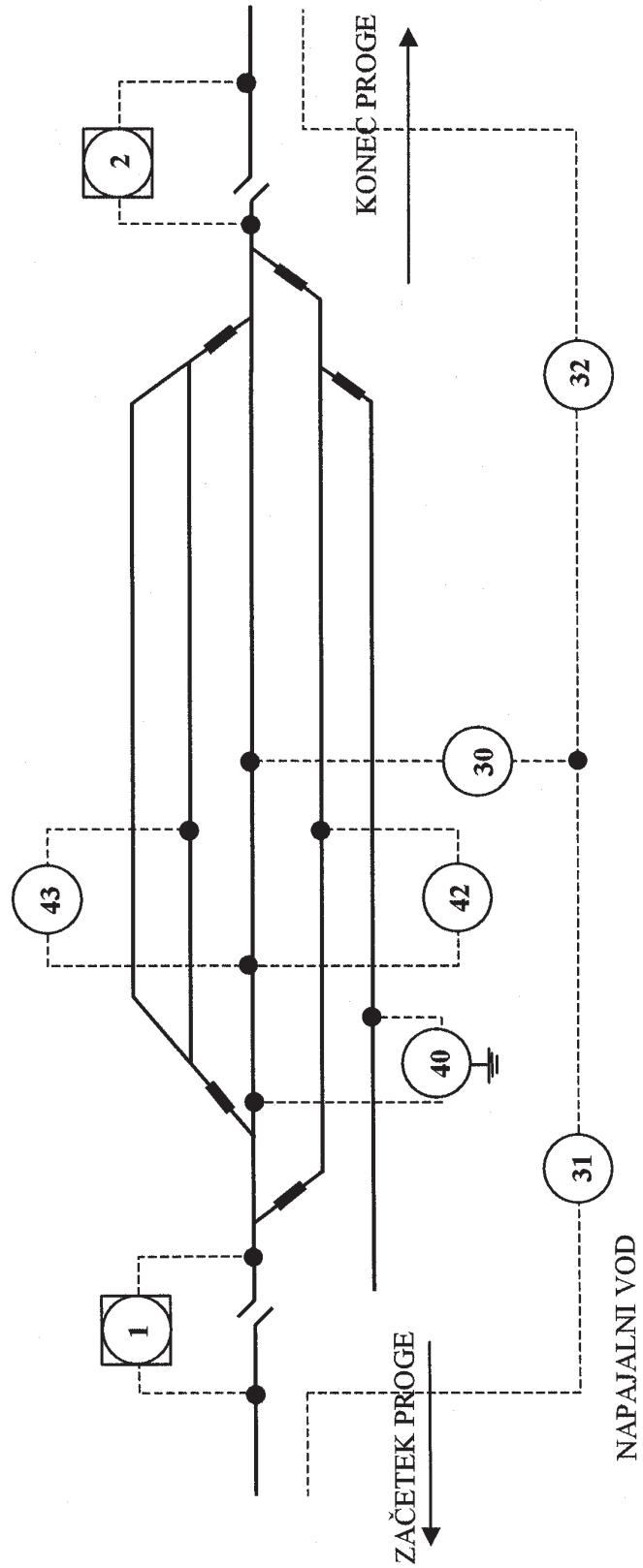
PRILOGA 1

STIKALNA SCHEMA POSTAJE NA ENOTIRNI PROGI

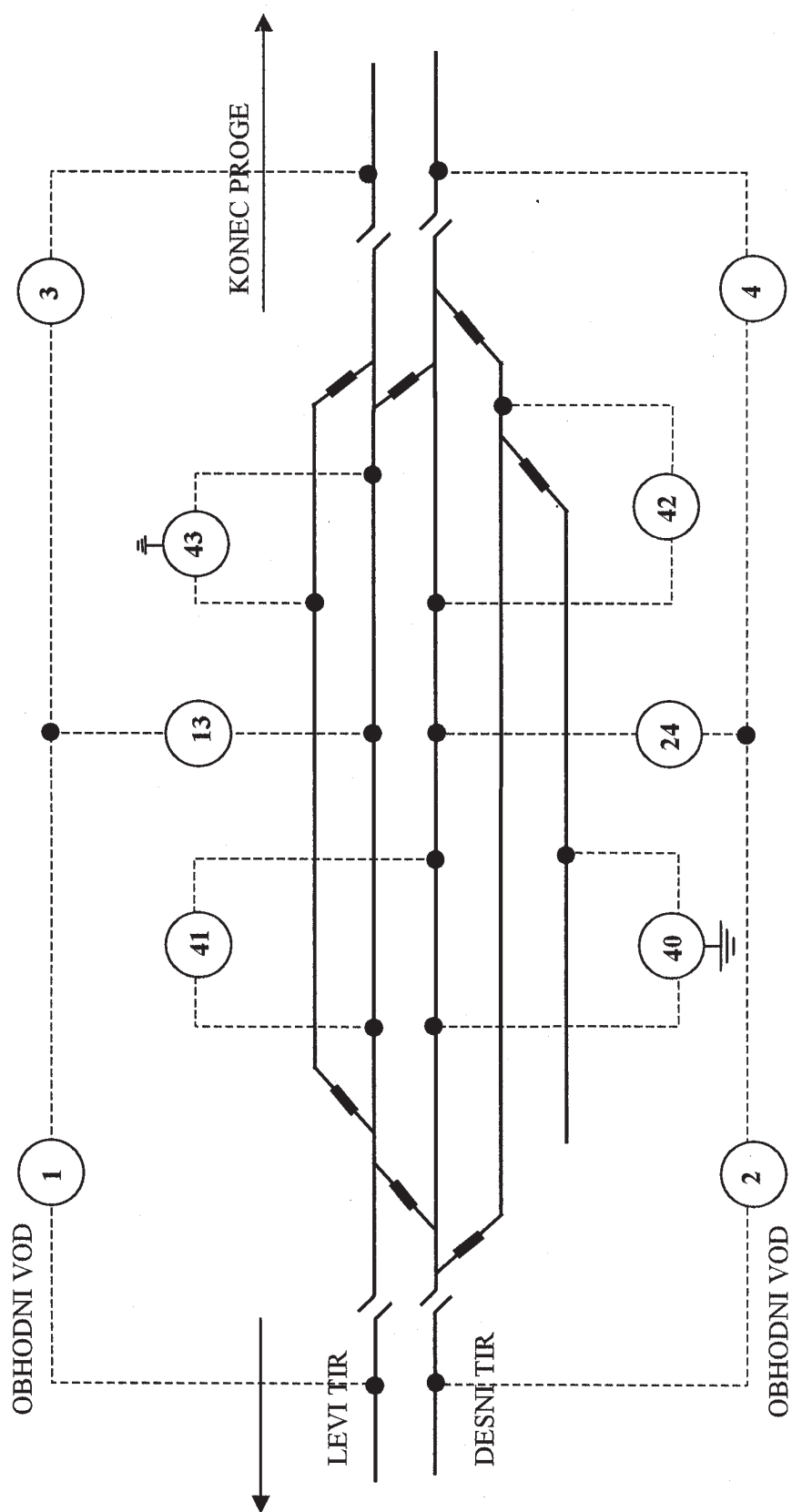
PRILOGA 3

STIKALNA SCHEMA POSTAJE Z DALJINSKIM KRMILJENJEM STIKAL NA ENOTIRNI PROGI

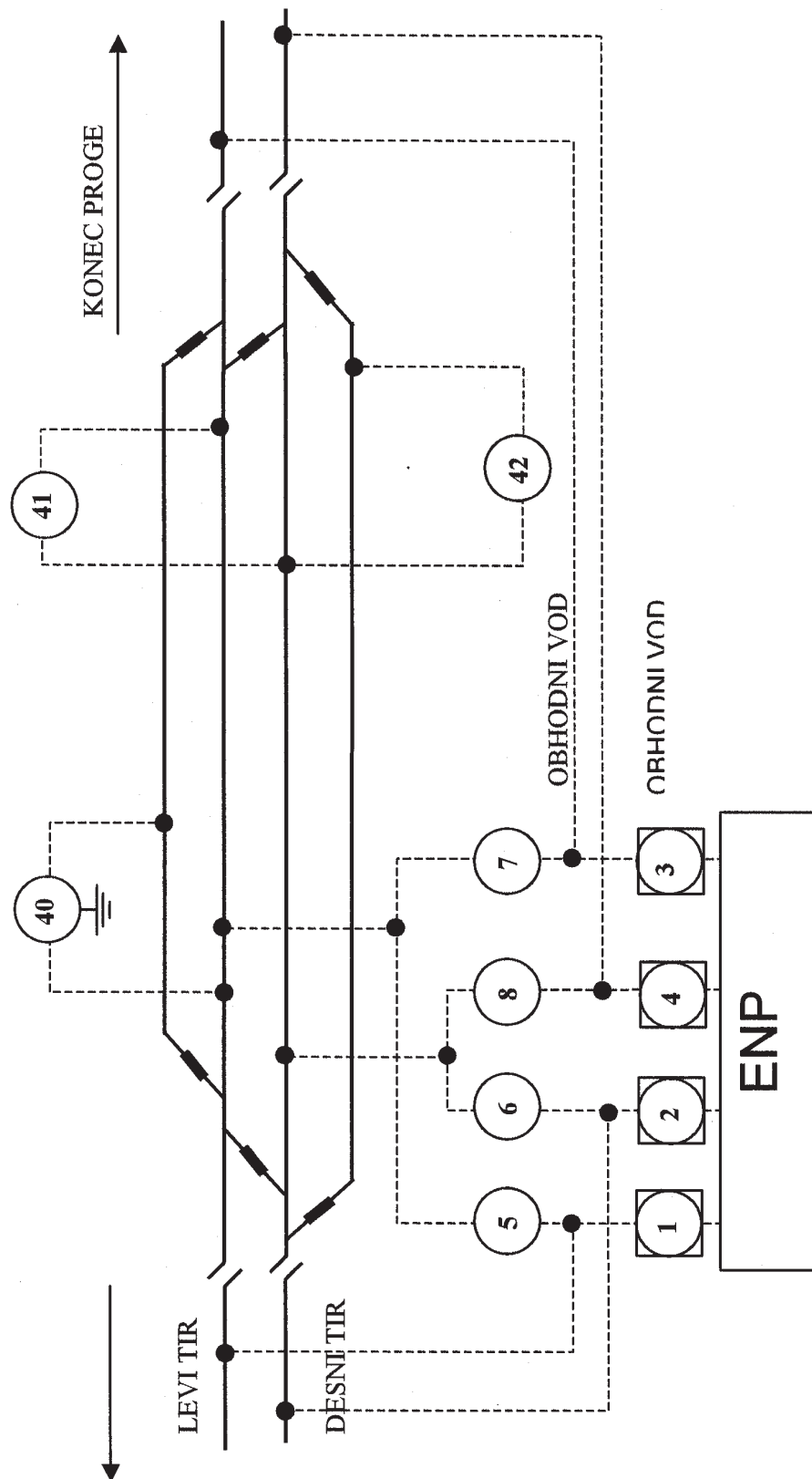
PRILOGA 4

STIKALNA SCHEMA POSTAJE NA DVOTIRNI PROGI

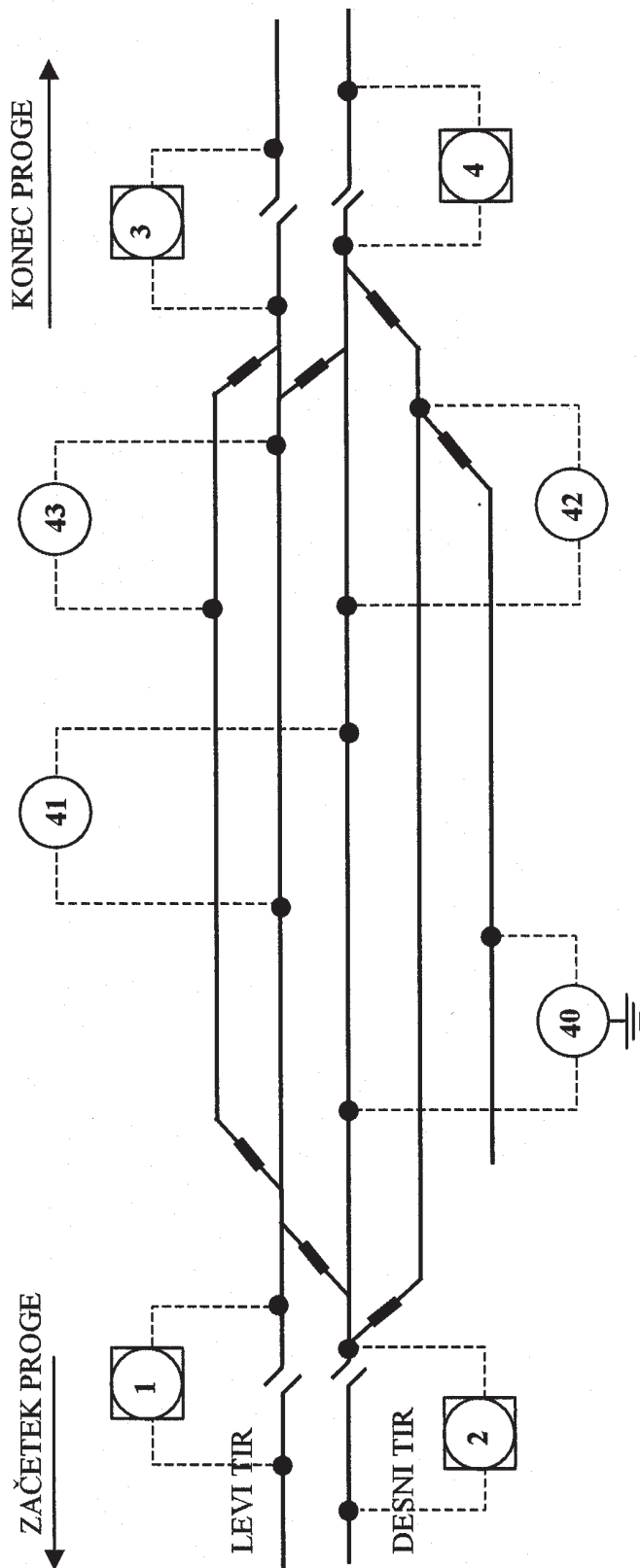
PRILOGA 5

STIKALNA SCHEMA POSTAJE Z ENP NA DVOTIRNI PROGI

PRILOGA 6

STIKALNA SHEMA POSTAJE Z DALJINSKIM KRMILJENJEM STIKAL NA DVOTIRNI PROGI

**2788. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah
pravilnika o registrskih tablicah motornih in
priklopnih vozil**

Na podlagi 187. člena zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/00 – odločba US, 61/00, 100/00 – odločba US, 21/02 in 67/02) izdaja minister za notranje zadeve

P R A V I L N I K

**o spremembah in dopolnitvah pravilnika
o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil**

1. člen

V pravilniku o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 95/01) se prvi in drugi odstavek 4. člena spremenita tako, da se glasita:

“Registrska tablica za začasno registrirana motorna in priklopna vozila je temno zelene barve, obrobljena s črno črto, na njej pa je s črnimi črkami označeno registracijsko območje in s črnimi črkami in številkami registrska oznaka vozila, ki je sestavljena iz štirih ali petih, za motorna kolesa in kolesa z motorjem pa treh črk ali kombinacije treh črk in števil. Za drugim znakom registrske oznake vozila, razen za motorna kolesa in kolesa z motorjem, je pomišljaj. Za oznako registracijskega območja je grb. Za registrsko oznako vozila je oznaka leta, v katerem je bila opravljena zadnja začasna registracija vozila. Registrska tablica za začasno registrirana kolesa z motorjem je obrobljena z belo črto, črke in številke registrskega območja so bele barve. Oblika in mere registrske tablice za začasno registrirana motorna in priklopna vozila je določena na risbah številka 6, 7, 8 in 28.

Registrska tablica za začasno registrirana vozila, ki jih tujec po končanem bivanju odpelje iz Republike Slovenije in vozila, kupljena v Republiki Sloveniji, ki bodo registrirana v drugi državi, je bele barve, obrobljena z zeleno črto, na njej pa je z rdečimi črkami označeno registracijsko območje in z rdečimi črkami in številkami registrska oznaka vozila, ki je sestavljena iz štirih do petih, za motorna kolesa in kolesa z

motorjem pa iz treh črk ali kombinacije črk in števil. Za drugim znakom registrske oznake vozila, razen za motorna kolesa in kolesa z motorjem, je pomišljaj, za registrsko oznako pa je označen z rdečo nalepko mesec in leto z belimi številkami, ko poteče veljavnost prometnega dovoljenja, s takimi tablicami označenega vozila (risba številka 9, 10, 11 in 29).“.

2. člen

Tretji odstavek 7. člena se spremeni tako, da se glasi: “Oblike in mere registrske tablice za traktorje so določene na risbah številka 20, 22 in 30, za traktorske priklopnike pa na risbah številka 21, 23 in 31.“.

3. člen

Risbe št. 28 do 31 so objavljene skupaj s tem pravilnikom in so sestavni del pravilnika o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil (Uradni list RS, št. 95/01).

4. člen

Za motorna kolesa, za katera je bila pred 27. 7. 2002 izdana registrska tablica, predpisana za kolesa z motorjem (risba številka 17 in 24), se zamenja izdana registrska tablica za registrsko tablico predpisano za motorna kolesa (risba številka 5 in 16), če se izdana registrska tablica mora zamenjati za novo po določbi prvega odstavka 180. člena zakona o varnosti cestnega prometa ali če to zahteva lastnik vozila.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

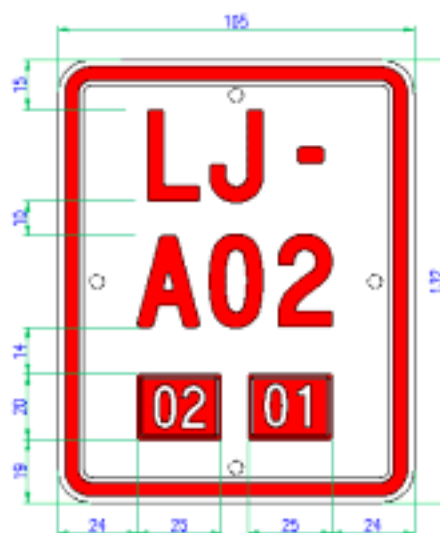
Št. 1344/06-217/74-03
Ljubljana, dne 5. maja 2003.
EVA 2003-1711-0032

dr. Rado Bohinc l. r.
Minister
za notranje zadeve

RISBA ŠT. 28

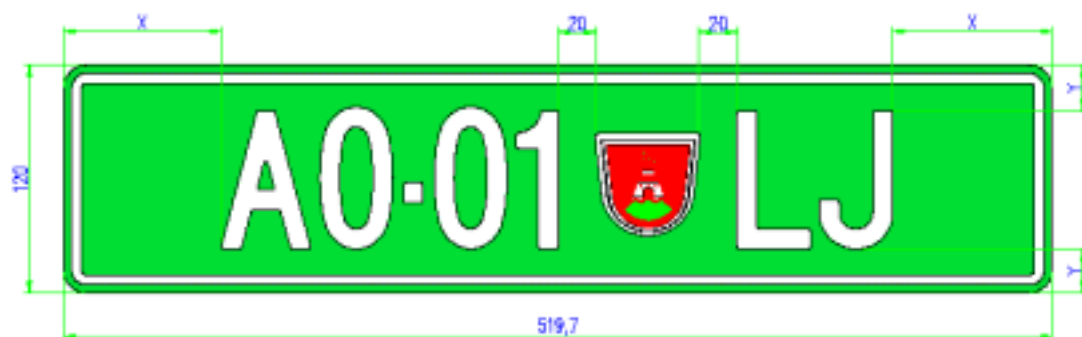
RISBA ŠT. 29

RISBA ŠT. 30

RISBA ŠT. 31

2789. Pravilnik o dopolnitvah pravilnika o označevanju vozil, na katerih se usposablajo kandidati za voznike

Na podlagi petega odstavka 142. člena zakona o varnosti cestnega prometa (Uradni list RS, št. 30/98, 33/00 – odl. US, 39/00 – popr. odl. US, 61/00, 100/00 – odl. US 21/02 in 67/02) izdaja minister za notranje zadeve

P R A V I L N I K**o dopolnitvah pravilnika o označevanju vozil, na katerih se usposablajo kandidati za voznike****1. člen**

V pravilniku o označevanju vozil, na katerih se usposablajo kandidati za voznike (Uradni list RS, št. 4/00) se v drugem in tretjem odstavku 2. člena za besedama "motorno kolo" dodajo besede "in kolo z motorjem".

2. člen

V prvi alineji prvega odstavka 7. člena se za besedama "motornem kolesu" dodajo besede "in kolesu z motorjem".

3. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 1344/07-217/78-2003
Ljubljana, dne 14. aprila 2003.
EVA 2003-1711-0034

dr. Rado Bohinc l. r.
Minister
za notranje zadeve

2790. Pravilnik o ustanovitvi zunanjih oddelkov Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije

Na podlagi drugega odstavka 52. člena zakona o državnem tožilstvu (Uradni list RS, št. 14/03 – prečiščeno besedilo) izdaja minister za pravosodje

P R A V I L N I K**o ustanovitvi zunanjih oddelkov Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije****1. člen**

Za opravljanje funkcij pred višjimi sodišči splošne pristojnosti ter za izvajanje drugih nalog se pri Vrhovnem državnem tožilstvu Republike Slovenije ustanovijo:

- zunanji oddelek v Celju za območje Višjega sodišča v Celju;
- zunanji oddelek v Kopru za območje Višjega sodišča v Kopru;
- zunanji oddelek v Mariboru za območje Višjega sodišča v Mariboru.

2. člen

Oddelek je notranja organizacijska enota, s katere se opravlja pritožbena funkcija na območju posameznega višjega sodišča.

Izvajanje pritožbene funkcije usklajuje in organizira pritožbeni oddelek Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije.

3. člen

Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije v skladu z letnim razporedom dela z zunanjega oddelka izvaja tudi izobraževalne in nadzorstvene naloge.

4. člen

Zunanji oddelki Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije, ustanovljeni s tem pravilnikom, začnejo z delom 1. julija 2003.

5. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 012-6/2003
Ljubljana, dne 27. maja 2003.
EVA 2003-2011-0037

Minister
za pravosodje
mag. Ivan Bizjak l. r.

2791. Pravilnik o spremembah pravilnika o določitvi števila sekretarjev, strokovnih sodelavcev in ostalih delavcev sodnega osebja na okrajnih sodiščih

Na podlagi 59. člena zakona o sodiščih (Uradni list RS, št. 19/94, 45/95, 38/99 in 28/00) izdaja minister za pravosodje

P R A V I L N I K**o spremembah pravilnika o določitvi števila sekretarjev, strokovnih sodelavcev in ostalih delavcev sodnega osebja na okrajnih sodiščih****I**

V pravilniku o določitvi števila sekretarjev, strokovnih sodelavcev in ostalih delavcev sodnega osebja na okrajnih sodiščih (Uradni list RS, št. 83/02, 112/02 in 27/03) se v:

- 6. točki pod II (Okrajno sodišče v Domžalah) prva alineja spremeni tako, da se glasi:
"5 strokovnih sodelavcev ter",
- 20. točki pod II (Okrajno sodišče v Ljubljani) tretja alineja spremeni tako, da se glasi:
"183 ostalih delavcev sodnega osebja."

II

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 164-3/2003
Ljubljana, dne 30. maja 2003.
EVA 2003-2011-0029

mag. Ivan Bizjak l. r.
Minister
za pravosodje

2792. Sklep o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta

Na podlagi drugega odstavka 3. člena navodila o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta (Uradni list RS, št. 57/99) je minister za okolje, prostor in energijo dne 28. 5. 2003 sprejel

S K L E P**o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta**

1

Za katastrske občine 979 Ponikva, 1015 Zaplanina, 999 Gorica, 1018 Marija Reka, 954 Lipje, 976 Črnova, 974 Preleska, 1004 Gornja vas, 1017 Miklavž, 1019 Matke, 975 Vinska Gora, 1650 Babna Polica, 1651 Babno Polje, 1634 Dane, 1644 Iga vas, 2709 Javorje, 1638 Knežja Njiva, 1648 Kozarišče, 2705 Leskova Dolina, 1636 Lož, 1647 Nadlesk, 1635 Podcerkev, 1643 Poljane, 1646 Puhob, 1637 Stari trg pri Ložu, 1645 Viševsek, 1649 Vrh, 1639 Vrhnika, 1733 Bizovik, 1985 Črni Vrh, 1773 Dobrunje, 1697 Lanišče, 1730 Moste, 1984 Selo nad Polhovim Gradcem, 1772 Slape, 2249 Volče, 2252 Čiginj, 2253 Rute, 2278 Kožbana, 2279 Krasno, 2282 Vedrijan, 2283 Višnjevnik, 2288 Kozana, 2304 Nova Gorica, 2306 Rožna Dolina in 2316 Vrtojba se z dnem sprejema tega sklepa začne uporabljati digitalni katastrski načrt kot uradni grafični prikaz podatkov zemljiškega katastra.

2

Ta sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 453-00-17/2003
Ljubljana, dne 28. maja 2003.
EVA 2003-2512-0003

Minister
za okolje, prostor in energijo
mag. Janez Kopač l. r.

2793. Minimalna zjamčena donosnost na vplačano čisto premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja za mesec maj 2003

Na podlagi šestega odstavka 298. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/00, 81/00, 124/00, 52/01, 109/01) objavlja minister za finance

**minimalno zjamčeno donosnost
na vplačano čisto premijo prostovoljnega
dodatnega zavarovanja za mesec maj 2003**

Minimalna zjamčena donosnost, izračunana na podlagi 298. člena zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 106/99, 72/00, 81/00, 124/00, 52/01 in 109/01) in pravilnika o izračunu povprečnega donosa na državne vrednostne papirje (Uradni list RS, št. 21/01) za mesec maj 2003 znaša 5,97% na letni ravni, oziroma 0,49% na mesečni ravni.

Št. 65059/03
Ljubljana, dne 3. junija 2003.

dr. Dušan Mramor l. r.
Minister za finance

OBČINE**TABOR****2794. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Tabor za leto 2002**

Na podlagi določb 98. člena zakona o javnih financah (Uradni list RS, št. 79/99 s spremembami in dopolnitvami) in skladno s 108. členom statuta Občine Tabor (Uradni list RS, št. 44/99 in 27/01) je Občinski svet občine Tabor na 5. redni seji dne 26. 5. 2003 sprejel

O D L O K**o zaključnem računu proračuna Občine Tabor za leto 2002**

1. člen

Potrdi se zaključni račun o izvršitvi proračuna Občine Tabor za leto 2002.

2. člen

Zaključni račun občinskega proračuna za leto 2002 izkazuje:

	v 000 SIT
A) Bilanca prihodkov in odhodkov	
I. Skupaj prihodki	158.259
II. Skupaj odhodki	183.866
III. Proračunski primanjkljaj (I.–II.)	–25.607
B) Račun finančnih terjatev in naložb	
IV. Prejeta vračila danih posojil in prodaja kapitalskih deležev	–
V. Dana posojila in povečanje kapitalskih deležev	–
VI. Prejeta minus dana posojila in spremembe kapitalskih deležev	–
C) Račun financiranja	
VII. Zadolževanje proračuna	31.505
VIII. Odplačilo dolga	679

IX. Sprememba stanja sredstev na računu (I.+IV.+VII.-II.-V.-VIII.)	5.219
X. Neto zadolževanje proračuna (VII.-VIII.)	30.826
XI. Neto financiranje (VI. + X.)	30.826

3. člen

Skupni primanjkljaj bilance prihodkov in odhodkov po zaključnem računu za leto 2002 v višini 25.607.000 tolarjev se prenese med odhodke proračuna za leto 2003.

4. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 062-02/2003-2/5

Tabor, dne 26. maja 2003.

Župan
Občine Tabor
Vilko Jazbinšek, univ. dipl. inž. str. I. r.

2795. Sklep o imenovanju v Volilno komisijo občine Tabor

Na podlagi 35. in 38. člena zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, št. 72/93, 33/94, 61/95, 70/95 in 51/02) in 16. člena statuta Občine Tabor (Uradni list RS, št. 44/99 in 27/01) je Občinski svet občine Tabor na 5. redni seji dne 26. 5. 2003 sprejel naslednji

S K L E P

1. člen

V Volilno komisijo občine Tabor, se imenuje:
Katarina Bandel, roj. 1973, Zihlerova 6, 1000 Ljubljana – za predsednico,
David Dobnik, roj. 1973, Pongrac 5 D, 3302 GRIŽE – za namestnika predsednice,
Maksimiljan Gržina, roj. 1951, Ojstriška vas 37, 3304 Tabor – za člana,
Primož Slakan, roj. 1979, Tabor 18/e, 3304 Tabor – za namestnika člana,
Ivan Lukman, roj. 1960, Tabor 22, 3304 Tabor – za člana,
Franc Uranjek, roj. 1936, Tabor 10/a, 3304 Tabor – za namestnika člana,
Tea Finžgar Plavčak, roj. 1963, Kapla 8, 3304 Tabor – za članico,
Marin Šalomon, roj. 1961, Miklavž 7a, 3304 Tabor – za namestnika članice.

2. člen

Sedež Volilne komisije občine Tabor je Občina Tabor, Tabor 25, 3304 Tabor.

3. člen

Ta sklep začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 062-02/2003-2/5

Tabor, dne 26. maja 2003.

Župan
Občine Tabor
Vilko Jazbinšek, univ. dipl. inž. str. I. r.

2796. Ugotoviteni sklep Občinskega sveta občine Tabor

V skladu s 37. členom zakona o lokalni samoupravi (Uradni list RS, št. 72/93) je Občinski svet občine Tabor na 4. izredni seji dne 20. 5. 2003 sprejel naslednji

U G O T O V I T V E N I S K L E P

1. člen

Občinskemu svetniku Vidu Pozniču, stanujočemu Kapla 10, p. Tabor, roj. 1954, z 20. 5. 2003, preneha mandat člana Občinskega sveta občine Tabor, zaradi nezdružljivosti opravljanja poklica s funkcijo občinskega svetnika.

2. člen

Ta ugotoviteni sklep se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 062-02/2003-2/4-2

Tabor, dne 20. maja 2003.

Župan
Občine Tabor
Vilko Jazbinšek, univ. dipl. inž. str. I. r.

ŽELEZNICI**2797. Odlok o koncesiji za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov**

Na podlagi 7., 32. in 33. člena zakona o gospodarskih javnih službah (Uradni list RS, št. 32/93), drugega odstavka 2. člena zakona o dimnikarski službi (Uradni list RS, št. 16/74, Uradni list RS, št. 14/90), 26. člena zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 32/93 do 22/00) in v skladu s 7. točko 3. člena odloka o gospodarskih javnih službah v občini Železniki (Uradni vestnik, št. 18/95) ter na podlagi 17. člena statuta Občine Železniki (Uradni vestnik, št. 6/95, 18/96, 47/96, 36/98, 21/99) je Občinski svet občine Železniki na 6. redni seji dne 11. 6. 2003 sprejel

O D L O K**o koncesiji za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov****I. SPLOŠNA DOLOČBA**

1. člen

Obvezna lokalna gospodarska javna služba »dimnikarstvo« obsega pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka, protipožarne in zdravstvene zaščite v obsegu, na način in ob pogostosti, kot jo določajo državni predpisi in standardi za obravnavano dejavnost in ta odlok (v nadaljnjem besedilu: dimnikarska služba).

Ta odlok predstavlja akt o načinu in izvajanju javne službe in koncesijski akt, s katerim se določijo pogoji za podelitev koncesije. V občini Železniki (v nadaljevanju: obči-

na) se dimnikarska služba izvaja s podelitvijo koncesije osebi zasebnega prava.

II. PREDMET DIMNIKARSKE SLUŽBE

2. člen

Dimnikarska služba izvaja na kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih napravah naslednje storitve:

- a) strokovno pregledovanje zaradi preverjanja, če so varne in v uporabnem stanju; strokovno pregledovanje je prvo, periodično (občasno) ali izredno,
- b) mehansko čiščenje,
- c) obratovalni monitoring emisij dimnih plinov iz kurilnih naprav,
- d) izžiganje ali drugi postopki odstranjevanja katranskih oblog,
- e) vodenje evidenc dimnikarske službe: katastra kurilnih, dimovodnih in prezračevalnih naprav, naprav za shranjevanje goriva, zbirk podatkov o emisiji kurilnih naprav v zrak, vrsti in porabi goriv ter opravljenih in neopravljenih storitev dimnikarske službe itd.,
- f) zagotavljanje ustreznega ravnanja z odpadki, ki vsebujejo nevarne snovi, zbranimi pri opravljanju dimnikarske službe in
- g) druge storitve, ki jih določajo zakoni ali drugi podzakonski akti.

III. UPORABNIKI IN OBMOČJE TER NAČIN IZVAJANJA DIMNIKARSKE SLUŽBE

3. člen

Uporabniki storitev dimnikarske službe so pravne in fizične osebe, lastniki oziroma po njihovem pooblastilu neposredni uporabniki (najemniki, zakupniki in podobno) oziroma imetniki kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov na območju občine.

Uporaba storitev dimnikarske službe je v obsegu, ki ga določa ta odlok, za uporabnike obvezna.

4. člen

Dimnikarsko službo opravlja koncesionar, ki ima na podlagi koncesijske pogodbe na celotnem območju občine:

- izključno pravico opravljati dimnikarsko službo,
- dolžnost zagotavljati uporabnikom kontinuirano in kvalitetno opravljanje dimnikarske službe v skladu s predpisi v interesu varstva zraka in požarne oziroma zdravstvene zaščite.

Koncesionirano gospodarsko javno službo opravlja koncesionar v svojem imenu in za svoj račun, na podlagi pooblastila koncedenta.

Koncesionar izdaja za kurilne, dimovodne in prezračevalne naprave strokovno mnenje in poročila o meritvah, iz dejavnosti iz tega odloka, ki so določena z zakoni in na njihovi podlagi izdanimi predpisi za območje, ki mu je dodeljeno.

IV. POGOJI, KI JIH MORA IZPOLNJEVATI KONCESIONAR

5. člen

Koncesionar je lahko pravna ali fizična oseba. V ponudbi za pridobitev koncesije (prijavi na javni razpis) mora dokazati oziroma mora predložiti listine:

- da je registriran in da izpolnjuje pogoje za opravljanje dimnikarske dejavnosti (registracijo podjetja, obrtno dovoljenje...);

- da zaposluje najmanj eno osebo s tremi leti delovnih izkušenj pri izvajanju dejavnosti, ki je predmet koncesije in s strokovno izobrazbo najmanj V. stopnje dimnikarske smeri;

- da razpolaga z zadostnim obsegom potrebnih sredstev za delo in da razpolaga s poslovnim prostorom na območju občine, oziroma na drugačen način neposredno dokaže, da lahko tudi sicer nemoteno opravlja dejavnost;

- da je usposobljen za vodenje katastra dimnikarske službe ter da razpolaga z ustreznimi delovnimi pripravami za njegovo vodenje;

- ki izkazujejo njegovo finančno in poslovno usposobljenost;

- da se obveže zavarovati proti odgovornosti za škodo, ki jo z opravljanjem dejavnosti dimnikarske službe lahko povzroči tretji osebi;

- da zagotavlja interventno izvajanje dimnikarske službe na poziv uporabnikov ob vsakem času;

- elaborat o opravljanju dejavnosti z vidika kadrov, organizacije dela, strokovne opremljenosti, sposobnosti vodenja katastra, finančno-operativnega vidika in razvojnega vidika in

- druge pogoje potrebne za udeležbo (usposobljenost, sposobnost, nekaznovanost ipd.) določene z veljavnim zakonom, ki ureja postopek oddaje javnih naročil.

Koncesionar mora izpolnjevati tudi morebitne druge pogoje za izvajanje dejavnosti, ki jih določa državni predpis.

V. RAZMERJA DO UPORABNIKOV IN KONCEDENTA

6. člen

Posamezne storitve iz 2. člena se opravljajo v rokih, na način, pod pogoji in ob upoštevanju standardov, določenih z veljavnimi državnimi predpisi.

Če državni predpisi ne določijo drugače oziroma če lokalni skupnosti dopustijo lastno opredelitev, velja na območju občine kot kurilna sezona obdobje od 1. 11. tekočega leta do 31. 3. naslednjega leta.

7. člen

Uporabniki imajo v zvezi z dimnikarsko službo naslednje obveznosti:

- zagotoviti, da so njihove naprave pregledane in očiščene tako, kot zahtevajo predpisi;

- omogočiti izvajalcu dimnikarske službe neovirano opravljanje storitev obravnavane javne službe;

- pripraviti izvajalcu dimnikarske službe ob neposrednem opravljanju storitev neoviran dostop do vseh prostorov in naprav, kjer se opravljajo storitve dimnikarske službe;

- dovoliti izvajalcu dimnikarske službe prost dostop do kurilnih naprav, pomožnih naprav, potrebnih za obratovanje kurilnih naprav ter prezračevalnih naprav in naprav za dovod zgorevalnega zraka ter mu omogočiti vpogled v načrte naprav in v načrte zgradbe, v kateri so nameščene;

- prijaviti svoje naprave pooblaščenemu izvajalcu dimnikarske storitev,

- za nove ali rekonstruirane naprave naročiti koncesionarju izdelavo strokovnega mnenja o njihovi primernosti in poročila naprav;

- sporočiti koncesionarju vsako spremembo na napravah, glede uporabljene vrste goriva in časa obratovanja, ki ima za posledico spremembo emisij snovi v zrak in vrste ter porabljene količine goriva;

- nuditi koncesionarju potrebne podatke za vodenje katastra dimnikarske službe – obveznih zbirk podatkov;

- redno plačevati storitve dimnikarske službe v skladu z veljavno tarifo,

– v primeru nezadovoljstva s kakovostjo ali obračunom storitev, praviloma najprej ugovarjati pri koncesionarju, šele v primeru nezadovoljivega odgovora pa pri koncedentu, pristojnemu inšpektoratu oziroma pristojnemu ministrstvu itd,

– zagotoviti ustrezno ravnanje z odpadki, ki so nastali pri čiščenju.

Če uporabnik izvajalcu, ki ima namen opraviti dela v okviru dimnikarske službe, ne omogoči neoviranega dostopa do naprav ali mu ne omogoči vpogleda v obstoječe načrte, je koncesionar o tem dolžan obvestiti pristojni inšpektorat in koncedenta, oziroma njihov pristojni organ.

8. člen

Uporabnik ima od koncesionarja pravico zahtevati:

– vse obvezne in neobvezne storitve dimnikarske službe, ki so predmet storitev dimnikarske službe;

– zahtevati in pridobiti možnost vpogleda v evidence – kataster dimnikarske službe oziroma v zbirke podatkov, ki jih vodi koncesionar in se nanašajo nanj.

9. člen

Dolžnosti koncedenta so zlasti:

– da zagotavlja izvajanje vseh storitev predpisanih s tem odlokom in s pogoji, ki so navedeni v tem odloku,

– da zagotovi sankcioniranje uporabnikov zaradi onemogočanja izvajanja dimnikarskih storitev v okviru svojih pristojnosti,

– da zagotovi sankcioniranje morebitnih drugih nepooblaščenih izvajalcev, ki bi med dobo trajanja koncesije izvajali storitev na področju občine,

– da koncesionarja pisno obvešča o morebitnih ugovorih oziroma pritožbah uporabnikov,

– da koncesionarju zagotavlja takšno ceno storitev, da je ob normalnem poslovanju možno zagotoviti obseg in kakovost storitev.

VI. JAVNA POOBLASTILA IN DRUGE OBVEZNOSTI KONCESIONARJA

10. člen

Koncesionar je pooblaščen za vodenje katastra kurilnih naprav, dimnih vodov in prezračevalnih naprav.

Kataster vsebuje podatke, ki jih določa državni predpis, oziroma podatke o:

– napravah za shranjevanje goriva;

– napravah za dovod zgorevalnega zraka;

– napravah za dovod in pripravo goriva in zgorevalnega zraka za zgorevanje;

– kurilnih naprav;

– dimovodnih napravah;

– prezračevalnih napravah na osnovi naravnega in umetnega obtoka zraka v prostorih s kurilnimi napravami in bivalnih prostorih,

– emisija dimnih plinov in vrsti goriva;

– vseh opravljenih in neopravljenih storitvah dimnikarske službe.

Koncesionar je dolžan s katastrom oziroma z zbirkami podatkov ravnati kot s podatki, za katere velja varovanje osebnih podatkov oziroma poslovnih skrivnosti in jih sme dajati na vpogled samo koncedentu oziroma od njega pooblaščenim nadzornim organom in pristojnim inšpektorjem. Posameznemu uporabniku mora koncesionar na njegovo zahtevo omogočiti vpogled v podatke, ki se nanašajo nanj.

11. člen

Kataster mora biti voden ažurno, koncesionar, ki koncesijo pridobi na podlagi tega odloka, pa ga mora vzpostaviti:

– na vse kurilne naprave s toplotno močjo nad 50 kw s pripadajočimi napravami, najkasneje v 12 mesecih po pričetku izvajanja dimnikarske službe;

– za ostale naprave – najkasneje v 24 mesecih po pričetku izvajanja dimnikarske službe.

12. člen

Pri uporabnikih izvaja koncesionar dimnikarsko službo na podlagi letnega programa dela, s katerim zagotavlja sistematično pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje vseh naprav.

O dnevu in približni uri izvajanja dimnikarske službe obvesti koncesionar vsaj 3 dni vnaprej uporabnika pisno ali z obvestilom, objavljenim v prostorih večstanovanjske zgradbe ali na krajevno običajen način.

13. člen

Če izvajalec dimnikarske službe ugotovi tehnične ali druge nepravilnosti na pregledani napravi, oziroma ugotovi druge okoliščine, zaradi katerih je ogrožena varnost pred požarom, ali obstaja možnost zastrupitve s plinom oziroma nedovoljenega onesnaževanja zraka, je koncesionar dolžan na nepravilnost pisno opozoriti uporabnika, mu postaviti rok za odstranitev nepravilnosti ter se po preteku tega roka prepričati o dejanskem stanju. Če uporabnik nepravilnosti ne odpravi, je koncesionar o tem dolžan obvestiti pristojni inšpektorat in koncedenta.

V primeru obstoja resne ali neposredne nevarnosti za življenje, zdravje ali premoženje, mora koncesionar pristojni inšpektorat obvestiti nemudoma.

VII. VIRI FINANCIRANJA IN DRUGA POSLOVNO-FINANČNA DOLOČILA

14. člen

Dimnikarska služba se financira iz plačil za storitve, ki jih koncesionar zaračunava uporabnikom v skladu z veljavno tarifo v svojem imenu in za svoj račun.

Izhodiščna tarifa in pogoji za njeno spreminjanje se določijo v sklepu o razpisu koncesije, pri čemer morajo biti upoštevani morebitni predpisani okviri oziroma ukrepi cenovne politike, določene na državni ravni na tem področju.

Sprememba tarife se izvede na predlog koncesionarja (ali koncedenta) in ga sprejme na podlagi statuta občine, pristojni organ občine. Pogoji za spreminjanje cen se določijo s koncesijsko pogodbo.

15. člen

Koncesionar plačuje koncedentu odškodnino za izvajanje javne službe (koncesijsko dajatev). Odškodnina se določa v obliki deleža od fakturirane vrednosti storitev dimnikarske službe. Dejanska stopnja, po kateri se plačuje odškodnina, se določi na podlagi ponudbe izbranega koncesionarja v razpisnem postopku, vendar ne more biti nižja od 5%.

Odškodnino mora koncesionar plačevati periodično (polletno) z enoletnim končnim obračunom, najkasneje do 31. 3. naslednjega leta.

Podrobnejše pogoje plačila koncesijske dajatve se določijo v koncesijski pogodbi.

16. člen

Koncesionar je v 30 dneh po sklenitvi koncesijske pogodbe, dolžan z zavarovalnico skleniti zavarovanje za škodo, ki bi jo z opravljanjem dejavnosti povzročil tretji osebi. Pogodba o zavarovanju mora imeti klavzulo, da je zavarovanje sklenjeno v korist občine, v primeru, če bi oškodovanci povračilo škode uveljavljali neposredno od nje.

17. člen

Koncesionar, ki poleg obravnavane javne službe opravlja še druge dejavnosti, mora za dimnikarsko službo voditi ločeno računovodstvo po določilih zakona, veljavnega za gospodarske družbe. Smiselno enako velja tudi za koncesionarja, ki opravlja dimnikarsko službo tudi na območju drugih lokalnih skupnosti.

VIII. NADZOR NAD IZVAJANJEM DIMNIKARSKE SLUŽBE

18. člen

Nadzor nad izvajanjem koncesije oziroma koncesijske pogodbe izvaja koncedent. Koncedent lahko za posamezna strokovna in druga opravila nadzora pooblasti pristojno strokovno službo, zavod oziroma drugo primerno institucijo.

19. člen

Koncesionar mora koncedentu omogočiti odrejeni nadzor, vstop v svoje poslovne prostore, pregled opreme ter omogočiti vpogled v dokumentacijo, v kataster dimnikarske službe oziroma vodene zbirke podatkov, ki se nanašajo nanjo ter nuditi zahtevane podatke in pojasnila.

Nadzor je lahko napovedan ali nenapovedan. V primeru nenapovedanega nadzora mora koncedent to sporočiti pisno in utemeljiti razloge nenapovedanega nadzora.

Koncedent izvrši napovedan nadzor s poprejšnjo napovedjo, praviloma najmanj 15 dni pred izvedbo. Nadzor mora potekati tako, da ne ovira opravljanja redne dejavnosti koncesionarja in tretjih oseb, praviloma le v poslovnem času koncesionarja. Izvajalec nadzora se izkaže s pooblastilom koncedenta oziroma župana.

O nadzoru se napravi zapisnik, ki ga podpišeta predstavnik koncesionarja in koncedenta oziroma koncedentov pooblaščenec.

20. člen

Koncesionar mora na zahtevo koncedenta predložiti poročila o finančnem stanju, opravljenih in potrebnih delih, potrebnih investicijah in organizacijskih ukrepih, samoiniciativno pa lahko tudi v vseh drugih primerih.

Koncesionar je dolžan koncedentu do 31. marca tekočega leta podati za preteklo leto letno poročilo o opravljenih in neopravljenih storitvah.

IX. JAVNI RAZPIS

21. člen

Sklep o javnem razpisu sprejme župan.

Župan s sklepom o razpisu iz prvega odstavka tega člena določi natančne razpisne pogoje ter določi potrebno dokumentacijo, ki jo mora predložiti ponudnik. Z razpisnimi pogoji določenimi v sklepu o razpisu, ne sme župan posegati ali dopolnjevati pogojev za opravljanje dejavnosti, ki so določeni s tem odlokom. Izhodiščna cena storitev se določi v sklepu o javnem razpisu.

Merila za izbor koncesionarja so:

- tehnična usposobljenost,
- kadrovska usposobljenost in število delavcev,
- dosedanje pozitivne reference na področju izvajanja dimnikarske službe,
- celovitost ponujenega izvajanja javne službe v okviru iste pravne osebe,
- ponujena koncesijska dajatev,
- cena storitev,
- druge ugodnosti.

Merila, po katerih naročnik izbira najugodnejšo ponudbo, morajo biti v razpisni dokumentaciji opisana in ovrednotena ter navedena v zgornjem vrstnem redu od najpomembnejšega do najmanj pomembnega.

X. ORGAN, KI OPRAVI IZBOR KONCESIONARJA, ORGAN, PRISTOJEN ZA SKLENITEV POGODBE IN TRAJANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA

22. člen

Občinska uprava v imenu koncedenta odloči o izboru koncesionarja z upravno odločbo. Pred izborom opravi strokovno presojo ponudb in poda mnenje o najugodnejšem ponudniku strokovna komisija, ki jo imenuje župan.

Koncesijsko pogodbo v imenu občine podpiše župan.

Koncesijska pogodba se sklene za določen čas 8 let od dneva sklenitve koncesijske pogodbe.

XI. PRENEHANJE KONCESIJSKEGA RAZMERJA

23. člen

Koncesijsko razmerje preneha s pretekom roka, za katerega je bilo sklenjeno, s sporazumno razvezo koncesijske pogodbe, z odkupom, razdorom (odstopom) od koncesijske pogodbe, z odvzemom ali prevzemom v režijo.

Koncesijsko razmerje preneha tudi v primeru stečaja koncesionarja, razen v primeru 146. člena zakona o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji, ali njegove likvidacije oziroma z izbrisom iz ustreznega vpisnika ali registra.

24. člen

Stranki se sporazumeta za razvezo koncesijske pogodbe v primeru, da soglasno in v skladu z odlokom o koncesiji ugotovita, da je zaradi bistveno spremenjenih okoliščin ekonomskega ali sistemskega značaja oziroma drugih enakovredno ocenjenih okoliščin, oziroma nadaljnje opravljanje dejavnosti iz koncesijske pogodbe nesmotrno ali nemogoče. Podrobnejše pogoje oziroma razmerja ob razvezi pogodbe se določi sporazumno s pisnim aktom o razvezi (sporazum).

25. člen

Koncedent lahko enostransko razdre koncesijsko pogodbo v primeru hujših kršitev koncesijske pogodbe ali drugih ponavljajočih nepravilnosti ali neodpravljenih koncesionarjevih kršitev.

Koncesijska pogodba se lahko enostransko razdre po sodni poti.

Hujše kršitve koncesijske pogodbe so zlasti:

- redno nespoštovanje veljavnih tehničnih, strokovnih, organizacijskih, vzdrževalnih in drugih standardov in normativov za to dejavnost;
- hudi in dokumentirani primeri neučinkovitega in nepopolnega ali nestrokovnega opravljanja dimnikarske službe, zaradi česar pride do ogroženosti varnosti ljudi in premoženja, ne glede na to, ali so posledice nastopile ali ne;
- opustitev vodenja katastra;
- kršitev določb pogodbe glede zavarovanja odgovornosti dejavnosti;
- onemogočanje finančnega in strokovnega nadzora nad izvajanjem koncesije;
- namerna povzročitev ali povzročitev iz hude malomarnosti ekološke škode.

Druge kršitve koncesijske pogodbe, na podlagi katerih je možen razdor koncesijske pogodbe so določijo s koncesijsko pogodbo.

Razdor koncesijske pogodbe v primerih iz prejšnjega odstavka je možen, če je koncedent na konkretno kršitev koncesionarja predhodno pisno opozoril, mu postavil rok za odpravo morebitnih posledic kršitev in mu pri tem zagrozil s prenehanjem koncesijske pogodbe.

Koncesijske pogodbe ni mogoče enostransko razdreti, če je do okoliščin, ki bi utemeljevale razdor, prišlo zaradi višje sile ali drugih nepredvidljivih in nepremagljivih okoliščin, opredeljenih z odlokom o koncesiji.

26. člen

Če koncedent enostransko ugotovi, da bi bilo javno službo možno bolj učinkovito opravljati na drug način, lahko uveljavi takojšnji odkup koncesije. Za uveljavitev odkupa je potrebno soglasje občinskega sveta. Odkup koncesije se uveljavi v razumnem roku, ki pa ne sme trajati več kot šest mesecev od odločitve občinskega sveta. V tem času mora občinski svet tudi sprejeti nov odlok o načinu izvajanja javne službe.

27. člen

Koncedent lahko odvzame koncesijo koncesionarju:

- če ne začne z opravljanjem koncesionirane gospodarske javne službe v za to, s koncesijsko pogodbo, določenem roku,
- če je v javnem interesu, da se dejavnost preneha izvajati kot gospodarska javna služba ali kot koncesionirana gospodarska javna služba.

Pogoji odvzema koncesije se določijo v koncesijski pogodbi.

XII. VIŠJA SILA

28. člen

Višja sila in druge nepredvidljive okoliščine so izredne nepremagljive in nepredvidljive okoliščine, ki nastopijo po sklenitvi koncesijske pogodbe in so zunaj volje pogodbenih strank. Za višjo silo se štejejo zlasti potresi, poplave ter druge elementarne neizgode, stavke, vojna ali ukrepi oblasti, pri čemer pride do spremenjenih okoliščin ekonomskega ali sistemskega značaja, pri katerih izvajanje dimnikarske službe ni možno na celotnem območju občine ali na njenem delu na način, ki ga predpisuje koncesijska pogodba.

Koncesionar mora v okviru objektivnih možnosti opravljati koncesionirano gospodarsko javno službo tudi ob ne-

predvidljivih okoliščinah, nastalih zaradi višje sile. O nastopu okoliščin, ki pomenijo višjo silo, se morata stranki nemudoma medsebojno obvestiti in dogovoriti o izvajanju dimnikarske službe v takih pogojih.

V primeru iz prejšnjega odstavka ima koncesionar pravico zahtevati od koncedenta povračilo stroškov, ki so nastali zaradi opravljanja koncesionirane gospodarske javne službe v nepredvidljivih okoliščinah.

XIII. KAZENSKA DOLOČBA

29. člen

Če uporabnik – pravna oseba ali posameznik v zvezi s samostojnim opravljanjem dejavnosti po drugem obvestilu koncesionarja ne omogoči opravi obveznih dimnikarskih storitev iz 7. člena tega odloka ali nove in rekonstruirane naprave ne prijavi pooblaščenemu izvajalcu dimnikarskih storitev, se kaznuje z denarno kaznijo 100.000 SIT. Odgovorna oseba pravne osebe se kaznuje za ta prekršek z denarno kaznijo 50.000 SIT.

Če uporabnik – fizična oseba po drugem obvestilu koncesionarja ne omogoči opravi obveznih dimnikarskih storitev iz 7. člena tega odloka, se kaznuje z denarno kaznijo 50.000 SIT.

XIV. PREHODNI IN KONČNI DOLOČBI

30. člen

Z uveljavitvijo tega odloka preneha veljati odlok o koncesiji za lokalno gospodarsko službo pregledovanje, nadziranje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov zaradi varstva zraka (Uradni vestnik, št. 47/97).

31. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 080-09-4094

Železniki, dne 11. junija 2003.

Župan
Občine Železniki
Mihael Prevc l. r.

VSEBINA

DRŽAVNI ZBOR

2770. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o kazenskem postopku (ZKP-E) 6521
2771. Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obrestih (ZPOMZO-1) 6527
2772. Zakon o soglasju Republike Slovenije DARS d.d. za najetje kreditov in izdajo obveznic za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio EUR (ZSDANPIA) 6528
2773. Zakon o poroštvu Republike Slovenije za obveznosti iz najetih kreditov in izdanih obveznic DARS d.d., za realizacijo gradnje avtocestnih odsekov iz nacionalnega programa izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji v višini 246,72 mio evrov (ZPDANPIA) 6529
2774. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o železniškem prometu (ZZeIP-D) 6530
2775. Zakon o spremembi zakona o državni upravi (ZDU-1A) 6531
2776. Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (ZSRR-A) 6531

PRESEDNIK REPUBLIKE

2777. Odlok o pomilostitvi 6532

VLADA

2778. Uredba o koordinaciji delovanja ministrstev in njihovih organov v sestavi, s pristojnostmi na področju varnosti hrane oziroma živil, pri vključevanju v proces analize tveganja 6532
2779. Uredba o merilih in kriterijih za določitev delovnih mest, za katera je obvezna vključitev v dodatno pokojninsko zavarovanje 6560
2780. Odlok o razglasitvi Arheološkega najdišča v Spodnji Hajdini za kulturni spomenik državnega pomena 6566
2781. Odlok o razglasitvi Tomažinovega mlina v Hotedršici za kulturni spomenik državnega pomena 6568
2782. Odlok o razglasitvi Vrbanovčevega topolarja v Motniku za kulturni spomenik državnega pomena 6569
2783. Odlok o razglasitvi kašče v Zavratcu na domačiji pri Možinotu za kulturni spomenik državnega pomena 6570

2784. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Opera in balet Ljubljana 6571
2785. Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Slovensko narodno gledališče Drama Ljubljana 6577
2786. Sklep o višini obrestne mere za kredite, namenjene za prestrukturiranje in o višini subvencionirane obrestne mere 6582

MINISTRSTVA

2787. Pravilnik o projektiranju, gradnji in vzdrževanju stabilnih naprav električne vleke enosmernega sistema 3 kV 6582
2788. Pravilnik o spremembah in dopolnitvah pravilnika o registrskih tablicah motornih in priklopnih vozil 6619
2789. Pravilnik o dopolnitvah pravilnika o označevanju vozil, na katerih se usposablja kandidati za voznike 6621
2790. Pravilnik o ustanovitvi zunanjih oddelkov Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije 6621
2791. Pravilnik o spremembah pravilnika o določitvi števil sekretarjev, strokovnih sodelavcev in ostalih delavcev sodnega osebja na okrajnih sodiščih 6621
2792. Sklep o začetku uradne uporabe digitalnega katastrskega načrta 6622
2793. Minimalna zjamčena donosnost na vplačano čisto premijo prostovoljnega dodatnega zavarovanja za mesec maj 2003 6622

OBČINE

TABOR

2794. Odlok o zaključnem računu proračuna Občine Tabor za leto 2002 6622
2795. Sklep o imenovanju v Volilno komisijo občine Tabor 6623
2796. Ugotovitevni sklep Občinskega sveta občine Tabor 6623

ŽELEZNIKI

2797. Odlok o koncesiji za opravljanje obvezne lokalne gospodarske javne službe pregledovanje, nadzorovanje in čiščenje kurilnih naprav, dimnih vodov in zračnikov 6623

ISSN 1318-0576

9 771318 057017

Izdajatelj Služba Vlade RS za zakonodajo – Direktorica Ksenija Mihovar Globokar – Založnik Uradni list RS d.o.o. – Direktorica in odgovorna urednica Erika Trojer – Priprava Uradni list RS d.o.o. – Tisk Tiskarna SET, d.d., Vevče – Akontacija naročnine za leto 2003 je 24.000 SIT (brez davka), pri ceni posameznega Uradnega lista RS je vračunan 8,5% DDV – Naročnina za tujino je 66.000 SIT – Reklamacije se upoštevajo le mesec dni po izidu vsake številke – Uredništvo in uprava Ljubljana, Slovenska 9 – Poštni predal 379 – Telefon tajništvo 425 14 19, računovodstvo 200 18 60, naročnine 425 23 57, telefaks 200 18 25, prodaja 200 18 38, preklici 425 02 94, telefaks 425 14 18, uredništvo 425 73 08, uredništvo (javni razpisi ...) 200 18 66, uredništvo – telefaks 425 01 99 – Internet <http://www.uradni-list.si> – uredništvo e-pošta: objave@uradni-list.si – Transakcijski račun 02922-0011569767 – Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana